

CABINET

CYNGOR GWYNEDD

DYDDIAD	Dydd Mawrth, 15fed Hydref, 2019
AMSER	1.00 y.h.
LLEOLIAD	Siambwr Hywel Dda, Swyddfa'r Cyngor, Caernarfon LL55 1SH
PWYNT CYSWLLT	Sion Owen 01286 679665 cabinet@gwynedd.llyw.cymru

AELODAU CABINET CYNGOR GWYNEDD

Aelodau	
Dyfrig L. Siencyn	Arweinydd
Dafydd Meurig	Dirprwy Arweinydd, Aelod Cabinet Oedolion, Iechyd a Llesiant
Craig ab Iago	Aelod Cabinet Tai
Gareth Wyn Griffith	Aelod Cabinet Amgylchedd
Nia Wyn Jeffreys	Aelod Cabinet dros Gefnogaeth Gorfforaethol
Dilwyn Morgan	Aelod Cabinet Plant a Phobl Ifanc
Gareth Thomas	Aelod Cabinet Datblygu'r Economi a Chymuned
Ioan Thomas	Aelod Cabinet Cyllid
Catrin Wager	Aelod Cabinet Priffyrdd a Bwrdeistrefol
Cemlyn Rees Williams	Aelod Cabinet Addysg

RHAGLEN

	Eitem	Cyflwynir gan	Swyddog	Tud.
1	YMDDIHEURIADAU			
2	DATGAN BUDDIANT PERSONOL			
3	MATERION BRYD			
4	MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU			
5	COFNODION CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 15 MEDI 2019			5 - 11
6	GORCHYMNUN GWARCHOD MANNAU CYHOEDDUS BANGOR	Cyng. Nia Jeffreys	Catherine Roberts	12 - 35
7	ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL Y CYNLLUN DATBLYGU LLEOL	Cyng. Gareth Griffith	Rebeca Jones	36 - 179
8	CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST	Cyng. Ioan Thomas	Ffion Madog Evans	180 - 200
9	RHAGLEN GYFALAF 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST	Cyng. Ioan Thomas	Ffion Madog Evans	201 - 209
10	BLAEN RAGLEN Y CABINET			210 - 211
11	<p>CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD</p> <p>Mae copi ar wahan o'r adroddiad wedi ei ddarparu i aelodau'r Pwyllgor yn unig.</p> <p>Bydd y cadeirydd yn cynnig y dylid cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol gan ei bod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithredig fel y'i diffinir ym Mharagraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf llywodraeth leol 1972 Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol (yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny)</p>			

	<p>Mae budd cyhoeddus cydnabyddedig mewn bod yn agored ynglŷn â defnydd adnoddau cyhoeddus a materion ariannol cysylltiedig. Cydnabyddir fodd bynnag fod adegau, er gwarchod buddiannau ariannol awdurdod cyhoeddus fod angen trafod gwybodaeth fasnachol heb ei gyhoeddi. Mae'r adroddiad yn benodol ynglŷn â chytundebau gyda chwmni masnachol ynglŷn â phrosiect a ariennir gan grant. Mae natur y wybodaeth yn sensitive i'r cwmni a gall ei gyhoeddi gael ardrawiad ar eu buddiannau masnachol. Byddai cyhoeddi gwybodaeth fasnachol sensitive o'r math yma hefyd yn gallu tanseilio hyder ymgeiswyr am grantiau a chymorth i ddod at y Cyngor. Byddai hyn yn groes i'r budd cyhoeddus o ganiatáu asesiadau a trafodaeth agored a thrylwyr gyda ymgeiswyr am gefnogaeth ariannol. Am y rhesymau yma mae'r balans yn gorwedd gyda ystyried y mater fel eitem eithriedig.</p>			
12	<p>CYTUNDEB GYDA SNOWDONIA AEROSPACE LLP I WIREDDU CYNLLUNIAU ISADEILEDD CANOLFAN AWYROFOD ERYRI LLANBEDR</p>	<p>Cyng. Gareth Thomas</p>	<p>Sioned Williams</p>	

Y CABINET DYDD MAWRTH, 17 MEDI 2019

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dafydd Meurig, Craig ab Iago, Nia Wyn Jeffreys, Dilwyn Morgan, Gareth Thomas, Ioan Thomas, Catrin Wager a Cemlyn Rees Williams

Hefyd yn bresennol-

Dilwyn Williams (Prif Weithredwr), Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Morwena Edwards (Cyfarwyddwr Corfforaethol), ac Annes Sion (Swyddog Cefnogi Aelodau).

Eitem 5: Geraint Owen (Pennaeth Adran Cefnogaeth Gorfforaethol)

Eitem 6: Garem Jackson (Pennaeth Adran Addysg) a Gwern ap Rhisiart (Swyddog Addysg Ardal Dwyfor/Meirion)

Eitem 7: Steffan Jones (Pennaeth Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol) a Peter Simpson (Rheolwr Gwasanaethau Stryd)

Eitem 8: Ffion Madog Evans (Uwch Reolwr Cyllid)

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.

Derbyniwyd ymddiheuriad gan y Cynghorwyr Dyfrig Siencyn a Gareth Griffith.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYS

Nid oedd unrhyw faterion brys

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION CYFARFODYDD A GYNHALIWYD AR 16 AR 23 GORFFENNAF 2019

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y Cyfarfodydd a gynhaliwyd ar y 16 ac y 23 Gorffennaf 2019 fel rhai cywir.

6. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYFLOGAETH

Cyflwynwyd gan Cyng. Nia Jeffreys

PENDERFYNIAD

Cymeradwywyd yr adroddiad blynyddol ar gyfer 2018/19.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi eu bod wedi bod yn cyflwyno'r adroddiad yn flynyddol ers 2016. Mynegwyd fod yr adroddiad a gyflwynwyd yn adroddiad llawn am weithlu'r Cyngor. Ychwanegwyd fod nifer y staff wedi cadw yn sefydlog dros y blynyddoedd diwethaf, er bod nifer o staff sydd yn gweithio yn llawn amser wedi codi tra bod nifer o staff rhan amser wedi lleihau.

Tynnwyd sylw at broffil oedran staff y Cyngor sydd hyn yn amlinellu fod 37.5% yn hyn na 50 oed ac ychwanegwyd fod cynlluniau i edrych yn fanylach ar hyn ynghyd a datblygu gweithlu ifanc. Mynegwyd fod merched mewn Arweinyddiaeth yn un o flaenoriaethau'r Cyngor yng Nghynllun y Cyngor a phwysleisiwyd fod angen annog merched mewn i gyfleodd cyffroes i ddatblygu.

Nodwyd fod cynnydd i 9.45 diwrnod y pen o absenoldebau salwch yn 2018/19 ond a bod y Cyngor yn parhau i fod gyda'r isaf ymysg awdurdodau lleol Cymru. Ymhelaethwyd gan nodi fod y rhif hwn yn gyfartaledd ar draws y Cyngor a bod y gwaith yn cael ei wneud yn y gwasanaethau ble mae niferoedd ar eu huchaf. Dros y blynyddoedd, nodwyd, mai straen oedd y prif reswm dros salwch ond mynegwyd fod gwaith wedi ei wneud a bod staff yn fwy parod i siarad am iechyd meddwl.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Nodwyd o ran Recriwtio a Phenodi fod problemau wedi codi er mwyn denu ymgeiswyr i weithio mewn rhai meysydd megis maes gofal, gwaith cymdeithasol ond fod ymdrechion wedi ei gwneud i edrych ar y materion hyn. Pwysleisiwyd fod 12 prentis yn cychwyn yn y Cyngor yn yr wythnosau nesaf a bod pedwar o'r rhain yn benodol yn y Maes Oedolion, Iechyd a Llesiant.
- Trafodwyd y canran trosiant yn parhau i fod yn gymharol isel, nodwyd gyda'r proffil oedran sydd yn arddangos cynnydd fod angen edrych a chadw golwg i sicrhau parhad gwasanaeth.
- Mynegwyd fod niferoedd staff yn parhau yn eithaf cyson a hyn yn dilyn blynyddoedd o doriadau, nodwyd fod angen edrych ymhellach i mewn i'r ffigyrau yma er mwyn deall sut bod hynny wedi digwydd. Nododd y Prif Weithredwr ei fod yn amau ei fod rhywbeth i'w wneud gyda'r niferoedd grantiau yr oeddem yn eu derbyn ond y byddai'n ymchwilio er mwyn sicrhau ein bod yn deall pam.

7. YSGOL ABERSOCH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Cemlyn Williams

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd rhoi caniatâd i gychwyn trafodaethau ffurfiol gyda chorff llywodraethol a budd-ddeiliaid perthnasol eraill Ysgol Abersoch, i alluogi llunio ystod o opsiynau posibl yn ymwneud a dyfodol yr ysgol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod niferoedd yn Ysgol Abersoch dros y blynyddoedd diwethaf wedi bod yn isel yn gyffredinol, er bod cwmp diweddar yn golygu mai 9 disgybl sydd bellach yn mynychu'r ysgol. Mynegwyd fod y rhagamcanion ar gyfer y blynyddoedd nesaf yn rhagweld mai dim o'n 9 fydd ar y gofrestr ym Medi 2021.

Mynegwyd y buasai yn anghyfrifol i'r Cyngor i beidio edrych ar yr Ysgol ac o ganlyniad mae'n amser i gychwyn trafodaethau ffurfiol gyda chorff llywodraethol a budd-ddeiliaid perthnasol eraill am ddyfodol yr ysgol.

Ychwanegodd y Swyddog Addysg fod Ysgol Abersoch yn ysgol i blant rhwng 3 a 8 oed. Mynegwyd fod eu harolygiad ym Mehefin 2017 fod perfformiad yr ysgol yn 'Dda' ac mae Llywodraeth Cymru wedi gosod yr ysgol yng nghategori cymorth 'Melyn'. Esboniwyd fod gan yr ysgol gapasiti o 34, ond nad yw'r ysgol wedi bod yn llawn ers 1981. Tynnwyd sylw at y faith fod cynnydd wedi bod yn niferoedd yr yr ysgol yn 2016 ond fod cwmp wedi digwydd yn y blynyddoedd diwethaf.

Pwysleisiwyd nad yw Llywodraeth Cymru yn adnabod Ysgol Abersoch fel Ysgol Wledig, ond bydd yr Adran Addysg yn dilyn Cod trefniadaeth Ysgolion.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Mynegwyd fod canran uchel o blant y dalgylch ddim yn mynd i Ysgol Abersoch, nodwyd y bydd hyn yn cael ei drafod ymhellach yn ystod y drafodaeth.
- Pwysleisiwyd y bydd y Cyngor yn sicrhau fod yr Adran yn dilyn y Cod Trefniadaeth Ysgolion.

8. ADRODDIAD YMCHWILIAD CRAFFU AR ORFODAETH GWASTRAFF

Cyflwynwyd gan Cyng. Catrin Wager

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd gweithredu argymhellion ymchwiliad gweithgor Pwyllgor Craffu Cymunedau sy'n cynnwys y canlynol

- Defnyddio pwerau Deddf Gwarchod yr Amgylchedd (1990) Adrannau 46 i

47ZA sy'n ymwneud a chynhwysyddion gwastraff, i ddirwyo trigolion a busnesau sy'n gwaredu eu gwastraff ar y diwrnod anghywir neu yn y ffordd anghywir fel mater o flaenoriaeth

- Ymgymryd ag ymgyrch hyrwyddo sirol i godi ymwybyddiaeth o'r trefniadau gwastraff ac ailgylchu gyda ffocws penodol ar Ddinas Bangor a chydabod y gwahaniaethau daearyddol a demograffig yn y sir ar wahanol adegau o'r flwyddyn.
- Gosod sticeri "QR code" ar gynhwysyddion ailgylchu er mwyn darparu mynediad 24 i drigolion ar eu diwrnodau casglu gwastraff c ailgylchu a gwybodaeth am eitemau y gellir eu hailgylchu.
- Ffurfioli trefniadau cydweithio rhwng Adrannau'r Cyngor.
- Cynyddu ymwybyddiaeth o'r Gwasanaeth Casgliadau Clinigol a'r Gwasanaeth Casglu Arbennig sydd ar gael i helpu pobl hyn a phobl anabl i waredu eu gwastraff. Bydd modd gwneud hyn fel rhan o'r ymgyrch hyrwyddo ehangach.

Hyrwyddo rhwydwaith presennol o Ganolfannau Ailgylchu a chynnal ymgyrch benodol ar gyfer y Gwasanaeth Casglu Gwastraff Swmpus.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adroddiad wedi deillio o rybudd o gynnyg y cyn-gyngorydd Lesley Day yn y Cyngor Llawn ym Mawrth 2017. Ychwanegwyd fod y mater wedi ei gyfeirio at y Pwyllgor Craffu Cymunedau a benderfynodd gynnal Ymchwiliad Craffu.

Cyflwynwyd yr Ymchwiliad Craffu gan nodi ei fod yn ymchwiliad trylwyr sydd wedi ymgysylltu ag ystod eang o drigolion Gwynedd. Tynnwyd sylw at yr argymhellion a mynegwyd fod ffocws penodol wedi bod ar Ddinas Bangor gan y bydd angen cyfarch y problemau yno mewn ffordd ychydig yn wahanol.

Mynegwyd fod yr argymhellion yn nodi defnyddio pwerau Deddf Gwarchod yr Amgylchedd - sydd yn cynnwys adrannau ble mae modd codi dirwy ar drigolion a busnesau. Pwysleisiwyd fod camau amlwg yn eu lle cyn y bydd dirwy yn cael ei roi i drigolion a busnesau sydd yn cynnwys trafod a'r unigolion a chynnal sgwrs. Nodwyd fod yr argymhellion sydd yn cael eu cynnyg yn rhai teg ac ymarferol.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Nodwyd fod mwyafrif o drigolion yn cadw eu biniau yn dilyn eu gwagio, ond ychwanegwyd fod achosion i'w gweld ble mae biniau yn cael eu cadw yn anhrefnus gan y gweithlu, holwyd os oes camau i leihau hyn yn ogystal. Mynegwyd fod camau yn cael ei gwneud ar hyn o bryd i addasu patrymau gwaith y gweithlu o drwy hyn, nodwyd, gobeithio y bydd yn lleihau problemau sydd yn codi o ran methu casgliadau ac mewn cwynion.
- Mynegwyd ei bod yn dda iawn fod y Cabinet yn cydweithio a'r Pwyllgor Craffu a nodwyd fod y camau yn annog gweithio a chymunedau. Mynegwyd fod toriadau wedi bod i'r adran yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac felly angen sicrhau fod adnoddau ar gael i'r cynllun.
- Pwysleisiwyd fod 40% o dai'r sir yn dai haf, ac felly holwyd os oes trefn yn ei le a rheolaeth dros y rhain. Nodwyd os mae'r Tai Haf yn talu treth busnes yna mae'r gwasanaeth yn codi ffi am godi gwastraff ac mae

treialon wedi bod yn Abersoch i weithio gydag Asiantaethau Tai Haf i sicrhau fod gwastraff yn cael ei godi, am ffi, ar ddyddiau penodol.

- Tynnwyd sylw at werth y drefn cydraddoldeb yn yr ymchwiliad, gan ei bod yn hynod bwysig nad oes dirwy annheg yn cael ei unrhyw un.
- Pwysleisiwyd fod rhai ardaloedd angen cynlluniau pendant ble nad oes lleoliadau ar gael i gadw eu biniau. Holwyd yn ogystal fod angen gweithio gyda Landlordiaid yn benodol yn ardal Bangor. Ond mynegwyd fod y polisi yn pwysleisio mai'r tenantiaid sydd yn cael y ddirwyo, ond mae modd dirwyo'r Landlord os nad yw'r cyfarpar cywir ar gael i'r tenantiaid.
- Codwyd pryderon am henoed a phobl bregus a gofynnwyd am sicrhau na fyddant yn cael dirwyon yn syth. Nodwyd na fydd yn digwydd o nodwyd fod yr adran yn gobeithio drwy gael timau penodol yn gweithio mewn ardaloedd y bydd modd magu perthynas a thrigolion mewn ardaloedd.
- Nodwyd y buasai yn syniad i anfon llythyr at y cyn-gynghorwr Lesley Day yn nodi beth yw'r camau sydd wedi ei gymryd yn dilyn ei rhybudd o gynnydd.

9. TROSOLWG ARBEDION 2019/20: ADRODDIAD CYNNYDD AR WIREDDU CYNLLUNIAU ARBEDION

Cyflwynwyd gan Cyng. Ioan Thomas

PENDERFYNIAD

Nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad a'r cynnydd calonogol tuag at wireddu cynlluniau arbedion 2019/20 a blynyddoedd blaenorol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adroddiad hwn yn un sydd yn dod yn rheolaidd i'r Cabinet i roi trosolwg ar y sefyllfa arbedion yn dilyn adroddiadau perfformiad yr Aelodau Cabinet a gyflwynwyd ym mis Gorffennaf. Mynegwyd fod £32m o arbedion wedi eu cymeradwyo i'w gwireddu ers 2015/16.

Ychwanegwyd fod 96% o'r cynlluniau arbedion o 2015/16 i 2018/19 bellach wedi eu gwireddu. Mynegwyd fod ychydig o lithriad mewn rhai cynlluniau a bod rhain yn bennaf o 2017/18. Tynnwyd sylw at gynlluniau sydd yn llithro yn yr Adran Addysg, Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant ac yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd.

Nodwyd o'r cynlluniau arbedion ar gyfer 2019/20 fod 36% o'r cynlluniau wedi eu gwireddu, a 34% arall ar drac i'w cyflawni yn llawn ac amserol erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mynegwyd fod 24 o gynlluniau unai yn llithro, neu â risgiau i gyflawni, a bod 3 cynllun eto i dderbyn cymeradwyaeth gan y Cabinet. Tynnwyd sylw at y cynlluniau sydd â risg ynghylch cyflawni, ond mynegwyd fod yr Aelodau Cabinet yn teimlo fod y cynnydd sydd wedi ei wneud yn dderbyniol, ond fod arwyddion o drafferthion cyflawni yn cael eu hamlygu. Pwysleisiwyd y bydd pob ymdrech yn cael ei wneud i geisio gwireddu'r cynlluniau sydd wedi llithro ac y bydd yr Aelodau Cabinet yn parhau i fonitro'r sefyllfa.

Pwysleisiwyd y bydd yr holl adrannau, ym mis Hydref, yn adrodd i'w Pwyllgorau Craffu ar sut maent yn bwriadu dygymod gydag unrhyw ddiffyg sydd angen ei gyfarch yn eu cynlluniau arbedion.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Mynegwyd fod y Cyngor bellach yn gwneud arbedion effeithlonrwydd ers dros 10 mlynedd ond ei bod yn mynd yn anoddach.
- Nodwyd mai un o'r risgiau sydd i'w gweld gan yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol yw'r cynllun "Cynyddu incwm gorfodaeth stryd drwy ddirwyo mwy o unigolion sy'n gollwng sbwriel", ond mynegwyd fod trafodaethau yn cael ei gynnal am hyn.
- Mynegwyd mai trosolwg yw'r adroddiad, a'i bod yn mynd yn anoddach i ddarganfod arbedion, ond bydd modd edrych yn iawn ar y sefyllfa yn dilyn cael mwy o ddealltwriaeth o'r setliad ym mis Hydref / Tachwedd 2019.
- Trafodwyd y setliad tebygol, gan nodi fod mwy o arian am gael ei roi i wasanaethau gan Lywodraeth Prydain, ond fod setliad y Cyngor yn ddirbynnol ar sut y bydd Llywodraeth Cymru yn dyrannu'r arian hwnnw. Mynegwyd fod angen anfon neges at Lywodraeth Cymru yn galw iddynt ariannu chwyddiant tâl a phensiynau, ac awgrymwyd bosib nad yw'r llymder drosodd.
- Nodwyd fod angen llongyfarch y Cyngor am eu gwaith a bod 96% o'r cynlluniau wedi gwireddu.

10. CYTUNDEB CYLLIDEB GYFUN AR GYFER LLETY CARTREFI GOFAL I BOBL HYN 2019-20

Cyflwynwyd gan Cyng. Dafydd Meurig a'r Cyng. Ioan Thomas

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd nodi'r adroddiad ac i nodi'r cynnydd a wnaed yn rhanbarthol o ran bodloni gofynion Rhan 9 o Ddeddf 2014, sy'n cynnwys gofyniad cyfreithiol i sefydlu cronfa gyfun ranbarthol ar gyfer llety cartrefi gofal i bobl hyn.

Cymerwdwywyd sefydlu cronfa gyfun, nad yw'n rhannu risg, ar gyfer llety cartrefi gofal i bobl hyn, fel nodwyd yn yr adroddiad, gyda Chyngor Sir Ddinbych yn gweithredu fel awdurdod lletya, ac i'r trefniadau fod yn weithredol ar gyfer blwyddyn ariannol 2019/20.

Cymeradwyo i'r Cyngor ymrwymo i gytundeb cyfreithiol rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a chwe awdurdod lloel y Gogledd i reoleiddio sefydliad, gweithrediad a threfniadau llywodraethu'r gronfa gyfun am gyfnod o dair blynedd.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru yn gofyn i'r rhanbarth sefydlu cronfa gyfun o ran gwariant

rhanbarthol ar lety cartrefi gofal pobl hyn. Mynegwyd fod y mater yn un technegol a bod trefniadau yn ei lle i gyflawni'r gofynion deddfwriaethol.

Ychwanegwyd fod pwysau yn dod o Lywodraeth Cymru i'r rhanbarth symud ymlaen a'r gyllideb gyfun. Mynegwyd fod y cytundeb yn lleihau'r risg ariannol i'r partneriaid. Ategwyd fod mân newidiadau i'w gwneud i'r cytundeb ond o ran amserlen ac nid yr egwyddorion.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth

- Nodwyd anhapusrwydd gan nifer o'r aelodau am y ffordd yr oedd y Llywodraeth wedi ein gorfodi i ddilyn y trywydd hwn oedd yn rhoi'r drol o flaen y ceffyl.

11. ADOLYGIAD RHEOLAETHOL

Cyflwynwyd gan Dilwyn Williams

PENDERFYNIAD

Penderfynwyd peidio â llenwi swydd Cyfarwyddwr Corfforaethol sydd yn wag er mwyn arbrofi i weld a ellir gwneud hebddi.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan bwysleisio ei fod yn ddilyniant i'r adroddiad a drafodwyd ym mis Mai. Mynegwyd yn yr adroddiad hwnnw fod gofyn i'r Cabinet ystyried a oedd angen dau gyfarwyddwr Corfforaethol yn ogystal a Phrif Weithredwr. Pwysleisiwyd ym mis Mai fod angen mwy o dystiolaeth cyn gallu gwneud a llai ar yr haen hwn, ond y buasai cost diswyddo er mwyn arbrofi yn anferthol. Penderfynwyd ym mis Mai o ganlyniad i hyn na ddylid lleihau'r nifer o Gyfarwyddwyr gan ystyried y sefyllfa ymhellach os y buasai'r cyfle yn codi i arbrofi heb gostau diswyddo.

Mynegwyd bellach fod un swydd Cyfarwyddwr yn wag, ac mae'n rhoi y cyfle i arbrofi i weld os y buasai modd dygymod a Prif Weithredwr ac un Cyfarwyddwraig. Pwysleisiwyd ei fod yn gam rhesymol er mwyn casglu tystiolaeth i weld os y bydd modd gwneud heb yr ail swydd cyfarwyddwr cyn gwneud penderfyniad i'r dyfodol.

Dechreuodd y cyfarfod am 1.00 y.h. a daeth i ben am 2.20 y.h.

CADEIRYDD

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i'r Cabinet

Dyddiad y Cyfarfod:	15 Hydref 2019
Aelod Cabinet:	Cynghorydd Nia Jeffreys
Swyddog Cyswllt:	Catherine E Roberts
Rhif Cyswllt:	679047
Teitl yr Eitem:	Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus (GDMC) Dinas Bangor

1 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Gofynnir i'r Cabinet:

- 1) Gymeradwyo cyflwyno Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus (GDMC) newydd ar gyfer Dinas Bangor am gyfnod o dair blynedd, yn unol â'r Gorchymyn Arfaethedig drafft a atodir (atodiad 1)
- 2) Ddiddymu Gorchymyn Yfed Alcohol mewn Mannau Cyhoeddus Dynodedig ar gyfer ardaloedd Bangor a Chaernarfon Cyngor Gwynedd 2004 (y Gorchymyn Presennol) wrth sefydlu'r GDMC i'r graddau ei fod yn berthnasol i Fangor;
- 3) Awdurdodi Pennaeth yr Adran Cefnogaeth Gorfforaethol i ymgymryd â chyflwyno'r Gorchymyn Arfaethedig a diddymu'r Gorchymyn Cyfredol.

2 Y RHESWM FOD ANGEN PENDERFYNIAD

Swyddogaeth Awdurdodau Lleol a neb arall yw creu GDMC. Yn unol â Chyfansoddiad yr Awdurdod Lleol, mae creu gorchymyn o'r fath yn swyddogaeth weithredol a'r Cabinet sy'n gyfrifol amdani.

3 CYFLWYNIAD

Mae Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma 2014 (Deddf 2014) yn rhoi'r grym i Awdurdodau Lleol gyflwyno Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus (GDMC) i ymdrin â niwsans(au) neu broblem(au) penodol mewn lle penodol. Ymddygiadau y pennir eu bod yn cael effaith andwyol ar ansawdd bywyd cymunedau lleol yw'r ymddygiadau problemus hyn. Gall gorchymynion o'r fath barhau hyd at dair blynedd.

Cyn gwneud gorchymyn o'r fath, rhaid i'r Awdurdod Lleol fod yn fodlon -

1. Bod sail resymol dros gredu fod y gweithgareddau hyn mewn man cyhoeddus wedi cael, neu yn debygol o gael effaith andwyol ar

- ansawdd bywyd pobl yn y cyffiniau.
2. Bod y gweithgareddau yn, neu'n debygol o fod yn fynych ac yn barhaus eu natur.
 3. Bod y gweithgareddau yn, neu'n debygol o fod yn afresymol.
 4. A'u bod yn cyfiawnhau'r cyfyngiadau a osodir.

Yn ogystal, cyn gwneud gorchymyn, rhaid i'r Awdurdod Lleol ymgynghori â'r Heddlu a'r gymuned ehangach.

Diben y Ddeddf yw lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol mewn manau cyhoeddus.

Cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet ar 16 Gorffennaf 2019 yn argymhell *inter alia* fod y Cabinet yn cymeradwyo proses o ystyried a ddylid cyflwyno GDMC mewn ardal benodol o Fangor, bod gorchymyn arall sy'n ymwneud â defnyddio alcohol sydd eisoes mewn grym yn cael ei ddiddymu i'r graddau ei fod yn berthnasol i Fangor, ac y bydd cyfnod o ymgynghori yn digwydd dros 28 diwrnod ynglŷn â'r mater gan ddychwelyd y mater i'r Cabinet er mwyn penderfynu a ddylid cyflwyno GDMC newydd ac i'r gorchymyn cyfredol gael ei ddiddymu.

Bod yr adroddiad yn cynnwys sail y dystiolaeth yn dangos achos *prima facie* dros gyflwyno gorchymyn newydd. Yn seiliedig ar yr achos a gyflwynwyd ar y pryd, penderfynodd y Cabinet fod cyfiawnhad dros symud i'r cam nesaf a chynnal ymgynghoriad cyhoeddus. Bellach, mae angen i'r Cabinet ystyried canfyddiadau'r ymgynghoriad ac, yn sgil yr ymgynghoriad hwnnw, a yw'n cymeradwyo cyflwyno gorchymyn newydd a ddiddymu'r gorchymyn cyfredol i'r graddau ei fod yn berthnasol i Fangor.

Mae'r Gorchymyn Arfaethedig yn cynnwys pedwar gwaharddiad, sef:

1. Ymddwyn mewn ffordd sy'n debygol o beri aflonyddwch, dychryn, niwsans neu boendod
2. Loetran mewn cyflwr meddwol o ganlyniad i weithgaredd a ysgogwyd gan alcohol neu gyffuriau
3. Fod cymryd alcohol neu fod â chynwysyddion agored o alcohol yn eich meddiant sy'n debygol o beri neu yn peri ymddygiad gwrthgymdeithasol wedi ei wahardd yn yr Ardal Gyfyngedig fel y'i diffinnir yn y Gorchymyn Arfaethedig. Gall cwnstabl neu Swyddog Cefnogi Cymunedol yr Heddlu ei gwneud yn ofynnol i unrhyw un sy'n torri'r amod hwn beidio ag yfed alcohol neu unrhyw beth sydd, yn eu barn hwy, yn alcohol ac ildio unrhyw alcohol yn ei m/feddiant.
4. Loetran neu berfformio am wobwr o fewn 10 metr i unrhyw beiriant codi arian

4 RHESWM A CHYFIAWNHAD DROS Y PENDERFYNIAD

Lansiwyd yr ymgynghoriad cyhoeddus ar 31 Gorffennaf, a daeth i ben ar 6 Medi 2019.

Derbyniwyd 156 o ymatebion, a cheir amlinelliad o'r broses ymgynghori ynghyd â manylion am y canfyddiadau yn y ddogfen amgaeedig. (Atodiad 2)

Y prif ganfyddiadau yw:-

- Cofrestrodd 362 o unigolion ar y wefan, darparwyd ymateb gan 152 ohonynt, derbyniwyd ymateb dros e-bost gan bedwar arall, sef cyfanswm o 156 o gyfraniadau i'r ymgynghoriad ar y gorchymyn hwn.
- Datganodd 145 o'r 156 fod ganddynt bryderon, oedd yn bennaf yn ymwneud ag enghreifftiau o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn peri problem ym Mangor. Yr oedd 79 o'r ymatebion yn datgan yn benodol eu bod yn cytuno â'r gorchymyn
- Anghytunodd pedwar o bobl gyda'r bwriad i gyflwyno'r gorchymyn, nododd ddau nad oedd ganddynt ddigon o wybodaeth i ymateb, a derbyniwyd pump ymateb amherthnasol.
- Mynegwyd pryderon am nifer o faterion. Nodwyd cyfanswm o 275 o faterion o bryder, sydd wedi'u categorio yn yr atodiad.

O'r ymatebion a dderbyniwyd, gellir casglu bod gwybodaeth ddigonol i gydnabod fod nifer o bobl yn bryderus am Ymddygiad Gwrthgymdeithasol ym Mangor, a bod y gefnogaeth i'r gorchymyn yn gryfach nag unrhyw wrthwynebiadau. Mae materion penodol yn ymwneud â gwasanaethau ac asiantaethau partner, megis yr Heddlu a Thrwyddedu, wedi'u rhannu gyda'r partneriaid perthnasol.

Yn ogystal, cynhaliwyd trafodaethau gyda'r Heddlu i ail-ystyried ardal ddaearyddol y gorchymyn arfaethedig, mewn ymateb i'r 22 awgrym a gododd o'r ymgynghoriad. Rhaid ystyried y dystiolaeth o angen a'r gallu i orfodi'r gorchymyn, ac yn seiliedig ar drafodaethau a data pellach gan yr Heddlu, mae'r ardal wedi'i hehangu.

Yn ogystal â chanfyddiadau'r ymgynghoriad, nodwyd yn yr adroddiad cyntaf -

- Mae'r Heddlu wedi cytuno i leihau nifer y cyfyngiadau i bedwar, ac maent hefyd wedi cytuno i barhau i weithio gyda phartneriaid yn y gymuned, megis Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig, a fforymau digartrefedd, i ymdrin â materion cysgu ar y stryd.
- Mae gan Heddlu Gogledd Cymru brofiad o ddefnyddio gwahanol fodolau gorfodaeth ar draws y rhanbarth, ac mae'n ffafrio'r model nad yw'n defnyddio hysbysiadau cosb benodedig.
- Mae swyddogion yr Awdurdod Lleol wedi cael sicrwydd y bydd yr Heddlu'n mynd i'r afael ag ymyraethau penodedig, ac y byddant yn bod yn rhagweithiol wrth eu gorfodi, yn seiliedig ar bryderon y cyhoedd a'r cwynion y maent yn eu derbyn. Bydd gofyn i'r Heddlu weithredu ar fyrder os bydd y problemau'n symud i fannau cyfagos, yn arbennig ardaloedd preswyl, gan ddefnyddio gweithredoedd gorfodi eraill priodol i'w lliniaru. Maent hefyd wedi cytuno i fonitro patrymau ymddygiad gwrthgymdeithasol ac adrodd yn rheolaidd.
- Mae'r Heddlu hefyd wedi cytuno i dalu am yr arwyddion newydd fydd eu hangen os daw'r Gorchymyn Arfaethedig i rym.

Yn unol â gofynion cyfreithiol Deddf Cydraddoldeb 2010, mae asesiad effaith wedi'i gynnal mewn perthynas â'r broses. (atodiad 3) nid yw'r asesiad wedi dangos unrhyw reswm dros beidio â pharhau gyda'r broses.

Yn unol ag argymhellion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015, mae'r datblygiad hwn wedi ystyried egwyddorion y ddeddfwriaeth, ac yn benodol y cysyniad o bum ffordd o weithio - fel y dangosir isod

Hirdymor

Bydd y gorchymyn ei hun yn parhau mewn grym am dair blynedd, gyda'r bwriad o newid agweddau pobl tuag at eu hymddygiad mewn mannau cyhoeddus. Yn y tymor hwy, bwriedir i hyn gyfrannu at agweddau mwy cyfrifol a pharch tuag at ddiogelu ein cymunedau, ynghyd â dealltwriaeth o'r angen i ystyried yr effaith ar bobl eraill.

Atal

Byddai gorchymyn o'r fath yn helpu i leihau nifer yr achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn y gymuned, ac yn helpu i atal y sefyllfa rhag gwaethygu yn y dyfodol agos.

Integreiddio

Mae'r gorchymyn yn rhoi ystyriaeth i nodweddion nifer o sefydliadau. Bydd hefyd yn cyfrannu at amcanion yr Heddlu, sef lleihau troseddu a chynyddu diogelwch ar y strydoedd i breswylwyr, ynghyd â symud tuag at uchelgais y Cyngor o weld cymunedau yn llwyddo ac yn ffynnu.

Cydweithio

Daw'r datblygiad hwn o gydweithio penodol rhwng y Cyngor a'r Heddlu. Bu aelodau lleol Bangor yn rhan o'r trafodaethau, a chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus.

Ymgysylltiad

Bu'r Heddlu ac aelodau lleol yn rhan o'r trafodaethau, a chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus.

Ar ôl derbyn cyflwyniadau yn ystod y cyfnod ymgynghori, gwnaed mân ddiwygiadau argraffyddol neu dechnegol wedi'u gwneud i'r Gorchymyn Arfaethedig drafft. Nid yw'r diwygiadau hyn yn effeithio cwmpas nac effaith fwriedig y Gorchymyn Arfaethedig.

6 Y CAMAU NESAF A'R AMSERLEN

- Y Cabinet i gymeradwyo cyflwyno GDMC newydd i Fangor yn unol â'r Gorchymyn Arfaethedig, a diddymu'r Gorchymyn Cyfredol i'r graddau ei fod yn berthnasol i Fangor.
- Os y'i cymeradwyir, bydd yr Awdurdod Lleol yn cyhoeddi'r Gorchymyn dan sêl ar ei wefan ynghyd â hysbysiad yn cadarnhau bod y Gorchymyn Cyfredol wedi'i ddiddymu i'r graddau ei fod yn berthnasol i Fangor.
- Os y'i cymeradwyir, bydd yr Awdurdod Lleol yn gosod arwyddion y mae'n ei ystyried yn ddigonol o fewn a gerllaw'r Ardal Gyfyngedig gan dynnu

sylw'r cyhoedd i fodolaeth ac effaith y Gorchymyn, ac at y ffaith fod y Gorchymyn Cyfredol wedi'i ddiddymu ym Mangor.

7 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A WNAED CYN GWNEUD Y PENDERFYNIAD

- Mae'r ymgynghoriadau hyd yma yn unol â'r hyn a nodir yn yr adroddiad.

Barn y Swyddog Monitro -

- Mae'r adroddiad yma wedi bod yn destun mewnbwn gan y Gwasanaeth Cyfreithiol. Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb

Barn y Swyddog Cyllid Statudol -

- Rwyf wedi derbyn cadarnhad gan awdur yr adroddiad na fyddai'r penderfyniad a geisir yn creu ymrwymiad ariannol newydd, felly rwy'n cefnogi'r argymhelliad er mwyn hwyluso gweithrediad pragmataidd.

YMGYNGHORIAD AR ORCHYMYN DIOGELU MANNAU CYHOEDDUS (GGDC) BANGOR - 31.07.2019 – 06.09.2019

CYSYLLTIADAU A WNAED

1	CYFFREDINOL
	Agorwyd yr ymgynghoriad ar wefan y Cyngor ar 30 Gorffennaf, a chyhoeddwyd datganiad i'r wasg ar 31 Gorffennaf.
	Rhodddwyd copiâu o'r gorchymyn drafft, map o ardal y gorchymyn, nodiadau esboniadol ac amlenni ymateb yn Llyfrgell Bangor, Storiel a'r Ganolfan Byw'n Iach
	Rhodddwyd hysbysiadau ar Twitter a Facebook o bryd i'w gilydd yn ystod cyfnod yr ymgynghori
	Rhodddwyd sylw a chyhoedduswyd i'r ymgynghoriad gan y Daily Post a gwefan Bangor Aye ar ddiwrnod cyntaf yr ymgynghoriad.
	Bu adroddiadau ar wefan newyddion y BBC a'r newyddion cenedlaethol ar y teledu
2	PENODOL
	Cysylltwyd â'r sefydliadau â ganlyn, drwy e-bost ar eu cais i'r mwyafrif, ac anfonwyd rhai llythyrau. Rhodddwyd gwybodaeth iddynt, a gwahodddwyd hwy i ymateb i'r ymgynghoriad -
a	Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru
b	Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru
c	Cyngor Dinas Bangor
d	Cartrefi Cymunedol Gwynedd
e	Cadeirlan Bangor
f	Y Gwasanaeth Tân ac Achub
g	Trafnidiaeth Cymru
h	Prifysgol Bangor
i	Pontio
j	Ardal Gwella Busnes Bangor
k	Ysbyty Gwynedd
l	Pum aelod lleol ardaloedd y gorchymyn
m	Rhai gwasanaethau o fewn yr ALI – Gwasanaethau Oedolion, Amgylchedd, Economi, Priffyrdd a Bwrdeistrefol.

YMATEBION

Derbyniwyd cyfanswm o 156 o ymatebion, o'r rhain –

- roedd 79 o'r ymatebion yn nodi'n benodol eu bod yn cefnogi'r gorchymyn.
- Rhoddodd 66 arall wybodaeth oedd yn cefnogi'r safbwynt bod problem ymddygiad gwrthgymdeithasol yn bodoli ym Mangor.
- Cafwyd pedwar ymateb nad oeddynt yn cefnogi'r gorchymyn.
- Nid oedd pump o'r ymatebion yn berthnasol i'r ymgynghoriad ar y gorchymyn.
- Teimlai dau o'r ymatebwyr nad oedd ganddynt wybodaeth ddigonol i alluogi iddynt gyfrannu.

Mae'r tabl isod yn crynhoi prif themâu'r sylwadau a dderbyniwyd. *Noder fod rhai o'r ymatebion yn cynnwys mwy nag un, neu nifer, o'r materion isod.*

Lle bo'n berthnasol, rydym wedi rhannu'r sylwadau gyda phartneriaid perthnasol, megis yr Heddlu, Gwarchod y Cyhoedd (trwyddedu), yr adran gyfreithiol ac ati.

Tud. 17

MATERION A NODWYD	NIFER YR YMATEBION
Wedi bod yn dyst i achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn ymwneud â chamddefnyddio cyffuriau a/neu alcohol	53
Wedi bod yn dyst i ymddygiad yn ymwneud â chardota sy'n ymosodol, yn codi ofn neu'n fygythiol	35
Yn bryderus am dranc cyffredinol y Stryd Fawr, o ran nad yw ymweld â'r stryd bellach yn brofiad pleserus	23
Gofyn am ehangu ardal ddaearyddol y gorchymyn i ardaloedd penodol	22
Wedi bod yn dyst i achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn ymwneud â phobl ifanc yn achosi niwsans	20
Angen mwy o Heddlu ar y strydoedd	19

Sôn am ymddygiad gwrthgymdeithasol cyffredinol megis nodwyddau/sbwriel wedi'u gollwng /pasio dŵr mewn mannau cyhoeddus/gwydrau wedi torri/gwylanod	13
Sôn am ddigartrefedd fel problem	13
Wedi rhoi'r gorau i ymweld â Bangor neu rannau o Fangor, ni ddim yn caniatáu i aelodau o'r teulu ymweld gan eu bod yn meddwl nad yw'n ddiogel.	11
Codi pryderon am nad oes adnoddau digonol i gefnogi pobl ddigartref neu bobl sy'n gaeth i gyffuriau neu alcohol	9
Cardota yn ymyl peiriannau arian parod yn broblem	8
Angen i'r Heddlu orfodi'r gyfraith yn ddigonol	8
Angen mynd i'r afael â'r cyflenwad o gyffuriau	8
Mwy o weithgareddau ar gyfer pobl ifanc	8
O'r farn bod tafarndai a chlybiau ym Mangor ar agor am gyfnodau rhy hir, a bod gormod o drwyddedau hwyr.	6
Meddwl y bydd y gorchymyn yn symud y broblem i rywle arall	6
Nodi bod trethi busnes a chostau parcio yn niweidiol i'r Stryd Fawr	4
Angen mwy o Deledu Cylch Cyfyng	4
Rhieni i gymryd mwy o gyfrifoldeb	3
Na ddyled cerddorion stryd gael eu targedu o dan y gorchymyn	2
CYFANSWM	275

ATODIAD 1

Rhannwyd y wybodaeth uchod gyda'r Heddlu, a chynhaliwyd trafodaethau ynglŷn â'r ceisiadau am addasu ffin y gorchymyn (22 awgrym), a daethpwyd i'r casgliad fod ardal y gorchymyn am fod yn fwy

Rydym hefyd wedi cynnal trafodaethau gyda'r Heddlu am sut y gellid rhoi'r gorchymyn ar waith yn y lle cyntaf, gan gynnwys rhai adnoddau ychwanegol i'r Heddlu ar gyfer codi ymwybyddiaeth a gweithredu'r gorchymyn, ynghyd ag ymgysylltu gydag unigolion i sicrhau eu bod yn ymwybodol o ganlyniadau ymddygiad gwrthgymdeithasol parhaus, a rhoi cyfleoedd i'r bobl fwyaf bregus dderbyn cymorth a chynghor.

Mae hyn yn cynnwys dosbarthu taflenni ymwybyddiaeth yn ystod cyfnod cynnar gweithredu'r gorchymyn, i sicrhau bod pobl yn ymwybodol o ganlyniadau ymddygiad gwrthgymdeithasol o dan y gorchymyn hwn

CYNGOR GWYNEDD

DEDDF YMDDYGIAD GWRTH-GYMDEITHASOL, TROSEDD A PHLISMONA 2014

GORCHYMYN DIOGELU MANNAU CYHOEDDUS CYNGOR GWYNEDD (ALCOHOL AC YMDDYGIAD GWRTH-GYMDEITHASOL) (BANGOR) 2019

Mae Cyngor Gwynedd ("y Cyngor"), drwy arfer y grym a roddwyd iddo gan adran 59 o'r Ddeddf Ymddygiad Gwrth-gymdeithasol, Trosedd a Phlisma 2014 ("y Ddeddf"), yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

1. Enw'r Gorchymyn hwn yw y Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus Cyngor Gwynedd (Alcohol ac Ymddygiad Gwrth-Gymdeithasol) (Bangor) 2019.
2. Daw y Gorchymyn hwn i rym ar [XXXXXXXXXX] a bydd yn parhau mewn grym am gyfnod o 3 blynedd tan [XXXXXXXXXX], oni bai y caiff yn y cyfamser ei ddiddymu, ei ddiwygio, neu ei ymestyn gan Orchymyn pellach yn unol â grymoedd statudol y Cyngor.
3. Mae'r Gorchymyn hwn yn berthnasol i'r ardal a amlinellir yn ddu ac a arlliwir yn las golau ar y cynllun a atodwyd yn Atodlen 1 ("yr Ardal Gyfyngedig").
4. Mae'r Cyngor yn fodlon bod yr amod cyntaf o dan adran 59(2) o'r Ddeddf wedi cael ei bodloni, sef:
 - a. bod y gweithgareddau canlynol wedi cael eu cynnal o fewn man cyhoeddus yn yr Ardal Gyfyngedig:
 - i. yfed alcohol;
 - ii. ymddygiad sydd yn debygol o achosi aflonyddwch, braw, niwsans neu drallod;
 - iii. loetran mewn cyflwr o feddwdod o ganlyniad i gymryd alcohol neu gyffuriau, a
 - iv. loetran neu berfformio am wobr o fewn 10 metr o beiriant codi arian, a
 - b. bod y gweithgareddau hyn wedi cael effaith andwyol ar ansawdd bywyd pobl yn yr ardal, ac mae'n debygol y bydd y gweithgareddau hyn yn cael eu cynnal mewn man cyhoeddus yn yr ardal honno ac y byddant yn cael effaith o'r fath.

5. Mae'r Cyngor yn fodlon bod yr ail amod o dan adran 59(2) o'r Ddeddf wedi cael ei bodloni, sef bod effaith, neu effaith debygol y gweithgareddau yn, neu'n debygol o fod, o natur barhaus neu barhaol a'i fod, neu'n debygol o fod, yn gwneud y gweithgaredd yn afresymol, ac yn cyfiawnhau'r cyfyngiadau a osodwyd gan y Gorchymyn.
6. Effaith y Gorchymyn hwn yw gosod y gwaharddiadau a/neu ofynion canlynol ym mhob man cyhoeddus yn yr Ardal Gyfyngedig ar bob adeg.

Yfed alcohol

7. Yn ddarostyngedig i erthygl 9, mae'r gwaharddiadau canlynol yn gymwys:
 - a. Ni chaiff person ("P") yfed alcohol, nac unrhywbeth y mae Person Awdurdodedig yn rhesymol gredu i fod yn alcohol, os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i P stopio ag yfed.
 - b. Ni chaiff P feddu ar alcohol neu gynhwysydd i ddal alcohol, nac unrhywbeth y mae Person Awdurdodedig yn rhesymol gredu i fod yn alcohol neu gynhwysydd i ddal alcohol, os yw'r Person Awdurdodedig yn gofyn i'r P ildio'r alcohol neu'r cynhwysydd.
8. Yn ddarostyngedig i erthygl 9, mae'r gofynion canlynol yn gymwys:
 - a. Os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i P stopio ag yfed yn yr amgylchiadau a nodir yn erthygl 7(a), rhaid i'r P stopio yfed ar unwaith.
 - b. Os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i P ildio alcohol neu gynhwysydd yn yr amgylchiadau a nodir yn erthygl 7(b), rhaid i'r P ildio'r cyfryw alcohol neu gynhwysydd i'r Person Awdurdodedig ar unwaith.
9. Nid yw darpariaethau erthyglau 7 ac 8 yn gymwys lle bo'r P yn yfed alcohol mewn mangre neu fan sydd o ganlyniad i adran 62 o'r Ddeddf yn eithriedig rhag waharddiad mewn gorchymyn diogelu mannau cyhoeddus ar yfed alcohol.

Ymddygiad sydd yn debygol o achosi aflonyddwch, braw, niwsans neu drallod

10. Ni chaiff P ddilyn cwrs o ymddygiad sydd yn achosi, neu sydd yn rhesymol canfod ei fod yn achosi, aflonyddwch, braw, niwsans neu drallod i berson arall.
11. Os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i P ymadael â'r ardal mewn amgylchiadau lle bo'r P wedi tramgwyddo erthygl 10, rhaid i'r P ymadael ar unwaith.

Loetran mewn cyflwr o feddwdod o ganlyniad i gymryd alcohol neu gyffuriau

12. Ni chaiff P loetran mewn cyflwr o feddwdod o ganlyniad i gymryd alcohol neu gyffuriau neu'r ddau.
13. Os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i P ymadael â'r ardal mewn amgylchiadau lle bo'r P wedi tramgwyddo erthygl 12, rhaid i'r P ymadael ar unwaith.

Loetran neu berfformio am wobwr o fewn 10 metr o beiriant codi arian

14. Ni chaiff P loetran neu berfformio am wobwr o fewn 10 metr o beiriant codi arian.
15. Os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i P ymadael â'r ardal mewn amgylchiadau lle bo'r P wedi tramgwyddo erthygl 14, rhaid i'r P ymadael ar unwaith.

Person Awdurdodedig

16. At ddibenion y Gorchymyn hwn, mae Heddwes, Swyddog Cefnogaeth Gymunedol yr Heddlu a swyddog o'r Cyngor yn Bersonau Awdurdodedig.

Cosb

17. Mae person sydd heb esgus rhesymol yn methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan erthygl 8 o'r Gorchymyn hwn yn euog o drosedd yn unol ag adran 63 o'r Ddeddf ac yn agored o'i gollfarnu'n ddiannod i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 2 ar y raddfa safonol.
18. Mae person sydd heb esgus rhesymol yn gwneud unrhyw beth a waherddir iddo rhag ei wneud gan erthyglau 10, 12 neu 14 o'r Gorchymyn hwn neu yn methu â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan erthyglau 11, 13 neu 15 o'r Gorchymyn hwn yn euog o drosedd yn unol ag adran 67 o'r Ddeddf ac yn agored o'i gollfarnu'n ddiannod i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.

Herio'r Gorchymyn

19. Yn unol ag adran 66 o'r Ddeddf, gall unrhyw berson â diddordeb sydd yn dymuno herio dilysrwydd y Gorchymyn hwn ar y sail nad oedd gan y Cyngor y grym i wneud y Gorchymyn neu bod diffyg cydymffurfiad â gofyniad o'r Ddeddf wneud cais i'r Uchel Lys o fewn 6 wythnos o'r dyddiad y gwnaethpwyd y Gorchymyn.

Llofnodwyd y diwrnod o 2019
Signed the day of 2019

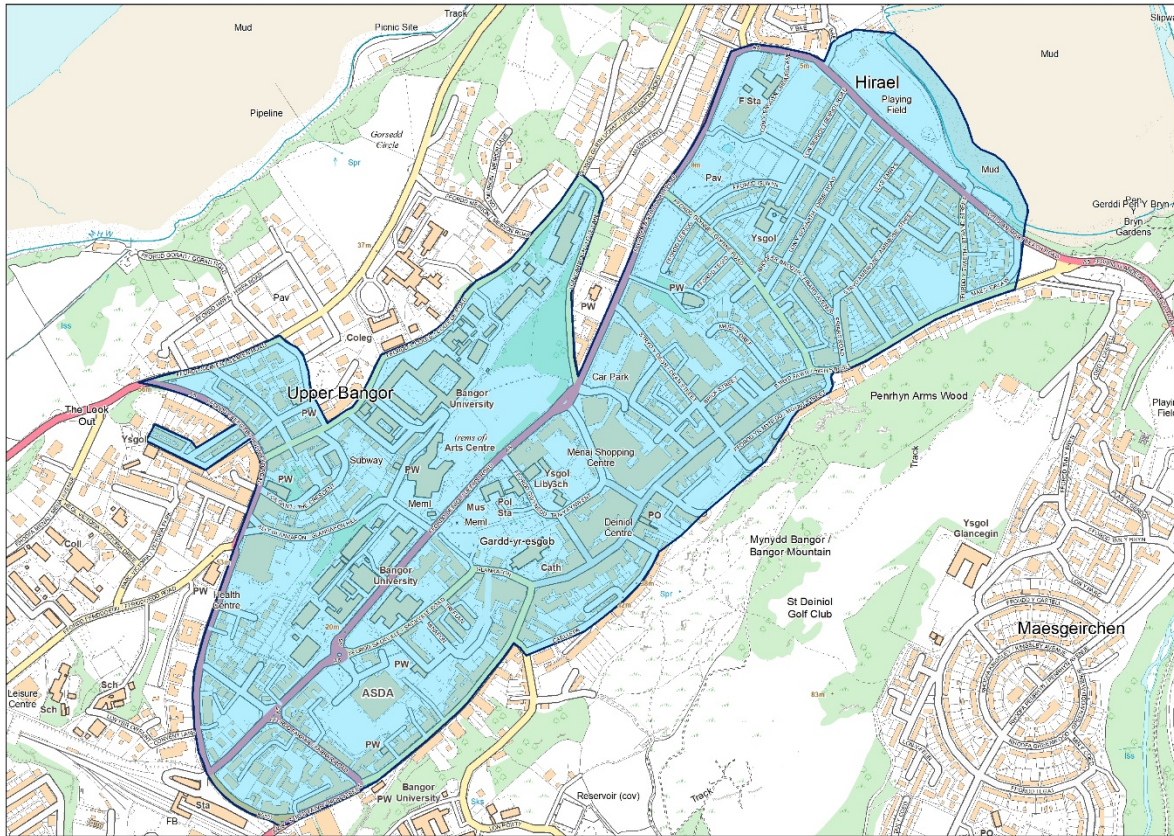
GOSODWYD SÊL GYFFREDIN CYNGOR GWYNEDD)
AR HWN YM MHRESENOLDEB)
)
THE COMMON SEAL OF GWYNEDD COUNCIL)
WAS HEREUNTO FIXED IN THE PRESENCE OF)
)

Llofnodydd awdurdodedig
Authorised signatory

DRAFT

ATODLEN 1 / SCHEDULE 1

DRAFT

DYDDIEDIG / DATED: _____ 2019

DEDDF YMDDYGIAD GWRTH-GYMDEITHASOL, TROSEDD A PHLISMONA 2014

**GORCHYMYN DIOGELU MANNAU CYHOEDDUS CYNGOR GWYNEDD
(ALCOHOL AC YMDDYGIAD GWRTH-GYMDEITHASOL) (BANGOR) 2019**

ANTI-SOCIAL BEHAVIOUR, CRIME AND POLICING ACT 2014

**GWYNEDD COUNCIL (ALCOHOL AND ANTI-SOCIAL BEHAVIOUR) (BANGOR)
PUBLIC SPACES PROTECTION ORDER 2019**

IWAN G D EVANS

PENNAETH GWASANAETHAU CYFREITHIOL / HEAD OF LEGAL SERVICES

CYNGOR GWYNEDD COUNCIL

STRYD Y JÊL

CAERNARFON

GWYNEDD LL55 1SH

CYFEIRNOD / REFERENCE: XXXXX

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Gweler y daflen Sut i gynnal *Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i gwblhau'r ffurflen hon. Mae croeso i chi gysylltu â Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb, ar est. 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am ragor o gymorth.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried effaith newid unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu effaith creu un newydd) ar bobl gyda nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol a restrir yn rhan 2b. Rhaid cynnal asesiad effaith cydraddoldeb mewn da bryd, felly, cyn gwneud unrhyw benderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. un sydd yn effeithio pobl a chanddynt nodwedd warchoddedig penodol).

1 Manylion

1.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Rydym wrthi'n ystyried gweithredu gorchymyn cyfreithiol -

Gorchymyn Gwarchod Man Cyhoeddus - ar gyfer rhan o Ddinas Bangor. Bydd yn cynnwys pedwar math o ymddygiad (YGG, sef ymddygiad gwrthgymdeithasol) a waherddir gan y gorchymyn, ac y gellir eu gorfodi fel gweithredoedd troseddol mewn rhai amgylchiadau

1.2 Beth yw diben y polisi / gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Mae'r gorchymyn yn cael ei ystyried fel ffordd o fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol mewn rhai ardaloedd daearyddol o ddinas Bangor. Mae gorchymyn eisoes yn bodoli yn y ddinas, ond ni ystyrir ei fod yn ddigonol bellach i ymdrin â'r adroddiadau cynyddol am YGG - felly bydd y gorchymyn newydd yn ei ddisodli

1.3 Pwy sydd yn gyfrifol am yr asesiad hwn?

Catherine E Roberts, Uwch Swyddog Gweithredol, Partneriaeth Cymunedau Diogel - Gwynedd a Môn

1.4 Pryd wnaethoch chi ddechrau'r asesiad? Pa fersiwn yw hon?

F1 – 18.06.2019
F2 – 25.09.2019

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r partneriaid y bydd yn rhaid i chi weithio gyda nhw wrth gynnal yr asesiad hwn?

Heddlu Gogledd Cymru
Y Cabinet
Aelodau Lleol sy'n gyfrifol am y pum maes dan sylw ym Mangor

Y cyhoedd a chyrrff â diddordeb – yn cyd-destun yr ymgynghoriad statudol

2.2. Pa gamau ydych chi wedi eu cymryd i ymgysylltu â phobl gyda nodweddion gwarchoddedig?

Mae ymgynghoriad cyhoeddus nawr wedi cymryd lle, am gyfnod o 5 wythnos. Holiadur oedd y dull, ond hefyd fe fu cyfle i bobl lythyru ni ac e bosti. Fe dderbyniwyd 156 o ymatebion/sylwadau. Ddaru'r ymgynghoriad gael ei hysbysebu mewn nifer o ffyrdd

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

- Mae trafodaethau gyda'n sefydliad Partner, Heddlu Gogledd Cymru, wedi golygu ein bod yn diddymu unrhyw rannau o'r gorchymyn a fyddai'n targedu 'pobl sy'n cysgu allan'.
- Ymgynghoriad cyhoeddus – ymysg y sylwadau, ddaru rhai nodi ymddygiad yn gysylltiedig a pobl ifainc (yr unig nodwedd warchoddedig wedi ei gynnig) ond roedd cyfeiriad tuag at pobl fregus (o bosib) eraill, sef pobl ddigartref, a phobl gyda problemau cyffuriau/alcohol. Nid oedd unrhyw batrwm i'w adnabod parthed nodweddion cydraddoldeb.

2.4 Pa wybodaeth arall sydd wedi hysbysu eich ffordd o weithredu?

Mae Heddlu Gogledd Cymru wedi cyflwyno llawer iawn o dystiolaeth ddogfennol, sy'n dangos cynnydd mewn Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn Ninas Bangor a newid yn y mathau o ymddygiad.

Maent hefyd wedi dangos nad yw'r grymoedd gorfodi presennol yn addas i ymdrin â'r materion hyn, sef y rheswm dros fod angen gorchymyn newydd.

Er enghraifft, mae cynnydd yn nifer y cwynion gan y cyhoedd am 'niwsans' mewn mannau cyhoeddus, cardota mewn llefydd penodol megis ger twll yn y wal, ac YGG yn ymwneud â chamddefnyddio cyffuriau.

Mae'r heddlu wedi cadarnhau, na'r nifer fwyaf o droseddwr yn yr achlysuron yma ydi troseddwr gwryw

2.5 A oes unrhyw fylchau mewn tystiolaeth sydd angen eu casglu?

Nac oes

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Rhaid i'r Cyngor roi sylw teg i effaith unrhyw newidiadau ar bobl gyda nodweddion cydraddoldeb. Pa effaith fydd y polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar y nodweddion hyn? Mae croeso i chi ychwanegu nodweddion eraill os dymunwch.

Nodweddion	Pa fath o effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedl)	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Mae modd defnyddio'r gorchymyn hwn, oherwydd y gwaharddiadau penodol ynddo, i ymdrin â throsedd hiliol/casineb, a gwaharddiad cyntaf y gorchymyn yn arbennig.
Yr iaith Gymraeg	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Dim
Anabledd	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	<p>Disgwylir mai nifer fach o bobl a fydd yn cyrraedd y trothwy a fydd yn arwain at arestio. I'r sawl a gaiff ei arestio, mae gan yr Heddlu weithdrefnau i gynnig ymyraethau llesiant yn y ddalfa a thu hwnt. Mae hyn yn cynnwys agweddau iechyd meddwl o anghenion unigolyn -</p> <p>"Mae unrhyw berson sy'n mynd i'r ddalfa yn destun asesiad risg llawn yn ymwneud â iechyd corfforol a iechyd meddwl, a cheir mynediad i nyrs y ddalfa. Os nad yw'r person yn ddigon da i gael ei gadw yn y ddalfa, gwneir trefniadau i'w ryddhau a'u cyfeirio'n briodol. Os byddai pryderon dybryd am IM (iechyd meddwl), byddai trefniadau'n cael eu gwneud i dîm meddygol ymweld â'r ddalfa i gwblhau asesiad a, phe bai angen, roi triniaeth briodol wedi hynny. Pe na bai asesiad yn y ddalfa'n ddichonol, byddai'r person yn cael ei gludo i uned IM i gynnal un.</p> <p>Mae modd defnyddio'r gorchymyn hwn, oherwydd y gwaharddiadau penodol ynddo, i ymdrin â throsedd anabledd/casineb, yn enwedig gwaharddiad cyntaf y gorchymyn.</p>
Rhywedd	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	<p>Mae'n debygol o effeithio mwy o wrywod, gan fod tystiolaeth yn dangos mai gwrywod sy'n cyflawni troseddau o'r fath yn amlach, ac mae hyn wedi ei gadarnhau gan yr heddlu yn berthnasol i'r dystiolaeth o ddigwyddiadau blaenorol yn yr ardal.</p> <p>Bydd y gorchymyn yn amddiffyn pob rhywedd</p>
Oedran	Cadarnhaol	

	/ Negyddol / Dim	Oedolion iau sy'n fwy tebygol o ymddwyn yn wrthgymdeithasol, ond nid nhw yn unig
Cyfeiriadedd rhywiol	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Mae modd defnyddio'r gorchymyn hwn, oherwydd y gwaharddiadau penodol ynddo, i ymdrin â throedd cyfeiriadedd rhywedd/casineb, yn enwedig gwaharddiad cyntaf y gorchymyn.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Mae modd defnyddio'r gorchymyn hwn, oherwydd y gwaharddiadau penodol ynddo, i ymdrin â throedd crefydd neu gred/casineb, yn enwedig gwaharddiad cyntaf y gorchymyn.
Ailbennu rhywedd	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Mae modd defnyddio'r gorchymyn hwn, oherwydd y gwaharddiadau penodol ynddo, i ymdrin â throedd ailbennu rhywedd/casineb, yn enwedig gwaharddiad cyntaf y gorchymyn.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Dim
Priodas a phartneriaeth sifil	Cadarnhaol / Negyddol / Dim	Dim

* dileer fel y bo'n briodol

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor, o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010, i gyfrannu yn gadarnhaol at gymuned decach drwy hyrwyddo cydraddoldeb a pherthnasau da yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhywedd, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd, a beichiogrwydd a mamolaeth. Rhaid i'r Cyngor roi sylw teg i'r ffordd y bydd unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau hyn.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A ydy'r polisi yn cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
---	---	--

Gwaredu gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Ydy	Ydy, am fod y gorchymyn yn targedu ymddygiad sy'n aflonyddu yn benodol - gall hyn gynnwys trosedd casineb o bob math (yr holl nodweddion uchod)
Hyrwyddo cyfle cyfartal	Nac ydy	Nac ydy
Hyrwyddo perthnasau da	Ydy	<p>Ydy, gan fod gorfodaeth yn dechrau gydag ymgysylltu ac addysg. Os yw hyn yn effeithiol, mae'n atal yr ymddygiad rhag gwaethygu ac ymateb cyfreithiol. Mae, felly, yn ceisio gwella dealltwriaeth person o'r effaith y mae ei ymddygiad yn ei gael ar aelodau eraill y cyhoedd ac ati.</p> <p>Un o'r bwriadau yw gwneud Dinas Bangor yn ofod cyhoeddus mwy diogel a braf i bob aelod o'r gymuned.</p>

* *dileer fel y bo'n briodol

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 A yw'r polisi, felly, yn debygol o gael effaith sylweddol gadarnhaol ar unrhyw rai o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Dyletswyddau Cyffredinol, a beth yw'r rheswm am hyn?

Gobeithio y bydd yn cael effaith gadarnhaol ar brofiad y cyhoedd o weithio/byw/ymweld â chanol Dinas Bangor, y bydd pobl yn gweld llai o YGG, ac y byddent yn teimlo'n fwy diogel pan fyddant allan yn eu cymuned

4.2 A yw'r Cynllun, felly, yn debygol o gael effaith sylweddol gadarnhaol ar unrhyw rai o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Dyletswyddau Cyffredinol, a beth yw'r rheswm am hyn?

Nid oes unrhyw beth wedi'i adnabod

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Dal ati gyda'r cynllun am ei fod yn gadarn	le
Addasu'r cynllun i gael gwared ag unrhyw rwystrau	

Gohirio a diddymu'r cynllun gan fod yr effeithiau andwyol yn rhy fawr	
Dal ati gyda'r cynllun am fod modd cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	

4.4 Os parhaer gyda'r cynllun, pa gamau a fyddwch yn eu cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Amherthnasol

4.5 Os nad ydych yn cymryd unrhyw gamau pellach i ddiddymu neu leihau effeithiau negyddol, eglurwch pam yn y blwch isod.

Amherthnasol

5) Monitro

5.1 Pa gamau a fyddwch yn eu cymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y cynllun (cynllun gweithredu)?

Fe fydd yr Heddlu yn paratoi adroddiadau monitro ar orfodaeth o'r gorchymyn

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	15/10/19
Aelod Cabinet:	Cynghorydd Gareth Griffith
Swyddog cyswllt:	Gareth Jones, Pennaeth Cynorthwyol, Adran Amgylchedd
Rhif Cyswllt:	34092
Pwnc:	Adroddiad Monitro Blynyddol Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Awst 2017 – Mawrth 2019

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Fod y Cabinet yn:

Derbyn yr Adroddiad Monitro Blynyddol Terfynol yn Atodiad 1 ar gyfer ei gyflwyno ymlaen i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref 2019.

Rhoi'r hawl i'r Pennaeth Cynorthwyol ymgymryd ag unrhyw newidiadau golygyddol a gweinyddol terfynol i'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

Rhoi'r hawl i'r Pennaeth Cynorthwyol mewn ymgynghoriad a'r Aelod Cabinet i ymgymryd ag unrhyw newidiadau sydd yn deillio o faterion sydd yn codi gan Gyngor Sir Ynys Môn

RHESYMAU DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Mae'n ofynnol i'r Cynghorau gyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref 2019

CYFLWYNIAD AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

1. CEFNDIR

- 1.1 Mae'n rhaid i bob Cynllun Datblygu Leol gynnwys fframwaith fonitro. Ceir fframwaith fonitro'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ym mhennod 7 y Cynllun. Mae fframwaith fonitro wedi ei fabwysiadu i lywio canfyddiadau yn yr Adroddiadau Monitro Blynyddol (AMB).
- 1.2 Mae adroddiad monitro blynyddol yn cofnodi casgliadau gwaith monitro gweithredu strategaeth a pholisïau cynllun rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Mae angen, fel arfer, i gyhoeddi adroddiad monitro blynyddol cyntaf erbyn 31 Hydref yn y flwyddyn yn dilyn mabwysiadu cynllun datblygu lleol. Ond, ni ellir hynny ddigwydd pan fydd llai na 12 mis rhwng dyddiad mabwysiadu cynllun a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Mewn achos fel hwn dylid ei gyflwyno erbyn 31 Hydref yn y flwyddyn ddilynol. Cafodd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ei fabwysiadu diwedd Gorffennaf 2017. Felly, er mwyn cael blwyddyn ariannol gyflawn, dyma'r cyfle cyntaf i gyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol i Lywodraeth Cymru. Gellir gweld Cyd-Adroddiad Monitro Blynyddol y Cynllun Datblygu Lleol Awst 2017 - Mawrth 2019 (Drafft) yn Atodiad 1.
- 1.3 Mae monitro'n ddolen adborth allweddol o fewn y broses gylchol o lunio polisïau cynaliadwy. Dros gyfnod o amser fe ddylai'r broses fonitro adnabod yr heriau a'r cyfleoedd allweddol a'r dulliau posib i adolygu ac addasu polisïau lleol.
- 1.4 Mae'r gofynion deddfwriaethol allweddol mewn perthynas â monitro ac adolygu fel a ganlyn.

Tabl 1: Gofynion deddfwriaethol – monitro ac adolygu cynlluniau datblygu lleol

Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 (Adran 61)	mae'n rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol adolygu'r materion y gellir disgwyl iddynt effeithio ar ddatblygiad eu hardal.
Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 (Adran 76) a Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol Adran 37	maent yn datgan bod rhaid i Awdurdodau Cynllunio Lleol gyhoeddi a chyflwyno ' Adroddiad Monitro Blynyddol ' sy'n nodi sut y cyflawnir amcanion y cynllun, neu beidio (erbyn 31 Hydref bob blwyddyn) i Lywodraeth Cymru.
Deddf Cynllunio a Phryniant Gorfodol 2004 (Adran 69 (1)) a Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol Adran 41 (1)	gyda'i gilydd maent yn datgan bod rhaid i Awdurdod Cynllunio Lleol adolygu ei Gynllun Datblygu Lleol dim hwyrach na 4 blynedd o ddyddiad y mabwysiadu.

Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol Adran 41	dywed rhaid wrth yr Awdurdod Cynllunio Lleol gymeradwyo drwy benderfyniad adroddiad am yr adolygiad a baratowyd yn unol ag adran 69(1) a cyn ei gyflwyno i Weinidogion Cymru yn unol ag adran 69(2). Dylid cyflwyno 'Adroddiad adolygu' i Lywodraeth Cymru, o fewn chwe mis i ddechrau'r broses adolygu.
Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol Strategol	maent yn ei gwneud yn ofynnol i'r monitro adnabod effeithiau andwyol na ragwelwyd a galluogi camau adferol priodol i'w cymryd.

2. Y FFRAMWAITH FONITRO

- 2.1 Mae'r AMB yn sail tystiolaeth bwysig ar gyfer adolygu'r CDLI ar y Cyd a dros amser gall AMB ddangos tueddiadau, adnabod unrhyw bolisiâu sydd yn cyflawni ai peidio, ac amlygu unrhyw wagle neu ddiffyg o ran polisi. Mae gan CDLI ar y Cyd Gwynedd a Môn fframwaith fonitro sydd wedi ei gytuno efo'r Arolygydd yn ystod yr Archwiliad. Mae'r fframwaith i'w weld ym mhennod 7 o'r CDLI ar y Cyd. Mae 69 o ddangosyddion, sydd yn adrodd ar y 5 thema sydd yn y CDLI ar y Cyd.
- 2.2 Mae'r fframwaith monitro sydd ym Mhennod 7 y Cynllun yn cynnwys polisiâu/amcanion allweddol, dangosyddion, targedau a phwyntiau sbardun fel y disgrifir yn y tabl isod:

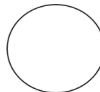
Tabl 2: Strwythur y Fframwaith Fonitro

Thema				
Croes gyfeiriad i Bolisiâu ac Amcanion perthnasol	Dangosyddion	Targedau Polisi	Lefel Sbardun	Ffynhonnell Data

- 2.3 Mae yna ofyniad statudol i gynnwys y ddau ddangosydd canlynol yn y Fframwaith Fonitro:
- i. Cyflenwad Tir ar gyfer Tai o'r Astudiaeth Tir ar gyfer Tai blynyddol;
 - ii. Nifer net ychwanegol o unedau tai fforddiadwy a marchnad a adeiladwyd yn ardal y Cynllun.
- 2.4 Mae yna ddisgwyliad i bob fframwaith fonitro gynnwys dangosyddion yn ymwneud â'r canlynol:

- i. dosbarthiad gofodol datblygiad tai;
- ii. nifer o dai adeiladwyd o'i gymharu â'r galw am dai;
- iii. nifer o dai fforddiadwy adeiladwyd o'i gymharu â'r targed sydd yn y Cynllun;
- iv. pa fath o dai fforddiadwy adeiladwyd (daliadaeth);
- v. hyfywdra'r farchnad;
- vi. graddfa datblygu ar ddynodiadau;
- vii. datblygu prosiectau isadeiledd allweddol;
- viii. safleoedd llety Sipsiwn a Theithwyr sy'n cael eu datblygu.

- 2.5 Mae gweddill y dangosyddion sydd i'w gweld yn Fframwaith Fonitro'r CDLI ar y Cyd yn rhai sydd yn benodol i ardal y CDLI y Cyd e.e. dangosyddion ar Wylfa Newydd.
- 2.6 Os cyrhaeddir pwyntiau sbardun, bydd angen edrych i mewn i'r mater er mwyn deall pam nad yw polisiâu a chynigion yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd a phenderfynu pa gamau bydd angen. Bydd angen i'r Cynghorau ystyried sut mae'r holl ddangosyddion ar y cyd yn gweithio a'r rhyngberthynas rhyngddynt a maint y tan berfformiad. Mae rhai dangosyddion yn fwy sylweddol nag eraill o ran cyflawni strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol. Nid yw tan berfformiad ynddo'i hun yn golygu'r angen i adolygu a diwygio'r Cynllun. Yn unol ag arweiniad Llywodraeth Cymru mae'r Fframwaith Fonitro'n nodi'n glir beth yw'r opsiynau ar gyfer gweithredu mewn achosion o dan berfformiad.
- 2.7 Fel cymorth gweledol wrth fonitro effeithiolrwydd polisiâu ac i roi trosolwg o berfformiad, rhoddir symbol perthnasol i bob dangosydd (fel yr amlinellir yn y tabl isod), mae canlyniad y dangosyddion yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn isod.

Symbol	Disgrifiad	Nifer o Ddangosyddion
	Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.	35
	Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.	32
	Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.	1
	Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.	1

- 2.8 Mae'r tabl isod yn rhoi'r gweithred sydd yn y Fframwaith Fonitro. Gall gweithrediadau eraill fod yn berthnasol, yn dibynnu ar yr amgylchiadau, e.e. diwygio canllaw cynllunio atodol a fabwysiadwyd. Mae gweithred wedi cael ei nodi yn erbyn bob un dangosydd yn yr AMB fel rhan o'r dadansoddiad. Mae ambell ddangosydd wedi cael y lliw llwyd gan fod y dangosydd wedi cael ei chyflawni e.e. mabwysiadu CCA. Mae'r tabl isod yn dangos crynodeb o'r gweithrediadau yn dilyn asesiad o ddangosyddion y Fframwaith Fonitro.

Asesiad	Gweithred	Nifer o ddangosyddion yn y categori
Ble mae dangosyddion yn awgrymu fod polisïau'r CDLI yn cael eu gweithredu'n effeithiol	Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro	64
Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisïau yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir	Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod	1
Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.	Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.	
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.	Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.	
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	Adolygu'r polisi yn unol â hynny	
Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	Adolygu'r Cynllun	

- 2.9 Mae'n rhaid ystyried perfformiad polisïau'n ofalus oherwydd y cyfnod a gyfeirir ato ar gyfer dangosyddion a sbardunau. Mae rhai yn cyfeirio at gyfnod blynyddol tra mae eraill yn berthnasol i gyfnod o ddwy neu dair blynedd ddilynol, ac felly nid yw yn bosib adnabod unrhyw dueddiadau

2.10 Casgliadau Allweddol yr Adroddiad Monitro Blynyddol (Awst 2017 – Mawrth 2019)

Mae Casgliadau Allweddol yr AMB fel a ganlyn:

- Defnyddiwyd Polisi PS1: Yr iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig mewn apêl cynllunio yn gynnar wedi i'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd gael ei fabwysiadu i wrthod apêl am 366 o dai ym Mangor gan nad oedd yr Arolygydd Cynllunio'n ystyried bod digon o dystiolaeth wedi'i chyflwyno i brofi na fyddai effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg, a hynny'n groes i Bolisi Strategol PS1.
- Dengys Cyd-astudiaeth ar Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 a 2018 y cwblhawyd 1,010 o gartrefi yn ystod y cyfnod monitro (462 o unedau yn 2017-18 a 548 o unedau yn 2018-19)¹
- Mae JHLAS 2019 yn amlinellu bod gan y Cynghorau gyflenwad tir ar gyfer tai o 5.3 mlynedd sy'n uwch na'r pum mlynedd sy'n ofynnol yn Nodyn Cyngor Technegol 1
- Mae 55% o'r unedau tai² a ganiatwyd yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol o fewn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Mae 23% o'r unedau wedi'u caniatáu o fewn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol gyda 22% pellach wedi'u caniatáu mewn Pentrefi, Clystyrau ac yng Nghefn Gwlad Agored sy'n unol â strategaeth ofodol y Cynllun.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 543 o unedau tai newydd yn ystod cyfnod yr AMB h.y. safleoedd nad oedd â chaniatâd ar y diwrnod y mabwysiadwyd y Cynllun.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 202 o dai fforddiadwy yn ystod cyfnod yr AMB.
- O'r 56 o unedau tai sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio a'u cwblhau yn ystod cyfnod yr AMB, mae 35 o'r rhain yn unedau fforddiadwy. Mae hyn gyfystyr â 62.5% o'r unedau hyn.
- Yn y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol (2017-19), mae 348 o'r unedau tai a gwblhawyd yn ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd wedi'u lleoli ar safleoedd sydd wedi'u clustnodi ar gyfer tai.
- Dwysedd cyfartalog y caniatadau tai newydd yn ardal y Cynllun yn ystod y cyfnod AMR yw 29.3 o unedau fesul hectar.
- Cwblhawyd 254 o unedau tai fforddiadwy yn 2017-19. Gwelwyd cynnydd sylweddol yn nifer yr unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018/19 (193 o unedau) o gymharu â blynyddoedd blaenorol. Noder nad yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys tai sy'n fforddiadwy yn sgil eu lleoliad, a'u maint, fel y gallai fod yn wir mewn rhai ardaloedd yn ardal y Cynllun.
- Caniatwyd chwe safle eithrio tai fforddiadwy yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio i ddwy uned marchnad leol yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol. Ni chwblhawyd unrhyw unedau marchnad leol.

¹ Gan bod y data'n cael ei gasglu'n flynyddol, mae'r ffigur ar gyfer y cyfnod 2017-2018 yn berthnasol ar gyfer 1af Ebrill i 31ain Mawrth. Mae'r ffigur cyfanswm yn berthnasol felly i'r cyfnod 1af Ebrill 2017 – 31ain Mawrth 2019 sydd yn hwy na chyfnod yr AMB hwn.

²Caniatâd newydd am dai neu ganiatâd i ailasesu ac ymestyn y dyddiad pan fo caniatâd blaenorol yn dod i ben

- Ers mabwysiadu, mae'r Cynghorau wedi mabwysiadu tri Canllaw Cynllunio Atodol o fewn cyfnod yr AMB, ac mae pump arall yn nesáu at gael eu mabwysiadu neu ar y gweill
- Derbyniodd y Cynghorau 62 Apêl yn ystod y Cyfnod Monitro. Cafodd 74% o'r rhain eu gwrthod. Nid oedd yr apeliadau a ganiatawyd yn tanseilio polisïau allweddol y Cynllun.
- Cyflwynwyd cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu gan gwmni Horizon er mwyn datblygu gorsaf niwclear newydd, ym mis Mehefin, 2018 a cynhaliwyd archwiliad cyhoeddus.
- Cyhoeddodd Hitachi ei bod yn bwriadu oedi gyda'r bwriad o ddatblygu'r Orsaf Niwclear Newydd, fodd bynnag cadarnhaodd Horizon ei fod am barhau i roi adnoddau o'r neilltu i sicrhau bod y broses archwilio'r cais yn cael ei gyflawni a disgwylir penderfyniad diwedd Hydref 2019.
- Rhoddwyd Caniatâd Cynllunio i gynlluniau adnewyddadwy sydd â'r potensial i gyfrannu cyfanswm o 54Mw o fewn ardal y CDLI ar y Cyd.
- Ar y cyfan, mae'r dangosyddion yn awgrymu bod y Cynllun yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau ac yn y cyfnod cynnar hwn ni nodwyd unrhyw bolisïau fel rhai sy'n methu â chyflawni amcanion y Cynllun.

3. ADOLYGU'R CYNLLUN

- 3.1 Mae tabl isod yn rhoi mwy o ddisgrifiad o drothwyon ar gyfer cynnal adolygiad o'r Cynllun:

Tabl 4: Trothwyon i adolygu'r Cynllun

Adolygiad statudol		
1	Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004 – rhan 69 a Rheoliadau Cynlluniau Datblygu Lleol rhan 41 (1)	Adolygiad statudol dim mwy na phob 4-blynedd o ddyddiad y mabwysiadu.
Trothwyon i gynnal adolygiad cyn yr adolygiad statudol – mae amgylchiadau'n effeithio ar gadernid y cynllun		
2	Casgliadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol <u>dros gyfnod o amser</u>	Pryderon sylweddol yn ymwneud â gweithredu strategaeth y cynllun, gan gynnwys effeithiolrwydd polisi, cyfraddau cynnydd a gweithredu yn unol â thuaddiadau a gofnodir.
3	Newidiadau mewn polisi cenedlaethol neu ddeddfwriaeth	Newid sylweddol mewn polisi cenedlaethol a / neu ddeddfwriaeth sy'n effeithio ar y cynllun strategaeth / polisïau allweddol.
4	Newid cyd-destunol	Newid sylweddol yn y cyd-destun mae'r cynllun gweithredu o'i fewn.
5	Rhan 61 Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004	Canlyniadau annisgwyl a sylweddol o dystiolaeth a gasglwyd drwy arolygon a ddiweddarwyd sy'n effeithio ar weithredu strategaeth y cynllun.

- 3.2 Ar ôl paratoi cyfres o Adroddiadau Monitro Blynyddol, a fydd yn dangos os ydi'r Cynllun yn, neu beidio, cyflawni ei amcanion, neu os cyrhaeddir 4 mlynedd ar ôl mabwysiadu'r Cynllun, bydd rhaid i'r Cyngorau ystyried sut maent yn mynd i adolygu'r Cynllun, er mwyn paratoi cynllun amgen. Bydd rhaid cyflwyno'r Adroddiad Adolygu i Lywodraeth Cymru o fewn 6 mis o'r broses adolygu gan ddweud os fydd yr adolygiad yn un llawn, h.y. cynllun newydd, neu broses adolygiad byr.
- 3.3 Yn achos y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, bydd rhaid i'r ddau Gyngor gydymffurfio gyda'r broses monitro ac adolygiad. Mae'n rhaid i'r ddau Gyngor adolygu'r Cynllun; ni ellir ei wneud ar sail unochrog gan Gyngor unigol.
- 3.4 Pan benderfynir pa fath o adolygiad sy'n angenrheidiol, **bydd rhaid dilyn camau sydd yn y Rheoliadau, sy'n cynnwys paratoi drafft, ymgynghoriad cyhoeddus ac archwiliad cyhoeddus cyn gellir mabwysiadu cynllun newydd neu gynllun diwygiedig.**
- 3.5 O ystyried casgliadau allweddol yr AMB cyntaf hwn (gweler para 2.10) **nid oes tystiolaeth sy'n dangos bod angen adolygiad cynnar o'r Cynllun. Felly, bydd yr adolygiad o'r Cynllun yn cael ei gynnal yn 2021 oni bai bod AMB yn y dyfodol yn nodi fel arall**

4. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

- 4.1 Fydd yr Adroddiad Monitro yn cael ei adrodd i Aelodau Ynys Môn yn y pwyllgorau a chyfarfodydd isod cyn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth.

Cyfarfod	Dyddiad
Pwyllgor Scriwtini Ynys Môn	24/10/19
Pwyllgor Gwaith Ynys Môn	28/10/19
Anfon Copi i'r Llywodraeth	Erbyn 31/10/19

5. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 5.1 Mae'r AMB wedi cael mewnbwn y Panel Polisi Cynllunio ar y cyd a hefyd wedi ei adrodd i'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 30 Medi 2019.
- 5.2 Adroddwyd hefyd i Bwyllgor Craffu Cymunedau'r Cyngor ar y 26 Medi 2019 lle derbyniwyd yr AMB a chafwyd y sylwadau canlynol:

- Croesawyd yr adroddiad.
- Cynigiwyd yr angen i edrych yn fanylach ar drefniadau asesiadau iaith a datganiadau ieithyddol. Awgrymwyd cynnal sesiwn anffurfiol gydag Aelodau'r Pwyllgor i rannu gwybodaeth neu sefydlu gweithgor o Aelodau a Swyddogion i herio'r holl elfennau a dadansoddi'n fanylach. Petai gweithgor yn cael ei sefydlu, awgrymwyd y dylid ystyried gwahodd aelod o'r Pwyllgor iaith i fod yn aelod o'r gweithgor.
- Er derbyn bod angen i'r adroddiad gynnwys gwybodaeth ffeithiol a thechnegol, awgrymwyd yr angen i ystyried symleiddio'r ffurf y cyflwynir yr adroddiad yn ysgrifenedig.
- Amlygwyd pryderon ynglŷn â dyfodol Wylfa a'r dynodiadau tai sydd bellach yn 'ddiangen'.
- Bod angen adolygu'r niferoedd
- Bod angen sicrwydd bod caniatâdau cynllunio yn ymateb i'r angen
- Y gellid cydlynu datblygiadau economaidd gyda datblygiadau tai yn well
- Bod cyfle i edrych ar yr hyn mae gwledydd eraill yn ei wneud yng nghydestun tai ar gyfer pobl leol
- Bod gofyn i bob aelod godi ymwybyddiaeth o'r ymgynghoriad sydd yn cael ei gynnal ar y Fframwaith Cenedlaethol (dyddiad cau 1.11.19)

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yn adlewyrchu'r materion sydd angen eu cyfarch o dan y fframwaith fonitro a gweithredu o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Dim sylwadau pellach o ochr priodoldeb

Y Pennaeth Cyllid:

Mae'r Adran yn cadarnhau bod adnoddau digonol yn y gronfa wrth gefn perthnasol ar gyfer cyfnod yr adroddiad monitro, a ni fydd angen adnoddau ychwanegol ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol cyn adolygu'r Cynllun yn ei gyfarwydd yn 2021/22.

Atodiadau

Atodiad 1 - Adroddiad Monitro Blynyddol Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd

**Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Ynys Môn
2011-2026**

**ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL CYNTAF
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019**

CYNNWYS

Crynodeb Gweithredol

Pennod 1: Cyflwyniad

Pennod 2: Dadansoddi Newid Cyd-Destunol Arwyddocaol

Pennod 3: Dadansoddiad o Ddangosyddion

6.1 Cymunedau Diogel, Iach, Nodedig a Bywiog

6.2 Byw'n Gynaliadwy

6.3 Economi ac Adfywio

6.4 Cyflenwad ac Ansawdd Tai

6.5 Amgylchedd Naturiol ac Adeiledig

Pennod 4: Casgliadau ag Argymhellion

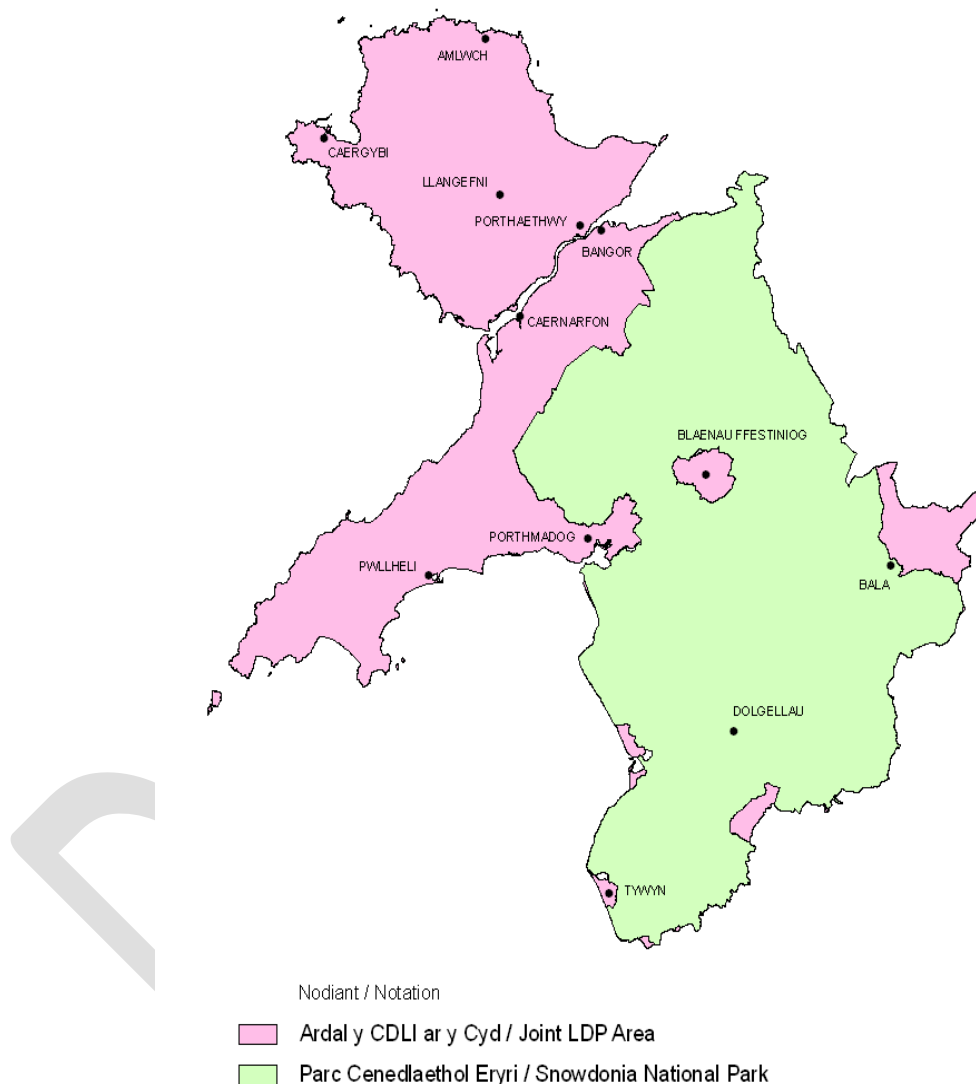
Atodiad 1: Monitro'r Arfarniad Cynaliadwyedd

Atodiad 2: Cydymffurfiaeth y CDLI ar y Cyd a'r Deddf Llesiant (2015)

Atodiad 3: Dosbarthiad Caniatadau Preswyl

CRYNODEB GWEITHREDOL

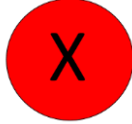
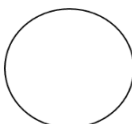
- i. Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn (CDLI ar y Cyd) ar 31 Gorffennaf 2017. Mae ardal y CDLI ar y Cyd yn cynnwys Ynys Môn ac ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd. Nid yw'n cynnwys y rhannau o Wynedd sydd oddi mewn i Barc Cenedlaethol Eryri.

- ii. Mae monitro yn rhan barhaus o'r broses o lunio cynllun. Monitro yw'r cysylltiad rhwng casglu tystiolaeth, strategaeth y cynllun a'r gwaith llunio polisïau, gweithredu polisïau, gwerthuso ac adolygu'r cynllun. Mae'r Fframwaith Monitro wedi'i nodi ym Mhennod 7 o'r CDLI ar y Cyd. Mae'n cynnwys cyfanswm o 69 o ddangosyddion sy'n cael eu defnyddio i fonitro effeithiolrwydd y Cynllun a'i bolisïau. Mae'n cynnwys cyfres o dargedau hefyd ac yn diffinio trothwyon sy'n sbardunwyr i arwain at weithredu pellach, pan fydd angen hynny. Cafodd y Fframwaith Monitro ei ddatblygu yn unol â Rheoliadau Llywodraeth Cymru a gafodd ei ystyried yn yr Archwiliad Cyhoeddus o'r CDLI ar y Cyd.
- iii. Fel rhan o broses statudol y cynllun datblygu, mae'n rhaid i'r Cynghorau baratoi Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB). Y Fframwaith Monitro yw sylfaen yr AMB. Bydd yr

AMB yn cofnodi'r gwaith o asesu'r dangosyddion ac unrhyw newidiadau cyd-destunol pwysig a allai ddylanwadu ar weithredu'r CDLI ar y Cyd. Dros gyfnod amser mae'n gyfle i'r Cynghorau asesu effaith y CDLI ar y Cyd ar lesiant cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol ardal y Cynllun.

- iv. Hwn yw'r AMB cyntaf i gael ei baratoi ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu gan fod angen i'r Cynllun fod yn weithredol am flwyddyn ariannol gyfan cyn paratoi'r AMB cyntaf.
- v. Felly, mae'r AMB hwn yn edrych ar gyfnod o ddyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd (31 Gorffennaf 2017) tan 31 Mawrth 2019, ac mae gofyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i gyhoeddi ar wefannau'r Cynghorau erbyn 31 Hydref 2019. Bydd AMBau dilynol yn cael eu selio ar y cyfnod rhwng 1 Ebrill hyd at 31 Mawrth.
- vi. At ei gilydd, oherwydd mai dim ond ychydig dros flwyddyn a hanner sydd wedi mynd heibio ers pryd mae'r CDLI ar y Cyd yn weithredol ar gyfer gwneud penderfyniad ar geisiadau cynllunio, cyfyngedig ei natur yw effaith y CDLI ar y Cyd ar hyn o bryd a rhagarweiniol yw unrhyw gasgliadau mor gynnar â hyn yng nghyfnod gweithredu'r Cynllun. Mae'r AMB hwn yn darparu datganiad sefyllfa tymor byr ac yn darparu llinell sylfaen i ddadansoddiadau cymharol yn y dyfodol ac ar sail hynny bydd AMBau olynol yn gallu dangos tueddiadau sy'n datblygu dros amser.
- vii. Fel cymorth gweledol wrth fonitro effeithiolrwydd polisiâu ac i roi trosolwg o berfformiad, mae dangosyddion allweddol a chanlyniadau'n cael eu dangos fel a ganlyn:

Symbol	Disgrifiad	Nifer o Dangosyddion
	Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.	35
	Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.	32
	Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.	1
	Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.	1

viii. Ceir crynodeb byr o'r canlyniad o asesu'r dangosyddion yn y tabl canlynol:

Tabl A: Crynodeb o gasgliadau'r asesiad o ddangosyddion y Fframwaith Fonitro

Asesiad	Gweithred	Nifer o ddangosyddion yn y categori
Ble mae dangosyddion yn awgrymu fod polisiau CDLI yn cael eu gweithredu'n effeithiol	Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro	64
Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisiau yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir	Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod	1
Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.	Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.	
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.	Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.	
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	Adolygu'r polisi yn unol â hynny	
Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	Adolygu'r Cynllun	

ix. Fel y gwelir uchod, nid yw mwyafrif y dangosyddion angen unrhyw weithred pellach ar wahân i barhau i fonitro. Mae rhai dangosyddion wedi eu lliwio mewn llwyd gan eu bod wedi eu cyflawni ac felly nid oes angen unrhyw weithredu pellach ac o'r herwydd nid ydynt wedi eu nodi uchod.

x. Mae nifer bach o ddangosyddion yn ymwneud â pharatoi'r Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA), a gweler nad yw'r gyfres o CCA wedi eu paratoi erbyn y dyddiad targed. Ym mhob achos, fodd bynnag, cofnodir rhesymau i gyfiawnhau'r oedi wrth baratoi'r CCA a dangosir byddant yn cael eu hystyried ar gyfer eu mabwysiadu cyn gynted ag sy'n ymarferol bosibl. Ble fo dangosydd yn ymwneud â CCA sydd wedi ei fabwysiadu mae'r weithred wedi ei liwio'n llwyd gan nad yw unrhyw weithredu pellach yn angenrheidiol mewn perthynas â'r dangosydd.

- xi. Wrth asesu perfformiad y CDLI ar y Cyd, yn ogystal ag ystyried y dangosyddion, mae rhaid i'r AMB ystyried unrhyw newidiadau cyd-destunol cenedlaethol, rhanbarthol a lleol sydd wedi digwydd yn y flwyddyn flaenorol. Rhaid hefyd ystyried effaith ganlyniadol y newidiadau hyn ar y CDLI ar y Cyd.
- xii. Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o'r dogfennau allweddol a gafodd eu hystyried:

Dogfen
Cenedlaethol
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
Deddf Cynllunio (Cymru) 2015
Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r iaith Gymraeg (NCT 20) (Hydref 2017)
Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Hydref 2017)
Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 1: Datgymhwyso dros dro ym mharagraff 6.2 (Gorffennaf 2018)
Polisi Cynllunio Cymru (PCC): Rhifyn 10 (Rhagfyr 2018)
CLIC 005/2018: Cynllunio ar gyfer Safleoedd Sipsiwn, Teithwyr a Siewmyn
Cynllun Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr (Mehafin 2018)
Cynllun Morol Cenedlaethol <u>Drafft</u> Cymru (Rhagfyr 2017)
Rhanbarthol
Cais Bargen Twf Gogledd Cymru
Lleol
Cynlluniau Llesiant Lleol
Ardoll Seilwaith Cymunedol

Casgliadau Allweddol yr AMB

- Defnyddiwyd Polisi PS1: Yr iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig mewn apêl cynllunio yn gynnwys wedi i'r Cynllun Datblygu Lleol gael ei fabwysiadu i wrthod apêl am 366 o dai ym Mangor gan nad oedd yr Arolygydd Cynllunio'n ystyried bod digon o dystiolaeth wedi'i chyflwyno i brofi na fyddai effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg.
- Dengys Cyd-astudiaeth ar Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 a 2018 y cwblhawyd 1,010 o gartrefi yn ystod y cyfnod monitro (462 o unedau yn 2017-18 a 548 o unedau yn 2018-19)¹
- Mae JHLAS 2019 yn amlinellu bod gan y Cynghorau gyflenwad tir ar gyfer tai o 5.3 mlynedd sy'n uwch na'r pum mlynedd sy'n ofynnol yn Nodyn Cyngor Technegol 1
- Mae 55% o'r unedau tai² a ganiatawyd yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol o fewn y Ganolfan Isranbarthol a'r Canolfannau Gwasanaeth Trefol. Mae 23% o'r

1 Gan fod y data'n cael ei gasglu'n flynyddol, mae'r ffigur ar gyfer y cyfnod 2017-2018 yn berthnasol ar gyfer 1af Ebrill i 31ain Mawrth. Mae'r ffigur cyfanswm yn berthnasol felly i'r cyfnod 1af Ebrill 2017 - 31ain Mawrth 2019 sydd yn hwy na chyfnod yr AMB hwn.

2 Caniatâd newydd am dai neu ganiatâd i ailasesu ac ymestyn y dyddiad pan fo caniatâd blaenorol yn dod i ben

unedau wedi'u caniatáu o fewn y Canolfannau Gwasanaeth Lleol gyda 22% pellach wedi'u caniatáu mewn Pentrefi, Clystyrau ac yng Nghefn Gwlad Agored sy'n unol â strategaeth ofodol y Cynllun..

- Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 543 o unedau tai newydd yn ystod cyfnod yr AMB h.y. safleoedd nad oedd â chaniatâd ar y diwrnod y mabwysiadwyd y Cynllun.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 202 o dai fforddiadwy yn ystod cyfnod yr AMB.
- O'r 56 o unedau tai sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio a'u cwblhau yn ystod cyfnod yr AMB, mae 35 o'r rhain yn unedau fforddiadwy. Mae hyn gyfystyr â 62.5% o'r unedau hyn.
- Yng nghyfnod yr Adroddiad Monitro Blynyddol (2017-19), mae 348 o unedau tai wedi eu cwblhau ar safleoedd sydd wedi'u clustnodi ar gyfer tai.
- Dwysedd cyfartalog y caniatadau tai newydd yn ardal y Cynllun yn ystod y cyfnod AMB yw 29.3 o unedau fesul hectar.
- Cwblhawyd 254 o unedau tai fforddiadwy yn 2017-19. Gwelwyd cynnydd sylweddol yn nifer yr unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018/19 (193 o unedau) o gymharu â blynyddoedd blaenorol. Noder nad yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys tai sy'n fforddiadwy yn sgil eu lleoliad, a'u maint, fel y gallai fod yn wir mewn rhai ardaloedd yn ardal y Cynllun.
- Caniatawyd chwe safle eithrio tai fforddiadwy yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol.
- Rhoddwyd caniatâd cynllunio i ddwy uned marchnad leol yn ystod y cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol. Ni chwblhawyd unrhyw unedau marchnad leol.
- Ers mabwysiadu, mae'r Cynghorau wedi mabwysiadu tri Canllaw Cynllunio Atodol ac mae pump arall yn nesáu at gael eu mabwysiadu neu ar y gweill
- Derbyniodd y Cynghorau 62 Apêl yn ystod y Cyfnod Monitro. Cafodd 74% o'r rhain eu gwrthod. Nis oedd yr apeliadau â ganiatawyd yn tanseilio polisïau allweddol y cynllun.
- Cyflwynwyd cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu gan gwmni Horizon er mwyn datblygu gorsaf niwclear newydd, ym mis Mehefin, 2018 a chynhaliwyd archwiliad cyhoeddus.
- Cyhoeddodd Hitachi ei bod yn bwriadu oedi gyda'r bwriad o ddatblygu'r Orsaf Niwclear Newydd, fodd bynnag cadarnhaodd Horizon ei fod am barhau i roi adnoddau o'r neilltu i sicrhau bod y broses archwilio'r cais yn cael ei gyflawni a disgwylir penderfyniad diwedd Hydref 2019.
- Rhoddwyd Caniatâd Cynllunio i gynlluniau adnewyddadwy sydd â'r potensial i gyfrannu cyfanswm o 54Mw o fewn ardal y CDLI ar y Cyd.

Canllawiau Cynllunio Atodol

Diben CCA yw:

- cynorthwyo'r ymgeiswyr a'u hasiantau i baratoi ceisiadau cynllunio a'u harwain mewn trafodaethau â swyddogion ynghylch sut i ddefnyddio polisïau perthnasol yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd cyn cyflwyno ceisiadau cynllunio,
- cynorthwyo swyddogion i asesu ceisiadau cynllunio, a swyddogion a chynghorwyr i wneud penderfyniadau ynghylch ceisiadau cynllunio, a
- chynorthwyo Arolygwyr Cynllunio i wneud penderfyniadau ar apeliadau.

Er bod y Cynllun yn cynnwys polisïau sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all rhoi'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol. Er mwyn darparu'r cyngor manwl hwn, mae'r Cynghorau'n paratoi cyfres o Ganllawiau Cynllunio Atodol i gefnogi'r

Cynllun gyda chanllawiau mwy manwl ar amrediad o bynciau a materion i gynorthwyo i ddadansoddi neu weithredu polisiau a chynigion y Cynllun.

Mae Atodiad 9 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn cynnwys tabl o'r Canllawiau Cynllunio Atodol sydd wedi/neu a fydd yn cael eu paratoi ynghyd a'r amserlen a ragwelwyd ar gyfer y gwaith o'i baratoi. Nodir fod yr amserlen yn gysylltiedig â pharatoi'r Canllawiau Cynllunio Atodol wedi llithro, mae'r rhesymau dros y llithriad yn yr amserlen yn cynnwys:

- Y drefn o adrodd a chymeradwyo'r CCA wedi bod yn destun craffu/sgrwtini o fewn y Cynghorau sydd wedi ychwanegu at yr amserlen.
- Y broses o baratoi (ymgysylltu mewnol ac allanol) wedi cymryd hirach na'r amserlen a ragwelwyd.
- Diffyg adnoddau/capasiti o fewn yr Uned.
- Diffyg galw am y Canllaw yn sgil cyhoeddi arweiniad polisi cynllunio cenedlaethol mewn perthynas â thestun y Canllaw.

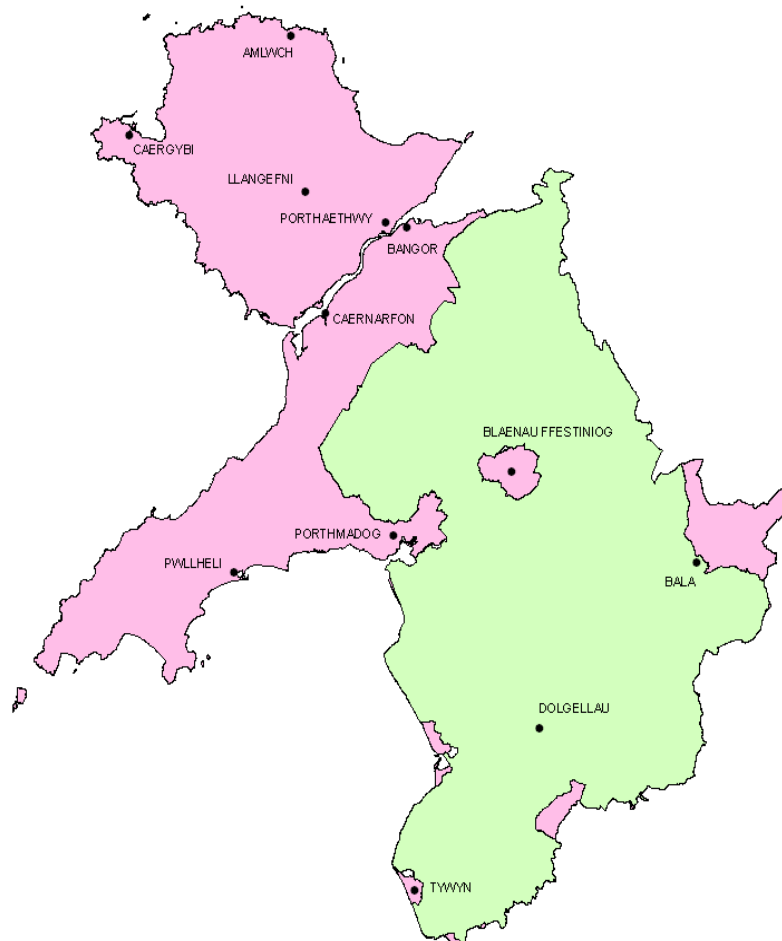
Mae rhai o'r dangosyddion monitro yn benodol ymwneud a pharatoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol, gweler Pennod 3 er mwyn derbyn ychwaneg o wybodaeth mewn perthynas â statws Canllawiau Cynllunio Atodol penodol.

Monitro'r Asesiad Cynaliadwyedd

Mae Atodiad 1 yn darparu asesiad manwl o berfformiad y CDLI yn erbyn amcanion monitro'r AC. Nodwyd dangosyddion manwl i ddarparu tystiolaeth mwy penodol ar gyfer perfformiad y CDLI yn erbyn yr Amcanion AC a amlinellwyd yn y CDLI. Bydd y wybodaeth a gesglir yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn darparu gwaelodlin ar gyfer dadansoddi a chymharu mewn Adroddiad Monitro Blynyddol yn y dyfodol.

PENNOD 1: CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI ar y Cyd) a fabwysiadwyd ar 31 Gorffennaf 2017 yn darparu fframwaith defnydd tir a fydd yn sail i benderfyniadau ynghylch datblygu yn ardal y Cynllun yn ystod oes y CDLI ar y Cyd (hyd at 2026). Nid yw ardal y Cynllun yn cynnwys y rhannau o Wynedd sydd oddi mewn i Barc Cenedlaethol Eryri.

Nodiant / Notation

- Ardal y CDLI ar y Cyd / Joint LDP Area
- Parc Cenedlaethol Eryri / Snowdonia National Park

- 1.2 Mae Is-adran 76 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 yn gofyn bod y Cynghorau'n cynhyrchu Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB) am eu CDLI ar y Cyd ar ôl ei fabwysiadu a chadw llygad rheolaidd ar bob mater y disgwyllir iddo effeithio ar ddatblygiad ardal y CDLI ar y Cyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi rheoliadau a chanllawiau ar beth ddylid ei gynnwys mewn AMB. Bydd angen cyflwyno'r AMB i Lywodraeth Cymru a'i gyhoeddi ar wefannau'r Cynghorau erbyn 31 Hydref bob blwyddyn ar ôl mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd, cyn belled bod blwyddyn ariannol gyfan (1 Ebrill - 31 Mawrth) wedi mynd heibio ers dyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd.

- 1.3 Mae'r AMB cyntaf hwn yn cwmpasu'r cyfnod o ddyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd (31 Gorffennaf 2017) tan 31 Mawrth 2019, ac mae gofyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i gyhoeddi ar wefannau'r Cynghorau erbyn 31 Hydref 2019. Bydd yr AMBau dilynol yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth bob blwyddyn.

Beth yw'r AMB?

- 1.4 Mae'r AMB yn darparu cyfle i gofnodi asesiadau o faterion pwysig a allai ddylanwadu ar y gallu i gyflawni'r CDLI ar y Cyd a chasgliadau'r gwaith hwnnw, yn ogystal â hygyrdd y CDLI ar y Cyd o safbwynt cynaliadwyedd. Bydd canlyniadau'r broses fonitro hon yn bwydo i'r dadansoddiad parhaus o'r CDLI ar y Cyd. Bydd gofyn bod y Cynghorau'n cynnal adolygiad ffurfiol o'r CDLI ar y Cyd bob 4 blynedd fan bellaf o'r adeg y cafodd y Cynllun ei fabwysiadu gyntaf. Casgliadau'r AMBau fydd sail yr adolygiad o'r CDLI ar y Cyd.
- 1.5 Y Fframwaith Monitro yw prif sylfaen yr AMB. Mae'r Fframwaith Monitro wedi'i nodi ym Mhennod 7 o'r CDLI ar y Cyd. Mae'n cynnwys cyfanswm o 69 o ddangosyddion sy'n cael eu defnyddio i fonitro effeithiolrwydd y Cynllun a'i bolisïau.

Dangosyddion

- 1.6 O dan Reoliad 37 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) Cymru (Diwygiad) 2015, mae'n ofynnol bod yr AMB yn monitro'r dangosyddion craidd canlynol:

Tabl 1: Dangosyddion craidd

Dangosydd craidd a ragnodwyd yn Rheoliad 37	Cyfeirnod yn y Fframwaith Fonitro
Y cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerir o'r Astudiaeth gyfredol ar Argaeledd Tir ar gyfer Tai. Mesurir hyn yn ôl y blynyddoedd o gyflenwad.	D43
Nifer y tai fforddiadwy a marchnad agored ychwanegol a adeiladwyd yn ardal y CDLI ar y Cyd. Dylai hyn ddangos lefel y tai newydd a adeiladwyd, llai unrhyw dai a gafodd eu dymchwel, yn ystod cyfnod yr AMB ac ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu.	D44

- 1.7 Mae'r Fframwaith Fonitro hefyd yn cynnwys amrywiaeth o ddangosyddion lleol a chyd-destunol a nodwyd gan y Cynghorau sy'n ymwneud â chyd-destun ardal y CDLI ar y Cyd a materion economaidd, cymdeithasol a diwylliannol ehangach yn eu tro.
- 1.8 Mae angen monitro pob un o'r dangosyddion hyn a bydd natur y data a gesglir yn amrywio o un i'r nesaf. Mae rhai yn ffeithiol (e.e. a oes datblygiad neu CCA wedi cael ei gyflawni o fewn yr amserlen arfaethedig?), tra bydd eraill yn galw am gasglu data a monitro dros gyfnod hwy (e.e. ffigurau cwblhau tai).

Trothwyon

- 1.9 Mae gan bob un o'r dangosyddion drothwy penodol sy'n nodi ar ba adeg gallai fod angen rhoi ystyriaeth bellach i weithrediad y polisi a/neu ei asesu. Gallai hyn olygu bod rhaid cyflawni cynllun erbyn dyddiad penodol, os yw'r cynnydd yn syrthio o dan y gofyniad

cronnol dros gyfnod penodedig, neu os caniateir datblygiad yn groes i'r fframwaith polisi. Unwaith cyrhaeddir trothwy, mae'n rhaid ystyried y camau gweithredu sy'n ofynnol i geisio unioni'r sefyllfa (gweler isod).

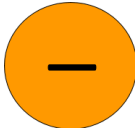
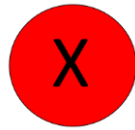
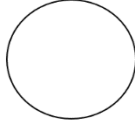
Camau gweithredu

- 1.10 Mae'r Fframwaith Monitro'n nodi ystod o gamau gweithredu y gellir eu cyflawni a allai fynd i'r afael ag unrhyw ddiffyg rhifol neu ganlyniadau annisgwyl. Nid yw o reidrwydd yn wir, fodd bynnag, y byddai methiant i gyflawni targed penodol yn cael ei ddehongli fel methiant polisi a fyddai'n awtomatig yn golygu bod y polisi hwnnw (neu'r Cynllun yn gyfan) yn destun adolygiad.
- 1.11 Mae Tabl 2 isod yn nodi'r camau gweithredu posibl a allai ddeillio o'r monitro ac fe'u nodir yn y Fframwaith Monitro sydd ym Mhennod 7 y CDLI ar y Cyd. Mae sawl opsiwn posibl i helpu i ymdrin â dangosyddion sy'n rhoi'r argraff o beidio â chyflawni'n unol â'r disgwyl. Er mwyn cynorthwyo gyda'r dehongli ar y monitro a wnaed, defnyddiwyd cynllun lliwiau syml, a ddangosir yn Nhabl 3 isod, i ddangos sut mae'r dangosydd yn perfformio.

Tabl 2: Camau gweithredu posibl

Asesiad	Gweithred
Ble mae dangosyddion yn awgrymu fod polisiâu CDLI yn cael eu gweithredu'n effeithiol	Dim gweithred bellach ei angen heblaw am barhau gyda monitro
Asesiad o'r penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisiâu yn cael eu gweithredu yn y modd y'i bwriedir	Efallai bod angen hyfforddi Swyddog a / neu Aelod
Asesiad yn awgrymu bod angen canllaw pellach yn ychwanegol i'r rhai sydd wedi eu hadnabod yn y Cynllun er mwyn i) egluro sut ddylai gweithredu polisi yn gywir, neu ii) i hwyluso datblygiad safleoedd penodol.	Cyhoeddi Canllaw Cynllunio Atodol ychwanegol, a all gynnwys briffiau datblygu safleoedd penodol, gweithio'n agos gyda'r sector breifat a darparwyr isadeiledd, ble'n berthnasol.
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi mor effeithiol a disgwyliwyd iddo fod.	Ymchwil pellach ac ymchwiliad ei angen, gan gynnwys edrych ar wybodaeth gyd-destunol am ar ardal y Cynllun neu faes testun.
Asesiad yn awgrymu nad yw polisi yn cael ei weithredu	Arolygu'r polisi yn unol â hynny
Asesiad yn awgrymu nad yw'r strategaeth yn cael ei weithredu	Arolygu'r Cynllun

Tabl 3: Symbolau monitro

	Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.
	Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.
	Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.
	Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.

Adolygu'r Cynllun

1.12 Bydd y Cynghorau'n rhoi ystyriaeth i gasgliadau cyfres o AMBau wrth ddod i benderfyniad yng nghylch a oes angen adolygu'r Cynllun (yn rhannol neu'n llawn) cyn cyfnod statudol o 4 blynedd. Mae Tabl 4 isod yn cyfeirio at esiamplau o drothwyon allai fod yn sbardun ar gyfer cynnal adolygiad cyn y cyfnod adolygiad statudol.

Tabl 4 – trothwyon i gynnal adolygiad cyn yr adolygiad statudol

Trothwyon i gynnal adolygiad cyn yr adolygiad statudol – mae'r amgylchiadau'n effeithio ar gadernid y cynllun		
1	Casgliadau'r Adroddiad Monitro Blyneddol	Pryderon sylweddol dros gyfnod o amser yn ymwneud â gweithredu strategaeth y cynllun, gan gynnwys effeithiolrwydd polisi, cyfraddau cynnydd a gweithredu yn unol â thueddiadau a gofnodir.
2	Newidiadau mewn polisi cenedlaethol neu ddeddfwriaeth	Newid sylweddol mewn polisi cenedlaethol a / neu ddeddfwriaeth sy'n effeithio ar y cynllun strategaeth / polisïau allweddol.
3	Newid cyd-destunol	Newid sylweddol yn y cyd-destun mae'r cynllun yn gweithredu o'i fewn.
4	Rhan 61 Deddf Cynllunio a Phryniant Gofodol 2004	Canlyniadau annisgwyl a sylweddol o dystiolaeth a gasglwyd drwy arolygon a ddiweddarwyd sy'n effeithio ar weithredu strategaeth y cynllun.

Strwythur a chynnwys

1.13 Dyma strwythur gweddill yr AMB hwn.

Tabl 5: Strwythur yr AMB

Pennod		Cynnwys yn fras
2	Dadansoddi newid cyd-destunol sylweddol	Crynodeb ac adolygiad o faterion cyd-destunol ehangach o fewn yr hyn mae'r CDLI yn gweithredu ynddo, e.e. deddfwriaeth/strategaethau/polisiau allanol.
3	Dadansoddiad o ddangosyddion	Manylion canfyddiadau'r gwaith o fonitro Dangosyddion y CDLI ar y Cyd (yn nhrefn y CDLI ar y Cyd)
4	Casgliad ac argymhellion	Adnabod newidiadau gofynnol i'r cynllun yn ystod adolygiad statudol neu a sbardunwyd yn gynharach, os yw'n briodol.
5	Atodiadau	<ol style="list-style-type: none"> 1. Canlyniadau dangosyddion Asesiad Cynaliadwyedd - Yn ymwneud â'r Adroddiad AC a'r asesiad integredig. 2. Cydymffurfiaeth y CDLI ar y Cyd a'r Ddeddf Llesiant (2015)

1.14 Dylai strwythur yr AMB aros yr un fath o flwyddyn i flwyddyn er mwyn ei gwneud yn rhwydd i gymharu un gyda'r llall. Fodd bynnag, o gofio bod y broses fonitro yn dibynnu ar amrywiaeth eang o wybodaeth ystadegol a ffeithiol a gyrchir gan y Cynghorau a ffynonellau allanol, gallai unrhyw newidiadau i'r ffynonellau hyn wneud rhai dangosyddion yn aneffeithiol neu beidio bod yn gyfoes. Yn unol â hynny, efallai y bydd AMB dilynol yn gorfod nodi unrhyw ystyriaethau o'r math hwn.

PENNOD 2: DADANSODDI NEWID CYD-DESTUNOL ARWYDDOCAOL

- 2.1 Yn ystod y cyfnod monitro, mae nifer o ddogfennau polisi/canllawiau newydd ac wedi'u diweddarau wedi cael eu cyhoeddi, ac mae deddfwriaeth wedi cael ei chyflwyno. Mae'n bwysig deall y gwahanol ffactorau a all effeithio ar berfformiad y CDLI ar y cyd, o'r lefelau byd-eang a chenedlaethol, i lawr i bolisiâu a chanllawiau lleol y Cynghorau eu hunain. Mae rhai newidiadau yn amlwg yn hollol allan o reolaeth y Cynghorau. Mae'r Bennod hwn yn rhoi trosolwg cryno o'r deunydd cyd-destunol perthnasol a gafodd ei gyhoeddi yn ystod y cyfnod monitro hwn. Mae'n cynnwys deddfwriaeth cenedlaethol a chynlluniau, polisiâu a strategaethau ar lefel cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Amlinellir unrhyw oblygiadau cyffredinol posibl ar gyfer y CDLI ar y cyd yn ei gyfanrwydd lle y bo'n briodol. Mae tueddiadau economaidd cyffredinol sydd wedi digwydd ers i'r CDLI ar y cyd gael ei fabwysiadu hefyd yn cael eu hadnabod. Rhoddir gwybodaeth gyd-destunol sy'n benodol i faes polisi penodol yn y CDLI ar y cyd yn adran dadansoddi polisi perthnasol er hwylustod ac felly nid yw'n cael ei ailadrodd yma.

Y CYD- DESTUN CENEDLAETHOL

NEWIDIADAU I DEDDFWRIAETH

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- 2.2 Er mai dyddiad y Ddeddf hon yw 2015, daeth i rym ar ôl i'r CDLI ar y Cyd gael ei gyflwyno i'w archwilio (Ebrill 2016). Cafodd Deddf Llesiant Cenedlaethau'r dyfodol (Cymru) Gydsyniad Brenhinol ym mis Ebrill 2015 a daeth i rym ar 1af Ebrill 2016. Mae'r Ddeddf yn cryfhau'r trefniadau llywodraethu presennol ar gyfer gwella llesiant Cymru drwy sicrhau bod datblygu cynaliadwy yn ganolog i waith y Llywodraeth a chyrrff cyhoeddus. Ei nod yw gwneud gwahaniaeth i fywydau pobl yng Nghymru mewn perthynas â nifer o nodau llesiant gan gynnwys gwella iechyd, diwylliant, treftadaeth a defnyddio adnoddau mewn dulliau cynaliadwy. Mae'r Ddeddf yn darparu'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer paratoi Cynlluniau Llesiant Lleol, sy'n disodli'r Cynlluniau Integredig Sengl.
- 2.3 Gan y cyflwynwyd y CDLI ar y Cyd i Ymchwiliad cyn mis Ebrill 2016, nid oedd yn rhaid iddo gyd-fynd yn uniongyrchol â'r nodau llesiant a nodwyd yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Yn unol â gofyniad yr Arolygydd Cynllunio, dangosodd y Cynghorau yn ystod yr Ymchwiliad bod y CDLI ar y Cyd yn alinio â'r nodau llesiant sydd wedi'u nodi. O ystyried mai datblygiad cynaliadwy yw egwyddor graidd y CDLI ar y Cyd (a'r AAS), mae cysylltiadau clir rhwng dyheadau'r CDLI a'r Ddeddf/Cynlluniau Llesiant Lleol. Wrth symud ymlaen, bydd egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) a'r nodau llesiant yn hysbysu'r gwaith o fonitro'r Cynllun ac unrhyw adolygiad diweddarach o'r Cynllun (gweler hefyd 2.34 isod).

Deddf Cynllunio (Cymru) 2015

- 2.4 Cafodd Deddf Cynllunio (Cymru) Gydsyniad Brenhinol ym mis Gorffennaf 2015 ac fe ddaeth i rym mewn camau rhwng mis Hydref 2015 a mis Ionawr 2016. Er ei bod mewn grym cyn i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu a chyn yr ymchwiliad cyhoeddus, ystyrir ei bod yn ddefnyddiol cyfeirio ati gan ei bod yn darparu'r sail ar gyfer newidiadau cyd-destunol eraill sydd angen eu hystyried yn ystod y camau monitro. Mae'n cyflwyno sail gyfreithiol ar gyfer paratoi Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) a Chynlluniau Datblygu Strategol (CDS). Mae'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn gynllun defnydd

tir cenedlaethol, a hwn fydd yn gosod polisiau Llywodraeth Cymru mewn perthynas â datblygu a defnyddio tir yng Nghymru. Rhagwelir y bydd Fframwaith Datblygu Cenedlaethol drafft yn cael ei gynhyrchu ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus rhwng mis Gorffennaf a mis Medi 2019. Y nod yw mabwysiadu'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol erbyn mis Medi 2020. Mae'r Ddeddf yn gofyn bod CDLI yn cydymffurfio'n gyffredinol â'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Darperir gwybodaeth bellach yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol dilynol ar unrhyw oblygiadau ar gyfer y CDLI ar y Cyd neu'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Mae Cynlluniau Datblygu Strategol yn cael eu cynnig i ymdrin â materion trawsffiniol ar lefel ranbarthol. Ar hyn o bryd, nid oes penderfyniad wedi'i wneud mewn perthynas â pharatoi Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Rhanbarth Gogledd Cymru. Pe byddai Cynllun Datblygu Strategol yn cael ei baratoi ar gyfer ardal Gogledd Cymru, byddai'n rhaid monitro'r gwaith o'i baratoi a'i ystyried mewn perthynas ag adolygiad o unrhyw Gynllun Datblygu Lleol.

NEWIDIADAU I BOLISI CYNLLUNIO CENEDLAETHOL

Nodyn Cyngor Technegol 20: Cynllunio a'r iaith Gymraeg (NCT 20) (Hydref 2017)

- 2.5 Mae NCT 20 yn rhoi arweiniad ar ystyried yr iaith Gymraeg fel rhan o broses paratoi cynlluniau datblygu lleol. Mae'r NCT 20 yn cynnwys cyngor ar ymgorffori'r iaith Gymraeg mewn cynlluniau datblygu trwy Asesiadau Cynaliadwyedd. Oni bai bod y datblygiad arfaethedig yn rhai mawr annisgwyl, ni ddisgwylir i geisiadau unigol gynnwys asesiad unigol oherwydd bydd materion a themâu allweddol wedi cael eu hystyried adeg paratoi cynllun. Mae'n cynnwys gweithdrefnau ar gyfer datblygiadau mawr annisgwyl mewn mannau lle mae'r iaith yn arbennig o arwyddocaol, ac mae'n cynnwys arweiniad am arwyddion a hysbysebion.
- 2.6 Yn unol â'r fersiwn blaenorol o'r NCT hwn, fe roddwyd ystyriaeth i'r iaith Gymraeg yn yr Asesiad Cynaliadwyedd ail- adroddol o'r CDLI ar y Cyd. Yn wahanol i ddisgwyliadau'r NCT 20 Hydref 2017, mae Polisi PS 1 yn CDLI ar y Cyd yn gosod disgwyliad priodol i geisiadau unigol sy'n cyrraedd trothwyon penodol gynnwys asesiad unigol a'i gyflwyno ar ffurf Datganiad Iaith Gymraeg efo'r cais cynllunio. Cafodd hynny ei gymeradwyo oherwydd yr angen i sicrhau bod y datblygiad arfaethedig yn gyson gyda'r materion a themâu allweddol a gafodd eu hystyried yn yr Asesiad Cynaliadwyedd adeg paratoi'r CDLI. Yn ogystal â hynny, mae'r dull hwn o weithio yn sicrhau bod effaith datblygiad ar yr iaith Gymraeg yn cael ei ystyried, pan mae'n berthnasol i'r cais cynllunio. Nid oes gan y ddogfen unrhyw effaith uniongyrchol cyfredol ar gyfer y CDLI ar y Cyd, gan fod polisi PS1 sydd yn seiliedig ar dystiolaeth gyfredol yn sicrhau ystyriaeth o'r iaith wrth wneud penderfyniadau, pan fo'n berthnasol i'r cais.

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol (Hydref 2017)

- 2.7 Mae TAN 24 yn rhoi arweiniad ar sut mae'r system gynllunio yn ystyried yr amgylchedd hanesyddol wrth baratoi cynllun datblygu a gwneud penderfyniadau ynghylch ceisiadau cynllunio ac adeiladau rhestredig. Mae hyn yn cynnwys cyflwyno Asesiadau Effaith Treftadaeth, cyngor newydd ar Asedau Hanesyddol o Ddiddordeb Lleol Arbennig a chadarnhau cyngor a gafwyd yn flaenorol mewn amrywiaeth o ddogfennau. Nid oes gan y ddogfen unrhyw oblygiadau uniongyrchol cyfredol ar gyfer y CDLI ar y Cyd, ond mae'n dylanwadu ar gynnwys Canllaw Cynllunio Atodol arfaethedig: Asedau Treftadaeth.

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 1: Dad-weithredu paragraff 6.2 (Gorffennaf 2018)

- 2.8 Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad chwe wythnos ar ddad-weithredu paragraff 6.2 (dros dro) NCT 1, Cyd-astudiaethau Argaeledd Tir ar gyfer Tai ym mis Mai/Mehefin 2018. Mae paragraff 6.2 yn ymwneud â'r ffigwr cyflenwad tir ar gyfer tai yn

cael ei drin fel ystyriaeth berthnasol wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio a lle mae'r cyflenwad tir yn is na phum mlynedd, dylid rhoi pwys sylweddol ar yr angen i gynyddu'r cyflenwad.

- 2.9 Yn dilyn yr ymgynghoriad, cadarnhawyd dad-weithrediad y paragraff ar 18 Gorffennaf 2018. Ymgynghorodd Llywodraeth Cymru ar 'Darparu Tai Drwy'r System Gynllunio', gan chwilio am ffyrdd newydd lle y gallai gofynion tai a chyflawni gael eu cyfrifo a'u monitro. Mae NCT 1 a Pholisi Cynllunio Cymru yn parhau i ofyn i Awdurdodau Cynllunio Lleol gynnal cyflenwad pum mlynedd. Nid yw dad-weithrediad paragraff 6.2 yn cael unrhyw ganlyniadau uniongyrchol ar y CDLI ar y Cyd.

Polisi Cynllunio Cymru (PCC): Rhifyn 10 (Rhagfyr 2018)

- 2.10 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn golygu bod Polisi Cynllunio Cymru wedi'i ddiweddarau i ddarparu gofynion y Ddeddf. Mae wedi'i ailstrwythuro i themâu polisi ynghylch nodau llesiant a diweddariadau polisi i adlewyrchu strategaethau a pholisïau newydd Llywodraeth Cymru. Elfen greiddiol ohoni yw'r 7 nod llesiant, ac mae'n nodi mai'r system gynllunio yw un o'r prif offerynnau ar gyfer creu manau cynaliadwy, a bod egwyddorion creu lle yn offeryn i gyflawni hynny trwy lunio cynlluniau a'r broses o wneud penderfyniadau.
- 2.11 Nodwyd pedwar prif bennawd thematig, ac mae amrywiaeth o feysydd pwnc oddi mewn iddynt. Dyma'r penawdau thematig: Creu lle, Lleoedd Actif a Chymdeithasol, Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus, Lleoedd Trawiadol a Naturiol.
- 2.12 Caiff goblygiadau a gofynion sy'n deillio o'r Argraffiad hwn o Bolisi Cynllunio Cymru eu hystyried a'u trafod yn y rhannau sy'n ymwneud â'r meysydd monitro polisïau perthnasol. Bydd darpariaethau a chynnwys yr Argraffiad hwn neu ddiweddariad iddo yn cael eu hystyried yn llawn fel rhan o'r broses o baratoi CDLI ar y Cyd diwygiedig

NEWIDIADAU CENEDLAETHOL ERAILL

Cylchlythyr 005/2018: Cynllunio ar gyfer Safleoedd Sipsiwn, Teithwyr a Siewmyn

- 2.13 Mae'r cylchlythyr yn adlewyrchu'r darpariaethau sydd wedi'u cynnwys yn Neddf Tai (Cymru) 2014 i sicrhau bod awdurdodau lleol yn bodloni'r anghenion llety ac yn darparu safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr drwy'r system gynllunio.
- 2.14 Mae'n amlinellu sut all awdurdodau cynllunio a Sipsiwn a Theithwyr gydweithio i gyflawni'r nod hwn.

Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr: Mehefin 2018

- 2.15 Mae'r Cynllun 'Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr' wedi'i alinio â Strategaeth Genedlaethol 'Ffyniant i Bawb' Llywodraeth Cymru ac yn amlinellu hyd a lled y gwaith y mae Llywodraeth Cymru yn ei wneud i sicrhau bod yr anghydraddoldebau sy'n cael eu profi gan y cymunedau hyn yn cael eu gostwng, mynediad i gyfleoedd yn cynyddu, a pherthnasau rhwng y cymunedau hyn a'r gymdeithas ehangach yn cael eu gwella.
- 2.16 Yn benodol, mae'r Cynllun yn ceisio adeiladu ar y gwaith a wnaed ers 2011 a chyflwyno ymrwymadau mewn ardaloedd megis cyflogaeth a hyfforddiant, yn ogystal ag adeiladu pontydd â'r gwasanaethau cymdeithasol a'r asiantaethau cyfiawnder troseddol.

- 2.17 Bydd angen ystyried cynnwys y cylchlythyr a'r Cynllun Galluogi Sipsiwn, Roma a Theithwyr, ynghyd â rôl y CDLI o ran bodloni anghenion llety Sipsiwn a Theithwyr fel rhan o'r gwaith o baratoi'r CDLI Diwygiedig.

Cynllun Morol Cenedlaethol Drafft Cymru (Rhagfyr 2017)

- 2.18 Bwriad Cynllun Morol Cenedlaethol drafft Cymru yw cefnogi datblygiad cynaliadwy'r moroedd o amgylch Cymru, gan gwmpasu'r ardaloedd mewnforol ac oddi ar y lan yn ystod yr 20 mlynedd nesaf. Mae'n cyflwyno uchelgeisiau Llywodraeth Cymru ar gyfer defnydd adnoddau naturiol y môr yn y dyfodol, sut dylai amrywiol ddefnyddwyr y moroedd ryngweithio ac ystyried gweithgareddau ei gilydd a'u cynlluniau at y dyfodol. Ymgynghorwyd ar y cynllun drafft rhwng Rhagfyr 2017 ac Ebrill 2018.

Y CYD- DESTUN RHANBARTHOL

Cais Bargaen Twf Gogledd Cymru

- 2.21 Ym mis Rhagfyr 2017 cyflwynodd Bwrdd Twf Gogledd Cymru (partneriaeth o Awdurdodau Lleol a phartneriaid ehangach e.e. Addysg Uwch, Addysg Bellach a Chyngor Busnes Gogledd Cymru Merswy Dyfrdwy) gais Bargaen Twf i Lywodraethau Cymru a'r DU am arian prosiect £383m ar gyfer Gogledd Cymru.
- 2.22 Byddai'r cynigion yn gatalydd ar gyfer buddsoddiad cyfan o £1.3 biliwn yn economi Gogledd Cymru, elw o £3.40 am bob punt gaiff ei wario. Disgwylir y gallai dros 5,000 o swyddi gael eu creu o'r buddsoddiadau posib o fewn y Fargaen Twf ar draws Canolfannau Technoleg ac Arloesi, Safleoedd ar gyfer busnes, cysylltedd digidol, Sgiliau, Trafnidiaeth a chefnogaeth Busnes.
- 2.23 Dros y misoedd diwethaf mae Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru – sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r chwe awdurdod lleol, colegau a phrifysgolion a'r sector preifaf - wedi llwyddo i sicrhau ymrwymiad o £240m gan Lywodraethau Cymru a'r DU.
- 2.24 Mae'r Bwrdd yn dal i gynnal trafodaethau gyda'r ddwy lywodraeth ac yn eu hannog i fuddsoddi swm cyfalaf cyfatebol mwy i gefnogi Bargaen Twf mwy beiddgar ac effeithiol fyth, yn ychwanegol at raglenni sectorau amgen a ffrydiau cyllid.
- 2.25 Mae hyn yn darparu sylfaen gadarn ar gyfer rhoi ar waith y naw rhaglen flaenoriaeth - sy'n cynnwys 16 prosiect - a ffurfiodd Cais Twf Gogledd Cymru. Disgwylir y bydd y Fargaen Twf derfynol yn ei lle yn ddiweddarach yn 2019 er mwyn i'r gwaith gychwyn ar brosiectau blaenoriaeth o 2020 ymlaen.
- 2.26 Mae'r CDLI ar y cyd yn cynnwys darpariaeth yn ei bolisiau a'i gynigion ar gyfer datblygiad cynaliadwy, gyda'r economi yn rhan bwysig o'r strategaeth. Bydd y cynnydd yn y Fargaen Twf a goblygiadau dilynol ar gyfer y CDLI ar y cyd yn cael eu hystyried ymhellach mewn AMB dilynol lle y bo'n briodol.

Y CYD- DESTUN LLEOL

CYNLLUNIAU LLEOL

Cynlluniau Llesiant Lleol

2.27 Dywed Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ei bod yn ofynnol i'r Cynghorau, fel cynrychiolwyr y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, baratoi Cynllun Llesiant. Ym mis Mai 2017 cyhoeddwyd Asesiad o Lesiant Lleol ar gyfer Gwynedd ac Ynys Môn. Wedi ystyried y data a barn pobl yn lleol, daeth y Bwrdd i gasgliad ar brif negeseuon yn yr asesiad. Mae yna 9 brif neges.

1. Yr angen i gynnal ysbryd cymunedol iach
2. Pwysigrwydd gwarchod yr amgylchedd naturiol
3. Deall effaith newidiadau demograffeg
4. Gwarchod a hyrwyddo'r iaith Gymraeg
5. Hybu defnydd adnoddau naturiol i wella iechyd a llesiant yn yr hir dymor
6. Gwellu cysylltiadau trafnidiaeth i alluogi mynediad at wasanaethau a chyfleusterau
7. Yr angen am swyddi o safon uchel a chartrefi fforddiadwy i bobl leol
8. Effaith tlodi ar lesiant
9. Sicrhau cyfle i bob plentyn lwyddo

2.28 Cafodd Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn ei gwblhau gan osod allan y 9 prif neges uchod. Mae'r cynllun yn nodi 2 amcan llesiant sef Cymunedau sy'n ffynnu ac yn llewyrchus i'r hir- dymor a Thrigolion sy'n iach ac yn annibynnol gyda safon bywyd da. Mae 6 blaenoriaeth wedi cael eu hadnabod er mwyn gwireddu'r ddau amcan llesiant. Caiff y Cynllun Llesiant Gwynedd a Môn, gan gynnwys unrhyw gynllun gweithredu ei fonitro i sicrhau cysondeb o ran pwrpas a chynnwys gyda'r CDLI ar y Cyd. Yn y cyswllt hwn, ystyrir a thrafodir y Nodau Llesiant Cenedlaethol a Nodau Llesiant y Cyngor fel rhan o ddadansoddiad cysondeb gyda nodau'r CDLI. Gwneir cyfeiriad yn Atodiad 2 yr AMB hwn at y berthynas hon.

Ardoll Seilwaith Cymunedol

2.29 Ym mis Tachwedd 2015, comisiynodd Llywodraeth San Steffan adolygiad cenedlaethol annibynnol o'r Ardoll Seilwaith Cymunedol (CIL) er mwyn:

'Asesu i ba raddau mae CIL yn neu'n gallu darparu mecanwaith effeithiol ar gyfer ariannu seilwaith, ac i argymhell newidiadau a fyddai'n gwella ffordd mae'n gweithio i gefnogi amcanion tai a thwf ehangach y Llywodraeth.'

2.30 Edrychodd yr adolygiad ar faint o refeniw mae CIL yn creu, y mathau o ddatblygiad sy'n talu CIL, effeithiau ar hyfywedd, a sut mae cyfran y cymunedau o CIL yn cael ei weithredu. Cyflwynodd y grŵp adolygu annibynnol ei adroddiad ym mis Hydref 2016 ac fe gafodd ei gyhoeddi ym mis Chwefror 2017. Enw'r adroddiad ydi "A New Approach to Developer Contributions to Ministers". Roedd hwn yn argymhell newidiadau i system Ardoll Seilwaith Cymunedol. Fel rhan o Ddeddf Cymru 2017, daeth CIL yn fater a ddatganolwyd gyda phwerau'n cael eu trosglwyddo i Lywodraeth Cymru ym mis Ebrill 2018.

2.31 Yn hyn o beth, mae angen Gorchymyn Trosglwyddo Swyddogaethau i ganiatáu i Weinidogion Cymru addasu deddfwriaeth eilaidd bresennol. Ar ôl hynny, os fydd Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol i ailysgrifennu'r Rheoliadau CIL, yna mae'n bosibl bydd angen deddfwriaeth ychwanegol er mwyn caniatáu hynny ddigwydd. Fodd bynnag, hyd yma ni chadarnhawyd hyn.

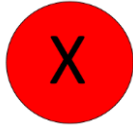
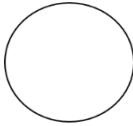
- 2.32 O ystyried yr uchod, nid yw'n glir ar hyn o bryd sut fydd Llywodraeth Cymru yn dymuno delio efo CIL, ac yn benodol a ydynt am barhau gyda beth sydd yn y Rheoliadau CIL cyfredol, neu ydynt am ddatblygu gwelliannau penodol neu roi'r gorau iddo yn gyfan gwbl. Penderfynodd Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd Gwynedd a Mon ym Medi 2018 i ohirio ymgymryd â'r gwaith a fyddai'n angenrheidiol i roi CIL yn ei le yn ardal y Cynllun hyd nes ceir dealltwriaeth glir am ddyfodol CIL yng Nghymru. Nodir hefyd yng nghydestun gwaith a wnaethpwyd yn rhanbarthol ar gyfer CIL bod tebygrwydd â'n fyddai'n hyfyw i'w weithredu yn ardal y Cynllun.

CASGLIAD

- 2.33 Fel y nodir uchod, gwelwyd deddfwriaeth newydd a chynlluniau, polisiâu a strategaethau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol yn dod i'r amlwg yn ystod y cyfnod monitro hwn. Efallai bydd gan rhai ohonynt oblygiadau i waith y CDLI ar y cyd yn y dyfodol. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r newidiadau cyd-destunol a nodwyd hyd yma ddigon arwyddocaol i argyrmy bod angen adolygiad cynnar o'r Cynllun.
- 2.34 Bydd AMB dilynol yn parhau i ddarparu diweddariadau ar y materion cyd-destunol perthnasol a allai effeithio ar weithrediad y cynllun yn y dyfodol.

PENNOD 3: DADANSODDIAD O DDANGOSYDDION

- 3.1 Mae'r bennod hon yn rhoi asesiad a yw'r polisiâu strategol a pholisiâu ategol cysylltiedig y CDLI ar y cyd yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd ac a yw strategaeth ac amcanion y CDLI ar y cyd yn cael eu cyflawni. Mae'r tablau unigol yn y bennod hon yn rhoi casgliadau a champau priodol (lle bo angen) i fynd i'r afael ag unrhyw faterion gweithredu polisi a nodwyd drwy'r broses fonitro.
- 3.2 Fel cymorth gweledol wrth fonitro effeithiolrwydd polisiâu ac i roi trosolwg o berfformiad, mae dangosyddion allweddol a chanlyniadau'n cael eu dangos fel a ganlyn:

Symbol	Disgrifiad
	<p>Mae polisi lleol yn cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cynllun ac yn perfformio'n unol neu'n well na'r disgwyliadau.</p>
	<p>Nid yw'r targed polisi ar hyn o bryd yn cael ei gyflawni fel y rhagwelwyd ond nid yw hynny'n arwain at bryderon ynghylch gweithredu'r polisi.</p>
	<p>Nid yw polisi lleol yn darparu canlyniad disgwyliedig ac mae pryderon canlyniadol ynglŷn â gweithrediad y Polisi.</p>
	<p>Nid oes casgliad – mae'r data sydd ar gael yn brin.</p>

6.1 CYMUNEDAU DIOGEL, IACH, NODEDIG A BYWIOG

Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig

Mae'r Cynghorau wedi bod yn paratoi Canllaw Cynllunio Atodol ar gyfer 'Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy'. Cafwyd cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus rhwng Rhagfyr 2018 a Ionawr 2019 ac adroddwyd i'r Panel ar y Cyd ym mis Mawrth 2019, y sylwadau a dderbyniwyd yn sgil yr ymgynghoriad, ynghyd ac argymhellion swyddogion ar gyfer mân newidiadau i'r Canllaw. Nodir y comisiynwyd Ymgynghorwyr allanol aml-ddisgybledig i gynnal gwerthusiad beirniadol o'r Canllaw, cyn mynd allan i ymgynghoriad cyhoeddus.

Bydd y Canllaw yma pan gaiff ei fabwysiadu yn rhoi arweiniad manwl gan gynnwys methodoleg newydd a thrylwyr ar gyfer paratoi Datganiadau ac Asesiadau Ieithyddol, fydd yn golygu bod ystyriaeth berthnasol yn cael ei roi tuag at yr iaith Gymraeg, lle bo'n berthnasol i'r cais.

Mae natur ceisiadau tai ar safleoedd o'r newydd sydd wedi cael caniatâd ers mabwysiadu'r Cynllun yn dangos canran sylweddol o dai fforddiadwy efo dros 60% o'r ceisiadau yma ar safleoedd ar gyfer plot unigol. Yn wir ar gyfer y 7 safle sydd efo 11+ o unedau tai mae 5 o'r rhain yn safleoedd wedi ei dynodi yn y Cynllun efo'r 2 safle arall yn darparu 100% tai fforddiadwy.

Golyga hyn fod caniatadau newydd o dan y Cynllun hyd yma, drwy baratoi canran uchel o dai fforddiadwy yn golygu bod anghenion lleol yn cael eu cyfarch a thrwy hynny helpu i gynnal yr iaith o fewn ardal y Cynllun.

Dangosydd: D1				
Amcan:	SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		PS1
		Deilliant:		Lefel sbardun:
D1 - % Siaradwyr Cymraeg yn 2021 yn Ynys Môn a Gwynedd	Datblygiadau newydd yn cyfrannu at gynnal neu gryfhau'r iaith Gymraeg yn Ynys Môn a Gwynedd (Noder: Mae effaith uniongyrchol datblygiad newydd ar y defnydd o'r iaith Gymraeg mewn cymunedau unigol ac ardal y	AMB 1		Naratif bob dwy flynedd am gynlluniau perthnasol a gwblhawyd, e.e. o dan Bolisi PS 1, Polisi TAI 1 – Polisi TAI 7, erbyn 2019
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

	<p><i>Cynllun yn faes anodd i'w fonitro, o gofio na all y Cynllun wahaniaethu ar sail gallu ieithyddol. Mae'r Cynghorau o'r farn bod angen cyfuniad o ddulliau er mwyn monitro effeithiolrwydd polisiau, gan gynnwys y dangosyddion a nodir dan y thema hon.)</i></p>		
--	---	--	--

Dadansoddiad:

Mae rôl cynllunio'n gyfyngedig i geisio creu'r amgylchiadau gorau posib drwy Bolisiau'r Cynllun er mwyn hwyluso datblygiadau cynaliadwy a all gynyddu'r canran o siaradwyr Cymraeg.

Ceir nifer o bolisiau yn y Cynllun sydd yn helpu i hwyluso datblygiadau cynaliadwy sef:

- Polisi TAI 5 'Tai Marchnad Lleol' yn atal unrhyw dai marchnad agored o fewn yr aneddleoedd arfordirol a restrir;
- Polisi TAI 15 'Trothwy Tai Fforddiadwy a'u Dosbarthiad' yn gofyn am elfen fforddiadwy ar gyfer datblygiadau o 2 neu fwy o unedau tai yn y Canolfannau a'r Pentrefi;
- Polisi TAI 16 'Safle Eithrio' yn cefnogi datblygiadau 100% tai fforddiadwy;
- Polisi TAI 6 'Clystyrau' a TAI 7 'Trosi Adeiladau Traddodiadol yng Nghefn Gwlad Agored i Ddefnydd Preswyl' dim ond yn cefnogi bwriadau ar gyfer tai fforddiadwy;
- Polisi TAI 8 'Cymysgedd Briodol o Dai' yn sicrhau fod pob datblygiad preswyl yn cyfrannu tuag at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan;

Polisi CYF 1 'Gwarchod, Dynodi ac Amddiffyn Tir ac Unedau ar gyfer defnydd Cyflogaeth' yn sicrhau fod yna ddigon o diroedd ar gyfer cyfleon cyflogaeth yn cael ei ddarparu o fewn y Cynllun.

Mae Adroddiad Blynyddol o'r boblogaeth sydd yn dweud eu bod yn siarad Cymraeg gan yr ONS yn cael ei gyhoeddi yn chwarterol, sail hwn yw data o arolwg. Gan fod y data yn dod o arolwg a'r canlyniadau yn amcangyfrifon sy'n seiliedig ar sampl mae felly yn ddarostyngedig i wahanol raddau o amrywioldeb samplu.

Mae'r tabl isod yn nodi ffigurau'r flwyddyn sydd yn darfod 31 Mawrth ar gyfer 2017 (sef y flwyddyn olaf cyn i'r Cynllun gael ei fabwysiadu), 2018 a 2019:

Awdurdod Lleol	Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2017		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2019	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ynys Môn	42,400	63.5	42,500	63.6	45,500	67.5

Gwynedd	87,600	74.1	89,600	75.5	91,000	76.4
---------	--------	------	--------	------	--------	------

Fel y gwelir mae'r ffigyrau yma yn nodi lefel llawer yn uwch na chanlyniadau Cyfrifiad 2011 oedd yn nodi 57% o siaradwyr Cymraeg ar Ynys Môn a 65% yng Ngwynedd. Fodd bynnag oherwydd bod y ffigyrau yma ar sail sampl nid ydynt ar sail mor gadarn â ffigyrau'r Cyfrifiad ac yn wastad maent wedi tueddu i roi % uwch na'r Cyfrifiad. Er dylid nodi fod sampl diweddar o faint mwy efo oddeutu 350% o gynnydd yn y sampl o'i gymharu â'r blynyddoedd cynnar.

Fe wnaeth Cyngor Gwynedd gynnal arolwg tai yng Ngwynedd yn ystod 2018 fodd bynnag ni yw canlyniadau'r Arolwg yma wedi cael ei gyhoeddi hyd yma.

Ers mabwysiadu'r Cynllun mae yna 543 o unedau tai o'r newydd (h.y. safleoedd nad oedd efo caniatâd ar ddiwrnod mabwysiadu'r Cynllun) wedi cael caniatâd cynllunio hyd at 31 Mawrth 2019. Mae hyn drwy ganiatâd am dŷ unigol ar 81 o safleoedd efo'r gweddill ar 47 safle yn mynd o safle efo 2 uned hyd at un safle o 134 o unedau. Allan o'r ceisiadau oedd yn cyfarch y trothwy i gael cyfraniad tai fforddiadwy h.y. 2 neu fwy o unedau neu o fewn Clwstwr neu drosi adeilad allanol sef 465 o unedau tai, fe gafwyd 202 o unedau fforddiadwy ganiatâd sydd y golygu canran fforddiadwy o 43.9%.

Yn y cyfnod ers mabwysiadu'r Cynllun mae yna ddau Gydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai sef astudiaeth 2018 a 2019 wedi cael ei gyhoeddi. Mae'r rhain yn nodi fod 1,010 o unedau tai wedi cael ei gwblhau efo 954 o'r rhain yn rhai oedd efo caniatâd cynllunio cyn i'r CDLI ar y cyd gael ei fabwysiadu.

O'r 56 unedau tai sydd wedi cael caniatâd a'u cwblhau ers mabwysiadu'r Cynllun mae 35 o'r rhain yn unedau fforddiadwy sydd yn 62.5% o'r unedau yma.

Tra nad oes ffigwr pendant ar gael ar gyfer Canran o siaradwyr Cymraeg yn ardal y Cynllun mae'r ffigyrau yn yr Adroddiad Blynyddol o'r Boblogaeth yn dangos cynnydd o'i gymharu a ffigwr y Cyfrifiad 2011.

Gellir gweld o'r unedau tai sydd wedi cael caniatâd ers dyddiad mabwysiadu'r Cynllun fod nifer sylweddol o dai fforddiadwy wedi cael caniatâd sef dros 40%. Yn ogystal o'r unedau gafodd ganiatâd a'u cwblhau ers mabwysiadu'r Cynllun mae'r canran o dai fforddiadwy dros 60%. Golyga hyn fod caniatadau newydd o dan y Cynllun hyd yma, drwy baratoi canran uchel o dai fforddiadwy yn golygu bod anghenion lleol yn cael eu cyfarch a thrwy hynny helpu i gynnal yr iaith o fewn ardal y Cynllun.

Rhaid nodi nad oedd y Canllaw Cynllunio Atodol : Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy wedi ei fabwysiadu yn ystod cyfnod yr AMB yma, Gweler D4

Gweithred:

Dim Gweithred. Parhau i fonitro fel rhan o AMB dilynol gan gynnwys canfyddiadau arolygon tai ar gyfer asesu effaith patrymau gwahanol fathau o ddatblygiadau.

Dangosydd: D2

Amcan:	SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.
---------------	-----	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D2 - Caniatáu ceisiadau cynllunio lle mae angen mesurau lliniaru iaith Gymraeg	Lle bo angen, osgoi neu liniaru niwed sylweddol i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned yn unol â Pholisi PS 1	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol yn groes i Bolisi PS 1			

Dadansoddiad:

Fel yr amlygir yn yr ymateb i Ddangosydd D1 ers mabwysiadu'r Cynllun mae caniatâd cynllunio wedi cael ei roi ar gyfer 543 o unedau tai newydd (h.y. ar safleoedd nad oedd efo caniatâd cynllunio ar ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun).

Mae'r unedau yma wedi cael caniatâd ar safleoedd o'r maint a amlygir yn y tabl isod:

Maint Ceisiadau Tai	Nifer o Safleoedd	Cyfanswm Unedau
1 uned	81	81
2 i 5 uned	24	76
6 i 10 uned	16	126
11+ uned	7	260

O'r 7 safle sydd o faint 11+ uned mae 5 o'r rhain a'r safleoedd wedi cael ei dynodi ar gyfer tai yn y Cynllun efo'r ddau safle arall sydd ddim yn ddynodiad tai yn geisiadau ar gyfer 100% tai fforddiadwy.

Golyga hyn nad oes yna geisiadau wedi cael caniatâd cynllunio ers mabwysiadu'r Cynllun ble bod angen mesurau i liniaru unrhyw niwed sylweddol i'r iaith Gymraeg.

Dylid nodi fod cais am 366 o dai ym Mangor wedi cael ei wrthod ar apêl gan nad oedd yr arolygydd yn argyhoeddedig bod y wybodaeth a gyflwynwyd yn profi na fyddai'r datblygiad yn cael effaith niweidiol ar yr iaith Gymraeg yn groes i Bolisi Strategol PS1.

Rhaid nodi nad oedd y Canllaw Cynllunio Atodol : Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy wedi ei fabwysiadu yn ystod cyfnod yr AMB yma, Gweler D4.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D3

Amcan:	SO1		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D3	Yr holl geisiadau cynllunio	AMB 1	
Un Datganiad iaith Gymraeg neu Asesiad			

	perthnasol i fod â Datganiad Iaith Gymraeg neu Aseiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg, sy'n ymdrin a ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned fel y nodir yn y Canllawiau Dylunio Atodol.	AMB 2		Effaith ar yr Iaith Gymraeg mewn unrhyw flwyddyn unigol nad yw'n ymdrin â ffactorau sy'n berthnasol i'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn y gymuned.
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Yn ystod y cyfnod monitro, cyflwynwyd 19 Datganiad Iaith Gymraeg ond dim Aseiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg. Derbyniwyd 12 Datganiad Ieithyddol gyda cheisiadau preswyl, 4 gyda cheisiadau yn ymwneud a busnesau newydd a 3 gyda cheisiadau am westai/lletai newydd. Roedd pob un o'r Datganiadau Iaith Gymraeg a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod monitro wedi dilyn prif strwythur y templed ymateb sydd wedi ei gynnwys yn y CCA Iaith Gymraeg mabwysiedig (2009) ar gyfer Gwynedd / (2007) ar gyfer Môn.

Nodir fod CCA Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy yn mynd i gael ei fabwysiadu yn ystod Chwarter 2 o'r AMB 2. Mae'r Canllaw hwn yn cynnwys arweiniad manwl ynglŷn â'r amgylchiadau pryd fydd angen darparu datganiad iaith Gymraeg gyda cheisiadau cynllunio. Mae hefyd yn rhoi manylion cynhwysfawr o ran sut i fynd ati i ymgymryd ag Datganiad / Aseiad Ieithyddol, a'r wybodaeth sydd ei angen i'w gynnwys ynddo. Dylai hyn sicrhau gwelliant mewn ansawdd Datganiadau Iaith Gymraeg sy'n cael eu cyflwyno gan ddatblygwyr yn y dyfodol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D4

Amcan:	SO1	Diogelu a chryfhau'r iaith Gymraeg a'r diwylliant a hyrwyddo ei defnyddio fel rhan hanfodol o fywyd y gymuned.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol		PS 1
		Deilliant:		Lefel sbardun:
D4 - Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

	fabwysiadu'r Cynllun			
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi cyn cyhoeddi'r CCA er mwyn caniatáu mewnbwn i ddechrau gan swyddogion datblygu iaith y Cynghorau ac i ddisgwyl am gyhoeddiad canllawiau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru. Roedd oedi pellach cyn cyhoeddi er mwyn caniatáu mewnbwn gan Bwyllgor Craffu Cymunedau a Gweithgor Craffu (Cyngor Gwynedd), sydd wedi arwain at waith ychwanegol sy'n cynnwys gwerthusiad beirniadol annibynnol o fersiwn ymgynghori drafft y CCA. Credir bod yr oedi wrth lunio'r CCA wedi bod yn fuddiol.</p> <p>Bu'r CCA drafft ymgynghorol yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Rhagfyr 2018 – Ionawr 2019.</p> <p>Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.</p>				
Gweithred:				
Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.				

Isadeiledd a Chyfraniadau Datblygwyr

Dangosydd: D5				
Amcan:	SO2			
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA1, ISA2, ISA4, ISA5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D5 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr	Lle bo'n briodol, bydd datblygiadau newydd yn ymdrin â'r effaith ar gymunedau drwy ddarparu seilwaith newydd neu well yn unol â Pholisi ISA1.	AMB 1 AMB 2 AMB 3 AMB 4	Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 mewn unrhyw flwyddyn unigol.	
Dadansoddiad:				
<p>Mae Polisiâu'r Cynllun yn ceisio sicrhau fod y ddarpariaeth isadeiledd yn ddigonol ar gyfer datblygiadau newydd. Pan nad yw hyn yw'r achos, gellir ceisio am gyfraniadau ariannol gan ddatblygwyr i wneud yn siŵr fod capasiti isadeiledd digonol yn bodoli.</p> <p>Ni ganiatawyd unrhyw gais cynllunio lle cafwyd seilwaith newydd neu well trwy gyfraniadau datblygwyr, ac ni chaniatawyd unrhyw gais cynllunio yn groes i Bolisi ISA 1 dros y cyfnod monitro. Mae'r targed i rwystro datblygiadau gael eu caniatáu ble nad oes seilwaith ddigonol mewn unrhyw flwyddyn unigol felly'n cael ei gyfarch.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D6			
Amcan:	SO2		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA1, ISA2, ISA4, ISA5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D6 - Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer newid defnydd cyfleusterau cymunedol	Cadw cyfleusterau cymunedol hyfyw yn unol â Pholisi ISA 2	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae Polisi ISA2 yn anelu i warchod cyfleusterau cymunedol presennol ac annog datblygu cyfleusterau newydd lle bo hynny'n briodol. Cyflwynwyd cyfanswm o 18 cais cynllunio ble byddai cyn gyfleuster cymunedol yn cael ei golli fel rhan o'r datblygiad (3 cyn feddygfa, 2 cyn fanc, 2 cyn dafarn, 1 cyn swyddfa bost a 10 cyn gapel). Fodd bynnag, nid oedd unrhyw un o'r ceisiadau hyn yn mynd yn groes i Bolisi ISA 2 gan fod tystiolaeth nad oedd y cyfleusterau dan sylw yn hyfyw ac/neu wedi bod yn ddi-ddenydd dros gyfnod o amser.</p> <p>Fodd bynnag, dylid nodi na chyfeiriwyd at Bolisi ISA2 mewn 10 o'r 18 adroddiad dirprwyedig o'r ceisiadau penodol dan sylw. Awgrymir dylid sicrhau fod cyfeiriad o'r Polisi yn cael ei wneud yn yr adroddiadau yn y blynyddoedd dilynol er mwyn sicrhau tryloywder a chysondeb.</p> <p>Mae'r targed i rwystro colled cyfleuster cymunedol hyfyw mewn unrhyw flwyddyn unigol felly'n cael ei gyfarch.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Isadeiledd a Chyfraniadau Datblygwyr

Llecynnau Agored

Mae swyddogaeth bwysig llecynnau agored o fewn cymunedau yn ardal y Cynllun wedi'i adlewyrchu yn y CDLI ar y Cyd sy'n ceisio diogelu'r llecynnau agored presennol ac yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparu llecynnau agored i ddiwallu anghenion deiliaid datblygiadau tai newydd.

Ers i'r Cynllun cael ei fabwysiadu mae polisïau wedi gwarchod llecynnau agored mewn cymunedau a hefyd wedi sicrhau bod llecynnau agored newydd yn cael ei greu, cynnal a gwella.

Canllaw Cynllunio Atodol – Llecynnau Agored mewn Datblygiadau Tai Newydd

Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 21 Medi 2018. Paratowyd y drafft hwn mewn ymgynghoriad â

swyddogion o Adain Rheolaeth Datblygu'r ddau Awdurdod. Cyn hyn, cafodd y CCA fewnbwn gan y Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ar 17 Gorffennaf 2018.

Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus rhwng 11 Hydref a 22 Tachwedd, 2018 a dderbyniwyd 8 sylw. Mabwysiadwyd y canllaw ar y 22ain Mawrth 2019 gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio faterol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Dangosydd: D7			
Amcan:	SO2	Sicrhau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dŵr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi â phob math o ddatblygiad.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D7 – Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau amgen ar fannau agored	Swm o fannau agored (ha) a gedwir mewn aneddleoedd unigol yn unol â Pholisi ISA 4	AMB 1	Colli man agored mewn unrhyw Ganolfan neu Bentref mewn unrhyw flwyddyn unigol gan arwain at leihad net yn y cyflenwad yn groes i Bolisi ISA 4
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
5 cais wedi ei ganiatáu am ddatblygiadau tai ar rannau o fannau agored sydd wedi ei adnabod yn y cynllun (ar y mapiau cynigion) fel mannau agored i'w warchod. Pob cais yn cydymffurfio gyda meini prawf y polisi:			
<ul style="list-style-type: none"> • 2 gais mewn anheddle, ble, yn dilyn asesiad o'r ddarpariaeth o lecynnau agored daethpwyd i'r casgliad fod yna ormodedd cyffredinol o'r ddarpariaeth yn y gymuned (maen prawf 1) • 3 cais yn golygu ailddatblygu rhan fechan o'r llecyn agored yn unig (maen prawf 4) a chan hynny daethpwyd i'r casgliad fod y bwriad yn arwain at gadw ac ehangu'r cyfleuster fel adnodd hamdden. 			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D8			
Amcan:	SO2	Sicrhau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dŵr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi â phob math o ddatblygiad.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:

D8 – Mannau agored (ha) a sicrheir mewn cyswllt â datblygiad preswyl 10 neu fwy o unedau	Darparu manau agored newydd os yw defnydd y safon meincnod Meysydd Chwarae (FIT) yn nodi diffyg manau agored yn unol â Pholisi ISA 5	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol sydd ddim yn cyfrannu at anghenion manau agored deiliaid tai newydd fel y'u diffinnir gan safon meincnod FIT yn groes i Bolisi ISA 5
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Mae polisi ISA 5 yn dweud bydd disgwyl i ddatblygiadau tai newydd o 10 neu fwy o dai rhoi darpariaeth addas o fannau agored ar y safle mewn ardaloedd ble na all llecynnau agored presennol fodloni'r datblygiad arfaethedig. Cafodd 6 cais am 10 neu mwy o dai wedi ei ganiatáu ers i'r Cynllun cael ei fabwysiadu.

- 4 datblygiad ddim angen darpariaeth/cyfraniad ariannol oherwydd bod digonedd yn y gymuned (cynnwys 1 cais ar apêl),
- 1 cais wedi rhoi darpariaeth o 261m² a chroesfan newydd i'r llecyn agored dros ffordd i'r datblygiad,
- 1 wedi rhoi cyfraniad ariannol o £3,800.

Gan hynny ystyrir fod Polisi ISA 5 yn cael ei weithredu'n effeithlon oherwydd nid oes cais wedi ei ganiatáu yn groes i'r polisi. Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D9

Amcan:	SO2	Sichrau bod isadeiledd ffisegol neu gymunedol priodol yn ei le, e.e. cyflenwad dŵr, cyfleusterau iechyd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol, neu y gellir ei ddarparu (e.e. trwy gyfraniadau datblygwyr) i ymdopi â phob math o ddatblygiad.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA4, ISA5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D9 – Paratoi Canllaw Cynllunio Atodol yn ymwneud â darparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â ddarparu llecynnau agored mewn datblygiadau tai newydd o fewn 12	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

	mis o fabwysiadu'r Cynllun			
Dadansoddiad:				
Cafodd y CCA diwygiedig ei fabwysiadu'n ffurfiol gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar yr 22ain Mawrth, 2019 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Hydref a 22 Tachwedd, 2018).				
Gan fod y Canllaw Cynllunio wedi ei fabwysiadu ym mis Mawrth 2019, nid yw o fewn y lefel targed o 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Serch y ffaith fod y targed heb ei gyrraedd fel y'i rhagwelwyd, fe'i mabwysiadwyd o fewn cyfnod AMB 1.				
Gweithred:				
Targed wedi ei gyflawni. Dim angen parhau i'w fonitro.				

Dangosydd: D10				
Amcan:	SO2			
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	ISA1, ISA2, ISA4, ISA5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D10 - Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio.	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â rhwymedigaethau cynllunio o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Ymgynghorwyd ar fersiwn drafft o'r Canllaw Cynllunio Atodol ar Ymrwymadau Cynllunio rhwng y 21ain o Chwefror a'r 4ydd Ebrill 2019 am gyfnod o chwe wythnos.				
Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.				
Gweithred:				
Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.				

Trafnidiaeth Gynaliadwy, Datblygiad a Hygyrchedd

Dangosydd: D11		
Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar

	SO4	<p>drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.</p> <p>Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol:</p> <p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê'n; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu. 					
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4				
D11 – Paratoi Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â safonau parcio o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun	Deilliant:	Lefel sbardun:				
		AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu'r Cynllun			
		AMB 2					
		AMB 3					
		AMB 4					
Dadansoddiad:							
<p>Ar hyn o bryd, nid yw targed y polisi wedi'i gyflawni fel y disgwylir, ond nid yw hyn yn arwain at bryderon ynghylch gweithrediad y polisi.</p> <p>Mae'r amserlen ar gyfer mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) diwygiedig ar Safonau Parcio wedi'i osod ar gyfer Chwarter 2 yn 2018/19. Nid yw'r targed hwn wedi'i gyflawni oherwydd newidiadau yn amserlen waith a blaenoriaethu adnoddau'r CDLI.</p> <p>Fodd bynnag, mae'r ddau awdurdod cynllunio lleol wedi 'arbed' CCA o'u Cynlluniau Datblygu Unedol, a gallant hefyd gyfeirio at ganllawiau cenedlaethol wrth benderfynu ar geisiadau newydd.</p> <p>Gan fod y polisi CDLI newydd ar Safonau Parcio yn unol â chanllawiau cenedlaethol, ni theimlir bod y llithriad yng nghyflwyniad CCA newydd wedi bod yn niweidiol yn y broses gwneud penderfyniad, er y cydnabyddir bod rhaid creu CCA newydd sy'n fwy adlewyrchol</p>							

ac sy'n ehangu ar y polisi CDLI newydd ac sydd hefyd yn darparu arweiniad sydd yn cyd-fynd â gofynion y polisi

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D12

Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafniadaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê'n; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D12 – Nifer o geisiadau cynllunio gydag Asesiad Teithio	Yr holl geisiadau cynllunio perthnasol sydd uwchlaw'r trothwyon perthnasol a nodwyd ym Mholisi TRA 1 i gynnwys Asesiad Teithio	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Un cais cynllunio a gyflwynir mewn unrhyw flwyddyn unigol heb Asesiad Teithio fel sy'n ofynnol gan Bolisi TRA 1	

Dadansoddiad:

Cafwyd Asesiad Teithio gyda phum cais yng Ngwynedd a 12 cais ym Môn yn ystod y cyfnod monitro. Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau heb Asesiad Teithio pan fo angen.

Mae'r polisi'n glir, ac yn gofyn am asesiad ar sail y trothwyon a osodir yn 'Nhabl 6: Graddfa'r datblygiad sy'n gofyn am asesiad trafndiaeth'. Mae swyddogion yn gofyn am asesiad wrth wneud ymholiad cyn gwneud cais neu ar y cam gwneud cais cynllunio.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D13

Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned; • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trênn; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D13 – Y nifer o geisiadau a ganiateir o fewn safleoedd/ ardaloedd wedi'u diogelu ar gyfer gwelliannau trafndiaeth	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gyflawni'r gwelliannau trafndiaeth a nodir ym Mholisi TRA 1	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Caniatáu un cais yn groes i Bolisi TRA 1	

Dadansoddiad:			
<p>Ni chaniatawyd unrhyw geisiadau yn groes i Bolisi TRA 1.</p> <p>Ar 25 Mai 2018, penderfynodd Gweinidogion Cymru barhau â Chynllun Trafnidiaeth Caernarfon i Bontnewydd yr A487, yn dilyn ymchwiliad cyhoeddus a gynhaliwyd yn ystod haf 2017.</p> <p>Dechreuwyd clirio'r safle fis Chwefror 2019. Mae Gwaith Cloddio ger cylchfannau'r Goat a Phlas Menai hefyd wedi dechrau. Mae'r ffordd osgoi wedi'i hamserlennu i gael ei chwblhau yn hydref 2021. Bydd yn cysylltu cylchfannau y Goat ar yr A499/A487 i gylchfannau Plas Menai gyda ffordd gerbydau 9.8km, sy'n cynnwys dwy draphont, dwy bont fawr, a thair cylchfan newydd.</p> <p>Ni fu unrhyw geisiadau yn effeithio ar lwybr y ffordd osgoi.</p> <p>Mae un cais yn ymwneud â Ffordd Gyswilt Llangedfni wedi cael ei gymeradwyo gydag amodau. FPL/2018/24 yw'r cais hwn, sy'n gais am fynediad amaethyddol i'r ffordd na fyddai'n rhwystro unrhyw welliannau neu estyniadau yn y dyfodol.</p> <p>Mae pedwar cais yn ymwneud â'r A5025 wedi cael eu caniatáu gydag amodau. Mae 27C106E/FR/ECON, 27C106F/VAR a 49C342/FR yn ymwneud â gwelliannau i'r briffordd gyfredol. Mae 27C79C yn gynllun trosi sy'n annhebygol iawn o wrthdaro ag unrhyw welliannau i'r briffordd ar yr A5025.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D14		
Amcan:	<p>SO3</p> <p>SO4</p>	<p>Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.</p> <p>Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol:</p> <p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned;

		<ul style="list-style-type: none"> • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D14 – Cyflenwi Ffordd Gyswllt Llangefni (Cam 4)	Cyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Methu â chyflenwi Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni erbyn diwedd 2018/ 2019			
Dadansoddiad:			
<p>Agorwyd cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni i'r cyhoedd fis Rhagfyr 2017, a chwblhawyd yr holl waith erbyn mis Mawrth 2018.</p> <p>Mae cam 3 y ffordd gyswllt i'w gwblhau yn 2019.</p>			
Gweithred:			
<p>Nid oes angen unrhyw fonitro pellach gan fod Cam 4 Ffordd Gyswllt Llangefni wedi cael ei gwblhau.</p>			

Dangosydd: D15		
Amcan:	SO3	Gwella a chynnal rhwydweithiau trafndiaeth ddiogel, effeithlon, o safon uchel, modern ac integredig ar gyfer cyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau addysg / hyfforddiant, yn enwedig ar droed, ar gefn beic ac ar drafnidiaeth gyhoeddus, gan felly leihau nifer y siwrneiau mewn ceir preifat lle bo hynny'n bosibl.
	SO4	Gwneud yn fawr o gyfleoedd Caergybi fel porth rhyngwladol mawr a'r A55, rhwydwaith Traws Ewrop E22 a'r A5025, A487, A470 fel coridorau cludiant allweddol:
		<p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd strategaeth a pholisïau'r Cynllun wedi cyfrannu i greu mwy o gymunedau gyda chanran uwch na 70% o siaradwyr Cymraeg; • Ni fydd isadeiledd cymunedol wedi cael ei golli oni bai bod tystiolaeth wedi dangos nad oedd yn allweddol i'r gymuned;

		<ul style="list-style-type: none"> • Bydd lleoliad datblygiad yn golygu bod cyfle i fwy o unigolion deithio holl ffordd neu'n rhannol i'w gwaith ar droed, ar gefn beic, ar fysus neu ar y trê'n; • Bydd ffyrdd newydd neu welliannau i ffyrdd sy'n angenrheidiol ar y rhwydwaith ffyrdd presennol wedi cael eu darparu. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	TRA 1, TRA 2, TRA 3, TRA 4
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D15 – Cyflawni gwelliannau i'r A5025	Ceisiadau cynllunio ar gyfer gwelliannau gofynnol i'r A5025 (ar lein neu oddi ar lein) wedi cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Môn neu fel rhan o'r cais am OCD (lle bo'n berthnasol) erbyn Rhagfyr 2017	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae un cais yn ymwneud â'r A5025 wedi cael ei ganiatáu gydag amodau. Dyma 27C106E/FR/ECON, sef cais am welliannau i'r briffordd gyfredol. Cofrestrwyd y cais hwn ar 6 Rhagfyr 2017.</p> <p>Gosodwyd y cyfnod ymgynghori ar gyfer ymgynghorwyr proffesiynol/statudol ar 12 Rhagfyr 2017, a chaniatawyd 21 diwrnod i ymgynghorwyr ymateb, hyd at 2 Ionawr 2018. Derbyniwyd nifer o ymatebion ymgynghori, gan gynnwys ymatebion y tu allan i'r cyfnod ymgynghori statudol lleiaf, ac maent wedi cael eu hystyried. Rhoddwyd caniatâd ar 13 Gorffennaf 2018.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

6.2 BYW'N GYNALIADWY

Datblygiadau Cynaliadwy a Newid Hinsawdd

Dangosydd: D16				
Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.		
	SO6	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir. 		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol		PS 1
		Deiliant:		Lefel sbardun:
D16 - Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy	Paratoi a mabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol i hyrwyddo cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllaw Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi cyn cyhoeddi'r CCA er mwyn caniatáu mewnbwn i ddechrau gan swyddogion datblygu iaith y Cynghorau ac i ddisgwyl am gyhoeddiad canllawiau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru. Roedd oedi pellach cyn cyhoeddi er mwyn caniatáu mewnbwn gan Bwyllgor Craffu Cymunedau a Gweithgor Craffu (Cyngor Gwynedd), sydd wedi arwain at waith ychwanegol sy'n cynnwys gwerthusiad beirniadol annibynnol o fersiwn ymgynghori drafft y CCA. Credir bod yr oedi wrth lunio'r CCA wedi bod yn fuddiol.</p> <p>Bu'r CCA drafft ymgynghorol yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Rhagfyr 2018 – Ionawr 2019.</p>				

Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod cyfnod Adroddiad Monitro Blynyddol 2.

Gweithred:

Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.

Dangosydd: D17

Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	S06	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D17 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir gan gategori NCT 15 mewn ardaloedd gorlifdir C1	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio o fewn ardaloedd gorlifdir C1 heb gwrdd â'r holl brofion a amlinellir yn NCT15	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Caniatáu un cais cynllunio mewn unrhyw flwyddyn unigol o fewn ardaloedd gorlifdir C1 nad yw'n cwrdd â holl brofion NCT15	

Dadansoddiad:

Cafodd cyfanswm o 27 cais cynllunio (llawn/amlinellol) eu caniatáu ar safleoedd oedd gyfan gwbl/rhannol o fewn parth gorlifdir C1. Fel rhan o'r broses o asesu'r ceisiadau cynllunio yn fe gasglwyd gwybodaeth ynglŷn â chydymffurfiaeth y ceisiadau gyda'r profion a gynhwysir yn Nodyn Cyfarwyddyd Technegol 15 (Llifogydd). Daethpwyd i'r casgliad fod y ceisiadau caniatawyd yn cydymffurfio â NCT 15 a pholisïau PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2 o'r CDLI ar y Cyd. Gan hynny ystyrir bod y polisïau'n cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D18

Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	SO6	<p>Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D18 - Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2.	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2	AMB 1	Caniatáu un ar gyfer datblygiad sy'n hynod agored i niwed mewn ardaloedd gorlifdir C2 mewn unrhyw flwyddyn unigol.
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Caniatawyd 1 cais cynllunio (addasu capel gwag yn dŷ annedd) am fath o ddatblygiad byddai'n cael ei hystyried fel 'datblygiad sy'n agored iawn i niwed' yn unol gyda Ffigur 2 Nodyn Cyfarwyddyd Technegol 15 (Llifogydd) ac nad yw yn cydymffurfio gyda phroffion a gynhwysir yn Nodyn Cyfarwyddyd Technegol 15 (Llifogydd). Gafodd y cais cynllunio ei ganiatáu gan y Pwyllgor Cynllunio yn groes i argymhelliad y swyddog. Ni gyfeiriwyd y cais i Lywodraeth Cymru gan Gyfoeth Naturiol Cymru.

Heblaw am y cais uchod, daethpwyd i'r casgliad fod y ceisiadau a ganiatawyd yn cydymffurfio â pholisïau PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, gan hynny ystyrir bod y polisïau'n cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Nodir fod y lefel sbardun wedi ei gyrraedd ond credi'r dylid parhau i fonitro fel rhan o AMB dilynol ac ystyried os oes angen hyfforddiant o ran gweithrediad y Polisi a'r gofynion o ran parth C2 a datblygiadau sydd yn hynod agored i niwed.

Dangosydd: D19

Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	S06	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd ddŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
-------------------	----------------	--------------------------	--

	Deiliant:	Lefel sbardun:
--	------------------	-----------------------

D19 - Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn	Cynnal neu gynyddu'r gyfran o ddatblygiadau newydd a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) o'i gymharu â'r % cyfartalog a gofnodwyd yn ystod 2015/ 2016 – 2016/ 2017.	AMB 1		Gostyngiad yn y gyfran o ddatblygiadau a ganiateir ar dir a ddatblygwyd eisoes (ailddatblygu tir llwyd a throsi adeiladau presennol) am 2 flynedd yn olynol.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

% o ddatblygiadau ar dir a ddatblygwyd o'r blaen:

- **Ynys Môn 2015-2016** = 20.72ha (61%);
Ynys Môn 2016-2017 = 28.00ha (50%);
Ynys Môn 2017-2018 = 13.81ha (49%);
Ynys Môn 2018-2019 = 4.33ha (21%);
- **Gwynedd 2015-2016** = 14.54ha (44%);
Gwynedd 2016-2017 = nid oes data ar gael oherwydd roedd cofnodi'r data hwn yn cael ei adolygu ar y pryd.
Gwynedd 2017-2018 = 12.82ha (64%);
Gwynedd 2018-2019 = nid yw'r data ar gael oherwydd adnoddau staff/materion technegol.

Oherwydd natur wledig yr ardal, mae cyfleoedd i ddatblygu tir a ddatblygwyd o'r blaen wedi'i gyfyngu i nifer o safleoedd bach. Er y caiff datblygiad ei dywys i ddefnyddio'r safleoedd hyn yn y lle cyntaf mae'r pwysau ar gyfer datblygu tir gwyrdd yn anochel yn arbennig o ganlyniad i natur y cynigion, e.e. cynlluniau ynni adnewyddadwy, tai lleol, cynlluniau arallgyfeirio gwledig a datblygu cysylltiedig â thwristiaeth.

Dim ddigon o wybodaeth i allu monitro'r dangosydd yma yn llawn yng Ngwynedd am y cyfnod yma.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D20

Amcan:

S05

Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.

S06

Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:

- sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl;
- lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau;
- hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal;
- defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael;
- rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D20 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir tu allan i ffiniau datblygu.	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio tu allan i ffiniau datblygu nad ydynt yn cwrdd â gofynion Polisi PCYFF 1 a pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae yna gyfanswm o 1226 o geisiadau cynllunio sydd wedi cael caniatâd tu allan i'r ffiniau datblygu. Mae'r mwyafrif helaeth o rain yn geisiadau deiliad tŷ neu yn geisiadau i newid amod caniatadau dilys. Ceir hefyd llawer o geisiadau am y fath o ddatblygiadau lle caniateir datblygiad yng nghefn gwald sef datblygiadau twristiaeth, cyflogaeth, priffyrdd neu waith amaethyddol er enghraifft.</p> <p>O ran ceisiadau am dai tu allan i ffiniau mae yna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 safle eithrio sy'n cyd-fynd â pholisi TAI 16; • 3 cais am godi tai newydd mewn clystyrau sy'n cyd-fynd â pholisi TAI 6; • 4 cais am ddymchwel ac ail godi tŷ sy'n cyd-fynd â pholisi TAI 13; • 1 cais am dŷ mewn lleoliad cefn gwlad sydd yn cyrraedd y gofynion am dŷ menter gwledig. 			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D21		
Amcan:	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	SO6	<p>Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal;

		<ul style="list-style-type: none"> defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir. 	
Dangosydd:	Targed	Polisi perthnasol:	PS 1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D21 Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy annibynnol a ganiateir, fesul Technoleg, ardal (Ardal awdurdod Cynllunio Lleol Môn a Gwynedd) ac allbwn ynni a gofnodir (GWh)	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (1,113.35 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am drydan	AMB 1	
	100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (23.65 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres	AMB 2	
	50% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (23.65 GWh) wedi digwydd erbyn 2021 i gyfarch y galw am wres	AMB 3	
	100% o'r adnoddau ynni adnewyddadwy posib (47.3 GWh) wedi digwydd erbyn 2026 i gyfarch y galw am wres	AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Mae'r polisïau a gynhwysir yn y CDLI yn cefnogi ceisiadau ar gyfer datblygiadau cynhyrchu ynni adnewyddadwy priodol. Gan mae dyma AMB cyntaf nid yw'n bosib sefydlu unrhyw dueddiadau mor gynnar yn y broses monitro.</p> <p>Mae'r tabl a amlinellir isod yn dangos y GWh a ganiatwyd yn ôl y mathau gwahanol o dechnoleg yn ystod y cyfnod monitro yma:</p>			

Er bod y cyfanswm yn isel, cydnabyddir y gallai un datblygiad mawr sicrhau swm

Math	Nifer o geisiadau	GWh
Hydro	2	0.862
Solar	3	47.2
Gwynt ar y Tir (micro)	3	0.35
Solar (Micro)	2	0.044
Cyfanswm	8	48.5

sylweddol o ynni adnewyddadwy. Mae'r dangosydd hwn yn un ble mae'r targed angen ei fodloni erbyn 2021, ac felly byddwn yn parhau i fonitro yn yr AMB dilynol. Mae'r lefelau isel o geisiadau sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio yn adlewyrchu dirywiad yn nifer y ceisiadau a gyflwynwyd dros y blynyddoedd diwethaf yn hytrach nag Awdurdodau Cynllunio Lleol yn gwrthod ceisiadau.

Mae tablau 7 ac 8 o fewn y CDLI ar y Cyd yn nodi capasiti gosodedig o 159.6 (MWe) a 12.4 (MWt) o fewn ardal y cynllun yn 2016. Y fersiwn diweddaraf 'Cynhyrchu Ynni yng Nghymru' (ffigurau 2017) a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru cyfanswm capasiti gwres a thrydan sydd wedi'i osod ar gyfer Ynys Môn a Gwynedd oedd 225MW a roddodd genhedlaeth amcangyfrifedig o 381GWh. Mae hyn yn gynydd o 53MW o'r hyn a nodwyd yn nhablau 7 ac 8 y CDLI ar y Cyd.

Mae'r dangosydd hwn yn un ble mae'r targed angen ei fodloni erbyn 2021, ac felly byddwn yn parhau i fonitro yn yr AMB dilynol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D22

Amcan:		
	SO5	Sicrhau bod datblygiad yn ardal y cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.
	SO6	Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		PS1
		Deiliant:		Lefel sbardun:
D22 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud â thechnoleg ynni adnewyddadwy annibynnol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1		Swm allbwn ynni a gofnodir o ffynonellau ynni adnewyddadwy yn 10% neu fwy islaw'r gofynion yn y Targed Polisi
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi yn yr amserlen ar gyfer darparu'r CCA yma oherwydd prinder adnoddau yn yr Uned ar angen i roi blaenoriaeth i CCA eraill wnaeth gymryd yn hirach i'w paratoi a'u hadrodd trwy Bwyllgorau'r ddau Gyngor.</p> <p>Mae yna leihad sylweddol wedi bod yn y nifer o geisiadau am gynlluniau ynni adnewyddadwy annibynnol o fewn ardal y Cynllun sydd o bosib yn adlewyrchu'r symudiad i baratoi datblygiadau yn y môr a lleihad yn y grantiau sydd ar gael ar gyfer fath ddatblygiadau ar y tir.</p> <p>Efo proses paratoi CCA eraill yn dod i ben yn gynnar o fewn cyfnod AMB 2 bydd yna gyfle i baratoi CCA ar gyfer y maes yma.</p>				
Gweithred:				
Paratoi CCA Ynni Adnewyddadwy Annibynnol yn ystod cyfnod AMB 2.				

Dangosydd: D23		
Amcan:	SO5 & SO6	<p>SO5: Sicrhau bod datblygiad yn ardal y Cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygiad cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.</p> <p>SO6: Lleihau, lliniaru ac addasu i effeithiau'r newid hinsawdd. Cyflawnir hyn trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod datblygiadau agored iawn i niwed yn cael eu troi i ffwrdd o ardaloedd risg llifogydd lle bynnag y bo hynny'n bosibl; • lleihau'r angen am ynni ac adnoddau eraill ar gyfer datblygiadau; • hyrwyddo cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel yn yr ardal; • defnyddio tir sydd wedi'i ddatblygu'n flaenorol ac adeiladau gwag addas neu rai na ddefnyddir i'w capasiti llawn, lle maent ar gael; • rheoli, gwarchod a gwella ansawdd a maint yr amgylchedd dŵr a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 5, PS6, PCYFF 1 & PCYFF 2, ADN 1, ADN 2, ADN3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D23 - Dwysedd cyfartalog y datblygiadau tai a ganiateir yn ardal y Cynllun	Isafswm dwysedd net cyfartalog cyffredinol o 30 o unedau tai'r hectar a gyflawnir yn ardal y Cynllun	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<u>Caniatadau o'r newydd yn unig – Holl caniatadau</u>			
Ardal y Cynllun = 18.51ha/543 uned = 29.3 uned yr hectar			
<u>Caniatadau o'r newydd yn unig – 5 neu ragor o unedau o'r newydd</u>			
Ardal y Cynllun = 12.2ha/401 uned = 32.9 uned yr hectar			
<p>Mae'r wybodaeth uchod yn berthnasol ar gyfer caniatadau o'r newydd a cheisiadau i ail-ystyried neu ymestyn dyddiad terfyn caniatâd blaenorol. Mae'r rhain oll yn geisiadau ble byddai angen ystyried gofynion y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Nid yw felly yn ystyried caniatadau am faterion a gadwyd yn ôl ble roedd egwyddor y caniatâd eisoes wedi ei roi cyn mabwysiadu'r Cynllun, nac ychwaith tystysgrifau cyfreithlondeb ar gyfer defnydd preswyl. Nid yw ychwaith yn ystyried unrhyw ganiatâd ar gyfer dymchwel ac ail-adeiladu tŷ h.y. ble nad oes cynnydd yn nifer yr unedau.</p> <p>Ar sail yr holl ddatblygiadau cymwys sydd wedi eu caniatáu, noder fod y dwysedd cyfartalog ychydig yn is na'r targed o 30 uned yr hectar. Ni chredir fodd bynnag bod hyn yn golygu'r angen i adolygu'r Cynllun.</p> <p>Nid yw'r dwysedd cyfartalog llawer yn is na'r ffigwr targed o 30 uned yr hectar. Wrth ystyried y caniatadau ar gyfer safleoedd preswyl mawr yn unig, sef rhai ar gyfer 5 neu ragor o unedau, gweler fod y dwysedd cyfartalog dros y ffigwr o 30 uned yr hectar. Noder felly fod y dwysedd disgwylidig yn cael ei sicrhau ar ddatblygiadau newydd sylweddol eu maint a bod y dwysedd ar safleoedd llai yn tynnu'r ffigwr cyfartaledd i lawr. Mae dwysedd cyfartalog yr holl unedau sengl perthnasol sydd wedi eu caniatáu yn ardal y Cynllun yn ystod cyfnod yr AMB (80 uned ar 4.71 hectar) ddim ond yn 17.0 uned yr hectar. Mae'r gallu i fynnu dwysedd uwch ar blotiau unigol yn fwy heriol ar sail agweddau megis dwysedd datblygiadau cyfagos a chymeriad anheddle.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D24				
Amcan:	SO7	Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PCYFF 2, PCYFF3 & PCYFF4	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D24 – Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar faterion dylunio o fewn 12 mis o fabwysiadu	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 12 mis o fabwysiadu
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Ar hyn o bryd, nid yw targed y polisi wedi'i gyflawni fel y disgwylir, ond nid yw hyn yn arwain at bryderon ynghylch gweithrediad y polisi.</p> <p>Mae'r amserlen ar gyfer mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) diwygiedig ar Ddylunio wedi'i osod ar gyfer Chwarter 4 yn 2017/18. Nid yw'r targed hwn wedi'i gyflawni oherwydd newidiadau yn amserlen waith a blaenoriaethu adnoddau'r CDLI.</p> <p>Fodd bynnag, mae'r ddau awdurdod cynllunio lleol wedi 'arbed' CCA o'u Cynlluniau Datblygu Unedol, a gallant hefyd gyfeirio at ganllawiau cenedlaethol wrth benderfynu ar geisiadau newydd.</p> <p>Gan fod y polisi CDLI ar y Cyd newydd ar Ddylunio yn unol â Chanllawiau Cenedlaethol, ni theimlir bod y llithriad yng nghyflwyniad CCA newydd wedi bod yn niweidiol yn y broses gwneud penderfyniad, er y cydnabyddir bod rhaid creu CCA newydd sy'n fwy adlewyrchol ac sy'n ehangu ar y polisi CDLI newydd yn y dyfodol agos.</p>				
Gweithred:				
Mae ymchwil ar safonau dylunio a chanllawiau modern ar y gweill. Bydd y gwaith hwn yn arwain at baratoi CCA Dylunio newydd.				

Dangosydd: D25		
Amcan:	SO7 & SO8	SO7: Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn cwrdd â safonau uchel o ran ansawdd eu dyluniad, effeithlonrwydd ynni, diogelwch (pobl ac adeiladau) a hygyrchedd, eu bod yn gweddu'n dda ag unrhyw ddatblygiadau presennol, yn gwella tir y cyhoedd ac yn datblygu mannau o ansawdd sy'n unigryw yn lleol.

		SO8: Sicrhau bod aneddiadau yn gynaliadwy, yn hygyrch ac yn diwallu'r holl anghenion sydd gan eu cymunedau yn unol â'u rôl yn y goeden aneddleoedd:	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PCYFF 2, PCYFF 3, PCYFF 4 & PS17
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D25 - Nifer y tai newydd a ganiateir fesul categori yn y Goeden Aneddleoedd a amlinellir ym Mholisi PS 17, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau a ddatblygwyd bob blwyddyn	O ddyddiad mabwysiadu, nifer yr unedau tai a ganiateir fesul categori anheddle, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, yn unol â gofynion Polisi PS 17, sydd fel a ganlyn: Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol = 53% Canolfannau Gwasanaeth Lleol = 22% Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad = 25%	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			O ddyddiad mabwysiadu mae nifer yr unedau tai a ganiateir dros 2 flynedd yn olynol, wedi'i fynegi fel % o'r holl ddatblygiadau preswyl, mewn: <ul style="list-style-type: none"> • Canolfan Isranbarthol a Chanolfan Gwasanaeth Trefol a'r Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn disgyn dan y gofyniad %; • Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad yn uwch na'r gofyniad %
Dadansoddiad:			
<p>Nodir fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd yn olynol. Gan mai dyma'r AMB cyntaf, bydd yn bwysig sefydlu'r sefyllfa adeg AMB 2 o ran y canran o unedau preswyl sydd wedi eu caniatáu fesul categori anheddle. Bydd yn bwysig ystyried gwybodaeth o 2019/20 ar y cyd â'r wybodaeth isod er mwyn gwneud asesiad llawn o'r dangosydd hwn.</p> <p>Mae'r wybodaeth yn berthnasol ar gyfer caniatadau o'r newydd a cheisiadau i ail-ystyried neu ymestyn dyddiad terfyn caniatâd blaenorol. Mae'r rhain oll yn geisiadau ble byddai angen ystyried gofynion y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Nid yw felly yn ystyried caniatadau am faterion a gadwyd yn ôl ble roedd egwyddor y caniatâd eisoes wedi ei roi nac ychwaith tystysgrifau cyfreithlondeb ar gyfer defnydd preswyl. Nid yw ychwaith yn ystyried unrhyw ganiatâd ar gyfer dymchwel ac ail-adeiladu tŷ h.y. ble nad oes cynnydd yn nifer yr unedau.</p>			
Haen	Nifer o unedau sydd wedi derbyn caniatâd	Canran o'r holl ganiatadau preswyl	
Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol	298	55%	

Canolfannau Gwasanaeth Lleol	127	23%
Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad	118	22%
Cyfanswm	543	-

Mae'r wybodaeth yn y tabl yn cyd-fynd yn effeithiol â'r targed a'r hyn a nodir yn y lefel sbardun. Mae'r canran o ganiatadau a roddwyd yn yr haen Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol ychydig yn uwch na'r targed polisi tra bod y canran ar gyfer y Canolfannau Gwasanaeth Lleol yn cyd-fynd yn union â'r targed yn y polisi. Nodir bod y ganran ar gyfer Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad ychydig yn is na'r ffigwr targed.

Mae hyn sydd wedi ei ganiatáu yn gyson felly â strategaeth y Cynllun a'r hyn mae yn ceisio ei gyflawni o safbwynt yr agwedd hon. Bydd y wybodaeth o safbwynt y dangosydd hwn yn cael ei adolygu ymhellach adeg AMB 2.

Gweler atodiad 3 am fapiau sy'n dangos y dosbarthiad caniatadau cynllunio am unedau preswyl.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

6.3 ECONOMI AC ADFYWIO

Prosiectau Isadeiledd o Bwysigrwydd Cenedlaethol a Datblygiadau Perthynol

Wylfa Newydd

Cyflwynwyd Horizon gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu er mwyn datblygu gorsaf niwclear newydd ar y 1af o Fehefin, 2018. Mae'r cais ar hyn o bryd yn destun archwiliad gan Banel o Arolygwyr Cynllunio, a benodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros y Weinyddiaeth Dai, Cymunedau a Llywodraeth Leol. Ar ddiwedd yr archwiliad, bydd gan y Panel 3 mis i gyflwyno adroddiad i'r Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol yn amlinellu ei gasgliadau a'i argymhelliad ynglŷn â ph'un a ddylid rhoi caniatâd. Yr Ysgrifennydd Gwladol fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol. Mae'r archwiliad wedi ei raglennu i ddod i ben ar 23 Ebrill, 2019 gyda phenderfyniad ar y cais yn ddisgwyliedig cyn diwedd Hydref 2019 (sydd tu allan i gyfnod yr Adroddiad Monitro Blynyddol yma).

Ar 17 Ionawr, 2019 cyhoeddodd Hitachi ei bod yn bwriadu oedi gyda'r bwriad o ddatblygu'r Orsaf Niwclear Newydd, fodd bynnag cadarnhawyd gan Horizon i'r Panel (Arolygwyr Cynllunio) ei fod am barhau i roi adnoddau o'r neilltu i sicrhau bod y broses archwilio'r cais yn cael ei gyflawni. Ym marn Horizon, bydd cwblhau'r cam hwn yn y broses o gael caniatâd cynllunio yn helpu i roi'r cyfle gorau o ailgychwyn y prosiect yn amserol, os ellir bodloni amodau hanfodol eraill yng nghylch yr angen am fodel ariannu newydd.

Serch yr oedi gyda'r cynlluniau yn gysylltiedig â datblygu'r orsaf newydd, mae'r safle yn parhau i fod yn un o'r prif safleoedd i adeiladu atomfa niwclear newydd yn y DU.

Ar sail yr wybodaeth sydd i law ar hyn o bryd, os rhoddir caniatâd cynllunio iddo,, bydd hyn yn ystyriaeth gynllunio faterol ar gyfer ardal y Cynllun a'r rhanbarth. Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw sicrwydd cadarn o ran pryd fydd y gwaith o weithredu unrhyw ganiatâd cynllunio yn debygol o gychwyn ac os bydd hyn yn ystod oes y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ai peidio.

Grid Cenedlaethol

Yn gysylltiedig â datblygiad Wylfa Newydd ar gyfer atomfa niwclear newydd fe gyflwynodd y Grid Cenedlaethol gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu ar 7 Medi, 2018. Roedd y cais hyn yn rhan o Brosiect Cysylltu Gogledd Cymru ar gyfer gosod cysylltiad trydanol 400kV o ddatblygiad arfaethedig Wylfa Newydd.

Oherwydd penderfyniad Hitachi i oedi gyda'r bwriad i ddatblygu'r Orsaf Bŵer Niwclear Newydd, ar 20 Chwefror, 2019 fe dynnodd y Grid Cenedlaethol ei gais am GCD yn nôl yn ffurfiol. O ganlyniad, ni fydd yr Awdurdod Archwilio na'r Arolygaeth Cynllunio yn ystyried y cais ymhellach.

Canllaw Cynllunio Atodol – Wylfa Newydd (2018) (perthnasol i ardal Awdurdod Cynllunio Ynys Môn yn unig)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol gwreiddiol gan Gyngor Sir Ynys Môn (CSYM) yng Ngorffennaf 2014. Yn y cyfnod ers mabwysiadu'r Canllaw, daeth i'r amlwg fod angen gwneud newidiadau sylfaenol i'r Canllaw drwy gynnal adolygiad o'i gynnwys. Roedd yr angen i ddiwygio'r Canllaw yn seiliedig ar :

- Newidiadau polisi cynllunio lleol – yn sgil mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Gwynedd a Môn).
- Newidiadau deddfwriaethol - angen sicrhau fod y Canllaw yn cyd-fynd a Deddf Cymru 2017. Deddf Cymru 2017 yn galluogi hyrwyddwyr prosiect (h.y. Horizon) i gynnwys datblygiadau cysylltiedig (megis y maes parcio a theithio, llety gweithwyr dros dro ac ati) o fewn y cais Gorchymyn am Ganiatâd Datblygu (GCD). Mae angen diweddarau'r CCA i adlewyrchu'r newid diweddaraf hwn i'r ddeddfwriaeth. Mae hefyd angen i ddeddfwriaethau allweddol newydd eraill megis Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 a Deddf Amgylchedd (Cymru) 2016 gael eu hadlewyrchu yn y CCA diwygiedig.
- Diweddariadau prosiect - Mae Horizon wedi cynnig nifer o ddiweddariadau i'r prosiect ers mabwysiadu'r CCA yn 2014. Ystyriwyd yn briodol diwygio'r Canllaw er mwyn adlewyrchu ac ymateb i'r newidiadau hyn.

Cafodd y CCA diwygiedig ei fabwysiadu'n ffurfiol gan y Cyngor Llawn ar yr 15^{fed} o Fai, 2018 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Ionawr – 22 Chwefror 2018).

Dangosydd: D26			
Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D26 - Cam yn y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (DCO) mewn perthynas â Wylfa Newydd	Cais am GCD i Wylfa Newydd yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo erbyn Rhagfyr 2017. Cymeradwyo'r cais am GCD i Wylfa Newydd erbyn Rhagfyr 2018.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Horizon Nuclear Power yn methu a chyflwyno cais am GCD erbyn Rhagfyr 2017. Horizon Nuclear Power yn methu a chael cymeradwyaeth i'r cais GCD erbyn Rhagfyr 2018.
Dadansoddiad:			
Cyflwynwyd y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu (GCD) ar y 1af o Fehefin, 2018. Mae'r Archwiliad Cyhoeddus wedi ei raglennu i ddod i ben ar 23ain o Ebrill, 2019. Mae canfyddiadau a chasgliadau'r Archwiliad, ynghyd ac argymhellion yr Arolygwyr annibynnol yn ddisgwyliedig ar neu cyn y 23ain o Orffennaf, 2019. Disgwyli'r penderfyniad gan yr Ysgrifennydd Gwladol erbyn 23 Hydref, 2019. Mae'r lliithriad yn yr amserlen o ran cyflwyno'r cais GCD tu hwnt i reolaeth yr Awdurdodau Cynllunio Lleol.			

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D27

Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D27 – Statws y cais i DECC am gymeradwyaeth derfynol.	Prosiect Wylfa Newydd yn cael cymeradwyaeth “cadarnhad” gan DECC erbyn Rhagfyr 2019	AMB 1		Horizon Nuclear Power yn methu a chael cymeradwyaeth / “cadarnhad” gan DECC erbyn Rhagfyr 2019.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Cyflwynwyd y cais am Orchymyn Caniatâd Datblygu ar y 1af o Fehefin, 2018. Mae'r Archwiliad Cyhoeddus wedi ei raglennu i ddod i ben ar 23ain o Ebrill, 2019. Bydd canfyddiadau a chasgliadau'r Archwiliad, ynghyd ac argymhellion yr Arolygwyr annibynnol yn cael ei gyflwyno i'r Ysgrifennydd Gwladol gyda'r penderfyniad terfynol yn ddisgwyliedig erbyn 23ain o Hydref, 2019.

Yn unol â'r rheoliadau bydd rhaid i'r cais dderbyn cadarnhad gan y DECC o fewn 6 mis i ddyddiad terfyn yr Archwiliad cyhoeddus. Gan hynny, yn unol â'r amserlen fe ddisgwylir i'r cadarnhad gael ei roddi erbyn 23 Hydref, 2019. Bydd diweddariad o ran statws y Gorchymyn Caniatâd Datblygu yn cael ei adrodd arno yn ystod yr ail Adroddiad Monitro Blynyddol (2019/2020).

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D28

Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol		
---------------	-----	--	--	--

		Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D28 – Nifer o geisiadau cynllunio a gyflwynwyd ac a gymeradwywyd ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd	Ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol Wylfa Newydd yn cael eu cyflwyno i Gyngor Sir Ynys Môn erbyn Rhagfyr 2017.	AMB 1		Horizon Nuclear Power yn methu cyflwyno ceisiadau cynllunio ar gyfer datblygiadau perthynol erbyn Rhagfyr 2017.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Ar y 7fed o Ragfyr 2017 fe gyflwynwyd cais cynllunio i Gyngor Sir Ynys Môn ar gyfer cynnal gwelliannau i'r A5025 rhwng Y Fali a safle Wylfa Newydd (27C106E/FR/ECON). Cymeradwywyd y cais hynny gydag amodau ar 13 Gorffennaf, 2018. Pwrpas y gwelliannau i'r ffordd yw er mwyn hwyluso llif traffig i safle Wylfa Newydd. Bydd traffig i'r safle yn cael ei gyfeirio ar hyd yr A55 gan droi fwrdd oddi ar yr A55 yng nghyffordd Y Fali ac yna cysylltu hefo'r A5025.</p> <p>Mae Adran 43 o Ddeddf Cymru 2017 yn caniatáu i ddatblygiadau perthynol gael ei gynnwys o fewn y Gorchymyn Caniatâd Datblygu. Yn sgil y newid mewn deddfwriaeth, penderfynwyd Horizon Nuclear Power i gynnwys yr holl ddatblygiadau perthynol o fewn y cais Gorchymyn Caniatâd Datblygu er mwyn hwyluso'r broses caniatáu i'r cyhoedd ac eraill.</p> <p>Cyflwynwyd y datblygiadau perthynol canlynol fel rhan o'r GCD:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Campws y safle o fewn Ardal Datblygu Wylfa Newydd; • Safle parcio a theithio dros dro Dalar Hir ar gyfer gweithwyr adeiladu; • Canolfan Logisteg dros dro ym Mharc Cybi. • Garej Offer Argyfwng Symudol (y Mobile Emergency Equipment Garage (MEEG)) • Canolfan Rheolaeth Argyfwng Amgen (Alternative Emergency Control Centre (AECC)) • Creu cynefin gwlypdir a gwella gwaith fel iawndal ar gyfer unrhyw effaith posib ar Safle o Ddiddordeb Arbennig Tre'r Gof (AoDdGA) yn y lleoliadau canlynol: <ul style="list-style-type: none"> - Tŷ Du; - Cors Gwawr, a - Cae Canol-dydd <p>Yn sgil y newid mewn deddfwriaeth, ni chyflwynwyd unrhyw gais cysylltiedig arall yn uniongyrchol i'r Awdurdod Cynllunio Lleol wneud penderfyniad arno.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D29			
Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS8, PS9, PS10, PS11, PS12
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D29 – Nifer a math o ddatblygiadau perthynol Prosiect Wylfa Newydd a gychwynwyd	Datblygiadau perthynol unigol Prosiect Wylfa Newydd wedi eu cychwyn yn unol â chaniatâd cynllunio unigol	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Datblygiad perthynol prosiect Wylfa Newydd heb gychwyn o fewn yr amserlen a osodwyd yn y caniatâd cynllunio unigol a'r Gorchymyn caniatâd Datblygu (lle bo'n berthnasol).
Dadansoddiad:			
<p>Yn sgil y penderfyniad gan Hitachi i ohirio'r cynlluniau yn gysylltiedig â Wylfa Newydd, nid oes yna unrhyw ddatblygiad perthynol wedi cychwyn. Yn unol â'r caniatâd cynllunio a roddwyd ar gyfer y gwelliannau i'r A5025 (27C106E/FR/ECON) fe fyddai rhaid i'r gwaith gychwyn o fewn cyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad y caniatâd. Gan hynny mae gan y datblygiad perthynol dan sylw gyfnod o hyd at 13 Gorffennaf, 2020 i gychwyn er mwyn sicrhau nad yw'r lefel sbardun o fewn y dangosydd yn cael ei gyrraedd.</p> <p>Gan fod y cais GCD yn parhau i fynd yn ei flaen a gan fod y cais hynny bellach yn cynnwys y datblygiadau perthynol, os derbynnir y cais ganiatâd ac os yw Horizon Nuclear Power yn dymuno parhau hefo'r cynlluniau yn y dyfodol fe fydd posib gweithredu ar y datblygiadau cysylltiol yn syth.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D30		
Amcan:	SO9	Cefnogi a chyfalafu ar ddatblygiad Prosiect Wylfa Newydd a datblygiadau cysylltiedig er mwyn uchafu cyfleoedd cymdeithasol-economaidd ar gyfer busnesau lleol a chyfleoedd cyflogaeth gynaliadwy i bobl leol, gan gynnwys hyrwyddo rhwydwaith addas o safleoedd i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â Phrosiect Wylfa Newydd wrth sicrhau bod effeithiau andwyol Prosiect Wylfa Newydd ar gymunedau lleol yn cael eu hosgoi, neu eu lliniaru lle mae

		hynny'n briodol a lle mae buddiannau etifeddiaeth briodol yn cael eu darparu.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 8, PS 9, PS 10, PS 11, PS 12
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D30 – Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio atodol diwygiedig yn ymwneud a Phrosiect Wylfa Newydd	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio atodol diwygiedig yn ymwneud a Phrosiect Wylfa Newydd o fewn 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
Cafodd y CCA diwygiedig ei fabwysiadu'n ffurfiol gan y Cyngor Llawn ar yr 15 ^{fed} o Fai, 2018 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Ionawr – 22 Chwefror 2018).			
Nodir fod yna lithriad yn yr amserlen yn gysylltiedig â mabwysiadu'r Canllaw. Roedd y lithriad hwn yn benodol ymwneud a sicrhau fod y Canllaw yn cyd-fynd ac yn ymateb i'r wybodaeth a oedd yn cael ei gyflwyno gan Horizon Nuclear Power yn gysylltiedig â'i gynlluniau ar gyfer yr orsaf niwclear newydd (Wylfa Newydd).			
Gweithred:			
Targed wedi ei gyflawni. Dim angen parhau i'w fonitro.			

Darparu Cyfleon ar gyfer Economi Ffyniannus

Ynys Ynni

Mae Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r ynys gyfan yn barth menter. Y weledigaeth ar gyfer Ardal Fenter Ynys Môn yw creu canolfan ragoriaeth ryngwladol ar gyfer cynhyrchu, arddangos a gwasanaethu ynni carbon isel. Y gobaith yw bod dynodi'r Ynys gyfan fel Parth Menter yn fodd o sicrhau fod gweledigaeth Rhaglen Ynys Ynni a sefydlwyd gan y Cyngor yn cael ei wireddu. Y weledigaeth Ynys Ynni yw gwireddu cyfle unwaith mewn oes ar gyfer creu swyddi a sicrhau ffyniant a thwf economaidd drwy fanteisio ar nifer o brosiectau trawsnewidiol ar Ynys Môn.

Serch y ffaith fod gohiriad yn y cynlluniau i ddatblygu Gorsaf Bŵer Wylfa Newydd a thynnu nôl y prosiect Cysylltiad Gogledd Cymru'r mae'r weledigaeth Rhaglen Ynys Ynni yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Fel rhan o'r Rhaglen mae diddordeb a chynlluniau yn parhau i fodoli gan gwmnïau ynni carbon isel ar yr ynys gan gynnwys datblygiadau Ynni Llanwol Morlais a Minesto ynghyd a datblygiadau arfaethedig ar gyfer fferm Solar.

Mae Coleg Menai yn enghraifft ardderchog o sut y gall yr Ynys fanteisio ar brosiectau trawsnewidiol - Mae'r campws hwn wedi gweld twf sylweddol, gan gynnwys y Ganolfan Ragoriaeth £13.6M ar gyfer peirianeg sydd yn mynd i gael ei agor yn ystod mis Ebrill 2019, yn ogystal â datblygu'r cyswllt £ 11M ffordd i sicrhau cysylltedd gwell i'r safle. Bu i Barc Gwyddoniaeth M-SParc agor ym Mawrth 2018 ac yn darparu gofod i fusnesau o bob maint.

Yn bresennol mae 26 cwmni wedi eu cartrefu yn M-SParc, gan gynnwys ystod eang o gwmnïau a chyfleoedd gyflogaeth arbenigol leol.

Gweledigaeth Economaidd

Mae'r Cynghorau yn parhau i weithio'n agos a Llywodraeth Cymru ynghyd ac Awdurdodau eraill ar draws Gogledd Cymru drwy'r Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru. Mae'r bwrdd yn grŵp ar y cyd o sefydliadau preifat a chyhoeddus yng Ngogledd Cymru sydd wedi ymrwmo i hyrwyddo twf economaidd ar draws yr ardal. Mae'r amcanion allweddol yn cynnwys annog buddsoddiad busnes yng Ngogledd Cymru gan helpu cwmnïau lleol i fanteisio ar gyfleoedd y gadwyn gyflenwi, ac annog sgiliau cysylltiedig â gwaith yn y rhanbarth.

Ar ddiwedd 2017 bu i bartneriaeth, sy'n cynnwys chwe chyngor gogledd Cymru, partneriaid busnes, colegau a phrifysgolion, lansio Bargen Twf Gogledd Cymru yn ffurfiol. Mae'r Fargen Twf yn nodi gweledigaeth ar gyfer y rhanbarth gyda'r nod o greu 5,300 o swyddi a denu buddsoddiad sector preifat gwerth £1 biliwn yn y rhanbarth dros y 15 mlynedd nesaf.

Dangosydd: D31											
Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.									
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 1, CYF 3 A CYF 5								
		Deiliant:	Lefel sbardun:								
D31 – Swm o dir cyflogaeth neu arwynebedd llawr (dosbarth defnydd B1, B2 a B8) a gynhwysir ar safleoedd a amlinellir ym Mholisi CYF 1 sy'n cael eu colli i ddefnyddiau eraill.	Dim colled net o dir cyflogaeth/arwynebedd llawr i ddefnyddiau amgen (defnyddiau heblaw dosbarth defnydd B1, B2 a B8) yn groes i Bolisi CYF 3 neu Bolisi CYF 5.	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4		Caniatáu un cais cynllunio nad yw'n unol a Pholisi CYF 3 neu CYF 5.
AMB 1											
AMB 2											
AMB 3											
AMB 4											
Dadansoddiad:											
Cafodd cyfanswm o 47 cais cynllunio eu caniatáu ar safleoedd cyflogaeth a warchodir yn unol â Pholisi CYF1. Ni roddwyd caniatâd cynllunio ar y safleoedd cyflogaeth (boed hynny'n rhai a ddynodwyd neu a warchodwyd) ar gyfer defnyddiau amgen nad oeddynt yn cydymffurfio hefo Polisi CYF 3 neu CYF 5.											
Derbyniwyd 2 cais cynllunio yn ystod y cyfnod hwn ar gyfer gwestai, 1 cais ar gyfer codi stablau ceffylau (yn atodol i fan stopio lorïau presennol) , ac 1 cais cynllunio ar gyfer estyniad i gaffi presennol, ar safleoedd sydd wedi ei warchod ar gyfer dibenion cyflogaeth. Wrth ystyried addaswyd y cynigion hyn yn erbyn meini prawf a gynhwyswyd ym mholisiâu CYF3 a CYF 5 ynghyd a pholisiâu perthnasol eraill y Cynllun, daethpwyd i'r											

casgliad y byddai'r manteision economaidd yn deillio o'r datblygiadau yn sicrhau na fyddent yn tansellio'r cyflenwad o dir cyflogaeth.

Ystyrir bod y polisiau yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D32

Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.
---------------	------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 1, CYF 3 a CYF 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D32 – Swm o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodir a gynhwyswyd ym Mholisi CYF 1 a gymerwyd i fyny yn ôl dosbarth defnydd datblygu B1, B2 neu B8.	6.9 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yng Ngwynedd.	AMB 1	Llai na 27.4 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yng Ngwynedd. Llai na 57 ha o dir cyflogaeth wedi ei gymryd i fyny ar safleoedd cyflogaeth a warchodwyd erbyn 2021 yn Ynys Môn.
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
	14.3 ha o dir cyflogaeth ar safleoedd a warchodwyd a gymerir i fyny fesul blwyddyn yn Ynys Môn.		

Dadansoddiad:

Mae'r sbardun monitro yn ymwneud â faint o dir cyflogaeth a warchodir sydd wedi derbyn caniatâd erbyn 2021.

Yng Ngwynedd mae 4.2 ha o dir wedi derbyn caniatâd ar gyfer defnydd cyflogaeth (h.y. B1, B2 a B8) gyda 8.29ha o safleoedd cyflogaeth a warchodir yn Ynys Môn wedi derbyn caniatâd ers dyddiad mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd. Nodir bod y ffigwr ar gyfer Gwynedd yn cynnwys ail leoli uned 0.47 ha ar Stad Cibyn yn gysylltiedig â datblygiad ffordd osgoi Caernarfon*.

Nodir fod y gyfradd caniatâd ar y safleoedd cyflogaeth a warchodir yn ystod y cyfnod byr hwn yn is na'r hyn a ddisgwylir. Ystyrir fod y Cynllun yn hwylusydd yng nghyd-destun darparu safleoedd cyflogaeth a bod llai o geisiadau am ddatblygiad ar y safleoedd cyflogaeth yn debygol o fod yn seiliedig ar faterion economaidd sydd tu hwnt i reolaeth y Cynllun.

*NODER: Mae rhan o linell ffordd osgoi Caernarfon yn rhedeg trwy gornel de dwyreiniol o Stad Ddiwydiannol Cibyn. Bydd rhan fach o'r stad bresennol yn cael ei golli i'r ffordd osgoi. Ni ellir amcangyfrif faint o arwynebedd o'r tir cyflogaeth fydd yn cael ei golli, ond bydd yn rhan fach o gymharu gydag arwynebedd cyfan y stad bresennol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D33

Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi brodorol.
---------------	------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 1, CYF 3 a CYF 5
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D33 – Swm o dir cyflogaeth (hectar) a ganiateir ar safleoedd a neilltuwyd fel % o'r holl ddynodiadau cyflogaeth.	Sicrhau caniatâd cynllunio ar y safle cyflogaeth a ddynodwyd yng Ngwynedd erbyn 2019.	AMB 1	Cyfanswm o dir cyflogaeth a ganiatawyd yn disgyn o dan yr angen cronol a nodwyd yn y targed polisi
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
	Sicrhau caniatâd cynllunio ar gyfer 64ha o dir cyflogaeth ar safle a ddynodwyd yn Ynys Môn erbyn 2021.		
	Sicrhau caniatâd cynllunio		

Dadansoddiad:

Ni roddwyd caniatâd cynllunio ar y dynodiadau cyflogaeth yn ystod y cyfnod yma. Mae yna ymholiadau cychwynnol iawn a pheth trafodaethau wedi cael eu cynnal parthed a rhai o'r safleoedd sydd yn dangos fod yna ddi-ddordeb mewn symud ymlaen hefo rhai o'r dynodiadau. Tra nad oes ceisiadau cynllunio wedi eu derbyn ar y safleoedd sydd wedi eu dynodi yn y CDLI ar y Cyd, mae ceisiadau ar gyfer cynigion sydd yn ymwneud â datblygiadau cyflogaeth wedi eu caniatáu ar safleoedd sydd wedi eu gwarchod ar gyfer cyflogaeth yn y CDLI ar y Cyd.

Mae'r targedau sydd wedi ei osod yn nodi'r angen i'r safleoedd ddod yn ei flaen erbyn 2019 yng Ngwynedd a 2021 ym Môn, gan hynny nid yw'r cyfnod asesu ar gyfer y dangosydd hwn wedi ei gyrraedd.

Gweithred:	
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.	

Dangosydd: D34				
Amcan:	SO10	Sicrhau bod rhwydwaith o safleoedd cyflogaeth ac adeiladau o faint ac o safon yn cael eu diogelu a'i ddynodi mewn lleoliadau cynaliadwy sy'n cwrdd orau a gofynion busnesau cyfredol ac sy'n gallu cefnogi'r sectorau yn yr economi lleol sy'n tyfu gan ddenu buddsoddiad, a chadw a chynyddu nifer y swyddi priodol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	CYF 1, CYF 3, CYF 5	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D34 – Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud a defnyddiau amgen ar safleoedd cyflogaeth	Paratoi a mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud a defnyddiau amgen o safleoedd cyflogaeth a ddiogelwyd a neilltuwyd o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol diwygiedig o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Mae gwaith cychwynnol yn ymwneud a pharatoi'r CCA hyn wedi mynd rhagddi. Fodd bynnag yn sgil yr angen i flaenoriaethau CCA eraill, nid yw'r CCA wedi bod yn destun cyfnod ymgynghori cyhoeddus hyd yma. Mae'r Canllaw wedi ei raglennu ar gyfer cael ymgynghori arno yn ystod hydref/gaeaf 2019/2020.				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D35				
Amcan:	SO11	Sicrhau cyfleoedd i wella sgiliau ac addysg y gweithle		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 9, ISA 3	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D35 – Statws cyflogaeth pobl 16+ oed	I gyflawni cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017	AMB 1		Cyfradd gweithgarwch economaidd yn dirywio am 2 flynedd yn olynol
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Arolwg o'r Llafurlu Lleol: Crynodeb o Weithgarwch Economaidd (16-64)

	Blwyddyn sy'n dod i ben ym Mawrth 2018	Blwyddyn sy'n dod i ben ym Mawrth 2019
Ynys Môn	78.1	80.7
Gwynedd	76.7	77.1
Cymru	76.5	76.7

Tarddiad: Stats Cymru – Cyfradd Gweithgarwch Economaidd (16-64) yn ôl Ardal Lleol a Blwyddyn yng Nghymru

Gan fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd nid oes modd asesu'r dangosydd yma yn llawn. Er hyn mae'r tabl uchod gan Stats Cymru yn dangos bod cynnydd yn y gyfradd o weithgarwch economaidd yn y flwyddyn ddiwethaf yn ardal y Cynllun.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D36

Amcan:	SO11	Sicrhau cyfleoedd i wella sgiliau ac addysg y gweithle	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 9, ISA 3
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D36 – Nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd	Yn dilyn mabwysiadu'r Cynllun, lleihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2026 o'i gymharu â'r lefel yn 2017.	AMB 1	Methiant o'i leihau'r nifer o bobl sy'n cymudo o Ynys Môn i Wynedd erbyn 2019.
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Yn 2018, roedd 67% o holl gymudwyr Ynys Môn yn cymudo i'w gwaith o fewn y Sir (10fed isaf o'r 23 Awdurdod Lleol yng Nghymru). Mae gan y Cyngor ddyhead i leihau cyfran cymudo o Ynys Môn i Wynedd ac ardaloedd ehangach. Byddai lleihad yng nghyfran cymudwyr o Ynys Môn i Wynedd yn awgrymu bod cynnydd yn y cyfleon economaidd ar gael yn Ynys Môn fyddai yn ei dro yn arwain at lai o all-gymudo yn digwydd. Mae'r tabl isod yn amlygu patrymau cymudo o Ynys Môn i Wynedd dros y blynyddoedd diweddar.

Blwyddyn	Cyfanswm cymudwyr Ynys Môn	Nifer cymudwyr o Ynys Môn i Wynedd	% Cymudwyr o Ynys Môn i Wynedd
2016	32,200	7,900	24.5%

2017	31,500	7,000	22.2%
2018	32,200	7,900	24.5%

(Ffynhonnell:

StatsWales, Llywodraeth Cymru)

Fel y gwelir, er bod cyfran y boblogaeth weithiol oedd yn cymudo o Ynys Môn i Wynedd wedi disgyn o 24.5% i 22.2% rhwng 2016 a 2017, gwelwyd cynnydd yn ôl i 24.5% erbyn 2018. Fodd bynnag, ni ddylid rhoi gormod o bwyslais ar y patrymau a nodwyd nac ar effeithiolrwydd y Cynllun wrth geisio cyrraedd y targed, gan mai hwn yw'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf. Fe fydd y ffigur mwyaf diweddar a nodwyd uchod yn cynrychioli'r waelodlin ar gyfer dadansoddiad cymharol yn y blynyddoedd dilynol er mwyn asesu gwir berfformiad y Cynllun yn erbyn y dangosydd hwn.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D37

Amcan:	SO12	Arallgyfeirio economi wledig ardal y Cynllun, adeiladu ar gyfleoedd, cynnig cyfleon cyflogaeth lleol gyda swyddi o ansawdd, ac sy'n gweddu'r gymuned leol a pharchu buddiannau amgylcheddol.
---------------	------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	CYF 6
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D37 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer busnesau newydd mewn Pentrefi Gwasanaeth/ Lleol/ Gwledig/ Arfordirol neu yn y cefn gwlad	Caniatáu busnesau newydd ar raddfa fach ar safleoedd addas neu mewn adeiladau addas o fewn neu'n agos at bentrefi neu yn y cefn gwlad yn unol â Pholisi CYF 6	AMB 1	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer busnesau graddfa fach newydd ar safleoedd/ mewn adeiladau o fewn neu'n agos at bentref neu yn y cefn gwlad am ddwy flynedd yn olynol
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Caniatawyd 8 cais cynllunio ar gyfer busnesau newydd mewn pentrefi gwasanaeth/lleol/gwledig/arfordirol sydd wedi cyfeirio at bolisi CYF 6 wrth ystyried egwyddor y bwriad. Mae'r mathau o fentrau busnes sydd wedi eu caniatáu yn cynnwys canolfan ymchwil a menter acwstig, llety cathod, modurdy ac ystafell arddangosfa, salon ymdwtio cŵn, gweithdy, uned storio a chynnal, canolfan arddangos.

Mae'n ymddangos bod polisi CYF 6 yn cael ei ddefnyddio yn effeithiol i ganiatáu ceisiadau busnesau newydd o raddfa fach a chan hynny yn cyfrannu tuag at sicrhau llewyrch economaidd a chyfleoedd cyflogaeth mewn ardaloedd gwledig.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D38

Amcan:	SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phyllheli, sydd wedi un ai gynnal eu rôl neu gael ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	MAN 1, MAN 2 & MAN 3
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D38 - Swm y datblygiad manwerthu, swyddfeydd a hamdden mawr a ganiateir (m.sg) o fewn a thu allan i ffiniau sefydledig canol trefi	Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir o fewn ffiniau canol trefi sefydledig o'i gymharu â'r swm blynyddol a ganiateir tu allan i ffiniau canol trefi sefydledig ar safleoedd ar ymylon y canol a safleoedd tu allan i'r canol	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Swm blynyddol o arwynebedd llawr manwerthu mawr (m.sg.) a ganiateir ar safleoedd tu allan i ganol trefi sefydledig yn fwy na'r swm blynyddol a ganiateir o fewn canol trefi sefydledig
Dadansoddiad:			
Dim cais cynllunio manwerthu mawr wedi ei ganiatáu yn ystod y cyfnod monitro o fewn neu oddi allan i ganol trefi canolfannau manwerthu Ardal y Cynllun.			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Canol Trefi a Datblygiad Manwerthu

Mae canolfannau manwerthu o fewn y ddau awdurdod yn parhau i fod yn ganolbwynt ar gyfer defnyddiau manwerthu. Nid oes yna unrhyw geisiadau mawr wedi ei dderbyn yn y cyfnod ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu.

Er mwyn ceisio cadw cofnod o sut mae prif ardaloedd siopa sydd wedi eu hadnabod o fewn y Cynllun yn perfformio mae yna Arolwg Manwerthu blynyddol yn cael ei gynnal. Mae'r Arolwg hyn yn cofnodi defnyddiau'r unedau ynghyd a chofnodi pa ddsbarth defnydd maent ynddo. Bydd y gwaith hwn yn rhoi awgrym i ni o sut mae'r polisiau yn perfformio ac yn ein galluogi i fonitro a chymharu gweithgarwch yn flynyddol.

Dangosydd: D39				
Amcan:	SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phwllheli, sydd wedi un ai gynnal eu rôl neu gael ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	MAN 1, MAN 2, MAN 3	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D39 – Cynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli	Archwiliad i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli yn cael ei gwneud erbyn diwedd 2017/2018 o fabwysiadu'r Cynllun. Dynodi safleoedd manwerthu ym Mangor, Llangefni a Phwllheli i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth adeg adolygu'r Cynllun.	AMB 1		Methiant i gynnal astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu ymgeisiol posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli erbyn diwedd 2016/2017 o fabwysiadu'r Cynllun. Methiant i ddarparu safleoedd manwerthu i gyfarch casgliadau'r Astudiaeth.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Ers mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd, ymddengys fod y niferoedd o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau manwerthu (A1) o fewn Bangor Llangefni a Phwllheli yn gymharol isel ac mewn gwirionedd beth sydd yn cael ei gyflwyno ydi ceisiadau er mwyn newid defnydd unedau dosbarth defnydd A1 i ddefnyddiau amgen, er enghraifft defnydd A3 ac C3. Oherwydd y diffyg cynnydd a phwysau ar gyfer defnyddiau A1 yn y canolfannau manwerthu penodol hyn nid yw'n ymddangos fod y galw ar gyfer defnyddiau manwerthu ddim yn cyd-fynd a chasgliadau'r Astudiaeth Manwerthu (2013) a gynhaliwyd gan Applied Planning. Yn sgil hynny, ni ystyrir yn briodol i gynnal Astudiaeth i archwilio safleoedd manwerthu posibl ym Mangor, Llangefni a Phwllheli. Rhagwelir y bydd yr Astudiaeth Manwerthu (2013) yn cael ei ddiweddarau yn ystod y broses o adolygu'r Cynllun. Bydd casgliadau'r Astudiaeth yn sail i'r polisiâu manwerthu yn yr adolygiad ac yn ein galluogi i ragweld os yw'r pwysau a'r galw am ychwaneg o ofod llawr nwyddau cymhariaeth yn parhau i fodoli ym Mangor, Pwllheli a Llangefni.</p> <p>Mae'r polisiâu a gynhwysir o fewn y Cynllun yn hwyluso'r ddarpariaeth o safleoedd manwerthu yn unol â'r galw a phriodoldeb y safle, gan hynny mae yna fecanwaith polisi yn ei le er mwyn cyfarch y galw pe byddai'n codi. Ymhellach, ystyrir yn briodol i gynnal adolygiad o'r Astudiaeth Manwerthu yn ystod y broses o adolygu'r Cynllun er mwyn</p>				

canfod os yw'r casgliadau yn parhau i fod yn gyfredol ac asesu'r angen ar gyfer darpariaeth o lawr gofod manwerthu.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D40

Amcan:	SO13	Hyrwyddo canol trefi llawn bywyd a ffyniannus yn Amlwch, Bangor, Blaenau Ffestiniog, Caergybi, Caernarfon, Llangefni, Porthmadog a Phyllheli, sydd wedi un ai gynnal ei rôl neu gail ail wynt fel canolfannau gwasanaeth ac i weithio ynddynt, ac sy'n llefydd deniadol a llawn bywyd i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 15, MAN 1, MAN 2, MAN 3
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D40 – Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer defnyddiau nad ydynt yn A1 a ganiateir mewn prif ardaloedd siopa unigol	Defnyddiau A1 yn parhau i fod y prif ddefnydd o fewn prif ardaloedd siopa unigol o'i gymharu ag astudiaeth arwynebedd llawr manwerthu 2017	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Caniatáu defnyddiau nad ydynt yn A1 mewn prif ardaloedd siopa unigol yn groes i MAN 2

Dadansoddiad:

Rhoddwyd 8 o ganiatadau cynllunio sydd o fewn y brif ardal siopa. Pob cais yn cydymffurfio hefo meini prawf sydd yn y polisi:

- 6 cais i drosi o ddefnydd A1 i A3,
- 1 cais i ddymchwel ac ail adeiladau (A1),
- 1 cais i drosi o ddefnydd A1 i A2.

Gan hynny ystyrir fod Polisi manwerthu'r cynllun yn cael ei weithredu'n effeithlon oherwydd nid oes caniatâd wedi ei roi i ddefnydd sydd ddim yn ddefnydd canol tref (fel y nodir yn PCC). Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Yr Economi Ymwelwyr

Mae twristiaeth yn sector deinamig ac yn newid yn barhaus. Mae'n chwarae rhan sylweddol yn economi ardal y cynllun. Mae'r economi ymwelwyr yn darparu swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau sy'n hanfodol i lesiant a mwynhad cymunedau lleol a thrigolion yn ardal y cynllun. Gweler pwysigrwydd twristiaeth yn y tabl³ isod:

2017			Gwynedd*	Ynys Môn
Cyfanswm twristiaeth	effaith	economaidd	£1.06 biliwn	£304.23 miliwn
Cyfanswm (miliynau)	niferoedd	ymwelwyr	7.28	1.71
Nifer yr ymwelwyr sy'n aros (miliynau)			3.53	1.03
Nifer yr ymwelwyr dydd (miliynau)			3.75	0.68
Nifer yr FTE ⁴ swyddi a gefnogir gan wariant twristiaeth			15,601	4,102

*yn cynnwys Parc Cenedlaethol Eryri

Canllaw Cynllunio Atodol – Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid

Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA hwn am ymgynghoriad cyhoeddus gan y Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 26 Ebrill 2018. Paratowyd y drafft hwn mewn ymgynghoriad â swyddogion o Adain Rheolaeth Datblygu ac Adain Twristiaeth y ddau Awdurdod. Cyn hyn, cafodd y CCA ei adolygu gan y Panel Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd ar 22 Mawrth 2018.

Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus rhwng 17 Mai a 28 Mehefin, 2018. Derbyniwyd cyfanswm o 25 o sylwadau: Pum sylwad cyffredinol, 2 yn cefnogi a 27 yn gwrthwynebu.

Mae'r rhan fwyaf o'r newidiadau i'r canllaw cynllunio atodol sy'n cael eu hystyried yn angenrheidiol i ymateb i'r materion a godwyd yn y sylwadau yn fân newidiadau, fodd bynnag, ystyrir bod sylwadau a dderbyniwyd ar ddau fater yn gofyn am newidiadau arwyddocaol i'r CCA sef:

1. Sut i ddiffinio gormodedd o lety hunanwasanaeth, a;
2. Sut i ddelio gyda cheisiadau am newid defnydd a cholli gwestai.

Gan fydd y CCA yn ystyriaeth cynllunio berthnasol ar ôl ei fabwysiadu, ystyrir y Cynghorau ei fod yn bwysig i rhan-ddeiliaid gael dweud eu dweud ar y newidiadau arwyddocaol yma cyn bod y CCA yn cael ei fabwysiadu. Felly, fe gytunwyd cylchredeg dogfen ymgynghori pellach ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 26 Hydref 2018.

Derbyniwyd 8 sylw ar yr ymgynghoriad pellach. Nid ydy'r canllaw wedi ei fabwysiadu eto ond bydd yn cael ei ystyried ar gyfer ei fabwysiadu yn y cyfnod nesaf.

3 Adroddiad STEAM 2017

4 FTE = Cyfwerth ag Amser Llawn

Dangosydd: D41			
Amcan:	SO14	Rheoli'r ardal fel cyrchfan amgen a chynaliadwy ar gyfer ymwelwyr trwy ddarparu cyfleusterau o safon uchel sy'n cwrdd ag anghenion cyfoes modern ac yn cynnig budd trwy gydol y flwyddyn.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 14, TWR 1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D41 – Caniatáu nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1	Caniatáu atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well ar safleoedd addas yn unol â Pholisi TWR 1	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer atyniadau neu gyfleusterau ymwelwyr newydd neu well am 2 flynedd yn olynol			
Dadansoddiad:			
<p>Gan fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd nid oes modd asesu'r dangosydd yma yn llawn. Er hynny rhoddwyd 8 caniatâd cynllunio ar gyfer atyniadau twristiaeth ers i'r Cynllun cael ei fabwysiadu. Ceir caniatâd am atyniadau eang yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyrsiau Weiren Sip Newydd • Cyfleusterau newydd mewn parc antur teulu • Wal dringo newydd • Canolfan Ymwelwyr newydd • Gwelliannau i Ganolfan Ymwelwyr • Clwb Hwyllo a Chwaraeon Dŵr • Lido/Pwll nofio a chaffi 			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D42			
Amcan:	SO14	Rheoli'r ardal fel cyrchfan amgen a chynaliadwy ar gyfer ymwelwyr trwy ddarparu cyfleusterau o safon uchel sy'n cwrdd ag anghenion cyfoes modern ac yn cynnig budd trwy gydol y flwyddyn.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 14, TWR 3, TWR 5
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D42 – Caniatáu nifer o geisiadau am unedau gweryslla parhaol a	Caniatáu unedau gweryslla parhaol a thros dro amgen newydd yn unol â	AMB 1	
		AMB 2	
Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer unedau gweryslla parhaol a thros dro			

thros dro amgen newydd	Pholisi TWR 3 neu Bolisi TWR 5	AMB 3		amgen newydd am 2 flynedd
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Gan fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd nid oes modd asesu'r dangosydd yma yn llawn. Er hyn rhoddwyd 8 o ganiatadau cynllunio ar gyfer unedau gwersylla amgen newydd: 5 ar gyfer datblygiadau gwersylla amgen dros dro (TWR 5) a 3 ar gyfer datblygiadau gwersylla amgen parhaol (TWR 3) sydd yn cynnig amrywiad o gyfleusterau twristiaeth, gwella'r cynnig i dwristiaid a dod a budd i'r economi lleol.</p>				
Gweithred:				
<p>Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.</p>				

DRAFT

6.4 CYFLENWAD AC ANSAWDD TAI

Canllaw Cynllunio Atodol – Cymysgedd Tai (2018)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn gan Bwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 26 Hydref, 2018 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (17 Mai a 28 Mehefin 2018). Derbyniwyd 43 o sylwadau yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio materol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Cafodd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn ei gyhoeddi i roi mwy o fanylder a gwybodaeth ychwanegol i gynorthwyo'r Awdurdodau yn bennaf i weithredu Polisi TAI 8 ('Cymysgedd Briodol o Dai') mewn modd cyson.

Nodai'r Canllaw fod yr Awdurdodau yn cydnabod pwysigrwydd creu cymunedau cynaliadwy, cynhwysol, nodedig, cymysg a chytbwys ym mhob rhan o ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, boed yn drefi neu'n bentrefi. Mae yna angen pendant nid yn unig i wella fforddiadwyedd cartrefi yn ardal y Cynllun Datblygu Lleol, ond i gyfrannu hefyd at nifer o allbynnau sy'n cynnwys:

- Cartrefi o safon dda sydd wedi cael eu dylunio'n dda a'u hadeiladu i safon uchel, sy'n cynnwys dyluniad cynaliadwy, gwella mynediad i rai grwpiau, e.e. pobl gydag anghenion gofal neu anghenion am eiddo hygyrch, sy'n addas gydol oes (Tai Gydol Oes);
- Cymysgedd o dai marchnad a thai fforddiadwy er mwyn cefnogi'r aelwydydd amrywiol sy'n byw mewn trefi a phentrefi
- Datblygiadau tai mewn llefydd priodol lle gellir cael mynediad i ystod dda o gyfleusterau cymunedol a lle gellir cyrraedd cyfleoedd gwaith, gwasanaethau ac isadeiledd allweddol yn rhwydd.

Mae'r Canllaw yn darparu ciplun o'r sefyllfa a'r cyflenwad tai presennol (math, maint a deiliadaeth) ac yn ystyried y galw a'r heriau ar gyfer y dyfodol. Mae'n nodi wedi hyn sut y dylid dod a'r wybodaeth a'r dystiolaeth at ei gilydd adeg cyflwyno cais cynllunio er mwyn sicrhau marchnad dai mwy cytbwys.

Canllaw Cynllunio Atodol - Tai Fforddiadwy (2019)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn gan Bwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 15 Ebrill, 2019 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (13 Rhagfyr 2018 a 31 Ionawr 2019). Derbyniwyd 31 o sylwadau yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio materol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Mae'r Canllaw yn darparu gwybodaeth bellach mewn perthynas â pholisïau tai'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, yn benodol felly'r rhai sydd yn cyfeirio at ddarpariaeth o unedau fforddiadwy. Mae'r Canllaw, yn gryno, yn ymdrin â'r materion canlynol:

- Beth yw Tŷ Fforddiadwy?
- Canfod yr angen am Dai Fforddiadwy
- Hyfywdra darparu unedau fforddiadwy
- Trothwyon ar gyfer sicrhau darpariaeth fforddiadwy
- Paratoi Tai Fforddiadwy
- Cymhwysedd meddianwyr tai fforddiadwy

Canllaw Cynllunio Atodol - Tai Marchnad Lleol (2019)

Mabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol hwn gan Bwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd ar 22 Mawrth, 2019 yn dilyn cyfnod o ymgynghoriad cyhoeddus (11 Hydref a 22 Tachwedd 2018). Derbyniwyd 8 sylw yn ystod y cyfnod ymgynghori. Ers mabwysiadu'r canllaw fe ddefnyddir fel ystyriaeth gynllunio materol ar gyfer ceisiadau cynllunio perthnasol.

Mae'r Canllaw yn darparu gwybodaeth bellach mewn perthynas â Pholisi TAI 5 (Tai Marchnad Lleol) gan gynnwys:

- Pryd mae'r polisi yn berthnasol?
- Diffinio pwy sydd yn 'lleol'
- Sut i asesu aelwydydd cymwys?
- Uchafswm maint eiddo o'r fath
- Sut i reoli meddiannaeth unedau marchnad lleol a mecanwaith o ran gwerthu eiddo o'r fath

Lleoliad Tai (Rhan 1)

Dangosydd: D43			
Amcan:	SO15 & SO16	<p>SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.</p> <p>SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth</p>	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D43 Cyflenwad o dir ar gyfer tai yn deillio o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) cyfredol	Ni ddylai'r cyflenwad o dir ar gyfer tai ddisgyn o dan 5 mlynedd yn ôl yr Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1) mewn unrhyw un blwyddyn	AMB 1 AMB 2 AMB 3 AMB 4	Y cyflenwad o dir ar gyfer tai yn disgyn islaw'r 5 mlynedd mewn unrhyw un flwyddyn wedi ei gymryd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (NCT 1)
Dadansoddiad:			
<p>Mae'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 (sydd yn berthnasol ar gyfer y cyfnod 2018-19) ar gyfer ardal y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn nodi cyflenwad tir o 5.3 mlynedd ar gyfer tai.</p> <p>Ar gyfer y cyfnod 2017-18 h.y. Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai 2018, roedd cyflenwad tir ar gyfer tai yn 6.3 mlynedd.</p>			

Mae yna gyflenwad digonol o dir ar gael felly ar gyfer tai yn ardal y Cynllun.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D44

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth
---------------	-------------	--

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19
-------------------	----------------	---------------------------	--

Deiliant:	Lefel sbardun:
------------------	-----------------------

D44 Nifer yr unedau tai newydd a adeilidir yn ardal y Cynllun	Darparu 7,184 unedau tai newydd dros gyfnod y Cynllun, yn ôl y dadansoddiad a nodir ym Mhapur Pwnc 20B Tafllwybr Tai	AMB 1		Y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Targedau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:				
2016/ 17 = 376				
2017/ 18 = 505				
2018/ 19 = 617				
2019/ 20 = 631				
2020/ 21 = 647				
2021/ 22 = 623				
2022/ 23 = 565				
2023/ 24 = 527				
2024/ 25 = 528				
2025/ 26 = 466				

Dadansoddiad:

Gweler isod gymhariaeth o ran y nifer o unedau sydd wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun o'i gymharu â'r targed:

Blwyddyn	Targed	Nifer gwirioneddol
2016/ 17	376	402

2017/ 18	505	462
2018/ 19	617	548

Gan mai dyma'r AMB cyntaf sydd wedi ei baratoi mewn perthynas â'r CDLI ar y Cyd, nodir fod angen asesu'r darlun a'r amgylchiadau cyflawn mewn perthynas â'r ddarpariaeth tai. Tra bod y nifer o unedau tai newydd a ddarperir yn ardal y Cynllun yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol (o fewn cyfnod yr AMB 1), ni chredir fod hyn yn golygu'r angen i adolygu'r Cynllun.

Wrth ychwanegu'r nifer o unedau sydd wedi eu cwblhau yn nhair blynedd gyntaf y tabl (h.y. 2016-19) yn y dangosydd hwn i'r ffigwr targed, fe nodir bod 1412 o unedau wedi eu cwblhau o'i gymharu â tharged o 1498 o unedau. Mae hyn o fewn 10% i'r ffigwr targed. Credir nad yw diffyg o 86 uned dros gyfnod o 3 mlynedd yn achos pryder.

Mae yn anrffod bod yna beth oedi rhwng mabwysiadu'r Cynllun a darparu'r unedau tai. Nodir yn hyn o beth fod nifer yr unedau tai sydd wedi eu darparu wedi cynyddu yn flynyddol dros y tair blynedd diwethaf. Mae gwybodaeth mewn perthynas â Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 yn dangos bod gwaith wedi dechrau neu yn parhau i gymryd lle ar nifer o ddynodiadau tai'r Cynllun gyda caniatadau cynllunio o'r newydd hefyd wedi ei roi ar rai o'r dynodiadau eraill. Nodir bod mwyafrif helaeth o'r unedau sydd wedi eu hadnabod ar safleoedd sydd wedi eu dynodi wedi eu cynnwys o fewn y cyflenwad 5 mlynedd fel nodir yn yr adroddiad JHLAS terfynol.

Mae'r Cynghorau, yn bennaf drwy'r gwaith JHLAS, yn cysylltu gyda datblygwyr a thirfeddianwyr y safleoedd sydd wedi eu dynodi ar gyfer tai yn y Cynllun a safleoedd mawr eraill (5+) ble mae caniatâd cynllunio yn bodoli ar eu cyfer. Un o'r sgil-ffeithiau y gobeithir amdano drwy hyn ydyw i annog gweithgaredd mewn perthynas â safleoedd segur, ble nad oes dim amlwg wedi digwydd gyda hwy. Gobeithir y bydd hyn yn sbarduno datblygu er mwyn cynyddu cyfraddau datblygu yn y dyfodol.

Bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn fodd o asesu os ydyw'r gyfradd datblygu tai yn dderbyniol yn unol â'r dangosydd hwn gan ystyried felly addasrwydd rhai o'r dynodiadau tai yn y Cynllun i gyfrannu yn effeithiol at y targed.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D45

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19

		Deilliant:		Lefel sbardun:																						
<p>D45 Cyfanswm yr unedau tai gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd yng Ngwynedd fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol</p>	<p>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisiâu TAI 1 - 5 am 1,467 o unedau tai newydd yng Ngwynedd (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 19% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.</p> <p>Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Safleoedd a ddynodwyd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016/17</td><td>99</td></tr> <tr><td>2017/18</td><td>144</td></tr> <tr><td>2018/19</td><td>187</td></tr> <tr><td>2019/20</td><td>180</td></tr> <tr><td>2020/21</td><td>166</td></tr> <tr><td>2021/22</td><td>166</td></tr> <tr><td>2022/23</td><td>135</td></tr> <tr><td>2023/24</td><td>117</td></tr> <tr><td>2024/25</td><td>102</td></tr> <tr><td>2025/26</td><td>74</td></tr> </tbody> </table>		Safleoedd a ddynodwyd	2016/17	99	2017/18	144	2018/19	187	2019/20	180	2020/21	166	2021/22	166	2022/23	135	2023/24	117	2024/25	102	2025/26	74			<p>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Gwynedd yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</p>
			Safleoedd a ddynodwyd																							
		2016/17	99																							
		2017/18	144																							
		2018/19	187																							
2019/20	180																									
2020/21	166																									
2021/22	166																									
2022/23	135																									
2023/24	117																									
2024/25	102																									
2025/26	74																									
AMB 1																										
AMB 2																										
AMB 3																										
AMB 4																										
Dadansoddiad:																										
<p>Mae'r nifer o unedau sydd wedi eu cwblhau ar safleoedd sydd wedi eu dynodi yn benodol ar gyfer tai wedi disgyn islaw'r targedau a'u nodir ar gyfer y ddwy flynedd sydd yn berthnasol i gyfnod yr AMB hwn, ynghyd a'r flwyddyn flaenorol. Gweler hyn isod:</p>																										
	Targed	Nifer gwirioneddol																								
2016/ 17	99	70																								
2017/ 18	144	77																								

2018/ 19 | 187

123

Fe nodir fod rhai o'r dynodiadau tai eisoes wedi derbyn caniatâd cynllunio cyn dyddiad mabwysiadu'r Cynllun, yn aml ar sail eu bod yn ddynodiadau yn y cynllun datblygu blaenorol, ac mai hyn sydd yn gyfrifol ar gyfer mwyafrif yr unedau a'u nodir yn y tabl uchod h.y. unedau sydd wedi eu cwblhau. Mae hyn yn enwedig yn wir yng Ngwynedd gan fod y cynllun datblygu blaenorol, sef y Cynllun Datblygu Unedol, yn un a oedd a'i gyfnod yn gorgyffwrdd a chyfnod y CDLI ar y Cyd. Fel nodwyd o safbwynt dangosydd D44, mae'n anorfod bod yna beth oedi rhwng mabwysiadu'r Cynllun a darparu'r unedau tai ar safleoedd sydd wedi eu dynodi o'r newydd. Mae'r broses o baratoi ar gyfer cais cynllunio hyd at gwblhau unedau ar safle yn gallu bod yn un gweddol hir. Gweler fod y nifer o unedau a ddarperir ar safleoedd a'u dynodir wedi cynyddu yn flynyddol o ran y tair blynedd gyntaf o safbwynt y dangosydd hwn. Tra nad yw'r nifer o unedau a'u darperir ar y safleoedd sydd wedi eu dynodi yn cwrdd â'r targed am y tair blynedd hyn (ac felly dwy flynedd yn olynol fel nodir o ran y lefel sbardun), ni chredir bod angen adolygu'r Cynllun.

Ynghyd a chynnydd blynyddol yn y ddarpariaeth ar safleoedd sydd wedi eu dynodi, nodir yn 2018/19 fod cyfran sylweddol (45%) o'r holl unedau sydd wedi eu cwblhau yng Ngwynedd wedi eu lleoli ar ddynodiadau tai. Mae gwaith mewn perthynas â Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 wedi dangos bod gwaith wedi dechrau neu fod datblygu yn parhau i ddigwydd ar nifer o'r dynodiadau, gyda chaniatâd cynllunio o'r newydd wedi ei roi ar safleoedd eraill. Nodir bod mwyafrif helaeth yr unedau ar safleoedd sydd wedi eu dynodi wedi eu cynnwys o fewn y cyflenwad 5 mlynedd fel nodir yn yr adroddiad JHLAS terfynol. Yn aml mae hyn yn seiliedig ar wybodaeth a dderbyniwyd gan y tîrfeiddiannwr/datblygwyr adeg gwaith paratoi'r JHLAS.

Mae'r Cynghorau, yn bennaf drwy'r gwaith JHLAS, yn cyd-gysylltu gyda datblygwyr a thirfeiddianwyr y safleoedd sydd wedi eu dynodi ynghyd a safleoedd mawr eraill (5 neu yn ragor o unedau) ble mae caniatâd yn bodoli. Un o'r sgil-ffeithiau y gobeithir amdano drwy hyn ydyw i annog gweithgaredd mewn perthynas â safleoedd segur. Gobeithir y bydd hyn yn sbarduno datblygu i gynyddu cyfraddau datblygu yn y dyfodol. Bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn fodd o asesu os ydyw'r gyfradd datblygu tai yn dderbyniol yn unol â'r dangosydd hwn gan ystyried felly addasrwydd rhai o'r dynodiadau tai yn y Cynllun i gyfrannu yn effeithiol at y targed.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D46

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19

		Deiliant:		Lefel sbardun:																						
<p>D46 Cyfanswm yr unedau tai gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd yn Ynys Môn fel % o'r ddarpariaeth dai gyffredinol</p> <p>Safleoedd wedi eu dynodi o fewn Polisiâu TAI 1 - TAI 5 am 1,655 o unedau tai newydd yn Ynys Môn (gan gynnwys lwfans llithriad o 10%) dros gyfnod y Cynllun, sy'n cyfateb i 21% o'r ddarpariaeth dai gyffredinol.</p> <p>Targedau cwblhau blynyddol ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Safleoedd a ddynodwyd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016/17</td><td>8</td></tr> <tr><td>2017/18</td><td>109</td></tr> <tr><td>2018/19</td><td>193</td></tr> <tr><td>2019/20</td><td>215</td></tr> <tr><td>2020/21</td><td>248</td></tr> <tr><td>2021/22</td><td>221</td></tr> <tr><td>2022/23</td><td>185</td></tr> <tr><td>2023/24</td><td>160</td></tr> <tr><td>2024/25</td><td>176</td></tr> <tr><td>2025/26</td><td>134</td></tr> </tbody> </table>		Safleoedd a ddynodwyd	2016/17	8	2017/18	109	2018/19	193	2019/20	215	2020/21	248	2021/22	221	2022/23	185	2023/24	160	2024/25	176	2025/26	134		AMB 1		<p>Nifer cyffredinol yr unedau tai newydd a gaiff eu hadeiladu ar safleoedd a ddynodwyd o fewn Ynys Môn yn disgyn islaw'r gofyniad am 2 flynedd yn olynol</p>
		Safleoedd a ddynodwyd																								
	2016/17	8																								
	2017/18	109																								
	2018/19	193																								
2019/20	215																									
2020/21	248																									
2021/22	221																									
2022/23	185																									
2023/24	160																									
2024/25	176																									
2025/26	134																									
		AMB 2																								
		AMB 3																								
		AMB 4																								
Dadansoddiad:																										
<p>Mae'r nifer o unedau sydd wedi eu cwblhau ar safleoedd sydd wedi eu dynodi yn benodol ar gyfer tai wedi disgyn islaw'r targedau a'u nodir ar gyfer y ddwy flynedd sydd yn berthnasol i gyfnod yr AMB hwn, ynghyd a'r flwyddyn flaenorol. Gweler hyn isod:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Targed</th> <th>Nifer gwirioneddol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016/ 17</td> <td>8</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>2017/ 18</td> <td>109</td> <td>49</td> </tr> </tbody> </table>						Targed	Nifer gwirioneddol	2016/ 17	8	4	2017/ 18	109	49													
	Targed	Nifer gwirioneddol																								
2016/ 17	8	4																								
2017/ 18	109	49																								

2018/ 19

193

99

Fel y sefyllfa yng Ngwynedd, fe nodir fod rhai o'r dynodiadau tai eisoes wedi derbyn caniatâd cynllunio cyn dyddiad mabwysiadu'r Cynllun ac mae hyn wedi bod yn gyfrifol am gyfran o'r unedau a'u cwblhawyd fel nodir yn y tabl uchod. Yn wahanol i Wynedd fodd bynnag, fe nodir fod cyfnod y cynllun datblygu blaenorol ar gyfer Ynys Môn wedi dirwyn ben ymhell cyn cyfnod y CDLI ar y Cyd. Nid oedd felly'r un dilyniant yn Ynys Môn o safbwynt safleoedd a oedd wedi eu dynodi yn flaenorol (ac a oedd wrthi yn cael eu datblygu) yn cael eu dynodi yn y CDLI ar y Cyd. Mae'n anorffod felly fod yna beth oedi rhwng mabwysiadu'r Cynllun a darparu'r unedau tai ar safleoedd sydd wedi eu dynodi o'r newydd. Mae'r broses o baratoi ar gyfer cais cynllunio hyd at gwblhau unedau ar safle yn gallu bod yn un gweddol hir. Gweler fod y nifer o unedau a ddarperir ar safleoedd a'u dynodir wedi cynyddu yn flynyddol o ran y tair blynedd gyntaf o safbwynt y dangosydd hwn. Tra nad yw'r nifer o unedau a'u darperir ar y safleoedd sydd wedi eu dynodi yn cwrdd â'r targed am y tair blynedd hyn (ac felly dwy flynedd yn olynol fel nodir o ran y lefel sbardun), ni chredir bod angen adolygu'r Cynllun.

Mae gwaith mewn perthynas â Cyd-astudaieth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLAS) 2019 wedi dangos bod gwaith wedi dechrau neu fod datblygu yn parhau i ddiwydd ar nifer o ddynodiadau, gyda caniatadau cynllunio o'r newydd wedi ei roi ar rai eraill. Mae caniatadau sylweddol wedi eu rhoddi ar ddynodiadau yn Ynys Môn ers dyddiad mabwysiadu'r Cynllun e.e. Tyn Coed, Llangefni - caniatâd ar gyfer 144 o unedau; Coleg Menai, Llangefni - caniatâd ar gyfer 153 uned. Yn unol â'r wybodaeth yn adroddiad terfynol JHLAS 2019 byddai'n ddisgwyliedig i gyfran helaeth o'r unedau ar y safleoedd hyn, ynghyd â'r nifer o'r dynodiadau eraill, gael eu datblygu o fewn y 5 mlynedd nesaf.

Mae'r Cynghorau, yn bennaf drwy'r gwaith JHLAS, yn cyd-gysylltu gyda datblygwyr a thirfeddianwyr y safleoedd sydd wedi eu dynodi a safleoedd mawr eraill (5 neu yn ragor o unedau) ble mae caniatâd yn bodoli. Un o'r sgil-ffeithiau y gobeithir amdano drwy hyn ydyw i annog gweithgaredd mewn perthynas â safleoedd segur. Gobeithir y bydd hyn yn sbarduno datblygu i gynyddu cyfraddau datblygu yn y dyfodol. Bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn fodd o asesu os ydyw'r gyfradd datblygu tai yn dderbyniol yn unol â'r dangosydd hwn gan ystyried felly addasrwydd rhai o'r dynodiadau tai yn y Cynllun i gyfrannu yn effeithiol at y targed.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Tai Fforddiadwy**Dangosydd: D47****Amcan:**

SO15 & SO16

SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.

SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth

Dangosydd:**Targed:****Polisi perthnasol:**

PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19

Deilliant:**Lefel sbardun:**

<p>D47 Cyfanswm nifer tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun</p>	<p>Adeiladu 1,572 o dai fforddiadwy yn ardal y Cynllun erbyn 2026</p>	<p>AMB 1</p>		<p>Y nifer cyffredinol o unedau tai fforddiadwy ychwanegol a gaiff eu hadeiladu yn ardal y Cynllun yn 10% neu fwy yn is na'r targed cronol yn y Targed Polisi</p>
	<p>Targedau adeiladu yn ystod gweddill oes y Cynllun (2015 – 2026):</p>	<p>AMB 2</p>		
	<p>Adeiladu 345 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2018</p>	<p>AMB 3</p>		
	<p>Adeiladu 575 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2020</p>	<p>AMB 4</p>		
	<p>Adeiladu 805 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2022</p>			
<p>Adeiladu 1035 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2024</p>				
<p>Adeiladu 1,266 o dai fforddiadwy ychwanegol yn ardal y Cynllun erbyn 2026</p>				
<p>Dadansoddiad:</p>				

Yn y cyfnod 2015-18 nodir fod 224 o unedau fforddiadwy wedi eu hadeiladu yn ardal y Cynllun sydd yn is na'r targed o 345 ai nodir (a'r lwfans 10% a nodir yn y lefel sbardun).

Mae'r rhaniad hyn fel y ganlyn:

2015-16: 83 uned
2016-17: 80 uned
2017-18: 61 uned

Tra nad yw'r targed wedi ei gyrraedd o safbwynt y ddarpariaeth rhwng 2015-18, ni chredir fod hyn yn golygu bod angen adolygu'r Cynllun. Gan fod hwn yn ddangosydd sydd yn asesu gwybodaeth fesul dwy flynedd, nodir nad yw gwybodaeth ar gyfer 2018-19 wedi ei gynnwys yn y wybodaeth uchod. O safbwynt 2018-19 fe nodir bod 193 o unedau fforddiadwy wedi eu cwblhau yn ardal y Cynllun. Mae hyn yn gynydd arwyddocaol o'r blynyddoedd blaenorol. Gellir asesu yn AMB 2 y ddarpariaeth yn 2018-19 ar y cyd â'r unedau a'u cwblheir yn 2019-20.

Mae gwybodaeth o arolwg JHLAS 2019 yn nodi bod caniatâd yn bodoli ar gyfer 595 o unedau fforddiadwy yng Ngwynedd ac Ynys Môn (473 o unedau heb eu dechrau a 122 o unedau wrthi yn cael eu datblygu). Yn unol â'r wybodaeth ai nodir yn y CDLI ar y Cyd, nodir bod 462 o'r unedau hyn yn rhai lle mae modd eu datblygu yn ystod oes y Cynllun. Mae yna gyflenwad niferus o unedau fforddiadwy felly eisoes o fewn y banc tir presennol a all gyfrannu i gwrdd â'r targedau a'u nodir yn y dangosydd hwn.

Mae polisiâu'r CDLI ar y Cyd yn nodi trothwyon sydd yn aml yn is na'r rhai a nodwyd yn y cynlluniau datblygu blaenorol ar gyfer gofyn am ddarpariaeth fforddiadwy. Gall gymryd amser i'r polisi hwn arwain at gynydd arwyddocaol yn nifer o unedau fforddiadwy a gaiff eu datblygu yn ardal y Cynllun.

Nodir hefyd fod y ffigwr o ran nifer tai fforddiadwy yn debygol o fod yn uwch ar gyfer yr ardal na'r hyn a nodir, gan nad yw'n cynnwys unedau tai sydd yn fforddiadwy oherwydd eu maint a'u lleoliad.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D48

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19
		Deiliant: Lefel sbardun:

D48 % unedau tai fforddiadwy a ganiateir fesul ardal prisiau tai	% darpariaeth tai fforddiadwy yn unol â'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai	AMB 1		% gyffredinol darpariaeth tai fforddiadwy yn disgyn islaw'r targed dangosol fesul ardal prisiau tai am 2 flynedd yn olynol, oni bai y'i cyfiawnheir o dan Bolisi TAI 15
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Nodir fod y lefel sbardun yn cyfeirio at 2 flynedd yn olynol. Gan mai dyma'r AMB cyntaf, bydd yn bwysig sefydlu'r sefyllfa adeg AMB 2 o ran y dangosydd hwn a'r ardaloedd prisiau tai unigol. Nodir fod y wybodaeth isod yn cyfeirio at safleoedd lle mae'n berthnasol i ofyn am ganran o unedau fforddiadwy yn unol â Pholisi TAI 15 h.y. trothwy o 2 neu ragor o unedau a ddim yn ystyried safleoedd mewn clystyrau neu yng nghefn gwlad. Nid yw ychwaith yn ystyried caniatâd ar safleoedd eithrio ble mae'n rhaid i'r bwriad fod ar gyfer 100% tai fforddiadwy.

Mae'r wybodaeth yn berthnasol ar gyfer caniatadau o'r newydd a cheisiadau i ail-ystyried neu ymestyn dyddiad terfyn caniatâd blaenorol. Mae'r rhain oll yn geisiadau ble y byddai angen ystyried y ddarpariaeth fforddiadwy yn unol â chynnwys Polisi TAI 15. Nid yw felly yn ystyried caniatadau am faterion a gadwyd yn ôl ble roedd egwyddor y caniatâd eisoes wedi ei roi nac ychwaith tystysgrifau cyfreithlondeb ar gyfer defnydd preswyl.

Ardal Pris Tai: Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Rhosneigr

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	1	2	0	0%	X

Nid yw'r ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr ardal pris tai hwn wedi cwrdd â'r targed dangosol. Yn yr achos hwn rhoddwyd y caniatâd cynllunio heb unrhyw ddarpariaeth fforddiadwy ar sail y ffaith fod yna ganiatâd blaenorol sydd dal yn fyw ar y safle (nad oedd yn cynnwys elfen fforddiadwy). Rhoddwyd pwysau i'r caniatâd hwnnw ar draul gofyniad Polisi TAI 15 ar sail y ffaith ei fod yn dal yn rhesymol ei weithredu.

Ardal Pris Tai: Biwmares

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Gogledd Orllewin Wledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol

30%	1	14	14	100%	X
-----	---	----	----	------	---

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Ardal y Pontydd

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	2	20	3	15%	X

Nid yw'r ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr ardal pris tai hwn wedi cwrdd â'r targed dangosol. Mae un o'r ddau ganiatâd dan sylw wedi darparu'r elfen fforddiadwy ddisgwyliedig (33%), fodd bynnag 12% oedd y ddarpariaeth fforddiadwy ar gyfer y caniatâd arall. Cafodd y ddarpariaeth hon ei gyfiawnhau ar sail asesiad hyfywra o'r datblygiad. Ar sail canlyniadau'r asesiad hwn fe wnaeth yr Awdurdod Cynllunio Lleol dderbyn darpariaeth fforddiadwy sydd yn is na'r hyn a nodir ym Mholisi TAI 15.

Ardal Pris Tai: Trearddur & Rhoscolyn

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: De Orllewin

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	1	6	6	100%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Gogledd-ddwyrain Wledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	1	3	3	100%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Aneddleoedd Arfordirol Mwy

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
30%	6	75	35	47%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Tra bod 3 o'r caniatadau yn cwrdd yn effeithiol â'r targed polisi, mae hyn yn cuddio'r ffaith nad oes yr un uned fforddiadwy wedi ei gynnig ar gyfer y 3 caniatâd arall. Mae un o'r rhain wedi ei ganiatáu ar sail gwybodaeth hyfywedd a cafodd un arall ei ganiatáu ar sail yr ystyriwyd yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag (ar sail ystyriaethau megis eu maint, dyluniad a.y.b.). Ni ymddengys fod ystyriaeth wedi ei roi i ddarpariaeth fforddiadwy ar y caniatâd arall.

Ardal Pris Tai: Canolfannau Gwledig

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Y Canol Gwledig

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Arfordir Gogleddol a De Arfon

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
20%	10	50	24	48%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Tra bod 4 o'r caniatadau yn cwrdd yn effeithiol â'r targed polisi, mae hyn yn cuddio'r ffaith nad oes yr un uned fforddiadwy wedi ei gynnig ar gyfer y 6 caniatâd arall. Mae tri o'r rhain wedi eu caniatáu ar sail yr ystyriwyd yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag (ar sail ystyriaethau megis eu maint, dyluniad a.y.b.). Ni ofynnwyd am ddarpariaeth fforddiadwy mewn perthynas â un caniatâd ar sail y byddai'n amharu'n ormodol ar integreidd adeilad rhestredig. Ar gyfer un caniatâd arall nodwyd y byddai un uned (allan o 2) yn gallu cael ei ganiatáu beth bynnag ar sail hawliau datblygu a ganiateir gan olygu na fyddai'n berthnasol ystyried Polisi TAI 15 mewn perthynas â'r 1 uned a oedd yn weddill. Ni ymddengys fod ystyriaeth wedi ei roi i ddarpariaeth fforddiadwy ar y caniatâd arall.

Ardal Pris Tai: Gorllewin Gwledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
-----------------------------------	--------------------	--------------------------	-----------------	------------------------------------	--------------------

		eu caniatáu			
20%	1	6	6	100%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd.

Ardal Pris Tai: Llangefni

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	2	140	25	18%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd (y ddau safle perthnasol yn cwrdd yn unigol â'r targed polisi).

Ardal Pris Tai: Llŷn

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	4	44	14	32%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd (y pedwar safle perthnasol yn cwrdd yn unigol â'r targed polisi).

Ardal Pris Tai: Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	4	22	13	59%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Nodir fod y ddarpariaeth fforddiadwy yn cyd-fynd â'r gofynion polisi ar 2 o'r safleoedd ac mae un safle ychwanegol wedi ei ganiatáu ar sail yr ystyriwyd yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag (ar sail ystyriaethau megis eu maint, dyluniad a.y.b.). O ran y safle arall, nodir fod caniatâd wedi ei roddi ar gyfer 3 uned marchnad agored o fewn y ffin ddatblygu gyda 6 uned fforddiadwy y tu allan ar safle eithrio. Mae'r

ddarpariaeth fforddiadwy ar y safle hwn yn dderbyniol (66%) ond i bwrpas y dangosydd hwn, ni ystyrir y 6 uned a gafodd eu hystyried yn unol â Pholisi TAI 16 ('Safleoedd Eithrio').

Ardal Pris Tai: Caerdybi

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	3	15	6	40%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd yn effeithiol â'r targed a'i nodir yn y dangosydd (y tri safle perthnasol yn cwrdd yn unigol a'r targed polisi).

Ardal Pris Tai: Amlwch a'r Cefnwlod

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	3	15	8	53%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Tra bo 2 o'r caniatadau yn cwrdd â'r targed fforddiadwy, ni ymdengys fod ystyriaeth wedi ei roi i ddarpariaeth fforddiadwy o safbwynt y caniatâd arall.

Ardal Pris Tai: Y Mynyddoedd

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran darpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	2	20	17	85%	X

Mae'r ddarpariaeth tai fforddiadwy o fewn yr Ardal Pris Tai hwn yn cwrdd â'r targed a'i nodir yn y dangosydd. Nodir fodd bynnag nad oes unedau fforddiadwy wedi eu darparu mewn perthynas â un o'r caniatadau hyn ar sail canlyniad asesiad hyfywdra a ddangosodd na fyddai'n hyfyw darparu unedau fforddiadwy fel rhan o'r cynnig.

Ardal Pris Tai: Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol

Dim caniatâd cynllunio perthnasol.

Ardal Pris Tai: Blaenau Ffestiniog

Canran o dai fforddiadwy y ceisir	Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran ddarpariaeth tai fforddiadwy	Cyfraniad ariannol
10%	1	4	0	0%	X

Tra nad yw'r ddarpariaeth tai fforddiadwy yn yr ardal pris tai hwn wedi cwrdd â'r targed dangosol, nodwr fod yr holl unedau a'u caniateir fel rhan o'r bwriad perthnasol yn cael eu hystyried i fod yn fforddiadwy beth bynnag ar sail agweddau megis eu maint, dyluniad a.y.b.

Casgliad

Tabl yn crynhoi'r wybodaeth ar gyfer yr holl Ardaloedd Prisiau Tai

<u>Ardaloedd Pris Tai</u>	<u>Canran o dai fforddiadwy y ceisir</u>	<u>Gwir ddarpariaeth tai fforddiadwy (canran)</u>	<u>Cwrdd â'r lefel targed?</u>
Arfordir Gwerth Uchel Gwynedd	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Rhosneigr	30%	0%	X
Biwmares	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Gogledd Orllewin Wledig	30%	100%	✓
Ardal y Pontydd	30%	15%	X
Trearddur & Rhoscolyn	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
De Orllewin	30%	100%	✓
Gogledd-ddwyrain Wledig	30%	100%	✓
Aneddleoedd Arfordirol Mwy	30%	47%	✓
Canolfannau Gwledig	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Y Canol Gwledig	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Arfordir Gogleddol a De Arfon	20%	48%	✓
Gorllewin Gwledig	20%	100%	✓
Llangefni	10%	18%	✓
Llŷn	10%	32%	✓

Arfordir Gorllewinol ac Arfon Wledig	10%	59%	✓
Caergybi	10%	40%	✓
Amlwch a'r Cefnwlad	10%	53%	✓
Y Mynyddoedd	10%	85%	✓
Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol	Dim caniatâd cynllunio perthnasol.		
Blaenau Ffestiniog	10%	0%	X

Ar wahân i dair Ardal Pris Tai, nodir fod y canran cyffredinol o dai fforddiadwy a'u darperir fel rhan o ganiatadau cynllunio preswyl perthnasol yn cyd-fynd yn effeithiol â'r targed dangosol fel amlygir ym Mholisi TAI 15. Nodir fod y dangosydd hwn yn gofyn am asesu gwybodaeth am 2 flynedd yn olynol, felly bydd yn bwysig ystyried canlyniadau AMB 2 ar y cyd â'r wybodaeth uchod.

Hyd yn oed pan na ddarparwyd unedau fforddiadwy ffurfiol fel rhan o ganiatâd cynllunio, nodir bod nifer o unedau wedi derbyn caniatâd ar sail yr ystyrir yr unedau i fod yn fforddiadwy beth bynnag ar sail agweddau megis eu maint, dyluniad a'u lleoliad. Mae cyfiawnhad bron yn ddiethriad wedi ei roi i ganiatadau eraill ble nad yw'r ddarpariaeth berthnasol o unedau fforddiadwy wedi ei ddarparu, megis ar sail ystyriaethau hyfywdra.

Ardaloedd Prisiau Tai ar y cyd: Canran fforddiadwy 30%

Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran unedau fforddiadwy
12	120	61	51%

Ardaloedd Prisiau Tai ar y cyd: Canran fforddiadwy 20%

Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran unedau fforddiadwy
11	56	30	54%

Ardaloedd Prisiau Tai ar y cyd: Canran fforddiadwy 10%

Nifer o ganiatadau	Nifer o unedau sydd wedi eu caniatáu	Tai fforddiadwy	Canran unedau fforddiadwy
19	260	83	32%

Wrth ystyried ardaloedd prisiau tai ar y cyd (ar sail yr ardaloedd ble mae'r canran o dai fforddiadwy ai geisir yn gyson), nodir bod y ddarpariaeth fforddiadwy yn cyd-fynd yn effeithiol â'r targed polisi.

Noder nad oes unrhyw gyfraniad ariannol wedi ei roddi ar draul peidio darparu unedau fforddiadwy fel rhan o fwriad (fel sydd yn bosib yn unol â chynnwys Polisi TAI 15). Gellir ystyried os oes cyfraniadau o'r fath wedi ei roddi erbyn cyfnod AMB 2.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D49

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth									
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:									
		Deilliant:									
		Lefel sbardun:									
D49 Nifer y ceisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd eithriedig gwledig	Cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 – 2016/ 17	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4		Dim cynnydd yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy a ganiateir am 2 flynedd yn olynol
AMB 1											
AMB 2											
AMB 3											
AMB 4											

Dadansoddiad:

Ceisiadau cynllunio a gafodd ganiatâd cynllunio ar safleoedd eithrio gwledig yn ystod cyfnod yr AMB hwn (i gyd yn 2018/19):

Ardal y Cynllun: 6 safle (24 uned)

Gwybodaeth ar gyfer 2015/16 a 2016/17:

2015/16

Ardal y Cynllun: 3 safle (3 uned)

2016/17

Ardal y Cynllun: 2 safle (3 uned)

Noder felly fod cynnydd wedi bod yn y nifer o safleoedd eithriedig tai fforddiadwy sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio yng nghyfnod yr AMB hwn, ac yn benodol felly yn ystod y flwyddyn

2018/19, o'i gymharu â'r cyfartaledd yn ystod 2015/ 16 - 2016/ 17. Mae hyn felly yn cyd-fynd yn effeithiol a'r targed a'i nodir o ran y dangosydd hwn.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D50

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS16, TAI1- TAI7, PS 18, TAI 5, TAI 8, TAI 15-TAI 19 Deiliant:	
D50 Newidiadau mewn gwerthoedd gweddilliol ar draws yr ardaloedd prisiau tai a nodwyd ym Mholisi TAI 15	Cyflenwi'r lefel uchaf bosib o dai fforddiadwy a ystyrir yn hyfyw yn unol â Pholisi TAI 15	AMB 1	Cynnydd neu ostyngiad o 5% mewn gwerth gweddilliol mewn unrhyw ardal prisiau tai mewn unrhyw flwyddyn unigol
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	

Dadansoddiad:

Mae Polisi TAI 15 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn adnabod 21 Ardal Pris Tai. Ers mabwysiadu'r Cynllun mae 1,010 o unedau tai wedi eu cwblhau yn ardal y Cynllun. Mae'r astudiaeth hyfywedd gwreiddiol i gefnogi'r canrannau ym Mholisi TAI 15 yn adnabod prisiau gwahanol ar gyfer tai sengl 3,4 a 5 llofft, tai pâr 3 llofft, tai teras 2 a 3 llofft, fflatiau 1 a 2 llofft a byngalos 2 a 3 llofft.

Oherwydd y nifer isel cyffredinol o anheddau newydd sydd wedi eu gwerthu mewn rhai o'r ardaloedd prisiau tai yn ogystal â diffyg mathau penodol o dai a gan gofio mai hwn yw'r AMB cyntaf, nid yw'n bosibl cymharu prisiau tai diweddar gyda thybiaethau 2016 ar gyfer pob ardal prisiau tai. Fodd bynnag, dylai hyn ddod yn gliriach yn yr AMB dilynol.

Yn sgil hyn, fe gomisiynwyd y Cyngor gwaith er mwyn deall y newidiadau yn y costau adeiladu yn erbyn y prisiau tai cyffredinol rhwng Mawrth 2016 a Mawrth 2019.

Rhwng 2016 a 2017 roedd yna ostyngiad bychan o -1.9% yn y prisiau tai cyffredinol yng Ngwynedd a chynnydd bychan o 0.2% ym Môn. Ar gyfer y cyfnod 2017 i 2018 roedd yna gynnydd bychan o 0.6% yng Ngwynedd a Môn yn cynyddu 4.3% yn yr un cyfnod. Yn olaf, rhwng 2018 a 2019 fe welwyd Gwynedd gynnydd o 7% gyda chynnydd o 0.4% ym Môn. Ar gyfartaledd, ar draws ardal prisiau tai'r Cynllun mae yna gynyddu o 5.3%.

Mewn perthynas â chostau adeiladu mae'r rhain yn dangos cynnydd o 7.5% rhwng 2016 a 2017, 3.2% rhwng 2017 a 2018 a 1.9% rhwng 2018 a 2019. Yn gyffredinol mae yna gynnydd o 12.6% yn y costau adeiladu wedi bod ers 2016.

Nid yw'r gwahaniaeth rhwng costau adeiladu ers 2016 o reidrwydd yn golygu fod hyfywedd wedi gwanhau gan y dylai fod gwerth meincnod tir fod wedi disgyn yn unol.

Yn yr ardaloedd gwerth uchel sydd â darpariaeth fforddiadwy o 30% mae'r gwerth gweddilliol yn uchel ac yn parhau i fod yn hyfyw. Yn yr is-farchnadoedd canolig mae darpariaeth 20% fforddiadwy yn ymddangos i fod yn rhesymol gyda darpariaeth fforddiadwy o 10% yn hyfyw ar gyfer y rhan helaeth o'r ardaloedd prisiau tai yn y categori yma. Ar gyfer y tri is-farchnad lleiaf (Y Mynyddoedd, Dwyrain Gwynedd a'r Parc Cenedlaethol a Blaenau Ffestiniog) mae hyfywedd yn ymddangos yn anodd, oni bai fod datblygiad yn cymryd lle mewn man gymharol boblogaidd.

Yn gyffredinol mae'r sefyllfa bresennol yn gymharol debyg i'r astudiaeth hyfywedd diwethaf (2016) gyda'r angen i fod yn fwy hyblyg yn y tair ardal is-farchnad gwanaf.

Mae'r asesiad diwygiedig yn awgrymu fod hyfywedd yn fwy o sialens ers 2016, yn benodol gan fod costau wedi cynyddu yn uwch na gwerthoedd. Serch hynny, mae trosolwg o'r hyfywedd yn awgrymu y dylid parhau hefo'r safiad polisi.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D51

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth. Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deilliant:	Lefel sbardun:
D51 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau	AMB 1	
		AMB 2	
		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o	

Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy.	Cynllunio Atodol ar gyfer tai fforddiadwy o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.	AMB 3		ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Bu oedi cyn cyhoeddi'r CCA er mwyn caniatáu mewnbwn i'r broses gan Swyddogion Tai ac Eiddo'r Cynghorau.</p> <p>Bu'r CCA drafft ymgynghorol yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod Rhagfyr 2018 – Ionawr 2019. Trafodwyd y sylwadau a dderbyniwyd ac ymateb drafft swyddogion yn y Panel Polisi Cynllunio ar y cyd ar y 22 Mawrth 2019.</p> <p>Rhagwelir caiff y CCA ei fabwysiadu yn ystod chwarter cyntaf cyfnod Adroddiad Monitro Blyneddol 2.</p>				
Gweithred:				
Gwaith i gynhyrchu'r CCA i gael ei fonitro fel rhan o AMB dilynol.				

Lleoliad Tai (Rhan 2)

Dangosydd: D52				
Amcan:	SO15 & SO16	<p>SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.</p> <p>SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth</p>		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D52 Nifer o unedau tai marchnad leol a gaiff eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5	Cyflenwi'r lefel uchaf bosibl o dai marchnad leol mewn aneddleoedd a restrir ym Mholisi TAI 5.	AMB 1 AMB 2 AMB 3 AMB 4		Llai na 10 o unedau tai marchnad leol yn cael eu hadeiladu mewn aneddleoedd a nodir ym Mholisi TAI 5 mewn unrhyw flwyddyn unigol
Dadansoddiad:				
<p>2018/19 = 0 uned tai marchnad lleol wedi eu cwblhau</p> <p>2017/18 = 0 uned tai marchnad lleol wedi eu cwblhau</p>				

Yng nghyfnod yr AMB hwn, nodir bod caniatâd cynllunio wedi ei roddi ar gyfer 2 gais ar gyfer tai marchnad lleol (ar gyfer 2 dŷ). Tra na fyddai'r gyfradd hon o ganiatadau yn arwain at gwrdd â'r lefel targed, nodir bod Polisi TAI 5 mewn perthynas â Thai Marchnad Lleol wedi cyflwyno egwyddor polisi hollol newydd nad oedd yn amlwg mewn cynlluniau datblygu blaenorol. Mae yna oediad amser felly rhwng mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd, derbyn egwyddor polisi sydd yn hollol o'r newydd yn yr aneddeleoedd perthnasol ac yna adeiladu tai o'r fath. Ni chredir felly fod y ffaith nad oes yr un uned marchnad lleol wedi ei gwblhau yng nghyfnod AMB 1 yn achos pryder.

Disgwylir felly i Adroddiadau Monitro Blyneddol y dyfodol ddangos bod cyflenwad addas o dai marchnad lleol yn cael eu darparu.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D53

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:
		Deiliant:
D53 Ceisiadau cynllunio ac apeliadau i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amod ar gyfer tai marchnad lleol	Cadw cytundebau 106 ac amodau i hyrwyddo adeiladu tai marchnad lleol yn unol â Pholisi TAI 5	Lefel sbardun:
		AMB 1
		AMB 2
		AMB 3
		AMB 4
		Cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau A106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol yn cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu (fel bo'n berthnasol) mewn unrhyw flwyddyn

Dadansoddiad:

Nid oes yr un cais cynllunio neu benderfyniad apêl i ddiwygio neu gael gwared â chytundebau adran 106 neu amodau ar gyfer tai marchnad lleol wedi cael eu cymeradwyo neu eu caniatáu.

Yn unol â Deddf Cynllunio 1990 gellir apelio ymrwymiad cynllunio i'r Arolygaeth Cynllunio ar ôl 5 mlynedd ar sail nad oes rheswm cynllunio perthnasol ar ei gyfer. Cyn hynny fe ellir ail-negodi ymrwymadau cynllunio os yw'r awdurdod cynllunio lleol a'r datblygwr yn cytuno i hynny, Fodd bynnag o gofio bod unrhyw ganiatâd cynllunio ar gyfer tŷ marchnad lleol yn seiliedig ar bolisi yn y CDLI ar y Cyd a fabwysiadwyd yn 2017, mae'n annhebygol iawn y byddai Awdurdod Cynllunio Lleol yn barod i ddiwygio neu gael gwared ag amod/chytundeb 106 sy'n ymwneud a chyfyngu eiddo i fod yn dŷ marchnad leol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D54

Amcan:	SO15 & SO16	SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd. SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:		
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D54 Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol.	Paratoi a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer tai marchnad leol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol o fewn 6 mis o ddyddiad mabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Tra bod Canllaw Cynllunio Atodol Tai Marchnad Lleol wedi ei fabwysiadu ym mis Mawrth 2019, nid oedd hyn o fewn y lefel targed o 6 mis o fabwysiadu'r Cynllun. Tra nid yw'r targed polisi wedi cael ei gyflawni fel y'i rhagwelwyd, fe nodir ei fod wedi cael ei fabwysiadu o fewn cyfnod AMB 1.				
Gweithred:				
Targed wedi ei gyflawni. Dim angen parhau i'w fonitro.				

Asesiad Marchnad Tai Lleol

Yn y gwrandawriadau i'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd fe wnaeth y Cyngor gyflwyno Asesiad Marchnad Tai Lleol (AMTLI) Drafft 2013 ar gyfer Gwynedd. Roedd yna gydnabyddiaeth bod angen ei adolygu a'i ddiweddarau. Fe wnaeth y Cyngor Gwynedd ymrwymo i adolygu'r AMTLI trwy dderbyn bod hyn yn angenrheidiol i ddarparu digon o fanylion am y math o dai a'r ddeiliadaeth dai sy'n ofynnol i lywio penderfyniadau rheoli datblygu.

Oherwydd prinder Adnoddau bu oedi yn yr amserlen i baratoi'r AMTLI i Wynedd. Fodd bynnag mae copi drafft terfynol wedi cael ei greu ac wedi cael cyfnod o ymgynghoriad rhwng Chwefror a Mawrth 2019 efo disgwyliad y caiff ei gyhoeddi yn chwarter cyntaf cyfnod AMB 2.

Prif neges yr asesiad yw bod angen cyflenwad ychwanegol o dai fforddiadwy i gymunedau Gwynedd nag sydd ar gael ar hyn o bryd. Mae canfyddiadau allweddol eraill yn dangos y bydd

galw cynyddol am dai fforddiadwy ar draws Gwynedd yn y sectorau perchenogaeth breifat, rent preifat a rhent cymdeithasol, na all y cyflenwad presennol eu bodloni.

Mae'r AMTLI hefyd yn canfod:

- Mae tai gwerth canolrif ac chwarterl isaf yn anfforddiadwy i aelwydydd gyda incwm canolrif;
- Mae'r sector rhentu preifat wedi tyfu'n sylweddol yng Ngwynedd dros y degawd diwethaf;
- Mae lefelau rhent preifat yn anfforddiadwy i lawer o gartrefi incwm isel;
- Mae'r galw am dai cymdeithasol yn parhau'n uchel ar draws yr ardal;
- Nid yw'r galw am dai cymdeithasol gydag 1 ystafell wely yn cael ei fodloni gan y stoc Bresennol;
- Rhagwelir y bydd nifer aelwydydd yn cynyddu, a'u maint i ostwng dros y degawd nesaf;
- Gall eiddo gwag hirdymor a safleoedd datblygu wedi eu rhwystro allu darparu cyflenwad ychwanegol ar gyfer y farchnad;
- Yn seiliedig ar ragamcanion poblogaeth, bydd 303 o aelwydydd newydd yn cael eu sefydlu bob blwyddyn yng Ngwynedd dros y 5 mlynedd nesaf;
- Mae angen 707 unedau tai cymdeithasol ychwanegol bob blwyddyn am 5 mlynedd i gwrdd a'r galw presennol a'r galw a ragwelir;
- Mae angen 104 tai canolraddol ychwanegol bob blwyddyn am 5 mlynedd i gwrdd â'r galw presennol a'r galw a ragwelir.

Dangosydd: D55			
Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.	
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D55 Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol (LHMA) i Wynedd	Paratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
		Methiant i baratoi a chymeradwyo Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd erbyn Ebrill 2017.	

Dadansoddiad:

Bu oedi yn yr amserlen i baratoi a chymeradwyo'r Astudiaeth Marchnad Dai Leol i Wynedd hyn yn rhannol oherwydd prinder adnoddau o fewn y Gwasanaeth Tai.

Fe ffurfiwyd Bwrdd Prosiect oedd yn cael ei arwain gan Swyddogion Tai Cyngor Gwynedd ac yn cynnwys swyddogion o'r Uned Ymchwil, Swyddog Cynllunio o'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd a Swyddog Cynllunio o Barc Cenedlaethol Eryri. Cytunwyd ar ba sail tystiolaeth i'w gasglu, ffyrdd i'w ddadansoddi a pa is-ardaloedd sydd yn berthnasol.

Cafwyd ymgynghoriad cyhoeddus ar y drafft terfynol o'r AMTLI yn ystod Chwefror / Mawrth 2019.

Rhagwelir bydd yr Adroddiad yn cael ei gyhoeddi o fewn Chwarter 1af cyfnod AMB 2.

Gweithred:

Monitro fod yr AMTLI Gwynedd yn cael ei gyhoeddi o fewn cyfnod AMB 2.

Llety ar Gyfer Sipsiwn a Theithwyr

Cafodd Asesiad Lletya Sipsiwn a Theithwyr Ynys Môn a Gwynedd (2016) ei gymeradwyo gan Gabinet Gwynedd ar y 19 Ionawr 2016 a Phwyllgor Gwaith Ynys Môn ar y 8 Chwefror 2016.

Mae'r ddau Gyngor wedi bod yn gweithio i gyflawni'r Argymhellion o fewn Asesiad 2016 sef darparu estyniad i safle presennol Llandygai Bangor a safle parhaol newydd i anghenion parhaol yn Penhesgyn, Penmynydd a paratoi mannau dros dro yng Nghaernarfon, Canol Ynys Môn a Caergybi.

Ar gyfer lleiniau preswyl mae Cyngor Gwynedd wedi cael caniatâd cynllunio ar gyfer estyniad a gwella'r lleiniau presennol i safle Sipsiwn Penhesgyn sydd wrthi yn cael ei weithredu. Mae Cyngor Môn wedi ymgymryd ag asesiadau i gadarnhau addasrwydd safle Penhesgyn. Fodd bynnag oherwydd newid yn y galw o'r safle diawdurdodedig ar angen i roi blaenoriaeth i ddatblygu safle dros dro yng Nghanol yr Ynys ni oes cais cynllunio wedi cael ei gyflwyno hyd yma ar gyfer y safle yma.

Ar gyfer man aros dros dro mae Cyngor Gwynedd wedi cytuno i ddefnyddio rhan bellaf o faes parcio Shell yng Nghaernarfon pan fo yna alw, efo cyfleusterau priodol yn cael eu darparu i'r sipsiwn / teithwyr. Ar ôl proses o ymgynghoriad cafodd safle ger Star ei ddewis fel safle addas fel angen dros dro. Cafodd cais llawn (41LPA1041/FR/TR/CC) i newid defnydd tir amaethyddol i'w ddefnyddio fel man stopio dros dro (10 llecyn) ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir i'r Dwyrain o Groesffordd Star, Star ganiatâd cynllunio ar y 10 Hydref 2018. Yn dilyn proses o ymgynghori daethpwyd i'r casgliad nad oedd yr 'run o'r ddau safle a ystyriwyd yng Nghaergybi yn addas i'w clustnodi fel mannau aros dros dro ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr. Bydd angen gwneud rhagor o ymchwiliadau i gwrdd ag anghenion teithwyr sy'n teithio i lwerddon ac i fesur y defnydd a wneir o'r Porthladd gan Sipsiwn a Theithwyr.

Cafodd Cylchlythyr newydd ei gyhoeddi ar gyfer 'Cynllunio ar gyfer safleoedd sipsiwn, teithwyr a siewmyn (CLIC 005/2018) sydd yn cynnwys canllawiau ar gyfer nodi safleoedd addas ar gyfer sipsiwn a theithwyr.

Dangosydd: D56

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	<p>Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth:</p> <p>Prif ganlyniadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D56 Nifer o leiniau Teithwyr ar gyfer llety preswyl a ddarperir ym Mhenhesgyn, Ynys Môn.	Darparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/2018.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
			Methiant i ddarparu 4 llain ym Mhenhesgyn, Ynys Môn erbyn diwedd 2017/2018

Dadansoddiad:

Fe wnaeth Pwyllgor Gwaith Ynys Môn benderfynu ar y 31 Mai 2016 fod tir ym Mhenhesgyn ger Penmynydd yn cael ei ddewis fel safle posibl i gwrdd ag anghenion llety sipsiwn a Theithwyr yn amodol ar ganlyniadau ymchwiliadau pellach i gadarnhau addasrwydd y safle o safbwynt diogelwch priffyrdd ac iechyd a'i gynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Cytunwyd hefyd i benodi ymgynghorwyr priodol er mwyn paratoi dyluniad o'r safle a cheisiadau cynllunio dilynol.

Cafodd Capita ei apwyntio i ymgymryd â'r gwaith asesu addasrwydd y safle, creu dyluniad manwl, ymgymryd ag ymholiad cyn gais, paratoi cais cynllunio, mynd trwy'r broses cynllunio, paratoi dogfennau tender a chaffael contractwr a pharatoi contract adeiladu.

Sefydlwyd Grŵp Prosiect oedd yn cynnwys swyddogion o'r Gwasanaethau Tai, Eiddo, Iechyd yr Amgylchedd, yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd, yr Heddlu a hefyd cwmni Capita.

Cafwyd nifer o asesiadau technegol eu cynnal yn edrych ar werthusiad cyffredinol o'r safle, asesiad o ansawdd yr aer, asesiad sŵn ac asesiad ecolegol. Canfyddiadau'r gwaith yma oedd bod safle Penhesgyn yn lleoliad addas ar gyfer datblygiad preswyl parhaol ar gyfer teithwyr. Bydd angen ymgorffori rhai mesuriadau lliniaru yng nghynigion y cynllun er mwyn i'r safle ateb rhai gofynion yn enwedig o ran sŵn ac ansawdd yr aer.

Mae datblygu safle Penhesgyn yn effeithio ar un perchennog tir a bydd yn rhaid i'r Cyngor gaffael rhan o gae amaethyddol er mwyn creu mynediad i'r safle parhaol arfaethedig.

Cafwyd cytundeb gan y Pwyllgor Gwaith ar y 14 Chwefror 2017 i symud ymlaen i gam nesaf y prosiect, sef dylunio safleoedd a gweithio allan y costau ac i ddod ag adroddiad pellach i'r Pwyllgor Gwaith ym Mehefin 2017.

Yn ystod 2017 fe baratowyd cynlluniau drafft ar gyfer y safle a trafodwyd rhain efo aelodau o'r gymuned Teithio sydd wedi eu lleoli ar safle Lôn Pentraeth.

Cyflwynwyd cais Sgrinio ar y 6 Ebrill 2017 ar gyfer newid defnydd yn safle i deithwyr gan gynnwys 4 bloc amwynder a datblygiadau cysylltiedig eraill ar dir ger Penhesgyn, Porthaethwy.

Bu newid yn yr angen am y safle oherwydd dim ond 1 person o'r 4 a adnabuwyd yn Aseiad 2016 sydd dal ar y safle. Mae wedi bod yn anodd cynnal trafodaethau i ail leoli'r unigolyn ac mae wedi datgan yn y gorffennol nad yw eisio symud i safle Penhesgyn. Oherwydd y newidiadau mewn amgylchiadau teithwyr safle Lôn Pentraeth a'r angen i ddatblygu safle dros-dro oddi ar yr A5 ger Star rhoddwyd blaenoriaeth o ochr adnoddau'r ymgynghorwyr i symud ymlaen efo cael caniatâd cynllunio ar gyfer y safle yma (gweler manylion mewn ymateb i ddangosydd D58 islaw).

Mae'r Cyngor yn parhau i geisio ymgysylltu efo'r unigolyn sydd ar ôl ar safle Lôn Pentraeth i drafod ei ail leoli a chytuno ar amserlen benodol i gyfarch yr angen yma.

Gweithred:

Cyngor Ynys Môn i barhau i geisio cael datrysiad i'r angen o safle diawdurdodedig Lôn Pentraeth.

Dangosydd: D57

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddosbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch.

Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deilliant:	Lefel sbardun:

D57 Nifer o leiniau Sipsiwn ychwanegol a ddarperir ar estyniad i'r safle Sipsiwn presennol, gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor	Darparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018	AMB 1		Methiant i ddarparu 5 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2017/ 2018
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
	Darparu cyfanswm cronol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026			Methiant i ddarparu cyfanswm cronol o 10 llain ychwanegol ar estyniad i'r safle preswyl Sipsiwn presennol gerllaw Stad Ddiwydiannol Llandygai, Bangor erbyn diwedd 2026

Dadansoddiad:

Mae'r Cyngor wedi cyflwyno 3 cais cynllunio ar gyfer ail ddatblygu'r safle a chynyddu'r nifer o leiniau ar y safle o 7 i 12 yn ystod 2017 a 2018.

Mae'r Cyngor wedi derbyn grant gan Llywodraeth Cymru i ymgymryd ar gwaith yma. Y bwriad oedd cwblhau'r gwaith erbyn diwedd Mawrth 2019. Fodd bynnag oherwydd materion bioamrywiaeth a thywydd gwael mae yna lithriad wedi bod yn yr amserlen. Cafwyd cytundeb efo Llywodraeth Cymru ar gyfer ymestyn y cyfnod gwario'r arian.

Mae'r gwaith o ail ddatblygu'r safle yn cymryd lle ar hyn o bryd efo bwriad y caiff ei ddarparu erbyn ail chwarter o gyfnod AMB 2.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol

Dangosydd: D58

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai;

		<ul style="list-style-type: none"> • bydd y twf tai wedi cael ei ddsbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol; • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 								
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol: PS1								
		Deiliant: Lefel sbardun:								
D58 Yr angen am lain ychwanegol wedi'i nodi mewn Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (GNCTA)	Darparu nifer a math o leiniau i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026	<table border="1"> <tr> <td>AMB 1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>AMB 4</td> <td></td> </tr> </table>	AMB 1		AMB 2		AMB 3		AMB 4	
AMB 1										
AMB 2										
AMB 3										
AMB 4										
Methiant i ddarparu nifer a math o lain ychwanegol i ymdrin â'r angen o nodwyd yn yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr erbyn diwedd 2026										
Dadansoddiad:										
<p>Fe wnaeth Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr 2016 adnabod angen ar gyfer manau aros dros dro sef un safle yn Ardal Caernarfon yng Ngwynedd a 2 safle ar Ynys Môn un yng nghanol Ynys Môn ar llall yn ardal Caergybi. Ar gyfer y safleoedd ym Môn dylai bod lle yn y safle yng nghanol yr Ynys ar gyfer 15 carafán a lle yng Nghaergybi ar gyfer 12 carafán.</p> <p><u>Gwynedd</u></p> <p>Ar gyfer cyfarch yr angen am safle dros dro o fewn ardal Caernarfon mae'r Cyngor wedi cytuno i ddefnyddio rhan bellaf o faes parcio Shell yng Nghaernarfon pan fo yna alw, efo cyfleusterau priodol yn cael eu darparu i'r sipsiwn / teithwyr.</p> <p><u>Ynys Môn – Canol yr Ynys</u></p> <p>Dewiswyd safle ger Star fel y lleoliad mwyaf addas ar gyfer man aros dros dro ar gyfer y gymuned sipsiwn a theithwyr yn dilyn proses o ddethol safleoedd ac ymgynghorid cyhoeddus a gynhaliwyd gan Gyngor Sir Ynys Môn yn 2016.</p> <p>Cynhaliwyd gwerthusiadau cyffredinol a thechnegol o'r safle gan <i>Capita Real Estate and Infrastructure</i> ym mis Tachwedd a Rhagfyr 2016; cyflwynwyd adroddiadau i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Chwefror 2017 ac fe'u cyhoeddwyd ar wefan y Cyngor. Nod y gwerthusiadau technegol oedd sefydlu a oedd unrhyw resymau neu gyfyngiadau technegol a allai rwystro'r safle rhag bod yn un addas ar gyfer ei ddefnyddio fel safle dros dro i deithwyr. Yn ychwanegol at y gwerthusiadau technegol penodol, rhoddwyd sylw hefyd i ystyriaethau eraill mwy cyffredinol megis maint y safle, y fynedfa a nodweddion ffisegol eraill.</p> <p>Canfuwyd bod y safle dros dro arfaethedig i Deithwyr yn dderbyniol o safbwynt cynllunio a hynny wedi cymryd i ystyriaeth nifer o asesiadau technegol a gynhaliwyd, megis asesiadau o ansawdd yr aer, sŵn, ecoleg a'r risg o lifogydd.</p> <p>Yn wreiddiol, tybiwyd y byddai angen 15 llain gyda lle ar gyfer carafán a cherbyd tynnu. Wedi adolygu'r tuddiadau o ran nifer y Sipsiwn a Theithwyr sydd wedi ymweld â'r ynys</p>										

yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac er mwyn defnyddio'r darn tir yng nghanol y safle'n unig, mae nifer y lleiniau wedi cael eu gostwng i 10 o leiniau ffurfiol gyda gwasanaethau ond gyda chyfle i leoli rhywfaint o garafanau ychwanegol petai angen mae lle ar gyfer hyn ar y darn tir canolog hwn.

Mae'r cynigion ar gyfer y safle yn Star wedi cael eu hadolygu sawl gwaith o ran y gofynion gweithredol a'r anghenion o ran gwasanaethau, darparu cyfleustodau, ystyriaethau mewn perthynas â diogelwch y safle a darparu trefniadau mynediad cyfyngedig ac awdurdodedig addas. Gwnaed hyn drwy waith y Gweithgor Technegol a'r Bwrdd Prosiect. Yn ogystal, cafwyd trafodaethau gyda'r gymuned Sipsiwn a Theithwyr sydd wedi arwain at fireinio ymhellach y cynigion ar gyfer y cynllun.

Cafodd cais llawn (41LPA1041/FR/TR/CC) i newid defnydd tir amaethyddol i'w ddefnyddio fel man stopio dros dro (10 llecyn) ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr ar dir i'r Dwyrain o Groesffordd Star, Star ganiatâd cynllunio ar y 10 Hydref 2018.

Disgwylir y bydd gwaith ar ddatblygu'r safle yn dechrau yn Chwarter 4 2019/20.

Ynys Môn – Caergybi

Fe wnaeth y Cyngor ymgynghori ar ddau safle bosib yng Nghaergybi ar gyfer safle dros dro i Sipsiwn a Theithwyr.

Nododd y Cyngor yr ystyrir nad yw'r un o'r ddau safle yn addas i'w clustnodi fel mannau aros dros dro ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn dilyn y broses ymgynghori. Mae angen dod o hyd i ddatrysiad tymor byr yng Nghaergybi drwy osod biniau i leihau gwastraff domestig a gwastraff anghyfreithlon mewn lleoliadau yng Nghaergybi lle mae'n ymddangos bod teithwyr yn gwersylla arnynt heb ganiatâd. Bydd angen gwneud rhagor o ymchwiliadau i gwrdd ag anghenion teithwyr sy'n teithio i Iwerddon ac i fesur y defnydd a wneir o'r Porthladd gan Sipsiwn a Theithwyr. Oherwydd diffyg tir mewn perchnogaeth gyhoeddus yng Nghaergybi, bydd angen cynnal trafodaethau gyda pherchnogion tir sector preifat er mwyn nodi tir addas fel Man Aros Dros Dro ar gyfer y Teithwyr Gwyddelig sy'n aros yn achlysurol yng Nghaergybi ar eu ffordd i'r porthladd ac oddi yno.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol

Dangosydd: D59

Amcan:	SO15	Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddleoedd er mwyn cefnogi twf economaidd.
	SO16	Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth: Prif ganlyniadau: <ul style="list-style-type: none"> • bydd yna gyflenwad cyson 5 mlynedd o leiaf o dir ar gyfer tai; • bydd y twf tai wedi cael ei ddisbarthu ar draws ardal y Cynllun yn unol â'r dosbarthiad gofodol;

		<ul style="list-style-type: none"> • bydd y cyflenwad o unedau tai fforddiadwy wedi cynyddu; • bydd y galw am lecynnau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr wedi cael ei gyfarch. 	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS1
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D59 Nifer o wersylloedd Sipsiwn a Theithwyr diawdurdod yr adroddir arnynt yn flynyddol a hyd yr arhosiad	Monitro newidiadau yn yr angen am leiniau a chymharu â chyflenwad o leiniau yn y cyfnod rhwng yr Asesiad Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Yng Ngwynedd cafwyd 11 gwahanol wersyll diawdurdodedig eu hadrodd arnynt. Roedd amrediad yn y nifer o garafanau o 1 hyd at 15 efo hyd yr arhosiad yn mynd o 2 noson hyd at uchafswm o 12 noson.</p> <p>O ran lleoliad cafwyd y mwyafrif ym Mangor (5 gwersyll) efo lleoliadau yn cael un ymweliad yr un sef Caernarfon, Porthmadog, Morfa Nefyn, Nefyn, Abererch ac Abergwyngregyn.</p> <p>Credir fod rhai o'r ymweliadau yn ardal Bangor gan Sipsiwn sydd yn hanesyddol wedi bod yn ymweld a safle ar Ynys Môn ond sydd bellach ddim ar gael iddynt. Disgwylir bydd datblygu safle dros dro yn y Star yn helpu efo hyn.</p> <p>Yn Ynys Môn cafwyd 5 gwersyll diawdurdodedig eu adrodd arnynt. Roedd amrediad yn y nifer o garafanau o 1 hyd at 14 efo hyd yr arhosiad yn mynd o 1 noson hyd at uchafswm o 15.</p> <p>O ran lleoliad cafwyd y mwyafrif yng Nghaergybi (4 gwersyll) efo un arall yn Mona.</p> <p>Mae'r rhai a gafodd ei adnabod yn Caergybi i gyd wedi bod yno am 1 noson sydd yn awgrymu eu bod yn disgwyl i ddal y gwch am lwerddon.</p> <p>O adolygu'r sefyllfa ni oes dim byd yn mynegi pryder ar hyn o bryd</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o AMB dilynol i weld os oes patrymau tebyg yn digwydd i'r dyfodol.			

6.5 AMGYLCHEDD NATURIOL AC ADEILEDIG

Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Naturiol

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol

Cyhoeddwyd y NCT ym mis Mai 2017 ac felly, mewn gwirionedd mae'n ôl-ddyddio'r polisiau a gynhwysir yn y Cynllun Datblygu Lleol. Fodd bynnag, ystyrir bod y polisiau o fewn y cynllun yn gyson â ac yn cynorthwyo'r cyngor a geir o fewn y NCT. Mae'r NCT yn rhoi arweiniad ar sut mae'r system gynllunio yn ystyried yr amgylchedd hanesyddol yn ystod y broses o baratoi'r Cynllun Datblygu, gwneud penderfyniadau cynllunio a cheisiadau am ganiatâd adeilad rhestredig.

Mae'r NCT yn atodol i Ddeddf Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016, a dylid ei ddarllen ar y cyd â Pholisi Cynllunio Cymru a Chanllaw Arfer Da Gwasanaeth Amgylchedd Hanesyddol Llywodraeth Cymru (Cadw). Dylai pob un dderbyn ystyriaeth gan Awdurdodau Cynllunio Lleol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

Canllaw Cynllunio Atodol

Nododd y CDLI y bydd dau CCA yn cael ei gynhyrchu sy'n ymwneud a'r amgylchedd naturiol ac adeiledig (h.y. bioamrywiaeth leol ac asedau hanesyddol). Serch y ffaith fod gwaith cychwynol o ran y Canllawiau Cynllunio Atodol wedi ei wneud, mae'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd ar hyn o bryd yn ystyried opsiynau o ran y ffordd fwyaf priodol ymlaen o ran cynnwys a fformat y Canllawiau Cynllunio Atodol.

Ymgeisydd Safle Treftadaeth y Byd – Diwydiant Llechi Gogledd Cymru

Mae tirwedd llechi Gogledd-orllewin Cymru wedi eu henwebu ar gyfer statws Safle Treftadaeth y Byd UNESCO. Anelir i gyflwyno 'bid' ffurfiol i UNESCO rywbryd yn ystod 2019 ac wedyn bydd yn cael ei hystyried gan Gyngor Rhyngwladol Safleoedd a Henebion a Phwyllgor Treftadaeth y Byd yn 2021.

Dangosydd: D60				
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
		AMB 1		

D60 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd bioamrywiaeth a geoamrywiaeth sy'n bwysig yn lleol	Cynnal neu wella gwerth bioamrywiaeth a geoamrywiaeth safleoedd sy'n bwysig yn lleol yn unol â Pholisi AMG 5 a Pholisi AMG 6	AMB 2		Caniatáu un cais yn groes i Bolisi AMG 5 neu Bolisi AMG 6
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Dim caniatâd cynllunio wedi ei ganiatáu yn groes i bolisi AMG 5 & AMG 6 yn ystod y cyfnod monitro.				
Ymddengys bod y polisiâu'n cael eu gweithredu'n effeithiol. Serch hynny, dylid sicrhau, bod y drefn amlinellir ym mholisi AMG 6 parthed asesu/arfarnu gwerth bioamrywiaeth safleoedd bywyd gwyllt 'ymgeisiol' yn cael ei ddilyn, ac mai ond safleoedd (yn dilyn asesiad/arfarniad) sy'n gymwys i'w cadarnhau fel 'safleoedd bywyd gwyllt' sy'n cael eu hystyried o dan y polisi yma. Nodir bod y pwynt yma ond yn berthnasol i Ardal Cynllunio Cyngor Gwynedd.				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D61				
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deilliant:	Lefel sbardun:	
D61 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd a ddynodwyd	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth safleoedd a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 19
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				

Cyfanswm o 8 cais cynllunio wedi eu caniatáu oedd yn gyfan gwbl/rhannol o fewn safleoedd werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth a ddynodwyd yn genedlaethol neu'n rhyngwladol (h.y. Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig, Ardaloedd Cadwraeth Arbennig, Ramsar, Safleoedd o ddi-ddordeb Gwyddonol Arbennig, Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol). Serch hynny, ni ystyrir bod y caniatadau hyn yn amharu ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth rhyngwladol/cenedlaethol y dynodiadau hyn. O'r herwydd ystyrir bod y caniatadau hyn cydymffurfio hefo PS 19 a chan hynny fod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D62

Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwylt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D62 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir ar gyfer datblygiad mawr mewn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE).	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer datblygiad mawr sy'n niweidiol i harddwch naturiol AHNE.	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 19 a Pholisi AMG 1
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Caniatawyd 2 gais cynllunio am ddatblygiad mawr yn ystod y cyfnod monitro, sef ceisiadau am 2 westy ar Barc Cybi, Caergybi sy'n cael ei gydnabod yn y CDLI ar y Cyd fel safle cyflogaeth i'w warchod. Yn ystod y broses o ystyried y ceisiadau cynllunio perthnasol hyn, fe roddwyd ystyriaeth briodol effaith y datblygiadau ar yr AHNE. Daethpwyd i'r casgliad fod y ceisiadau yn cydymffurfio a pholisi PS19 a pholisi AMG 1 y CDLI ar y Cyd. O'r herwydd, ystyrir bod y polisiâu yma yn cael ei weithredu'n effeithiol.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Diogelu a Gwella Asedau Treftadaeth

Dangosydd: D63				
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D63 - Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir mewn Ardaloedd a Safleoedd Treftadaeth y Byd sy'n effeithio ar eu gwerth hanesyddol neu ddiwylliannol	Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio sy'n niweidiol i gymeriad ac edrychiad yr Ardal Gadwraeth neu Werth Cyffredinol Eithriadol Safle Treftadaeth y Byd	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi PS 20 neu Bolisi AT 1
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Ni roddwyd caniatâd cynllunio yn groes i bolisi PS 20 a AT1 yn ystod y cyfnod monitro. Caniatawyd 0 cais cynllunio o fewn Safle Treftadaeth y Byd a chyfanswm o 156 o geisiadau cynllunio (llawn/amlinellol) o fewn Ardaloedd Cadwraeth Ardal y Cynllun. Ystyrir bod y caniatâdau hyn yn cydymffurfio hefo PS 20 a AT1 a chan hynny fod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D64				
Amcan:	SO17	Gwarchod, gwella a rheoli asedau naturiol a threftadaeth ardal y Cynllun, gan gynnwys ei adnoddau naturiol, cynefinoedd bywyd gwyllt, cymeriad y dirwedd ac amgylchedd hanesyddol.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol	PS19, AMG1, AMG2, AMG3, AMG4, AMG5, AMG6, PS20, AT1, AT3, AT4	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D64 – Paratoi a mabwysiadu	Paratoi a mabwysiadu	AMB 1		Methiant i fabwysiadu Canllawiau Cynllunio

Canllawiau Cynllunio Atodol Asedau Treftadaeth,	Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymwneud ag Asedau Treftadaeth o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.	AMB 2		Atodol o fewn 18 mis o fabwysiadu'r Cynllun.
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Mae gwaith cychwynnol yn ymwneud a pharatoi'r CCA hyn wedi mynd rhagddi. Fodd bynnag yn sgil yr angen i flaenoriaethau CCA eraill, nid yw'r CCA wedi bod yn destun cyfnod ymgynghori cyhoeddus hyd yma				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Rheoli Gwastraff

Dangosydd: D65				
Amcan:	SO18	Annog rheoli gwastraff ar sail yr hierarchaeth o leihau, ail-dddefnyddio, adfer a gwaredu gwastraff yn ddiogel.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	GWA 1	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D65 – Swm o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff yn ardal y Cynllun	Cynnal digon o dir a chyfleusterau i ddarparu ar gyfer gwastraff ardal y Cynllun (i'w gadarnhau ar lefel rhanbarthol yn unol â threfniadau monitro gwastraff NCT21)	AMB 1		Sbardunau i'w sefydlu ar lefel ranbarthol yn unol â NCT21
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
Yn seiliedig ar Adroddiad Monitro Gwastraff Rhanbarth Gogledd Cymru, Ebrill 2017; nid oes angen darparu capasiti tirlenwi gwastraff amheryglus (non-hazardous) ac anadweithiol ychwanegol o fewn Rhanbarth Gogledd Cymru a dylid ystyried yn ofalus y posibilrwydd o orddarpariaeth wrth ddelio â chynigion i ddatblygu capasiti triniaeth gwastraff gweddilliol pellach yn y Rhanbarth.				
Yn unol â gofynion NCT21 mae'n rhaid ymgymryd ag Adroddiadau Monitro Gwastraff er mwyn adnabod os yw capasiti tirlenwi a thriniaeth gwastraff rhanbarthol digonol yn cael ei gynnal; os yw'r ddarpariaeth ofodol yn ddigonol i gwrdd â'r gofyn hyn; a phe bod angen awdurdodau cynllunio lleol ymgymryd â chamau angenrheidiol i gwrdd ag unrhyw fater na ragwelwyd / anrhagweledig ac i alluogi Llywodraeth Cymru ac awdurdodau Cynllunio				

lleol i roddi trosolwg strategol o dueddiadau yn y sector wastraff i wybyddu CDLI a rhoddi arweiniad wrth ddelio â cheisiadau cynllunio gwastraff.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Dangosydd: D66

Amcan: SO18 Annog rheoli gwastraff ar sail yr hierarchaeth o leihau, ail-ddefnyddio, adfer a gwaredu gwastraff yn ddiogel.

Dangosydd: **Targed:** **Polisi perthnasol:** GWA 1

Deilliant: **Lefel sbardun:**

D66 – Nifer o geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1	Cynnydd yn y nifer o gyfleusterau rheoli gwastraff a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a Pholisi CYF 1, o'i gymharu â'r nifer a ddarparwyd ar safleoedd cyflogaeth yn 2016/2017	AMB 1		Ni roddir caniatâd i geisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth a gynhwyswyd ym Mholisi GWA 1 a CYF 1.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		

Dadansoddiad:

Rhoddwyd 4 caniatâd cynllunio ar gyfer gweithgareddau rheoli gwastraff ar safleoedd cyflogaeth oedd yn cynnwys:

- Gweithgareddau treulid anaerobig
- Tir llenwi
- Gweithgareddau gwastraff cyffredinol
- Orsaf Adfer Agregau

Gan hynny ystyrir fod Polisi CYF 1 a GWA 1 yn cael ei weithredu'n effeithlon. Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.

Gweithred:

Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.

Mwynau

Dangosydd: D67			
Amcan:	SO19	Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy.	
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 22, MWYN 6
		Deiliant:	Lefel sbardun:
D67 – Swm yr agregau cynradd a enillwyd o'r tir a ganiateir yn unol â'r Datganiad Technegol Rhanbarthol ar gyfer agregau, wedi'i fynegi fel canran o gyfanswm y capasiti sydd ei angen fel y nodir yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol (MNCT)	Cynnal cyflenwad o leiaf 10 mlynedd o gronfeydd agregau cerrig mâl drwy gydol cyfnod y Cynllun yn ardal y Cynllun yn unol â Pholisi PS 22.	AMB 1	
		AMB 2	
		AMB 3	
		AMB 4	
Dadansoddiad:			
<p>Ar ddiwedd 2016 roedd 42.94 miliwn o dunelli o gronfeydd wrth gefn a ganiateir ar gyfer creigiau mâl yn weddill, sydd ymhell dros y lefel trothwy. Ffynhonnell: Adroddiad Monitro Blynyddol Gweithgor Agregau Rhanbarthol Gogledd Cymru (2016). Mae'r wybodaeth hyn yn seiliedig ar y dosraniad a amlinellir yn yr Adolygiad Cyntaf o'r Datganiad Technegol Rhanbarthol (DTRh) sydd yn cael ei gynnal pob 5 mlynedd.</p> <p>Mae pob adolygiad o'r DTRh yn darparu mecanwaith er mwyn annog amcanion cynaladwyedd cenedlaethol sydd angen ei gyflawni gan bob Awdurdod Lleol unigol o fewn y rhanbarth dros gyfnod o 25 mlynedd ar gyfer carreg fâl (sydd yn ddigonol er mwyn cyflawni gofynion NCTM1 o gyflawni banc tir o 10 mlynedd) yn ystod cyfnod 15 mlynedd y CDLI ar y Cyd. Mae'r ardaloedd a ffafrir ar gyfer cerrig mâl ym Mholisi MWYN 2 o'r CDLI ar y Cyd yn fwy na'r lleiafswm sydd angen ei ddynodi ar gyfer cwrdd â'r ddarpariaeth angenrheidiol sydd wedi ei adnabod yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol.</p>			
Gweithred:			
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.			

Dangosydd: D68				
Amcan:	SO19	Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 22, MWYN 6	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D68 – Cyflenwad tir tywod a graean yn ardal y Cynllun	Cynnal cyflenwad o leiaf 7 mlynedd o dywod a graean drwy gydol cyfnod y Cynllun yn unol â Pholisi PS 22.	AMB 1		Y Cronfeydd tywod a graean yn disgyn islaw 9 mlynedd.
		AMB 2		
		AMB 3		
		AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Roedd gan Ogledd Cymru oddeutu 15.70 miliwn o dunelli metrig o dywod a graean yn weddill ar ddiwedd 2016 (cyfraniad ardal y Cynllun tuag at y cyfanswm hwn yn 1.175 miliwn). Gan ddefnyddio cyfartaledd gwerthiant dros 10 mlynedd, fel yr argymhellir gan Lywodraeth Cymru yn eu llythyr egluro polisi CL-04-14 mae hyn yn gyfwerth â banc tir o 21.8 mlynedd.</p> <p>Mae'r wybodaeth hyn yn seiliedig ar y dosraniad a amlinellir yn yr Adolygiad Cyntaf o'r Datganiad Technegol Rhanbarthol (DTRh) sydd yn cael ei gynnal pob 5 mlynedd. Mae pob adolygiad o'r DTRh yn darparu mecanwaith er mwyn annog amcanion cynaladwyedd cenedlaethol sydd angen ei gyflawni gan bob Awdurdod Lleol unigol o fewn y rhanbarth dros gyfnod o 22 mlynedd, ar gyfer tywod a graean (sydd yn ddigonol er mwyn cyflawni gofynion NCTM1 o gyflawni banc tir o 7 mlynedd) yn ystod cyfnod 15 mlynedd y CDLI ar y Cyd. Tra bod y banc tir tywod a graean ar gyfer ardal y Cynllun yn is na'r trothwy 7 mlynedd, mae'r ardaloedd a ffafirir sydd wedi eu hadnabod ym Mholisi MWYN 2 o'r CDLI ar y Cyd yn fwy na'r lleiafswm sydd angen ei ddynodi ar gyfer cwrdd â'r ddarpariaeth angenrheidiol yn y Datganiad Technegol Rhanbarthol.</p> <p>Disgwylir ail adolygiad y Datganiad Technegol Rhanbarthol yn gynnar yn 2020 a bydd yn cael adrodd arno yn yr AMB nesaf.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

Dangosydd: D69				
Amcan:	SO19	Diwallu anghenion mwynau'n lleol a rhanbarthol mewn ffordd gynaliadwy.		
Dangosydd:	Targed:	Polisi perthnasol:	PS 22, MWYN 6	
		Deiliant:	Lefel sbardun:	
D69 – Nifer o geisiadau cynllunio a ganiateir o fewn clustogfa mwynau	Dim caniatáu datblygiad o fewn clustogfa mwynau a fyddai'n arwain	AMB 1		Caniatáu un cais cynllunio yn groes i Bolisi MWYN 5.
		AMB 2		
		AMB 3		

	at sterileiddio'r adnodd mwynau, oni mai ei fod yn unol â Pholisi MWYN 5.	AMB 4		
Dadansoddiad:				
<p>Rhoddwyd 38 o ganiatadau cynllunio ar safleoedd sydd o fewn glustogfa mwynau. Mae'r mathau o ganiatadau yn amrywio o fod yn ddatblygiadau deiliaid tŷ i fod yn ddatblygiadau sydd yn benodol ymwneud a gweithredu'r safleoedd mwynau a gwastraff.</p> <p>Ni roddwyd caniatâd Cynllunio o fewn clustogfa mwynau sydd yn groes i Bolisi MWYN 5. Gan hynny ystyrir fod Polisi MWYN 5 yn cael ei weithredu'n effeithlon. Bydd y Cynghorau yn parhau i fonitro'r dangosydd.</p>				
Gweithred:				
Dim angen gweithredu ar hyn o bryd. Parhau i fonitro fel rhan o'r AMB dilynol.				

PENNOD 4: CASGLIADAU AG ARGYMHELLION

Gan mai dyma'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf, a chan nad oes digon o amser wedi mynd heibio ers iddo gael ei fabwysiadu, mae'n anodd adnabod unrhyw dueddiadau o'r dystiolaeth sydd wedi'i chyflwyno yn yr adroddiad. At hynny, mae'n anochel bod yr AMB yn cynnwys datblygiad a ganiatawyd o dan bolisiau cynllunio lleol a oedd ar waith yn ardal y cynllun cyn mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd, ond a adeiladwyd yn ystod y cyfnod AMB hwn

Bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn darparu'r dystiolaeth waelodlin ar y dangosyddion er mwyn eu cymharu mewn blynyddoedd i ddod fel y gall y Cynghorau nodi unrhyw dueddiadau.

Er yr amlinellwyd uchod ei bod yn anodd pennu unrhyw dueddiadau yn ystod y dyddiau cynnar hyn, mae cynnydd da yn cael ei wneud ar gyflawni'r targedau a amlinellwyd yn y fframwaith monitro ac nid oes unrhyw dystiolaeth i awgrymu ac felly i gyfiawnhau bod angen adolygu yn ystod y cam cynnar hwn.

Er ei bod yn ddyddiau cynnar o ran gweithredu'r CDLI, mae yna ganlyniadau cadarnhaol gweler amlinelliad ohonynt isod:

Defnyddiwyd Polisi PS1: Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig mewn apêl cynllunio yn gynnar wedi i'r Cynllun Datblygu Lleol gael ei fabwysiadu i wrthod apêl am 366 o dai ym Mangor gan nad oedd yr Arolygydd Cynllunio'n ystyried bod digon o dystiolaeth wedi'i chyflwyno i brofi na fyddai effaith negyddol ar yr iaith Gymraeg, a hynny'n groes i Bolisi Strategol PS1. Rhaid pwysleisio bod hyn cyn mabwysiadu CCA Cynnal a Chreu Cymunedau Ffyniannus a Chynaliadwy (i'w fabwysiadu yn ystod chwarter cyntaf Adroddiad Monitro Blynyddol 2) fydd yn darparu canllawiau pellach ar sut i sicrhau bod ceisiadau sy'n bodloni'r trothwyon sydd wedi'u nodi ym mholisi PS1 yn cynorthwyo i gynnal a chreu cymunedau ffyniannus a chynaliadwy. Bydd y CCA yn cynnwys methodoleg ar gyfer paratoi Asesiadau Effaith ar yr Iaith Gymraeg a Datganiadau Iaith Gymraeg. Yn ogystal â chasgliadau ar bolisi PS1, cafodd y polisïau tai eu hystyried gan yr arolygydd, roedd y safle a oedd yn destun apêl yn ddynodiad yn y cynllun datblygu unedol ond ni chafodd ei ddynodi yn y Cynllun ar y Cyd, wrth ystyried hyn a'r polisïau tai newydd yn y Cynllun, casgliad yr arolygydd oedd bod egwyddor y ddatblygu yn annerbyniol o ystyried ei lleoliad, ei raddfa a'r nifer o dai fforddiadwy a chynigiwyd.

Rhodddwyd caniatâd i 202 o dai fforddiadwy ers i'r CDLI gael ei fabwysiadu. Cwblhawyd 254 o unedau tai fforddiadwy yn ystod y cyfnod 2017-19. Mae hyn yn dangos cynnydd sylweddol yn y nifer o unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018/19 (193 o unedau) o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Nid yw'r ffigyrau hyn yn cynnwys tai sy'n fforddiadwy yn sgil eu lleoliad, a'u maint, fel y gallai fod yn wir mewn rhai ardaloedd yn ardal y Cynllun ac felly mae'r ddarpariaeth o dai sy'n fforddiadwy yn debygol o fod yn uwch na'r ffigwr hwn.

Mae dosbarthiad tai newydd yn unol â'r strategaeth ofodol a osodwyd yn y CDLI, sy'n sicrhau bod tai yn cael eu dosbarthu yn seiliedig ar lefel darpariaeth gwasanaethau, swyddogaeth a maint (poblogaeth) anheddiad, ac yn amodol ar ei gapasiti amgylcheddol, cymdeithasol a seilwaith i ymdopi â'r datblygiad.

Haen	Nifer o unedau sydd wedi derbyn caniatâd	Targed yn y CDLI ar y Cyd	Canran o'r holl ganiatadau preswyl
Canolfan Isranbarthol a Chanolfannau Gwasanaeth Trefol	298	53%	55%
Canolfannau Gwasanaeth Lleol	127	22%	23%
Pentrefi, Clystyrau a chefn gwlad	118	25%	22%
Cyfanswm	543	-	-

Ym Mehefin 2018, cyflwynodd Horizon gais Gorchymyn Caniatâd Datblygu er mwyn datblygu atomfa newydd, a chynhaliwyd ymchwiliad cyhoeddus. Cyhoeddodd Hitachi ei fwrriad i ohirio'r cynnig i ddatblygu'r atomfa newydd; fodd bynnag, cadarnhaodd Horizon y byddai'n parhau i roi adnoddau i sicrhau bod y broses o archwilio'r cais yn cael ei chwblhau, a disgwyllir penderfyniad erbyn diwedd Hydref 2019.

Ar y cyfan mae'r dangosyddion o fewn y fframwaith monitro yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau, lle nad yw'r targed polisi yn cael ei gyflawni ar hyn o bryd nid oes unrhyw bryderon ynghylch gweithredu'r polisi. Mewn llawer o achosion lle nad yw targed y polisi'n cael ei gyflawni, y rheswm am hyn yw oherwydd nad oes digon o amser wedi mynd heibio ers mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd i alluogi'r polisiâu i gyflawni amcanion y cynllun.

Mae gofyn i'r Cynghorau adolygu'r cynllun bob pedair blynedd oni bai bod amgylchiadau sy'n codi o gasgliadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol sy'n nodi bod angen adolygu ynghynt. Nid yw'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf yn nodi hyn ac felly does dim cyfiawnhad bod angen adolygu'n gynnar ac felly bydd yr adolygiad yn cael ei gynnal yn 2021 oni bai bod Adroddiadau Monitro Blynyddol eraill yn y dyfodol yn nodi i'r gwrthwyneb.

Mae newidiadau cenedlaethol a lleol wedi'u hamlinellu ym mhennod 2 yr Adroddiad Monitro Blynyddol, ac er y bydd y newidiadau hyn yn cael eu hystyried yn ystod unrhyw adolygiad yn y dyfodol, ni ystyrir eu bod yn effeithio ar y Cynllun i'r fath raddau fel bod angen adolygiad yn ystod y cam yma. Bydd unrhyw Adroddiad Monitro Blynyddol yn y dyfodol yn adrodd ar unrhyw newidiadau yn genedlaethol ac yn lleol ac yn ystyried p'un a ydynt yn arwain at newid ar raddfa fyddai'n gofyn am adolygu'r cynllun yn llawn neu'n rhannol.

Nid oes tystiolaeth sy'n awgrymu bod angen adolygu'r Cynllun yn llawn neu'n rhannol yn ystod y cam hwn am y rhesymau isod:

- Dyma'r AMB cyntaf yn dilyn mabwysiadu ac ni nodwyd unrhyw dueddiadau.
- Nid oes unrhyw bolisiâu wedi'u nodi fel rhai sy'n methu â chyflawni amcanion y cynllun
- Mae rhai datblygiadau yr adroddwyd arnynt yn benderfyniadau a wnaed cyn mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd.
- Mae penderfyniadau apêl ers mabwysiadu'r Cynllun ar y Cyd wedi cefnogi polisiâu a strategaeth y cynllun.
- Mae'r tai newydd a ganiatawyd yn unol â'r strategaeth ofodol.
- Mae 254 o unedau tai fforddiadwy wedi'u cwblhau yn 2017-2019 ac mae hyn yn gynnydd sylweddol ar y blynyddoedd blaenorol, ac mae'r nifer o dai sydd wedi'u cwblhau ar y trywydd iawn i gyrraedd y targed a nodwyd yn y fframwaith monitro.

- Mae gan y cynghorau gyflenwad tir o 5.3 o flynyddoedd yn uwch na'r 5 mlynedd fel sy'n ofynnol gan NCT1.
- Mae cynigion ar gyfer datblygu cyflogaeth newydd ar safleoedd sydd wedi ei ddiogelu wedi'u cefnogi gan y polisiâu yn y Cynllun ar y Cyd.
- Ar y cyfan mae'r dangosyddion a gynhwysir o fewn y fframwaith monitro yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau, lle nad ydynt yn cael eu cyflawni nid oes unrhyw bryderon ynghylch gweithredu polisi.

Bydd y CDLI ar y Cyd yn parhau i gael ei fonitro'n unol â'r fframwaith monitro a nodwyd ym Mhennod 7 y CDLI ar y Cyd.

DRAFT

ATODIAD 1

1. MONITRO'R ARFARNIAD CYNALIADWYEDD

- 1.1 Roedd y CDLI ar y Cyd yn ddarostyngedig i Arfarniad Cynaliadwyedd (AC), yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) fel proses iterus drwy gydol y broses o baratoi'r cynllun. Bu i'r AC ymgorffori'r gofynion ar gyfer Asesiad Amgylcheddol Strategol o dan Gyfarwyddeb yr UE 2001/42/EC. Diben yr AC oedd arfarnu effeithiau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd tebygol y Cynllun, er mwyn sicrhau eu bod yn gyson ag egwyddorion datblygu cynaliadwy. Bu i AC y CDLI ar y Cyd adnabod 11 o amcanion a 29 o ddangosyddion sydd wedi'u bwriadu i fesur effaith gymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y Cynllun.
- 1.2 Dylid nodi mai rhagarweiniol oedd y rhaglen fonitro a gynhwyswyd yn yr Adroddiad Arfarniad Cynaliadwyedd a'i bod wedi tynnu sylw at ddangosyddion posib yn unig. Canfu'r broses monitro bod cyfle i wella'r dasg o fonitro'r AC i sicrhau bod data priodol yn cael ei gasglu. Er nad oes yr un dangosydd yn cael ei ddileu, dylid nodi bod y dadansoddiad yn nodi'n glir lle nad yw gwybodaeth ar gael ac/neu yn amherthnasol. Mewn rhai achosion, nid oes gwybodaeth ar gael mwyach (neu nid yw'n berthnasol); mewn achosion eraill, nid yw'r data sydd ar gael yn ddigon manwl fel y gellir monitro'n ddefnyddiol.
- 1.3 Mae nifer o Ddangosyddion AC lle nad yw gwybodaeth yn cael ei chyhoeddi'n flynyddol, er enghraifft, y rhai sy'n seiliedig ar y cyfrifiad. Diben y fframwaith monitro yw adolygu newidiadau yn flynyddol, ac o ganlyniad nid yw'r rhain, o reidrwydd, am fod yn ddefnyddiol wrth symud ymlaen o ran monitro yn y dyfodol. Fodd bynnag, maent wedi'u cadw er mwyn darparu gwaelodlin, gwneir gwaith pellach mewn pryd ar gyfer yr AMB nesaf i bennu p'un a oes ffynonellau gwybodaeth amgen ar gael.
- 1.4 Dylid nodi nad yw'r system goleuadau traffig a ddefnyddiwyd ar gyfer Dangosyddion Monitro'r CDLI wedi'u defnyddio wrth Fonitro'r AC. Mae nifer o'r amcanion AC o natur ddyheadol ac i raddau mae'n wybodaeth fyddai'n cael ei monitro mewn sefyllfa ddelfrydol. Yn ogystal, nid y CDLI ei hun fyddai'r unig ffactor i'w ystyried wrth gyflawni'r nodau. Nid yw'r Monitro AC yn cynnwys Targedau fel y cyfryw, yn wahanol i Fonitro'r CDLI, felly byddai'n anodd dehongli'r sylwadau mewn system sgorio goleuadau traffig.
- 1.5 Gan mai hon yw'r flwyddyn gyntaf o goladu (2017-2019), ers i'r CDLI ar y Cyd gael ei fabwysiadu, bydd y gwaith monitro'n cael ei ddefnyddio yn bennaf i osod y gwaelodlin ar gyfer y broses fonitro. Mae'r data a gasglwyd yn cynnwys cymysgedd o ddata ansoddol a meintiol ac mae sylwadau i'w cael o dan bob amcan AC sy'n disgrifio'r cynnydd. Mae pob Amcan AC yn cael ei asesu yn erbyn y dangosyddion monitro perthnasol, ac mae'r casgliadau wedi'u nodi yn y rhannau isod. Mae'r lliwiau isod wedi'u defnyddio i roi crynodeb cyffredinol o'r canfyddiadau ar gyfer pob dangosydd:

Lliw	Effaith
✓	Effeithiau positif
+/-	Effeithiau cymysg
×	Effeithiau negyddol
0	Niwtral / Data ddim ar gael

Crynodeb Monitro AC

- 1.6 Mae Tabl 1 yn nodi asesiad cryno o ganlyniadau'r Monitro Arfarniad Cynaliadwyedd. Cynhwysir crynodeb o'r canlyniadau hyn ym mharagraff 1.7.

Tabl ** Monitro Arfarniad Cynaliadwyedd – Crynodeb		
Amcanion		Canlyniad
1	Cynnal a mwyhau buddion a chysylltedd bioamrywiaeth	✓
2	Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol	0
3	Rheoli a lleihau effeithiau newid yn yr hinsawdd drwy hyrwyddo a chefnogi mesurau lliniaru ac addasu	+/-
4	Cadw, hyrwyddo a gwella'r iaith Gymraeg	✓
5	Cadw, hyrwyddo a gwella adnoddau diwylliannol ac asedau treftadaeth hanesyddol	✓
6	Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth lleol	+/-
7	Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol	✓
8	Gwerthfawrogi, cadw a gwella tirweddau gwledig a threfweddau ardal y cynllun	✓
9	Defnyddio'r tir ac asedau mwynol yn effeithlon a hyrwyddo mecanweithiau ar gyfer lleihau, aildefnyddio ac ailgylchu gwastraff	✓
10	Cefnogi a gwella cysylltiadau trafndiaeth da i gefnogi'r gymuned a'r economi	+/-
11	Diogelu ansawdd dŵr, rheoli cynaliadwyedd adnoddau dŵr a lleihau'r risg o lifogydd	+/-

Crynodeb o'r Canlyniadau

- 1.7 Mae canlyniadau'r monitro Arfarniad Cynaliadwyedd yn nodi, o'r 11 Amcan Cynaliadwyedd, nodwyd effeithiau cadarnhaol ar gyfer 6 amcan ac effeithiau niwtral ar gyfer 1 amcan ac effeithiau cymysg ar gyfer 4 amcan. Ni nodwyd unrhyw amcanion gydag effaith negyddol sylweddol. Dengys y tabl bod cynnydd yn cael ei wneud, wrth gydbwysu popeth, gyda mwyafrif yr amcanion cynaliadwyedd a nodwyd, yn erbyn yr amrediad o ddangosyddion monitro ar gyfer yr amcan penodol. Mae'r tablau canlynol yn cynnwys dadansoddiad manwl o berfformiad y dangosyddion:

Amcan AC 1: Bioamrywiaeth				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) Colled bioamrywiaeth drwy ddatblygiad sy'n cael ei fesur drwy golled neu ardrawiad i safleoedd rhyngwladol (h.y. Natura 2000), safleoedd cenedlaethol (e.e. SoDdGA) a safleoedd lleol yn ardal y CDLI.	Gostyngiad	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓
2) Gwir golled bioamrywiaeth yn ardal y Cynllun oherwydd datblygiad.	Cynnydd	-	Gweler esboniad isod	0
3) % o nodweddion (gwahanol fathau) mewn cyflwr ffafriol, gan gynnwys nodweddion ar y tir ac ar y môr	Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	0
4) Llwyddiant amcanion a thargedau BAP (DU a gwledydd penodol/rhanbarthol/lleol)	Cynnydd	-	Gweler esboniad isod	0
5) Tueddiadau a statws NERC 2006, Rhan 42 rhywogaethau / cynefinoedd.	Gwelliant	-	Gweler esboniad isod	0
6) Nifer ac arwynebedd SINC's a GNL o fewn y Cynllun.	Cynnal/Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	0
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>1) Mae'r canlyniadau ar gyfer nifer y ceisiadau cynllunio sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y safleoedd dynodedig fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 nifer o geisiadau cynllunio wedi'u caniatáu ar safleoedd dynodedig cenedlaethol neu ryngwladol neu ar safleoedd sy'n effeithio ar werth bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth y dynodiad • 0 nifer o geisiadau cynllunio wedi'u caniatáu ar safleoedd sydd o bwys bioamrywiaeth neu geoamrywiaeth yn lleol. 				

- 2) Er nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod oherwydd diffyg adnoddau, mae polisiau o fewn y CDLI yn sicrhau bod bioamrywiaeth yn cael ei warchod.
- 3) Dim ond ar gyfer ACA ac AGA y mae'r wybodaeth ar gael ac mae'r canlyniadau fel a ganlyn:
 - ACA - 40% (8 o'r 20 ACA sydd wedi'u lleoli neu wedi'u lleoli'n rhannol yn ardal y CDLI) o ardal yr holl nodweddion mewn cyflwr 'ffafriol';
 - ACA - 89% (8 o'r 9 AGA sydd wedi'u lleoli neu wedi'u lleoli'n rhannol yn ardal y CDLI) o'r holl nodweddion mewn cyflwr 'ffafriol'.
- 4) Dim gwybodaeth ar gael ar hyn o bryd gan nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod oherwydd diffyg adnoddau.
- 5) Dim gwybodaeth ar gael ar hyn o bryd gan nad yw hyn yn cael ei fonitro gan yr Awdurdod oherwydd diffyg adnoddau.
- 6) Mae'r canlyniadau fel a ganlyn:
 - 392 (7115HA) Safleoedd Bywyd Gwyllt wedi'u cadarnhau (Safle o Bwysigrwydd er Cadwraeth Natur)
 - 13 (3137HA) Gwarchodfa Natur Leol

Amcan AC 2: Cymuned a Iechyd				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) % cyfanswm poblogaeth gyda mynediad at wasanaethau allweddol.	Cynnydd	-	Data ddim ar gael	0
2) Mesurau iechyd sy'n gysylltiedig â ffordd o fyw (e.e. gorbwysedd) – Arolwg Iechyd Cymru.	Gwelliant	-	Data ddim ar gael	0
Esboniad / Dadansoddiad				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Parhau i fonitro'r dangosydd mewn Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol 2) Parhau i fonitro'r dangosydd mewn Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol 				

Amcan AC 3: Newid Hinsawdd				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
% newid mewn allyriad carbon deuocsid gan ddiwydiant /masnach, domestig, trafndiaeth ffordd a'r sector coedwigaeth.	Gostyngiad	2018/19	Gweler esboniad isod	+/-
Esboniad / Dadansoddiad				
<ul style="list-style-type: none"> Mae tuedd gyffredinol lle mae gostyngiad wedi'i weld o 2005 hyd 2017 yn Ynys Môn a Gwynedd ar gyfer y chwe dangosydd allyriadau carbon. Mae 'naid' gyffredinol am i fyny mewn allyriadau o 2017 i 2018. 				
<u>Ynys Môn</u>				
<ul style="list-style-type: none"> O 2005 i 2018, gwelwyd gostyngiad yn y canrannau ar gyfer y chwe dangosydd, gan amrywio o 5.0% i 69.7%. Yn 2018, gwelwyd cynnydd amlwg yn y chwe dangosydd o 2017, gan amrywio o 1.7% i 10.0%. Mae'r cynnydd hwn mewn allyriadau o 2017 i 2018 yn dangos 'naid' yn y duedd arferol o ostyngiadau graddol mewn allyriadau carbon ym Môn. Mae'r duedd ostyngedig hanesyddol mewn allyriadau carbon a'r duedd gynyddol ddiweddar yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi digwydd yng Ngwynedd ac yng Nghymru. 				
<u>Gwynedd</u>				
<ul style="list-style-type: none"> O 2005 i 2018, gwelwyd gostyngiad yn y canrannau ar gyfer y chwe dangosydd, gan amrywio o 0.7% i 38.3%. Yn 2018, gwelwyd cynnydd amlwg mewn tri o'r chwe dangosydd o 2017, gan amrywio o 1.7% i 13.2%. Mae'r cynnydd hwn mewn allyriadau o 2017 i 2018 yn dangos 'naid' yn y duedd arferol o ostyngiadau graddol mewn allyriadau carbon yng Ngwynedd, er y dylid nodi bod tri o'r chwe dangosydd wedi parhau i weld tuedd o ostyngiadau mewn allyriadau. Mae'r duedd ostyngedig hanesyddol mewn allyriadau carbon a'r duedd gynyddol ddiweddar yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi digwydd ym Môn ac yng Nghymru. 				
<u>Cymru</u>				
<ul style="list-style-type: none"> O 2005 i 2018, gwelwyd gostyngiad yn y canrannau ar gyfer y chwe dangosydd, gan amrywio o 3.9% i 75.9%. Yn 2018, gwelwyd cynnydd amlwg mewn pump o'r chwe dangosydd o 2017, gan amrywio o 1.7% i 13.2%. Mae'r cynnydd hwn mewn allyriadau o 2017 i 2018 yn dangos 'naid' yn y duedd arferol o ostyngiadau graddol mewn allyriadau carbon yng Nghymru, er y dylid nodi bod un o'r chwe dangosydd wedi parhau i weld y tuedd arferol o ostyngiadau mewn allyriadau. 				
Mae'r duedd ostyngedig hanesyddol mewn allyriadau carbon a'r duedd gynyddol ddiweddar yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi digwydd ym Môn ac yng Ngwynedd.				

Amcan AC 4: Iaith Gymraeg

Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
Nifer/ % siaradwyr Cymraeg	Cynnydd	Blwyddyn yn gorffen Mawrth 31	Ynys Môn – 42,500 (63.6%) Gwynedd – 89,600 (75.5%)	+/-

Esboniad / Dadansoddiad

Polisi PS 1: Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig, yn hyrwyddo ac yn cefnogi'r defnydd a wneir o'r iaith Gymraeg. Nod Polisiâu PS 1, PS 5 a PS 6 yw integreiddio 'datblygiadau cynaliadwy' yn y broses ddatblygu, er mwyn cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy.

Mae Adroddiad Blynyddol o'r boblogaeth sydd yn dweud eu bod yn siarad Cymraeg gan yr ONS yn cael ei gyhoeddi yn chwarterol, sail hwn yw data o arolwg. Gan fod y data yn dod o arolwg a'r canlyniadau yn amcangyfrifon sy'n seiliedig ar sampl mae felly yn ddarostyngedig i wahanol raddau o amrywioldeb samplu.

Mae'r tabl isod yn nodi ffigyrau y flwyddyn sydd yn darfod 31 Mawrth ar gyfer 2017 (sef y flwyddyn olaf cyn i'r Cynllun gael ei fabwysiadu), 2018 a 2019:

Awdurdod Lleol	Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2017		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2018		Blwyddyn sy'n dod i ben 31 Mawrth 2019	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ynys Môn	42,400	63.5	42,500	63.6	45,500	67.5
Gwynedd	87,600	74.1	89,600	75.5	91,000	76.4

Fel y gwelir mae'r ffigyrau yma yn nodi lefel llawer yn uwch na canlyniadau Cyfrifiad 2011 oedd yn nodi 57% o siaradwyr Cymraeg ar Ynys Môn a 65% yng Ngwynedd. Fodd bynnag oherwydd fod y ffigyrau yma ar sail sampl ni ydynt ar sail mor gadarn a ffigyrau'r Cyfrifiad ac yn wastad maent wedi tueddu i roi % uwch na'r Cyfrifiad. Er dylid nodi fod sampl diweddar o faint mwy efo oddeutu 350% o gynnydd yn y sampl o'i gymharu a'r blynyddoedd cynnar.

Amcan AC 5: Treftadaeth / Diwylliant				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
Nifer o asedau hanesyddol dan risg / newid yn y nifer dan risg	Gostyngiad	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>O caniatâd cynllunio wedi ei ganiatáu yn groes i bolisi PS 20 a AT1 yn ystod y cyfnod monitro. Caniatawyd 0 cais cynllunio o fewn Safle Treftadaeth y Byd a chyfanswm o 153 o geisiadau cynllunio oedd yn croesi neu o fewn Ardaloedd Cadwraeth Ardal y Cynllun. Ystyrir bod y caniatâdau hyn yn cydymffurfio hefo PS 20 a AT1 a chan hynny fod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol.</p>				

Amcan AC 6: Economi a Chyflogaeth																
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad												
1) Actifedd economaidd fesul sector	Cynnydd	2017,2018 & 2019	Gweler esboniad isod	✓												
2) Statws cyflogaeth preswylwyr dros 16 mlwydd oed.	Cynnydd		Gweler esboniad isod	✓												
3) Nifer o bobl yn cymudo i fewn ac allan o ardaloedd awdurdodedig.	Gostyngiad	2017 & 2018	Gweler esboniad isod	✗												
Esboniad / Dadansoddiad																
<p>1 + 2) Dengys ystadegau y gwelwyd cynnydd mewn gweithgarwch economaidd yn ardal Awdurdod Lleol Ynys Môn a Gwynedd ers mabwysiadu'r CDLI ar y Cyd. Mae gweithgarwch economaidd y ddwy ardal yn uwch na chyfartaledd cenedlaethol Cymru.</p> <p><u>Arolwg Llafurlu Lleol: Crynodeb o weithgarwch economaidd (16-64)</u></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2018</th> <th>Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ynys Môn</td> <td style="text-align: center;">78.1</td> <td style="text-align: center;">80.7</td> </tr> <tr> <td>Gwynedd</td> <td style="text-align: center;">76.7</td> <td style="text-align: center;">77.1</td> </tr> <tr> <td>Cymru</td> <td style="text-align: center;">76.5</td> <td style="text-align: center;">76.7</td> </tr> </tbody> </table>						Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2018	Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2019	Ynys Môn	78.1	80.7	Gwynedd	76.7	77.1	Cymru	76.5	76.7
	Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2018	Blwyddyn yn dod i ben mis Mawrth 2019														
Ynys Môn	78.1	80.7														
Gwynedd	76.7	77.1														
Cymru	76.5	76.7														

Ffynhonnell: Stats Cymru

- 3) Dengys ystadegau y bu peth cynnydd yn niferoedd y bobl sy'n cymudo i mewn ac allan o ardaloedd yr awdurdod - patrwm sy'n cael ei ailadrodd yng Nghymru gyfan.

Patrymau Cymudo fesul Awdurdodau Lleol yng Nghymru

	Nifer y bobl sy'n cymudo allan o'r awdurdod 2017	Nifer y bobl sy'n cymudo allan o'r awdurdod 2018	Nifer y bobl sy'n cymudo i mewn i'r awdurdod 2017	Nifer y bobl sy'n cymudo i mewn i'r awdurdod 2018
Ynys Môn	9,200	10,200	3,100	4,200
Gwynedd	7,100	8,600	9,200	12,500
Cymru	94,700	95,400	42,200	47,000

Ffynhonnell: Stats Cymru

Dyma'r Adroddiad Monitro Blynyddol cyntaf ac felly ni ellir sefydlu tueddiadau ac fe barheir i fonitro'r dangosyddion.

Amcan AC 7: Tai

Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
Nifer o unedau tai fforddiadwy sy'n cael ei ddarparu bob blwyddyn fel canran o'r holl unedau.	Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓

Esboniad / Dadansoddiad

Mae'r tabl isod yn cymharu'r ganran o dai fforddiadwy a gwblhawyd yn 2018-19 gyda'r wybodaeth ar gyfer 2017-18. Mae hwn yn berthnasol i'r cyfnod pan fo'r Cynllun wedi cael ei fabwysiadu.

Blwyddyn	Unedau tai fforddiadwy a gwblhawyd	Cyfanswm yr unedau tai a gwblhawyd	Unedau fforddiadwy fel canran o gyfanswm y tai a gwblhawyd
2017-18	61	463	13.2%
2018-19	195	548	35.6%

Mae'n amlwg y bu i nifer yr unedau tai fforddiadwy newydd a ddarparwyd fesul blwyddyn fel canran o'r holl unedau newydd gynyddu'n sylweddol yn 2018-19 o gymharu â 2017-18. Felly, mae hyn yn cydymffurfio'n effeithiol â'r targed a nodwyd.

Amcan AC 8: Tirlun a Threflun				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) Cyfran o'r dirwedd o ansawdd uchel/uchel iawn fel mae wedi ei adnabod gan LANDMAP	Cynnydd	2018/2019	Gweler y dadansoddiad isod	✓
2) Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn yr AHNE	Gostyngiad	2018/2019	Gweler y dadansoddiad isod	✓
3) Nifer / cyfran o ddatblygiadau newydd o fewn ardaloedd wedi eu categorio'n bwysig gan LANDMAP	Gostyngiad	2018/2019	Gweler y dadansoddiad isod	✓
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>1) Mae'r canlyniadau ar gyfer yr ardaloedd a ddiffiniwyd dan LANDMAP fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweledol a Synhwyrdd - dosbarthwyd 51% (135 o 267 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol; • Diwylliannol - dosbarthwyd 98% (374 o 382 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol; • Daearegol - dosbarthwyd 62% (133 o 213 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol • Tirweddau Hanesyddol - dosbarthwyd 81% (319 o 392 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol; • Cynefinoedd y Dirwedd - dosbarthwyd 47% (592 o 934 ardal) o ardaloedd yn Uchel neu'n Rhagorol <p>2) Mae nifer y ceisiadau cynllunio a gymeradwywyd mewn AHNE fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 540 <p>3) Mae nifer y ceisiadau cynllunio a gymeradwywyd mewn ardaloedd a ddosbarthwyd yn rhagorol gan LANDMAP fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweledol a Synhwyrdd - 81 • Diwylliannol - 1587 • Daearegol - 724 • Hanesyddol - 1270 • Cynefinoedd y Dirwedd - 70 <p>Bydd y dangosyddion uchod yn parhau i gael eu monitro mewn adroddiadau monitro yn y dyfodol.</p>				

Amcan AC 9: Tir, Mwynau a Gwastraff				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) % cyfradd datblygiad ar dir a ddatblygwyd o'r blaen.	Cynnydd	2018/2019	Gweler esboniad isod	✓
2) % gwastraff bwrdeistrefol a yrrwyd i'w dirilenwi	Gostyngiad	2017-2018	24% Gwynedd 0% Isle of Anglesey 11% Wales	✓
3) % ail-ddefnyddio / ailgylchu gwastraff bwrdeistrefol	Cynnydd	2017-2018	72% Anglesey 60% Gwynedd 63% Wales	+/-
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>1) mae % cyfran y datblygiad ar dir a ddatblygwyd eisoes fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ynys Môn 2017-2018 13.81ha; Ynys Môn 2018-2019 4.33ha; • Gwynedd 2017-2018 12.82ha; Gwynedd 2018-2019 – gwybodaeth ddim ar gael oherwydd diffyg adnoddau/problemau technegol; <p>2) mae % y gwastraff bwrdeistrefol sy'n cael ei dirilenwi fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016-2017 = Ynys Môn (6%) Gwynedd (31%) • 2017-2018 = Ynys Môn (0%), Gwynedd (24%) <p>3) Mae % y gwastraff bwrdeistrefol sy'n cael ei ailgylchu fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016-2017 = Ynys Môn (66%) Gwynedd (61%) • 2017-2018 = Ynys Môn (72%), Gwynedd (60%) 				

Amcan AC 10: Trafnidiaeth a Mynediad				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) Dull o deithio i'r gwaith - % o'r boblogaeth weithiol sy'n teithio gyda char	Gostyngiad	2018/2019	Gweler esboniad isod	+/-
2) Canran datblygiad preswyl o fewn 30 munud (amser trafndiaeth	Cynnydd	2017/2018/2019	Gweler esboniad isod	0

trafnidiaeth gyhoeddus)				
3) Mynediad at wasanaethau a chyfleusterau gan drafnidiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio.	Cynnydd	2016/17	Gweler esboniad isod	0
4) % cynnydd yn y thwyfaith beicio	Cynnydd	Transport Topic Paper (2015)	Gweler esboniad isod	0
5) Cyfradd adnoddau tanwydd lpg ar gyfer cerbydau modur.	Cynnydd	2019 onwards	Gweler esboniad isod	0
Esboniad / Dadansoddiad				
<p>1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyrru Car – mae'r cyfran sy'n gyrru car i'w gwaith yng Ngwynedd (38%) yr un fath a chyfartaledd Cymru tra bod y cyfran yn Ynys Môn ychydig yn llai (34%). • Gweithio o gartref – mae cyfran uwch yng Ngwynedd (9.23%) ac Ynys Môn (8.99%) o'i gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol (6.44%). • Trên - mae cyfradd is yng Ngwynedd (0.37%) ac Ynys Môn (0.27%) o'i gymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol (1.08%). • Bws – mae cyfran uwch o bobl yng Ngwynedd (2.75%) yn teithio i'r gwaith ar y bws na'r cyfartaledd cenedlaethol (2.71%). Mae cyfran sylweddol is yn Ynys Môn (1.29%), sy'n is na chyfran Gwynedd a'r cyfartaledd cenedlaethol. • Ar droed - mae'r gyfran yng Ngwynedd (7.22%) yn sylweddol uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol (5.79%). Mae cyfran Ynys Môn (5.02%), yn llai na chyfran Gwynedd a'r cyfartaledd cenedlaethol. <p>2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% o ddatblygiadau preswyl newydd o fewn 30 munud. • Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf. <p>3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ym Môn, ceir y trydydd nifer isaf o ddeiliaid tocyn bws mantais ar gyfer pobl 60 mlwydd oed a throsodd (75.6%). • Mae'r pedwerydd nifer isaf i'w gael yng Ngwynedd (80.0%). • Yr ardal gyda'r nifer isaf yw Powys (71.5%). • Yr ardal gyda'r nifer uchaf yw Caerdydd (98.9%). • Y cyfartaledd cenedlaethol yw 87.0%. Felly, mae Ynys Môn a Gwynedd yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol. • Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf. <p>4)</p>				

- Mae Ynys Môn wedi'i chynnwys yn ardal Taith. Mae Gwynedd wedi'i chynnwys yn ardaloedd Taith a Tracc.
- Y Llwybrau Beicio Cenedlaethol yn ardal Taith yw: 5 - Reading i Gaerdybi; 8 - Caerdydd i Gaerdybi.
- Y Llwybrau Beicio Cenedlaethol yn ardal Tracc yw: 8 - Caerdydd i Gaerdybi; 42 - Y Clas-ar-Wy i Gaerloyw; 43 - Llanfair ym Muallt i Abertawe; 81 - Aberystwyth i'r Amwythig; 82 - Porthmadog i Aberteifi.
- Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf.

5)

- Ar hyn o bryd, mae 92 o orsafoedd tanwydd yng Nghymru sy'n gwerthu tanwydd LPG.
- Mae dwy orsaf yn Ynys Môn yn gwerthu LPG. Y rhain yw: Amlwch – 1; Gaerwen – 1.
- Mae deg gorsaf yng Ngwynedd yn gwerthu LPG. Y rhain yw: A496 – 1; A4487 – 1; Bangor – 1; Abermaw - 1; Blaenau Ffestiniog – 1; Caernarfon -2; Machynlleth – 1; Pwllheli – 2.
- Gan mai dyma'r tro cyntaf i ni fonitro'r cynllun, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel gwaelodlin ar gyfer y cyfnod monitro nesaf.

Amcan AC 11: Dŵr a Pherygl Llifogydd				
Dangosydd AC	Targed	Gwaelodlin/Data Blaenorol	Data Diweddar	Perfformiad
1) % o ddatblygiadau newydd gyda systemau draenio cynaladwy.	Cynnydd	-	Data ddim ar gael	0
2) % cyrff dŵr gyda statws ecolegol da neu botensial	Cynnydd	2018/2019	Gweler yr esboniad isod	✓
3) Cyfradd / nifer absoliwt o ddatblygiadau yn C1 ac C2 (fel y'i diffinnir yn NCT15).	Gostyngiad	2018/2019	Gweler yr esboniad isod	+/-
Esboniad / Dadansoddiad				
1) Nid yw'r Awdurdodau yn casglu'r wybodaeth hon ar hyn o bryd. Bydd yr UPC ar y Cyd yn gweithio â'r ddau Awdurdod i ganfod ffordd o gasglu'r wybodaeth hon ar gyfer Adroddiadau Monitro Blynyddol yn y dyfodol.				
2) Dyma'r canlyniadau:				
Llynnoedd				
<ul style="list-style-type: none"> • Cylch 1 - 67% • Cylch 2 - 78% 				
Afonydd				
<ul style="list-style-type: none"> • Dim ond Cylch 1 sydd ar gael ar hyn o bryd ac felly byddwn yn defnyddio hwn fel gwaelodlin ac yn parhau i fonitro'r dangosydd. 				

3) Dyma'r canlyniadau:

- 27 o geisiadau cynllunio wedi'u cymeradwyo yn C1, ac roedd pob un yn cydymffurfio â'r profion sydd wedi'u cynnwys yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd).
- 89 o geisiadau cynllunio wedi'u cymeradwyo yn C2, ystyriwyd bod 87 yn cydymffurfio â'r profion sydd wedi'u cynnwys yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd). Dim ond un cais cynllunio a ganiatawyd (trosi Capel gwag yn annedd) ar gyfer math o ddatblygiad yr ystyrir yn ddatblygiad 'hynod fregus' yn unol â Ffigwr 2 Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd) ac nid yw'n cydymffurfio â'r profion sydd wedi'u cynnwys yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (Llifogydd). Caniatawyd y cais cynllunio hwn gan y Pwyllgor Cynllunio yn groes i argymhelliad y swyddogion.

Atodiad 2: Cydymffurfiaeth y CDLI ar y Cyd a'r Deddf Llesiant (2015)

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar gyrff cyhoeddus (gan gynnwys Gweinidogion Cymru) i ymgymryd â datblygu cynaliadwy. Wrth ymgymryd â'r ddyletswydd yma, mae'r camau sy'n rhaid i gyrff cyhoeddus eu cymryd yn cynnwys:-

- Gosod a chyhoeddi amcanion ('amcanion llesiant') sydd wedi ei dylunio i uchafu ei gyfraniad i gyflawni bob un o'r goliau llesiant; a,
- Cymryd pob cam rhesymol (wrth ymgymryd â'i swyddogaethau) i gwrdd â'r amcanion hynny.

Mae'r Ddeddf yn gosod saith amcan llesiant gyda'r nod o sicrhau fod gyrff cyhoeddus i gyd yn gweithio tuag at yr un weledigaeth o Gymru gynaliadwy.

Daeth Gorchymyn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i rym ar 1 Ebrill 2016. Gan fod y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd wedi ei chyflwyno i'r Llywodraeth i'w archwilio cyn y dyddiad yma nid oedd yn ofynnol i'r Cynllun gwrdd â'r amcanion llesiant fel y nodwyd o fewn y ddeddf.

Serch hynny, ystyrir fod y CDLI ar y Cyd yn gydnaws a'r amcanion llesiant. Mae'r tabl canlynol yn amlygu pob amcan llesiant gan nodi sut fo'r Cynllun yn cyflawni'r amcanion hynny, ynghyd a pha amcan strategol a pholisi o fewn y Cynllun sydd yn berthnasol i gyflawni/cydymffurfio a'r amcan hynny.

Amcan Llesiant	Sut Mae'r Cynllun yn Cyfrannu at yr amcan yma	Amcan Strategol Perthnasol	Polisiâu Perthnasol
<p>Cymru ffyniannus: Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod cyfyngiadau amgylchedd y byd gan felly ddefnyddio adnoddau yn effeithlon ac yn gymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid hinsawdd); sy'n datblygu poblogaeth fedrus a hyddysg mewn economi sy'n creu cyfoeth ac yn darparu cyfleoedd cyflogaeth gan ganiatáu i bobl gymryd mantais o'r cyfoeth a grëwyd drwy sicrhau gwaith gweddus.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys cyfres o bolisiâu sy'n hybu technoleg garbon isel, cynhyrchu ynni adnewyddadwy, gwarchod adnoddau cyfyngedig a pholisiâu sy'n gwarchod ac yn gwella'r amgylchedd ble mae ffyniant poblogaeth ardal y Cynllun yn dibynnu arno.</p> <p>Mae'r Cynllun yn rhoi cyfleoedd ar gyfer economi ffyniannus drwy ddiogelu tir cyflogaeth bresennol a dynodi tir cyflogaeth newydd i anghenion cyflogaeth yn y dyfodol a darparu fframwaith polisi cynllunio lleol i ddatblygiadau sy'n gysylltiedig/cysylltiol gyda'r Wylfa Newydd. Mae'r Cynllun hefyd yn cynnwys polisiâu ar gyfer ail-ddatblygu tir addas a ddatblygwyd o'r blaen ac adeiladau i amryw fathau o ddatblygiad sy'n ffordd</p>	SO2 – SO14, SO17 – SO19	PS2, ISA1, ISA3, PS3, PS4, PS5, PS6, PCYFF5, PS7, ADN1, ADN2, ADN3, PS10, PS11, PS12, PS13, CYF1, CYF4, CYF6, CYF7, CYF6, PS19, AMG5, AMG6, PS22, MWYN1

	<p>effeithiol iawn o sicrhau adfywio trefol, gan gynnwys y gymysgfa briodol o dai, cyflogaeth, manwerthu, addysg, hamdden a chyfleusterau mwynderol.</p> <p>Er bod diddordebau addysgol y tu hwnt i reolaeth y Cynllun, mae yn cynnwys polisiau sy'n cefnogi cynigion ar gyfer cyfleusterau addysg bellach ac uwch gan annog isadeiledd a chyfraniadau'r datblygwr i addysg ble fo hynny'n angenrheidiol. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio cynnal hierarchaeth cymunedau cynaliadwy a'r gwasanaethau maent yn eu darparu.</p>		
<p>Cymru gydnherth: Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach sy'n cefnogi cydnherthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol gyda'r gallu i addasu os oes unrhyw newid (er enghraifft, newid hinsawdd).</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau penodol sy'n gwarchod ac yn gwella'r amgylchedd naturiol a bioamrywiaeth. Mae yn adnabod ac yn gwarchod dynodiadau statudol ac anstatudol.</p> <p>Mae yn hyrwyddo defnydd effeithiol o'r adnoddau, technoleg adnewyddadwy, carbon isel neu di-garbon ac yn cynnwys polisiau sy'n ceisio lliniaru ac addasu i effeithiau newid hinsawdd.</p> <p>Gan fod rhannau mawr o ardal y Cynllun o natur arfordirol rhoddwyd sylw i bolisiau'r Cynllun Rheolaeth y Draethlin.</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cynllun yn atal datblygiad amhriodol mewn parthau llifogydd.</p>	SO6, SO7, SO8, SO17	PS6, PCYFF5, PS7, ADN1, ADN2, ADN3, ARNA1, PS19, AMG4, AMG5
<p>Cymru iachach: Cymdeithas ble fo lles corfforol a meddyliol pobl yn cael ei uchafu a ble fo dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol wedi eu deall.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn diogelu rhag colli mannau agored gyda gwerth hamdden gan ddarparu cyfle i greu mwy o fannau hamdden gyda datblygiadau tai newydd.</p>	SO2, SO3, SO7, SO15, SO16	ISA2, ISA4, ISA5, PS4, TRA4, PCYFF3, PS17, TAI8

	<p>Mae polisiâu eraill yn y Cynllun yn cynnwys meini prawf sydd yn nodi (ble fo'n briodol) bydd angen i ddatblygiadau newydd greu mannau cyhoeddus diogel, deniadol ble fo nodweddion pwysig sy'n cynnwys ardaloedd mwynderol, mannau gwyrdd ac isadeiledd gwyrdd yn cael eu cadw a'u gwella.</p> <p>Mae'r Cynllun hefyd yn hwyluso datblygiad cyfleusterau gofal iechyd sy'n hygyrch i bawb yn Ardal y Cynllun. Mae hefyd yn cyfarwyddo datblygiadau preswyl newydd i fod yn unol â rôl yr anheddiad yn yr Hierarchaeth Anheddau, gan felly symud tuag at sicrhau fod tai newydd wedi eu lleol mewn mannau sy'n hygyrch i gyfleusterau cymdeithasol a gwasanaethau allweddol.</p>		
<p>Cymru fwy cyfartal: Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial beth bynnag yw eu cefndir neu amgylchiadau (yn cynnwys cefndir economaidd cymdeithasol ac amgylchiadau).</p>	<p><i>Hil:</i> Ceir sawl polisi yn y Cynllun sy'n hwyluso cynhwysiant cymdeithasol fydd o gymorth i integreiddio grwpiau i'r cymunedau lleol. Mae gwella hygyrchedd hefyd yn thema bwysig yn y Cynllun sy'n helpu i integreiddio grwpiau lleiafrif, gan gynnwys Sipsiwn a Theithwyr i'r gymdeithas.</p> <p><i>Anabled:</i> Mae'r Cynllun yn hwyluso datblygiad tai o ansawdd da sy'n briodol i anghenion pobl anabl. Mae polisi dylunio yn sicrhau fod pob datblygiad yn cyflawni'r dyluniad cynhwysol drwy sicrhau amgylcheddau lle nad oes rhwystrau; sy'n galluogi mynediad i bawb ac sy'n cynnig darpariaeth lawn i bobl ag anabledau;</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cynllun yn cefnogi'r cynigion sy'n ymwneud â gweithio o adref, a fedrai fod yn arbennig o ddefnyddiol mewn ardaloedd gwledig sy'n llai hygyrch at</p>	SO1, SO7, SO12, SO15, SO16	ISA1, ISA2, PS4, TRA4: PCYFF3, CYF6, TAI8, TAI9, TAI11, TAI17, TAI12, TAI18.

	<p>weithleoedd, yn enwedig i bobl sydd â phroblemau symudedd.</p> <p><i>Rhyw:</i> Mae diogelwch cymunedol yn fater a allai effeithio grwpiau penodol megis merched a dynion ifanc, sy'n gallu bod yn fwy agored i droseddu treisgar. Ni ragwelir bod y polisiau manwl yn debygol o gael effaith andwyol sylweddol ar y grwpiau hyn. Mae'r polisiau sydd yn y Cynllun yn ymdrin yn uniongyrchol â materion megis dylunio, tir cyhoeddus, cludiant cyhoeddus ac ofni trosedd a allai effeithio ar grwpiau penodol, megis merched. Yn ogystal, mae'r Cynllun yn hyrwyddo mynediad hawdd at gyfleusterau iechyd a'r cyfleusterau hynny i ddynion a merched fel ei gilydd.</p> <p><i>Cyfeiriadedd rhywiol:</i> Er bod gan y Cynllun gwmpas cyfyngedig i ddylanwadu ar y grwpiau hyn gall diogelwch cymunedol fod yn fater a allai effeithio'r grŵp hwn. Mae'r polisiau sydd yn y Cynllun yn ymdrin yn uniongyrchol â materion megis dylunio, tir cyhoeddus, cludiant cyhoeddus ac ofni trosedd.</p> <p><i>Ail aseiniad rhyw:</i> Er bod gan y Cynllun gwmpas cyfyngedig i ddylanwadu ar y grwpiau hyn gall diogelwch cymunedol fod yn fater a allai effeithio'r grŵp hwn. Mae'r polisiau sydd yn y Cynllun yn ymdrin yn uniongyrchol â materion megis dylunio, tir cyhoeddus, cludiant cyhoeddus ac ofni trosedd.</p> <p><i>Crefydd neu Gred:</i> Mae argaeledd a hygyrchedd rhai cyfleusterau cymunedol yn ystyriaeth bwysig i grwpiau crefyddol. Mae'r Cynllun yn</p>		
--	--	--	--

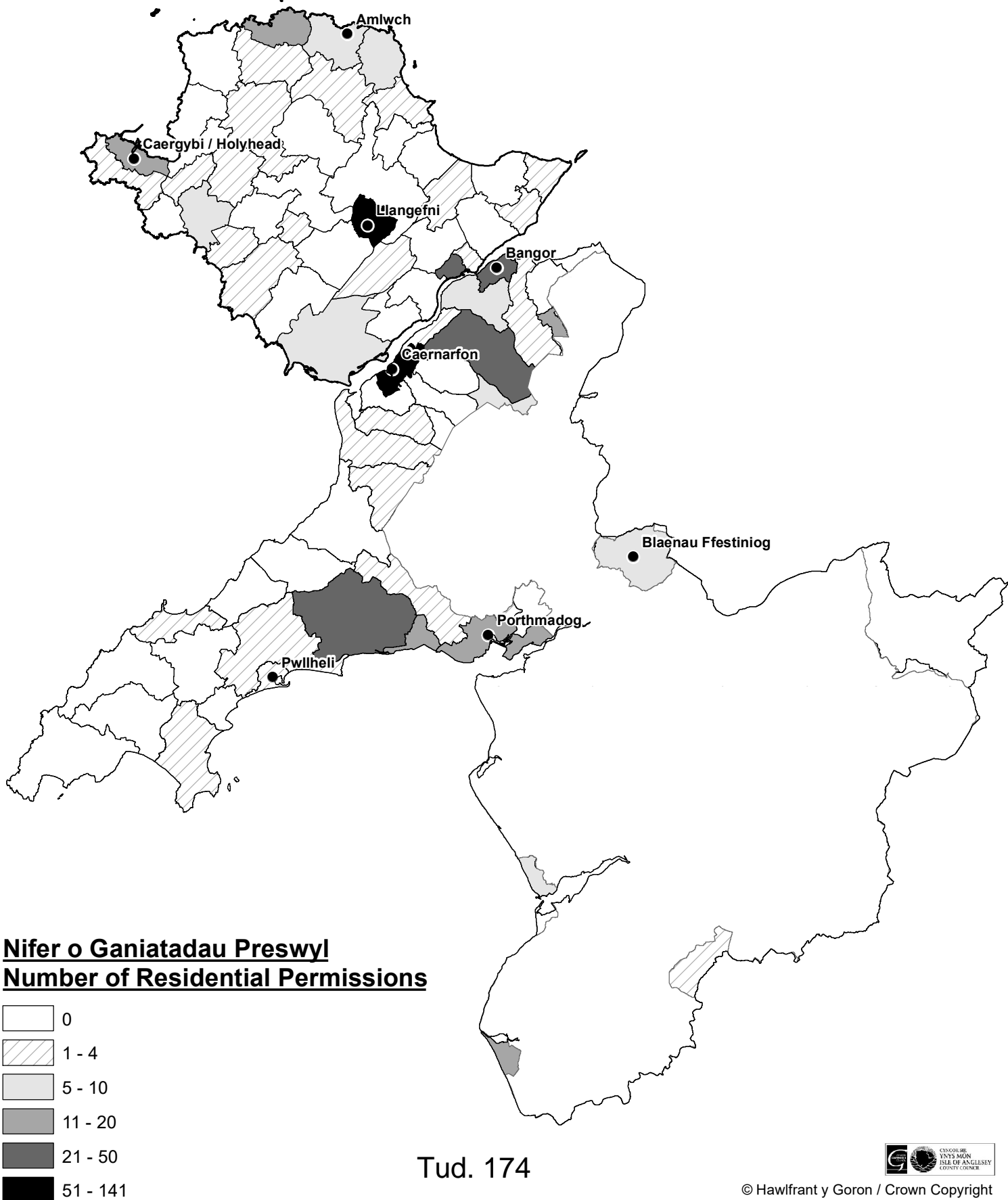
	<p>hwyluso datblygiad cyfleusterau priodol (yn cynnwys tai, cyfleusterau hamdden a chyfleusterau cymunedol), sy'n addas i bob crefydd. Yn ogystal, mae'r Cynllun yn hwyluso datblygu cymysgfa o wahanol fathau o dai sy'n addas i ystod eang o grwpiau.</p> <p><i>Oedran:</i> Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cymysgfa briodol o dai mewn datblygiadau newydd (gan gynnwys tai marchnad leol a thai fforddiadwy) sydd yn eu tro yn hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan. Mae polisïau penodol i gartrefi gofal preswyl, tai gofal ychwanegol neu lety gofal arbenigol i bobl hŷn, sy'n ymdrin yn uniongyrchol gydag anghenion tai pobl hŷn. Bydd polisïau seilwaith yn hwyluso'r ddarpariaeth o wasanaethau a chyfleusterau priodol i bobl o wahanol grwpiau oedran a dylai hyn wella lles a bywiogrwydd cymunedol. Nod y Cynllun yw diogelu safleoedd cyflogaeth a hwyluso twf economaidd mewn ardaloedd trefol a gwledig a dylai hyn helpu i gynnal y boblogaeth oed gweithio yn ogystal â chadw pobl ifanc yn eu cymunedau, gan felly wella lles y gymuned. Bydd polisïau trafndiaeth gynaliadwy o fudd i grwpiau oedran hŷn ac ifanc drwy hwyluso mynediad at wasanaethau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig.</p> <p><u>Amcanion y Fframwaith Cynaliadwyedd a gymhwyswyd i'r Cynllun:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyrwyddo hyfywdra, cydlyniant, ac iechyd a lles cymunedol 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi twf economaidd a hwyluso economi fywiog, amrywiol sy'n darparu cyfleoedd cyflogaeth leol • Darparu tai o ansawdd da, yn cynnwys tai fforddiadwy sy'n bodloni angen lleol • Cefnogi a mwynhau cysylltiadau trafndiaeth dda i gefnogi cymunedau a'r economi 		
<p>Cymru o gymunedau cydlynus: Cymunedau deniadol, hyfyw, diogel gyda chysylltiadau da.</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau sy'n ceisio hyrwyddo cymunedau diogel, iach, unigryw a llewyrchus. Nod Strategaeth Ofodol y Cynllun yw gwasgaru datblygiadau'n gymesur o amgylch ardal y Cynllun gan ganolbwyntio ar y lleoliadau hynny sy'n darparu'r cyfleoedd gorau i gyflawni datblygiad cynaliadwy.</p> <p>Mae'r Cynllun yn hyrwyddo cymysgfa briodol o dai mewn datblygiadau newydd sydd yn eu tro yn hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu'r anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan.</p> <p>Mae polisiau'r Cynllun yn nodi'r meini prawf sy'n flaenoriaeth y bydd angen i ddatblygiad newydd ei gwrdd i gyflawni datblygiad cynaliadwy wedi ei leoli'n briodol. Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau cludiant cynaliadwy a'u nod yw llesteirio effeithiau negyddol cynlluniau cludiant newydd gan hefyd sicrhau fod cysylltiad da gan gymunedau i gyfleusterau a gwasanaethau.</p>	SO2 – SO16	PS4, TRA1, TRA4, PS5, PCYFF2, PCYFF3, PS13, PS16
<p>Cymru ag iddi ddiwylliant bywiog ac iaith Gymraeg ffyniannus: Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod</p>	<p>Mae'r Cynllun yn cynnwys polisiau penodol sy'n cyfrannu at warchod, hyrwyddo a chefnogi'r defnydd o'r Gymraeg yn ardal y Cynllun. Mae polisiau tai yn hwyluso swm digonol o dai cymysg (math a deiliadaeth) i ddiwallu anghenion pob rhan o'r boblogaeth gan gynnwys tai ar</p>	SO1, SO5, SO9 – SO16	PS1, PS5, PS13, PS16, TAI5, PS18, TAI16, PS17, TAI8, PS20, AT1, AT2, AT3, AT4.

<p>diwylliant, etifeddiaeth a'r Gymraeg, ac sy'n annog pobl i gymryd rhan yn y celfyddydau, chwaraeon a hamdden.</p>	<p>gyfer pobl hŷn. Bydd y polisïau yn hwyluso tai fforddiadwy ar gyfer angen lleol, tai'r farchnad leol, tai'r farchnad agored a llety wedi ei ddylunio yn benodol i'r genhedlaeth hŷn. Bydd hyn o gymorth i greu cymunedau cynaliadwy a chynhwysol ac ynghyd â pholisïau eraill yn y Cynllun e.e. cyflogaeth a pholisïau tir, dylai strategaeth a chynlluniau bob Cyngor fod o gymorth i leihau allfudo grwpiau oedran iau, denu cyn trigolion yn ôl i'r ardal yn ogystal â phobl newydd o oed gweithio.</p> <p>Mae polisïau sy'n ymwneud â datblygu economaidd yn hwyluso darpariaeth cyfleoedd economaidd drwy ardal y Cynllun. Dylai hyn hefyd gynorthwyo i gadw pobl ifanc mewn cymunedau, yn enwedig y rhai mwyaf gwledig, gan felly gynnal neu wella'r cydbwysedd demograffig o fewn cymunedau.</p> <p>Mae'r Cynllun hefyd yn cynnwys polisïau sy'n ceisio gwarchod diwylliant a 13 threftadaeth Cymru drwy gydnabod, gwarchod a gwella'r asedau treftadaeth hanesyddol adeiledig a safleoedd archaeoleg.</p>		
<p>Cymru sy'n gyfrifol am y ddaear: Cenedl fydd, wrth wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a fyddai gwneud hynny yn gwneud cyfraniad cadarnhaol i lesiant byd-eang.</p>	<p>Er mwyn gostwng effaith negyddol posib yr ardal ar lesiant byd-eang ac i fwyhau unrhyw effeithiau cadarnhaol, mae'r Cynllun yn cynnwys polisïau sy'n ceisio sicrhau bod ardal y Cynllun yn mwyhau'r cyfraniad a wna tuag at gyfarfod y targedau cenedlaethol i gynhyrchu ynni adnewyddadwy a gostwng carbon.</p> <p>Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio gwarchod nodweddion amgylcheddol ehangach fel bioamrywiaeth ac adnoddau naturiol.</p>	<p>SO3, SO5 –SO8, SO17</p>	<p>PS5, PS6, PCYFF5, PS7, PS9, ADN1, ADN2, PS19</p>

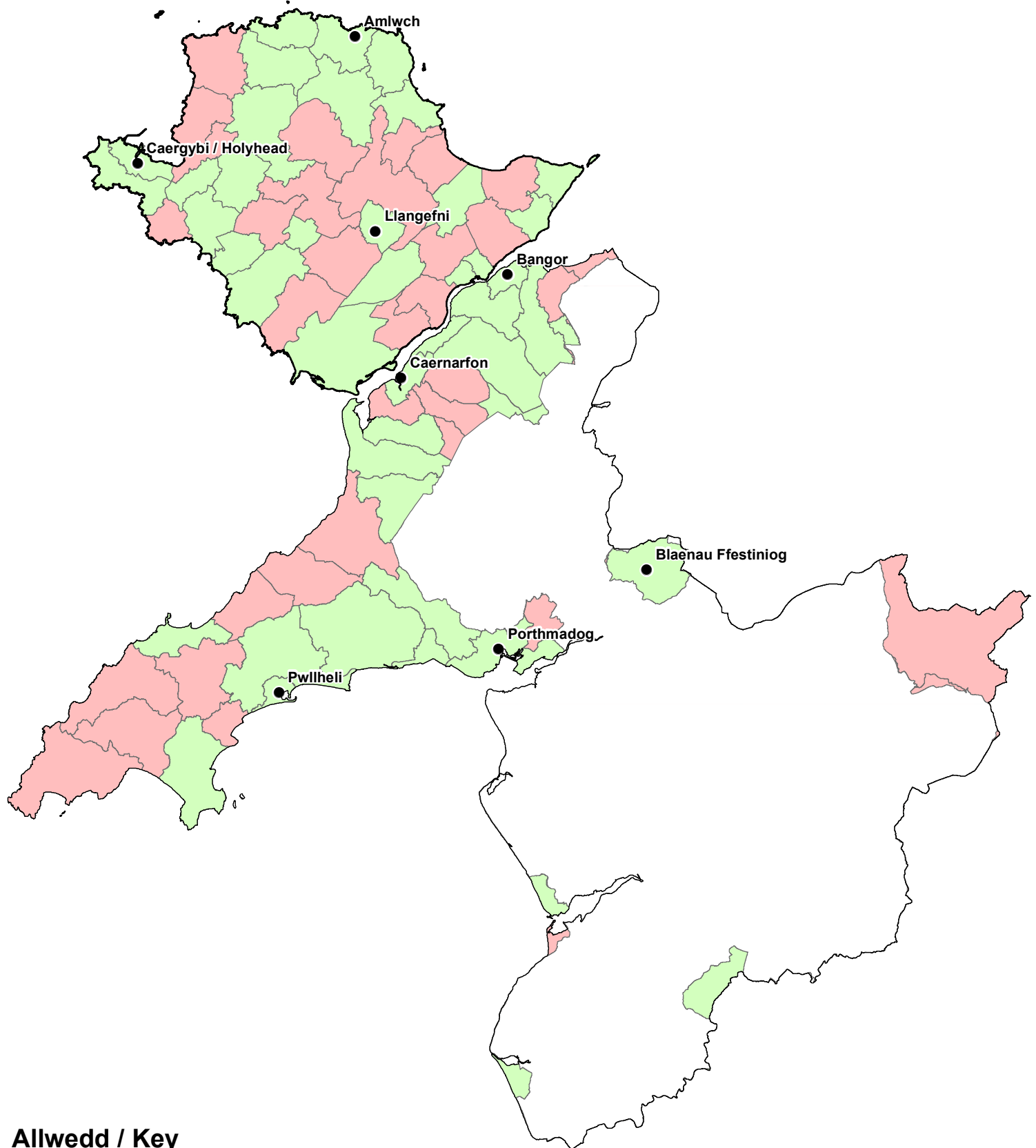
DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL FESUL CYNGHORAU CYMUNED-
1 AWST 2017 - 31 MAWRTH 2019

DISTRIBUTION OF RESIDENTIAL PERMISSIONS PER COMMUNITY COUNCIL
1 AUGUST 2017 - 31 MARCH 2019

**DOSBARTHIAD CANIATADAU PRESWYL FESUL CYNGHORAU CYMUNED-
1 AWST 2017 - 31 MAWRTH 2019**

**DISTRIBUTION OF RESIDENTIAL PERMISSIONS PER COMMUNITY COUNCIL
1 AUGUST 2017 - 31 MARCH 2019**

Allwedd / Key

- Caniatâd / Permission
- Dim Caniatâd / No Permissions

D25 - DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019

Canolfan Isranbarthol:

1. Bangor (53 uned preswyl wedi cael caniatâd)

Canolfannau Gwasanaeth Trefol:

Ynys Môn

2. Amlwch (9 uned),
3. Caergyb (17 uned),
4. Llangefni (141 uned)

Gwynedd

5. Blaenau Ffestiniog (9 uned),
6. Caernarfon (56 uned),
7. Porthmadog (12 uned),
8. Pwllheli (3 uned)

Canolfannau Gwasanaeth Lleol:

Ynys Môn

9. Biwmares (1 uned),
10. Benllech,
11. Bodedern (4 uned),
12. Cemaes (16 uned),
13. Gaerwen,
14. Llanfair Pwllgwyngyll (21 uned),
15. Pentraeth,
16. Porthaethwy (2 uned),
17. Rhosneigr (2 uned),
18. Y Fali (1 uned)

Gwynedd

19. Abermaw (7 uned),
20. Abersoch,
21. Bethesda (18 uned),
22. Criccieth (12 uned),
23. Llanberis (8 uned),
24. Llanrug,
25. Nefyn (7 uned),
26. Penrhyndeudraeth (11 uned),
27. Penygroes,
28. Tywyn (17 uned)

Pentrefi Gwasanaeth:

Ynys Môn

29. Gwalchmai (2 uned),
30. Llannerch-y-medd,
31. Niwbwrch (6 uned)

Gwynedd

32. Bethel (11 uned),
33. Bontnewydd,
34. Botwnnog,
35. Chwilog (40 uned),
36. Deiniolen (10 uned),

37. Rachub,
38. Tremadog,
39. Y Ffôr

Pentrefi Lleol, Gwledig ac Arfordirol:

A) Pentrefi Lleol

Ynys Môn

40. Bethel,
41. Bodffordd,
42. Bryngwran,
43. Brynsiencyn,
44. Caergeiliog (6 uned),
45. Dwyran (1 uned),
46. Llanddaniel-fab,
47. Llandegfan,
48. Llanfachraeth,
49. Llanfaethlu,
50. Llanfechell,
51. Llanfihangel-yn-Nhywyn,
52. Llangaffo,
53. Llangristiolus,
54. Llanrhuddlad,
55. Pencarnisiog,
56. Pen-y-Sarn (7 uned),
57. Rhos-y-bol (1 uned),
58. Talwrn,
59. Tregle

Gwynedd

60. Abererch,
61. Brynrefail,
62. Caeathro,
63. Carmel (1 uned),
64. Cwm y Glo,
65. Dinas (Llanwnda),
66. Dinas Dinlle,
67. Dolydd a Maen Coch,
68. Efailnewydd,
69. Garndolbenmaen (1 uned),
70. Garreg-Llanfrothen,
71. Groeslon,
72. Llandwrog,
73. Llandygai,
74. Llangybi,
75. Llanllyfni,
76. Llanystumdwy,
77. Nantlle (1 uned),
78. Penisarwaun,
79. Pentref Uchaf,
80. Rhiwlas (1 uned),
81. Rhosgadfan (3 uned),
82. Rhostryfan,
83. Sarn Mellteyrn,
84. Talysarn,

D25 - DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019

85. Trefor,
86. Tregarth (2 uned),
87. Tudweiliog,
88. Waunfawr,
89. Y Fron

B) Pentrefi Arfordirol/Gwledig:

Ynys Môn

90. Aberffraw,
91. Bae Trearddur
92. Carreg-lefn (1 uned),
93. Llanbedr-goch,
94. Llanddona,
95. Llanfaelog (1 uned),
96. Llangoed (1 uned),
97. Malltraeth,
98. Moelfre (4 uned),
99. Pontrhydybont

Gwynedd

100. Aberdaron,
101. Borth-y-Gest (1 uned),
102. Clynnog Fawr,
103. Corris (1 uned),
104. Edern (1 uned),
105. Fairbourne,
106. Llanaelhaearn,
107. Llanbedrog,
108. Llangian,
109. Llithfaen,
110. Morfa Bychan (1 uned),
111. Morfa Nefyn,
112. Mynytho,
113. Rhoshirwaun,
114. Sarn Bach,
115. Y Felinheli

Clystyrau:

Ynys Môn

116. Bodorgan,
117. Bro Iarddur (Bae Trearddur),
118. Bryn Du,
119. Brynminceg (Hen Llandegfan),
120. Brynrefail,
121. Brynteg,
122. Bryn y Môr (Y Fali)
123. Bwlch Gwyn,
124. Capel Coch,
125. Capel Mawr,
126. Carmel,
127. Cerrig-mân,
128. Cichle,
129. Glan-yr-afon (Llangoed),
130. Glyn Garth,

131. Gorsaf Gaerwen,
132. Haulfre (Llangoed)
133. Hebron,
134. Hendre Hywel (Pentraeth),
135. Hermon,
136. Llan-faes,
137. Llangadwaladr,
138. Llansadwrn,
139. Llanynghenedl,
140. Llynfaes,
141. Marian-glas,
142. Nebo,
143. Penlon,
144. Penmon,
145. Pentre Berw,
146. Pentre Canol (Caergybi),
147. Pen y Marian,
148. Porth Llechog,
149. Rhoscefnhir (1 uned),
150. Rhos-meirch,
151. Rhostrehwfa,
152. Rhyd-wyn,
153. Star,
154. Traeth Coch,
155. Trefor,
156. Tyn Lôn (Glan yr Afon),
157. Tyn-y-gongl

Gwynedd

158. Aberdesach,
159. Aberllefenni,
160. Aberpwll,
161. Bethesda Bach,
162. Bryncir,
163. Bryncroes,
164. Caerhun/Waen Wen,
165. Capel y Graig,
166. Corris Uchaf,
167. Crawia,
168. Dinorwig,
169. Gallt y Foel,
170. Glasinfryn (2 uned),
171. Groeslon Waunfawr,
172. Llanaber,
173. Llandderfel,
174. Llanengan,
175. Llanfor,
176. Llanllechid,
177. Llannor,
178. Llanwnda,
179. Llwyn Hudol,
180. Minffordd,
181. Minffordd (Bangor),
182. Mynydd Llandygai,
183. Nebo,
184. Pantglas,

D25 - DOSBARTHAD CANIATADAU PRESWYL
1 AWST 2017 – 31 MAWRTH 2019

- 185. Penmorfa,
- 186. Penrhos,
- 187. Penrhos (Caeathro),
- 188. Pentir,
- 189. Pentrefelin,
- 190. Pistyll,
- 191. Pontllyfni,
- 192. Rhoslan,
- 193. Saron (Llanwnda),
- 194. Swan,
- 195. Tai'n Lôn,
- 196. Talwaenydd,
- 197. Talybont,
- 198. Tan y Coed,
- 199. Treborth,
- 200. Ty'n-lôn,
- 201. Ty'n y Lôn,
- 202. Waun (Penisarwaun).

ADRODDIAD I'R CABINET

15 HYDREF 2019

Aelod Cabinet: Cyngorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Cyllid

Pwnc: Cyllideb Refeniw 2019/20 – Adolygiad Diwedd Awst 2019

Swyddog cyswllt: Ffion Madog Evans, Uwch Reolwr Cyllid

1. Y penderfyniad a geisir

Gofynnir i'r Cabinet:

- Dderbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd Awst 2019 o'r Gyllideb Refeniw, ac ystyried y sefyllfa ariannol ddiweddaraf parthed cyllidebau pob adran / gwasanaeth.
- Nodi fod gorwariant sylweddol gan yr Adran Oedolion, lechyd a Llesiant eleni, gan bod angen egluro manylder cymhleth yn y darlun yma yng ngofal Oedolion, mae'r Prif Weithredwr eisioes wedi galw cyfarfod o'r swyddogion perthnasol er mwyn cael gwell dealltwriaeth a rhaglen glir i ymateb, fel sydd yn digwydd yn maes gofal Plant.
- Gofyn i'r Aelod Cabinet ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, ynghyd â'r Pennaeth Adran Plant a Theuluoedd, i fynd at wraidd gorwariant yr Adran a chymryd camau i ddod a'r sefyllfa o fewn rheolaeth ac o fewn y gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn ariannol gan adrodd i'r Cabinet ar y cynllun ymateb.
- Caniatáu yr Adran Amgylchedd i neilltuo (£220k) o danwariant yr adran yn dilyn adolygiad barnwrol diweddar o gynllun cyfalaf yn ymwneud â Ffordd fynedfa Llanbedr, o ganlyniad i resymau tu hwnt i reolaeth y Cyngor, gan ei roi mewn cronfa benodol i'r pwrpas.
- Ar gyllidebau Corfforaethol, trosglwyddo:
 - (£240k) yn ymwneud â chostau cyfalaf i gronfa ariannu'r rhaglen gyfalaf.
 - (£995k) ar gynnal a chadw i gronfa cynnal a chadw.
 - tanwariant net o (£1,632k) ar gyllidebau Corfforaethol i Gronfa Cefnogi'r Strategaeth Ariannol i leddfu'r risg gorwariant adrannau'r Cyngor yn 2019/20.

2. Cyflwyniad / Cefndir

Cyfrifoldeb y Cabinet yw cymryd camau, fel bo angen, er mwyn sicrhau rheolaeth briodol dros gyllidebau'r Cyngor (e.e. cymeradwyo trosglwyddiadau sylweddol neu gyllideb ychwanegol).

Cyflwynir yr adroddiad ddiwedd Awst yma ar yr adolygiad diweddaraf o gyllideb refeniw'r Cyngor am 2019/20, ac amlinellir grynhoed o'r sefyllfa fesul Adran yn **Atodiad 1**. Gan mai adrodd ar sefyllfa hyd at ddiwedd Awst yw'r adroddiad yma, bydd yr adroddiad ddiwedd Tachwedd yn adlewyrchu'r strwythur newydd, sydd yn cynnwys yr Adran Tai ac Eiddo a ddaeth i rym o 1 Medi 2019.

Yn **Atodiad 2**, rhoddir fanylion pellach yn ymwneud â'r prif faterion a'r penawdau cyllideb ble rhagwelir gwahaniaethau sylweddol, ynghyd ag argymhellion penodol ble'n briodol.

Mae arwyddion fod rhai trafferthion cyflawni arbedion yn cael eu hamlygu eleni, gan ein bod yn ceisio isafu'r ardrawiad ar drigolion Gwynedd drwy gyflawni arbedion effeithlonrwydd, mae'n llawer anoddach na thorri gwasanaethau.

Yn amlwg mae trafferthion sylweddol yn rhai adrannau eleni:

2.1 Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant

Rhagolygon diweddaraf yn awgrymu dros £1.6 miliwn o orwariant, sydd yn gyfuniad o nifer o ffactorau gan gynnwys methiant i wireddu nifer o gynlluniau arbedion gwerth bron i filiwn. Cynnydd yn y niferoedd mewn lleoliadau preswyl a nyrsio Pobl Hŷn a Llety Cefnogol, gyda'r gorwariant gan y gwasanaeth Darparu yn parhau.

2.2 Adran Plant a Theuluoedd

Yr ystadegau diweddaraf yn cadarnhau y bu cynnydd o 15% yn y nifer o blant mewn gofal ers 2018/19. Yn dilyn o hyn, lefel gorwariant yr Adran Plant a Theuluoedd yn dwysáu ymhellach eleni i £2.9 miliwn, gyda rhagolygon o dros £2.5 miliwn o orwariant yn y maes lleoliadau, gyda chyfran sylweddol o'r gorwariant ar leoliadau all-sirol. Mae tasglu Cyllideb Plant eisioes wedi ei sefydlu i roi sylw i faterion ariannol dyrys y maes.

2.3 Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

Problemau gorwariant yn y maes casglu a gwaredu gwastraff yn parhau eleni, costau trosiannol cyn symud i drefniadau newydd wedi arwain at orwariant uwch eleni.

2.4 Amgylchedd

Cyfuniad o ragori ar incwm, tanwariant ar wasnaethau a chyflenwadau a chyflawni arbedion ymlaen llaw yn dueddiad ar draws yr adran. Mae'r adran yn awyddus i'r Cabinet ganiatáu iddynt neilltuo (£220k) o'r tanwariant tuag at gostau anochel sydd tu hwnt i reolaeth y Cyngor, yn dilyn adolygiad barnwrol diweddar yn ymwneud â Ffordd fynedfa Llanbedr.

2.5 Corfforaethol

Rhagolygon ffatriol o gynnyrch treth ychwanegol ar Dreth Cyngor, ond y parhad yn y tueddiad i ôl-ddyddio trosglwyddiadau o Dreth Cyngor i Drethi Annomestig yn lleihau'r incwm ar Premiwm Treth Cyngor. Niferoedd sydd yn hawlio Gostyngiadau Treth Cyngor ar ei lefel isaf am y bedwaredd blynedd yn olynol, sydd yn gyson â'r tueddiad ar hyd Cynghorau'r Gogledd a Chanolbarth Cymru.

Tanwariant net ar gyllidebau Corfforaethol sydd yn cynnwys costau cyfalaf, cynnal a chadw corfforaethol, dychweliadau uwch ar dderbyniad llogau, bidiau yn cael eu dychwelyd ac arbedion yn cael eu cyflawni ymlaen llaw.

Argymhellir trosglwyddo'r tanwariant cyffredinol ar Gorfforaethol i'r Gronfa Strategaeth Ariannol i leddfu'r risg gorwariant adrannau'r Cyngor yn 2019/20, gyda'r tanwariant costau cyfalaf i'w neilltuo i gyllido'r cynllun rheoli asedau a thanwariant cynnal a chadw corfforaethol i gronfa benodol i'r pwrpas.

3. Cyffredinol

Mae'r adolygiad ddiwedd Awst o'r cyllidebau yn dangos darlun cymysg, gyda rheolaeth ariannol dderbyniol gan nifer o adrannau'r Cyngor. Mae'r pwysau sydd ar adrannau yn amlwg eleni, gyda'r adrannau yn cael trafferthion dygymod gyda'r galw ychwanegol yma. Argymhellir cyfuniad o gamau gweithredu pendant i'r Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant a'r Adran Plant a Theuluoedd, i sicrhau rheolaeth o'u cyllidebau erbyn 31 Mawrth 2020.

4. Camau nesaf ac amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion gerbron a chyflwyno adroddiad dilynol i'r Cabinet ar 21 Ionawr 2020 ar sefyllfa diwedd Tachwedd 2019.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Atodiad 1 – Crynhoad o sefyllfa net cyllidebau'r adrannau

Atodiad 2 – Manylion y cyllidebau a'r gwahaniaethau sylweddol

Cyllideb Refeniw 2019/20 - Crynhoad o'r sefyllfa fesul Adran

	Adolygiad Diwedd Awst				Sefyllfa Terfynol 2018/19 £ '000
	Cyllideb Arfaethedig 2019/20 £'000	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20 £ '000	Addasiadau a Argymhellir £'000	Amcan Gor/ (Tan) Wariant Addasedig 2019/20 £ '000	
Oedolion, Iechyd a Llesiant	52,877	1,678	0	1,678	15
Plant a Theuluoedd	14,391	2,909	0	2,909	100
Addysg	89,819	87	0	87	100
Economi a Chymuned	5,125	(7)	0	(7)	28
Prifffyrdd a Bwrdeistrefol	25,736	733	0	733	100
Amgylchedd	7,283	(299)	220	(79)	(100)
Ymgynghoriaeth Gwynedd	65	42	0	42	(59)
Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	1,786	(117)	0	(117)	(76)
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	6,440	(61)	0	(61)	(59)
Cefnogaeth Gorfforaethol	7,469	(100)	0	(100)	(61)
Cyllidebau Corfforaethol <i>(Gwahaniaethau yn unig)</i>	*	(2,867)	2,867	0	0
Cyfansymiau (net)	210,991	1,998	3,087	5,085	(12)

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Oedolion</u>						
Gwasanaethau Pobl Hŷn						
Preswyl a Nyrsio - Cartrefi	13,191	13,836	645	0	645	(540)
Gofal Cartref	6,831	6,370	(461)	0	(461)	(310)
Eraill	455	1,360	905	0	905	81
	20,477	21,566	1,089	0	1,089	(769)
Gwasanaethau Anabledd Corff	2,350	2,274	(76)	0	(76)	(217)
Gwasanaethau Anabledd Dysgu	18,190	18,498	308	0	308	(241)
Gwasanaethau Iechyd Meddwl	3,465	3,500	35	0	35	(30)
Gwasanaethau Eraill (Oedolion)	2,989	3,013	24	0	24	2
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Oedolion</u>	47,471	48,851	1,380	0	1,380	(1,255)
<u>Gwasanaethau Darparu (dangos cyllideb net)</u>						
Gofal Preswyl	104	45	(59)	0	(59)	171
Gofal Dydd	30	344	314	0	314	154
Gofal Cymunedol	0	375	375	0	375	564
Eraill	0	32	32	0	32	62
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Darparu</u>	134	796	662	0	662	951

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Eraill</u>						
Gwasanaethau Tai	1,898	1,974	76	0	76	89
Gwasanaethau Canolog Adrannol (<i>gan gynnwys arbedion yr Adran</i>)	3,374	3,583	209	0	209	230
Defnydd o gronfa benodol	0	(649)	(649)	0	(649)	0
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Eraill</u>	5,272	4,908	(364)	0	(364)	319
<u>Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant</u>	52,877	54,555	1,678	0	1,678	15

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Gwasanaethau Pobl Hŷn - niferoedd mewn gofal preswyl a nyrsio ar ei fyny, gyda 28 achos newydd yn 2018/19 a 21 achos pellach eleni. Methiant i wireddu gwerth £669k o arbedion o fewn y pennawd 'Eraill' a gorwariant o £425k ar Lety Cefnogol, gyda chostau sefydlu cynllun Hafod y Gest yn gyfrifol am gyfran sylweddol o'r gorwariant. Lleihad yn y galw am becynnau gofal cartref yn parhau unwaith eto eleni.

Gwasanaethau Anabledd Corff - y tueddiad o leihad yn y nifer pecynnau gofal cartref yn parhau.

Gwasanaethau Anabledd Dysgu - effaith y galw cynyddol ar lety cefnogol a gwasanaethau dydd yn cael ei leihau gan danwariant ar breswyl a nyrsio.

Gwasanaethau Darparu - darparu oriau uwchlaw lefel y gyllideb yn y maes Gofal Cymunedol ynghyd â chostau uwch na'r incwm sydd yn cael ei ad-ennill ac felly yn gorwario £375k. Gorwariant o £314k ar Ofal Dydd. Costau staffio ychwanegol hefyd yn cyfrannu at y gorwariant gyda rhai o'r rhesymau yn cynnwys cartrefi wedi bod mewn mesurau arbennig, argymhellion gan Arolygiaeth Gofal Cymru, a phenodi uwchlaw'r gyllideb.

Gwasanaethau Tai - pwysau cynyddol ar lety dros dro i'r digartref a llithriad mewn gwireddu cynlluniau arbedion, ond derbyniad incwm a grantiau yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

Gwasanaethau Canolog Adrannol - derbyniad incwm a swyddi gwag yn lleihau effaith y llithriad mewn gwireddu gwerth £277k o gynlluniau arbedion.

O ystyried y sefyllfa ariannol eleni, mae'n briodol bod defnydd o'r cyllid o £457k, sydd gyfwerth â grant cefnogi gwasanaethau cymdeithasol a dderbyniwyd yn 2017/18 ynghyd â £192k o gronfa tanwariant hanesyddol yr adran yn cael ei ddefnyddio i gynorthwyo i leddfu rhan o'r gorwariant.

Yn amlwg mae gorwariant sylweddol gan yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant eleni, gan bod angen egluro manylder cymhleth yn y darlun yma yng ngofal Oedolion, mae'r Prif Weithredwr eisioes wedi galw cyfarfod o'r swyddogion perthnasol er mwyn cael gwell dealltwriaeth a rhaglen glir i ymateb, fel sydd yn digwydd ym maes gofal Plant.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Plant a Theuluoedd	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth Gwasanaeth	581	605	24	0	24	(20)
Gweithredol	2,210	2,288	78	0	78	311
Lleoliadau						
Lleoliadau All-Sirol	1,628	3,246	1,618	0	1,618	1,117
Maethu Drwy Asiant	911	1,299	388	0	388	(43)
Maethu Mewnol	1,706	2,188	482	0	482	276
Gwasanaethau Cefnogol ac Eraill	1,668	1,704	36	0	36	163
	5,913	8,437	2,524	0	2,524	1,513
Ôl-16	1,035	1,079	44	0	44	329
Arbenigol/Derwen	1,814	2,146	332	0	332	328
Cyfiawnder Ieuenctid	280	236	(44)	0	(44)	(44)
Blynyddoedd Cynnar	144	94	(50)	0	(50)	(37)
Ieuenctid	851	749	(102)	0	(102)	(160)
Eraill	1,563	1,666	103	0	103	(24)
Derbyniad Grant 2018/19						(552)
Addasiad Cau Cyfrifon 2018/19						(1,544)
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	14,391	17,300	2,909	0	2,909	100

Plant a Theuluoedd

Gweithredol - costau staff uwchlaw lefel y gyllideb ynghyd â chynnydd yn y nifer o blant mewn gofal ond ddim mewn lleoliadau drytach, yn parhau i orwario er fod y maes wedi derbyn adnodd ychwanegol o £100k ar gyfer 2019/20 ymlaen.

Lleoliadau - y gorwariant yn deillio o 4 achos lleoliad all-sirol newydd eleni, ynghyd ag effaith flwyddyn lawn 8 achos a ddechreuodd yn ystod 2018/19. Yn maethu drwy asiant, 5 achos newydd eleni ac effaith blwyddyn lawn 4 achos a gychwynwyd yn 2018/19. Cynnydd hefyd yn y niferoedd lleoliadau maethu mewnol. Yn dilyn adolygiad o'r ymrwymadau all-sirol, daeth yn amlwg y bu newid i'r math o achosion dros y blynyddoedd diwethaf, ac felly i'r costau cysylltiedig ac yn gydamserol, gwelwyd hefyd gwtogiad yng nghyfraniadau lechyd. Ymhellach i hyn, gwerth £370k o arbedion o fewn Lleoliadau sydd eto i'w gwireddu.

Arbenigol/Derwen – gorwariant o £332k sydd yn gyson gyda sefyllfa 2018/19, yn bennaf ar gynlluniau cefnogol yn dilyn cynnydd yn y galw am wasanaeth ac am gefnogaeth arbenigol.

leuenctid – tanwariant yn dilyn ail fodelu'r gwasanaeth leuenctid yn ddiweddar.

Blynyddoedd Cynnar – derbyniad grantiau yn y maes gofal plant yn gyfrifol am y tanwariant.

Eraill - gorwariant ar y gwasanaeth tu allan i oriau, ffioedd proffesiynol, adolygiadau statudol a gofyn uwch ar yr ymrwymiad i wasanaeth adfocatiaeth Gogledd Cymru.

O ystyried lefel gorwariant yr adran sydd yn gyson gyda thueddiad 2018/19, mae Tasglu Cyllideb Plant, wedi ei gomisiynu gan y Prif Weithredwr i roi sylw i faterion ariannol dyrys yr adran.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Addysg	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgolion Datganoledig	74,738	74,738	0	0	0	0
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion	(305)	(549)	(244)	0	(244)	(315)
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol						
Cludiant	4,820	5,008	188	0	188	365
Gwasanaeth Atodol	413	660	247	0	247	43
Eraill	3,552	3,234	(318)	0	(318)	(120)
	8,785	8,902	117	0	117	288
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	2,267	2,267	0	0	0	23
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	4,334	4,548	214	0	214	120
Addasiad Cau Cyfrifon 2018/19						(16)
Cyfanswm Addysg	89,819	89,906	87	0	87	100

Addysg

Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion - arbedion ymlaen llaw, trosiant staff a defnydd o grantiau yn gyfrifol am y sefyllfa ffafriol.

Cludiant - yn dilyn y gorwariant ar y maes yma dros y blynyddoedd diwethaf, dyrannwyd £400k o gyllid ychwanegol ar gyfer 2019/20. Serch hyn, mae'r gorwariant yn parhau, gyda'r amcangyfrifon diweddaraf yn awgrymu £188k, gyda £39k ar Fysus Ysgol, £46k diffyg incwm ar Gludiant Ôl-16 a thaflunir gorwariant o £103k ar Gludiant Tacsis Ysgolion.

Mae'r maes Cludiant wedi bod yn destun adolygiad i geisio rheoli'r cynnydd yn y gwariant. Datrysiad rhannol oedd y £400k a ddyrannwyd eleni gyda'r angen am waith pellach gan yr Adran Addysg a'r Adran Amgylchedd yn parhau, fel bod modd manteisio ar gyfleoedd effeithlonrwydd.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Gwasanaeth Atodol - diffyg incwm am yr elfen gofal o'r cynllun brechwast ac ar brydau ysgol ynghyd â gorwariant ar faterion staffio a salwch yn Arlwyath, Glanhau a Gofalu am ysgolion.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Eraill - llai o alw ar nifer o gyllidebau amrywiol gan gynnwys ar y gyllideb integreiddio.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad - Y gorwariant sydd yn ymwneud ag amgylchiadau mewn un ganolfan benodol yn parhau ac yn gyfrifol am £179k o'r gorwariant, gyda gweddill y gorwariant un-tro yn deillio o gyfnod trosiannol Unedau Cyn Ysgol Addysg Blynyddoedd Cynnar ac Addysg heblaw mewn Ysgol.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Economi a Chymuned	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	352	352	0	0	0	29
Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau	390	361	(29)	0	(29)	(31)
Morwrol a Pharciau Gwledig	75	61	(14)	0	(14)	14
Cytundebau Hamdden	1,430	1,463	33	0	33	340
Rhaglenni Chwaraeon	105	80	(25)	0	(25)	(77)
Rhaglenni Datblygu Economiadd	49	28	(21)	0	(21)	(57)
Marchnata a Digwyddiadau	272	272	0	0	0	(35)
Llyfrgelloedd Gwynedd	1,593	1,582	(11)	0	(11)	(45)
Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd	859	919	60	0	60	47
Addasiad Cau Cyrifon 2018/19						(157)
Cyfanswm Economi a Chymuned	5,125	5,118	(7)	0	(7)	28

Economi a Chymuned

Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau - swyddi gwag ac arbedion wedi eu gwireddu yn fuan yn gyfrifol am y tanwariant a ragwelir.

Morwrol a Pharciau Gwledig - diffyg incwm a gorwariant staffio tymhorol gan y Traethau yn cael ei ddileu gan y Parciau Gwledig a Hafan, Pwllheli. Y ffigyrau diweddaraf yn awgrymu sefyllfa gytbwys gan yr Harbyrau, sydd wedi bod yn broblemus dros y blynyddoedd diwethaf, yn dilyn i'w targed incwm gael ei leihau eleni.

Cytundebau Hamdden - trosglwyddwyd y ddarpariaeth Hamdden i Cwmni Byw'n Iach ar 1 Ebrill 2019, rhagwelir gorwariant o £33k ar gostau rhedeg y canolfannau hamdden.

Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd - Problemau yn parhau yn Storiel gyda rhagolygon o ddiffyg o £70k, sydd yn gyfuniad o orwariant ar gostau staff a diffyg yn yr incwm. Tanwariant ar y Celfyddydau yn cynorthwyo rhywfaint ar y sefyllfa ariannol.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn cynnwys Cefnffyrdd)	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Priffyrdd (cynnwys Cefnffyrdd)	9,950	9,944	(6)	0	(6)	94
Gwasanaethau Peirianeg	384	438	54	0	54	(5)
Gwasanaethau Bwrdeistrefol						
Gwastraff	11,345	12,066	721	0	721	503
Eraill	4,057	4,021	(36)	0	(36)	26
Addasiad Cau Cyfrifon 2018/19						(518)
Cyfanswm Priffyrdd a Bwrdeistrefol	25,736	26,469	733	0	733	100

Priffyrdd a Bwrdeistrefol (gan gynnwys Cefnffyrdd)

Gwasanaethau Peirianeg - oediad mewn gwireddu cynllun arbedion ynghyd â diffyg incwm, ond trafodaethau'n parhau i geisio datrysiaid.

Gwastraff - cynnydd yn y tueddiad gorwariant a welwyd yn 2018/19 yn y maes Gwastraff i £721k. Rhagolygon gorwariant o £211k ar y costau trosiannol ymdrin a chludo gwastraff drwy'r cyfleuster rhanbarthol 'Troi Gwastraff yn Ynni' sydd wedi ei leoli yn Nglannau Dyfrdwy.

Er fod yr adran wedi cymryd camau i leihau costau drwy newid shifftiau a threfniadau cylchdeithiau casglu gwastraff, bu oediad mewn gweithredu. Mae'r trefniadau newydd bellach wedi dod i rym yn Nwyfor, gyda Arfon i ddilyn yn Nhachwedd 2019, costau trosiannol cysylltiedig â chostau salwch yn gyfrifol am £162k o'r gorwariant.

Cynnydd mewn costau gweithredol a thrafnidiaeth, diffyg grant ac yn yr incwm ar wastraff, deunyddiau ailgylchu ac o baneli solar.

Er fod rhai camau ar yr ochr Gwastraff eisoes wedi eu cymryd yn ystod y flwyddyn i sicrhau mesurau i weithredu o fewn y gyllideb, nodir bu oedi gyda'r gweithrediad eleni.

Gwasanaethau Bwrdeistrefol Eraill - er mai tanwariant o (£36k) a adroddir, darlun cymysg ar wahanol elfennau o'r gwasanaeth gyda rhai gwasanaethau, megis Cyfleusterau Cyhoeddus a Thiroedd Agored, yn gorwario ond yn cael ei leddfu gan danwariant mewn meysydd eraill, sef Gweinyddol, Gwasanaethau Profedigaethau a Gwastraff Masnachol.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Amgylchedd	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth yr Adran	437	379	(58)	0	(58)	(50)
Gwasanaeth Cynllunio	402	547	145	0	145	(163)
Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth						
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth)	637	580	(57)	0	(57)	(256)
Parcio a Gorfodaeth Parcio	(1,681)	(1,902)	(221)	0	(221)	(9)
Cludiant Integredig	1,567	1,566	(1)	0	(1)	91
	523	244	(279)	0	(279)	(174)
Cefn Gwlad a Mynediad	724	736	12	0	12	10
Gwarchod y Cyhoedd	1,677	1,620	(57)	0	(57)	(80)
Eiddo, Gofalu, Arlwyo a Glanhau	3,520	3,458	(62)	0	(62)	(35)
Addasiad Adolygiad Diwedd Awst 2019				220	220	0
Addasiad Cau Cyfrifon 2018/19						392
Cyfanswm Amgylchedd	7,283	6,984	(299)	220	(79)	(100)

Amgylchedd

Rheolaeth - tanwariant cyffredinol ac arbedion ymlaen llaw yr adran wedi arwain at arbedion un-tro ar y pennawd Rheolaeth.

Gwasanaeth Cynllunio - y tueddiad cyffredinol o ddiffyg yn yr incwm yn y maes Rheolaeth Datblygu yn parhau unwaith eto eleni, ond yn cael ei leihau gan danwariant ar wasanaethau, cyflenwadau a chludiant.

Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth - gorgyflawni incwm yn y maes Traffig a Threfniadau Statudol sydd yn rhan o gynlluniau arbedion blynyddoedd nesaf yr adran. Rhagolygon ffafriol o ran yr incwm ynghyd â llai o wariant ar Barcio a Gorfodaeth.

Cludiant Integredig - tanwariant un-tro ar gostau staff a rhagori ar incwm yn lleihau effaith y costau ychwanegol ar gytundebau bysus. Yr adran hefyd yn gwneud defnydd o gronfa a neilltuwyd i'r pwrpas nôl tuag at y costau cynyddol. Mae'r adran yn y broses o gynnal adolygiad o gludiant cyhoeddus ac wedi comisiynu ymchwil gan y Brifysgol i adolygu'r ddarpariaeth.

Gwarchod y Cyhoedd - y gwasanaeth mewn cyfnod o drawsnewid ac felly yn gorwario ar gostau staffio sydd yn cael ei ddileu drwy ragori ar incwm yn y maes Trwyddedu, Tacsis a Difa Pla a drwy wariant is ar ddeunyddiau samplu dŵr a gwasanaethau a chyflenwadau.

Eiddo, Gofalu, Arlwyo a Glanhau - swyddi gwag a secondiadau sydd bennaf gyfrifol am y tanwariant.

Yn dilyn adolygiad barnwrol diweddar o gynllun cyfalaf yn ymwneud â Ffordd fynedfa Llanbedr, o ganlyniad i resymau tu hwnt i reolaeth y Cyngor rhagwelir ymrwymiad o £220k. Yn yr amgylchiadau **argymhellir** fod y Cabinet yn caniatáu i'r Adran Amgylchedd neilltuo (£220k) o danwariant yr Adran i gronfa benodol i'r pwrpas tuag at y costau perthnasol.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Ymgynghoriaeth	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianeg	(637)	(620)	17	0	17	(62)
Uned Systemau Traenio Cynaliadwy (SuDS)	37	37	0	0	0	0
Uned Rheoli Risg Llifogydd	571	572	1	0	1	(16)
Rheolaeth Adeiladu	94	118	24	0	24	19
Cyfanswm Ymgynghoriaeth	65	107	42	0	42	(59)

Ymgynghoriaeth

Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianeg - y rhagolygon diweddaraf yn awgrymu diffyg incwm o £17k, ond y gwasanaeth yn parhau i ymgeisio am waith ac felly denu rhagor o incwm ar amrywiol gynlluniau gan sefydliadau allanol, megis Cynghorau eraill a Llywodraeth Cymru

Uned Systemau Traenio Cynaliadwy (SuDS) - rhagolygon diffyg incwm yn ystod y cyfnod o sefydlu'r uned newydd yma yn cael ei leddfu gan danwariant ar gostau staff.

Rheolaeth Adeiladu - diffyg incwm a gorwariant ar gostau trafndiaeth yn gyfrifol am y gorwariant a ragwelir.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adrannau Canolog	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	1,786	1,669	(117)	0	(117)	(76)
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	6,440	6,379	(61)	0	(61)	(59)
Cefnogaeth Gorfforaethol	7,469	7,369	(100)	0	(100)	(61)
Cyfanswm Adrannau Canolog	15,695	15,417	(278)	0	(278)	(196)

Adrannau Canolog

Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol - rhagolygon diweddaraf yn awgrymu tanwariant o (£117k), o ganlyniad i swydd y Cyfarwyddwr Corfforaethol yn dod yn wag am ran o'r flwyddyn ynghyd â derbyniad incwm ychwanegol gan yr Uned Gyfreithiol.

Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth) - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y tanwariant, gan gynnwys tanwariant un-tro ar drosiant staff, secondiadau, a derbyniad incwm a grantiau ychwanegol. Incwm ychwanegol o wahanol ffynonellau, gan gynnwys Llywodraeth Cymru am y maes gweinyddu rhyddhad trethi annomestig a grant ychwanegol cyfnod trosiannol gan yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) yn y maes Budd-daliadau. Ymhellach, mae'r adran wedi llwyddo i gyflawni arbedion ymlaen llaw eleni ac wedi eu dargyfeirio i bwrpas Corfforaethol.

Cefnogaeth Gorfforaethol - y tanwariant yn bennaf ar dderbyniad incwm allanol uwchlaw lefel y gyllideb mewn nifer o feysydd ar draws yr adran, gan gynnwys Gwasanaeth Ymgynghorol Adnoddau Dynol, Cyfieithu, Cofrestru a Democratiaeth. Swyddi gwag hefyd yn cyfrannu at y sefyllfa ffafriol, mewn paratoad ar gyfer arbedion y blynyddoedd nesaf, gan nad oes galwad ar yr arbedion eleni mae'r adran eisoes wedi trosglwyddo rhan o'i arbedion ymlaen llaw i bwrpas Corfforaethol.

CYLLIDEB REFENIW 2019/20 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Corfforaethol (Dim ond yn adlewyrchu y gwahaniaethau)	Cyllideb Arfaethedig 2019/20	Amcan Sefyllfa Terfynol 2019/20	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2019/20	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2019/20	Gor/(Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2018/19
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Treth Cyngor	*	*	(392)	392	0	(24)
Gostyngiadau Treth Cyngor	*	*	(201)	201	0	(265)
Derbyniad Llog Net	*	*	(226)	226	0	(139)
Costau Cyfalaf	*	*	(240)	240	0	0
Cynnal a Chadw Corfforaethol	*	*	(995)	995	0	0
Cyllidebau a Bidiau a ddychwelwyd gan Adrannau	*	*	(423)	423	0	(937)
Arbedion a Gyflawnwyd Ymlaen Llaw	*	*	(373)	373	0	0
Eraill	*	*	(17)	17	0	(651)
Addasiad Cau Cyrifon 2018/19						2,016
Cyfanswm Corfforaethol	*	*	(2,867)	2,867	0	0

Corfforaethol

Treth Cyngor a Premiwm Treth Cyngor - Sefyllfa ffafriol o dreth ychwanegol o (£392k) ar Dreth Cyngor. Adroddir ar sefyllfa niwtral o ran Premiwm Treth Cyngor, gyda Swyddfa'r Prisiwr eisoes wedi caniatáu trosglwyddo 187 eiddo o'r rhestr Treth Cyngor i Drethi Annomestig hyd at ddiwedd Awst (453 yn 2018/19, 282 yn 2017/18, a 199 yn 2016/17). Rydym yn aros i glywed gan Lywodraeth Cymru a'r Swyddfa Prisiwr am ymgyrch Gwynedd i atal perchnogion ail gartrefi rhag osgoi'r dreth.

Gostyngiadau Treth Cyngor - rhagwelir tanwariant o (£201k) gan fod niferoedd ceisiadau y cynllun Gostyngiad Treth Cyngor (budd-daliadau) yn gyffredinol ar ei lefel isaf am y bedwaredd blynedd yn olynol ar hyd Gogledd a Chanolbarth Cymru. Yng Ngwynedd gwelwyd lleihad o bron i 10% dros y cyfnod.

Derbyniad Llog Net - newidiadau diweddar yn y maes rheolaeth trysorlys yn galluogi Cynghorau Cymru i fuddsoddi mewn eiddo buddsoddi sydd wedi arwain at ddychweliadau uwch.

Costau Cyfalaf - polisi rheolaeth trysorlys presennol yn golygu gellid osgoi benthyca allanol am hanner y flwyddyn eleni sydd yn creu tanwariant yn erbyn y gyllideb costau cyfalaf. Yn dilyn sefydlu Cynllun Rheoli Asedau 2019/20 ymlaen ar ddechrau'r flwyddyn ariannol, awgrymir y dylid dargyfeirio'r tanwariant i gronfa i'w ddefnyddio i gynorthwyo gydag ariannu'r rhaglen gyfalaf.

Cynnal a Chadw Corfforaethol - derbyniad grantiau ychwanegol yn gyfrifol am danwariant ar y rhaglen cynnal a chadw eleni ac felly awgrymir y dylid trosglwyddo'r arian i gronfa benodol i ariannu'r gwariant i'r dyfodol.

Cyllidebau a Bidiau a ddychwelwyd gan Adrannau - dychwelyd bid o (£193k) Integreiddio Addysg na fydd ei angen yn 2019/20, ynghyd â materion eraill nad yw'r galw bellach mor ddwys o'i gymharu â'r hyn a ragwelwyd wrth osod y gyllideb.

Arbedion a Gyflawnwyd Ymlaen Llaw - arbedion wedi eu gwireddu yn fuan eleni.

Argymhellir fod (£240k) yn ymwneud â chostau cyfalaf yn cael ei neilltuo i gronfa ariannu'r rhaglen gyfalaf, (£995k) ar gynnal a chadw corfforaethol yn cael ei drosglwyddo i gronfa cynnal a chadw, gyda gweddill y tanwariant net ar gyllidebau Corfforaethol, sef (£1,632k) yn cael ei drosglwyddo i Gronfa Cefnogi'r Strategaeth Ariannol i leddfu'r risg gorwariant adrannau'r Cyngor yn 2019/20.

Eitem 9

ADRODDIAD I'R CABINET 15 HYDREF 2019

Aelod Cabinet: Cynghorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Cyllid

Pwnc: Rhaglen Gyfalaf 2019/20 –
Adolygiad Diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2019)

Swyddog Cyswilt: Ffion Madog Evans, Uwch Reolwr Cyllid

Y penderfyniad a geisir / Pwrpas yr adroddiad

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd Awst (sefyllfa 31 Awst 2019) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 4 o'r adroddiad, sef:

- £8,304,000 defnydd o amryw ffynonellau i ariannu gwir lithriadau o 2018/19
 - £5,936,000 cynnydd mewn defnydd o fenthyca
 - £3,411,000 cynnydd mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau
 - £82,000 cynnydd mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf
 - £37,000 o leihad mewn defnydd o gyfraniadau refeniw
 - Dim newid mewn defnydd o'r gronfa gyfalaf
 - £154,000 cynnydd mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu ac eraill
-

1. Cyflwyniad / Crynodeb

Cyflwynir yr adroddiad technegol yma fel rhan o'r drefn adolygu cyllideb 2019/20. Prif ddiben yr adroddiad yw cyflwyno'r rhaglen gyfalaf ddiwygiedig, a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol. Mae crynodeb yn rhan 3 a rhan 4 o'r adroddiad, gyda'r argymhellion yn rhan 7:

Rhan 3: Dadansoddiad fesul Adran o'r rhaglen gyfalaf £87.794m am y 3 blynedd 2019/20 – 2021/22.

Rhan 4: Ffynonellau ariannu'r cynnydd net oddeutu £17.850m ers y gyllideb agoriadol, gyda £8.304m o'r cynnydd oherwydd lithriadau o 2018/19 (adroddwyd eisoes fel rhan o'r adolygiad diwedd blwyddyn ar 21 Mai 2019).

Rhan 6: Manyllder grantiau ychwanegol ers sefydlu'r gyllideb wreiddiol.

Y Cabinet sydd wedi eu hawdurdodi i addasu'r rhaglen gyfalaf. Gofynnir am gymeradwyaeth i'r rhaglen arfaethedig (rhan 3) a'i ariannu (rhan 4).

Mae gweddill yr adroddiad er gwybodaeth:

- Atodiad A: Prif newidiadau fesul ffynhonnell ariannu
- Atodiad B: Symudiadau o 2019/20 i 2020/21
- Atodiad C: Gwariant 5 mis cyntaf 2019/20

2. Prif Gasgliadau

Y prif gasgliadau sydd yn codi o'r sefyllfa ddiwygiedig yw :

- Fod cynlluniau pendant mewn lle i fuddsoddi tua £39.7m yn 2019/20 ar gynlluniau cyfalaf, gyda £17.2m (43%) ohono wedi'i ariannu trwy ddenu grantiau penodol.
- Mae £7.9m ychwanegol o wariant arfaethedig wedi'i ail-broffilio o 2019/20 i 2020/21, ond ni achoswyd unrhyw golled ariannu i'r Cyngor ble gwelwyd cynlluniau yn llithro.

3. Rhaglen Gyfalaf 2019/20 i 2021/22

ADRAN	ADOLYGIAD DIWEDD AWST				CYFANSWM	CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y GYLLIDEB AGORIADOL	ADDASIAD LLITHRIAD	NEWIDIADAU ERAILL
	2019/20	2020/21	2021/22					
	£'000	£'000	£'000	£'000				
Addysg	10,967	6,184	1,895	19,046	5,283	84	5,199	
Amgylchedd	5,203	3,991	406	9,600	8,913	4,301	4,612	
Cefnogaeth Gorfforaethol	106	13	-	119	106	106	-	
Cyllid	713	481	1,237	2,431	2,356	211	2,145	
Economi a Chymuned	1,955	880	330	3,165	1,338	73	1,265	
Oedolion, Iechyd a Llesiant – Uned Tai	4,611	6,250	4,300	15,161	5,277	701	4,576	
Oedolion, Iechyd a Llesiant – Arall	1,755	2,846	2,400	7,001	5,357	93	5,264	
Plant a Chefnogi Teuluoedd	1,344	1,113	250	2,707	356	-	356	
Prifffyrdd a Bwrdeistrefol	11,287	4,548	2,257	18,092	5,047	591	4,456	
Ymgynghoriaeth	685	3,539	3,410	7,634	6,684	-	6,684	
Corfforaethol	1,123	1,030	685	2,838	(22,867)	2,144	(25,011)	
CYFANSWM	39,749	30,875	17,170	87,794	17,850	8,304	9,546	

4. Newidiadau i'r Ffynonellau Ariannu

Mae cynnydd o £17.850m yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen gyfalaf dair blynedd ers sefyllfa'r gyllideb wreiddiol. Nodir isod y ffynonellau ariannu arfaethedig ar gyfer hyn:

ARIANNU	ADOLYGIAD DIWEDD AWST				CYNNYDD / (LLEIHAD) ERS Y GYLLIDEB AGORIADOL	ADDASIAD LLITHRIAD	NEWIDIADAU ERAILL
	2019/20	2020/21	2021/22	CYFANSWM			
	£'000	£'000	£'000	£'000			
Benthyca gyda chefnogaeth	7,995	7,535	6,610	22,140	-	-	-
Benthyca Arall	2,234	3,668	2,567	8,469	6,289	353	5,936
Grantiau a Chyfraniadau	17,177	4,235	-	21,412	4,753	1,342	3,411
Derbyniadau Cyfalaf	431	750	-	1,181	333	251	82
Refeniw Adrannol a Chorfforaethol	1,268	-	-	1,268	(20)	17	(37)
Cronfa Cyfalaf	1,442	842	3,801	6,085	918	918	-
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill	9,202	13,845	4,192	27,239	5,577	5,423	154
CYFANSWM	39,749	30,875	17,170	87,794	17,850	8,304	9,546

5. Benthyca Arall Ychwanegol

Mae £5,353k o'r swm ychwanegol gyferbyn â'r pennawd Benthyca Arall yn y tabl yn rhan 4 uchod yn deillio o'r Cynlluniau Atal Llifogydd. Gyda'r Fenter Benthyca Llywodraeth Leol (MBLIL) mae Llywodraeth Cymru yn ariannu 75% o gost y cynllun trwy ddigolledu costau benthyca'r Cyngor dros gyfnod o 25 mlynedd yn y Grant Cefnogaeth Refeniw (GCR) blyneddol. Mae'r 25% sydd i'w ariannu gan y Cyngor eisoes wedi ei glustnodi fel rhan o'r Cynllun Asedau.

6. Grantiau Ychwanegol

Ers sefydlu'r gyllideb wreiddiol, ddiwedd Mawrth, llwyddodd y Cyngor i ddenu'r grantiau canlynol ychwanegol o £3,792k. Mae nifer o addasiadau gan gynnwys lleihad o £387k ar gynllun ddaeth i fewn o dan yr amcan gwreiddiol yn dod â chyfanswm y symudiad i £3,411k (gweler Atodiad A am fwy o fanylion) :

- £1,538k Grant o'r Gronfa Trafnidiaeth Leol ar gyfer nifer o wahanol gynlluniau gan gynnwys partneriaethau bysiau cynaliadwy a hybiau trafndiaeth
- £1,327k Grant Ysgolion Ganrif 21 – cynlluniau Cyflwr ac Addaswydd a Hwb Cymunedol
- £527k(net) Grant Cronfa Gofal Canolraddol addasu sefydliadau oedolion
- £165k Grant Galluogi maes tai gan Lywodraeth Cymru i hwyluso byw'n annibynnol

- £95k Grant pendodol gan Lywodraeth Cymru tuag at Safle Trosglwyddo Gwastraff Caernarfon fel rhan o'r cynllun rhanbarthol
- £73k Grant Dechrau'n Deg Canolfan Plas Ffrancon a chyfraniad Cronfa Gofal Canolraddol tuag at Canolfan Maesgeirchen
- £67k Grant Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer gwedd dau o'r cynllun Llwybr yr Arfordir

7. Argymhellion

Gofynnir i'r Cabinet:

- dderbyn y rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2019/20 i 2021/22, a
- cymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol (rhan 4 uchod).

8. Rhesymau Dros Argymell y Penderfyniad

Rhaid sicrhau trefniadau ariannu priodol ar gyfer cynlluniau'r Cyngor i wario ar gyfalaf, a rhaid i'r Cabinet gymeradwyo'r rhaglen gyfalaf a'r ffynonellau ariannu.

Mater o drefn yw ymgorffori ariannu trwy grant, ond hefyd mae angen delio gyda sefyllfaoedd lle bu newid rhwng blynnyddoedd mewn proffil gwario a newid mewn gwerth cyfraniadau a derbyniadau cyfalaf.

Argymhellir yma gamau er mwyn sicrhau ffynonellau ariannu pendant am gynlluniau cyfalaf 2019/20 – 2021/22.

9. Ystyriaethau Perthnasol

Materion technegol ynghylch ariannu'r cynlluniau sydd gerbron ac mae ymhlygiadau a dadleuon eisoes wedi'u cyfarch wrth fabwysiadu'r cynlluniau cyfalaf unigol.

10. Camau Nesaf ac Amserlen

Gweithredu ar yr argymhellion i ariannu'r rhaglen.

Barn yr Aelod Lleol
Dim yn berthnasol.

Barn y Swyddogion Statudol

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Atodiadau A, B ac C

Prif Newidiadau Fesul Ffynhonnell Ariannu

Gweler isod y cynlluniau perthnasol sydd yn achosi'r prif newidiadau i'r ffynonellau ariannu ers y gyllideb wreiddiol:

	2019/20	2020/21- 2021/22
	£'000	£'000
Grantiau a Chyfraniadau		
<ul style="list-style-type: none"> Grant Ysgolion Ganrif 21 – cynlluniau Cyflwr ac Addasrwydd a Hwb Cymunedol (<i>Adran Addysg</i>). 	1,327	
<ul style="list-style-type: none"> Grant i ariannu cynlluniau Dechrau'n Deg yng Nghanolfan Plas Ffrancon a chyfraniad o Gronfa Gofal Canolraddol tuag at Canolfan Maesgeirchen (<i>Adran Plant a Theuluoedd</i>). 	73	
<ul style="list-style-type: none"> Cronfa Gofal Canolraddol (ICF) – grant ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer addasiadau sefydliadau i ddarparu gwelyau dementia ac arbenigol yn ogystal â hwyluso gweithio ar y cyd ag asiantaethau eraill (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>). 	952	(425)
<ul style="list-style-type: none"> Grant penodol gan Lywodraeth Cymru i uwchraddio Safle Trosglwyddo Gwastraff Caernarfon ar gyfer gwastraff sy'n rhan o'r cynllun rhanbarthol (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>). 	95	
<ul style="list-style-type: none"> Grant o'r Gronfa Trafnidiaeth Leol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer nifer o wahanol gynlluniau gan gynnwys partneriaethau bysiau cynaliadwy a hybiau trafndiaeth (<i>Adran Amgylchedd</i>). 	1,538	
<ul style="list-style-type: none"> Grant gan Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer gweddau o gynllun Llwybr yr Arfordir (<i>Adran Amgylchedd</i>). 	67	
<ul style="list-style-type: none"> Grant Galluogi maes tai gan Lywodraeth Cymru i hwyluso byw'n annibynnol (<i>Uned Tai, Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>). 	165	
<ul style="list-style-type: none"> Cynllun Atal Llifogydd Llanberis – costau is na'r rhagamcan. (<i>Adran Ymgynghoriaeth</i>). 	(387)	
Benthyciadau Arall		
<ul style="list-style-type: none"> Menter Benthycia Llywodraeth Leol yn cyfrannu tuag at ariannu nifer o gynlluniau Atal Llifogydd (<i>Adran Ymgynghoriaeth</i>). 	173	5,180
<ul style="list-style-type: none"> Cerbydau Ailgylchu a Bwrdeistrefol (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>). 	585	

Derbyniadau Cyfalaf		
• Cerbydau maes Oedolion (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>).	22	
• Uwchraddio Depo Glan y Don (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>).	54	
Refeniw Adrannol		
• Cyfraniad tuag at system technoleg gwybodaeth i'r maes Cynllunio (<i>Adran Amgylchedd</i>).	62	
• Cynllun Atal Llifogydd Llanberis – costau is na'r rhagamcan. (<i>Adran Ymgynghoriaeth</i>).	(105)	
Cronfeydd Adnewyddu ac Eraill		
• Gwaith uwchraddio depos Priffyrdd a Bwrdeistrefol (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>).	175	
• Addasiad i'r rhagamcan Adnewyddu Cerbydau nifer o unedau o fewn Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn ogystal ag adrannau eraill (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac eraill</i>).	(241)	
• Cynlluniau yn y maes Rheoli Gwastraff e.e. sgiplau, cartgylchu (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>).	114	10
• Peiriannau Talu ac Arddangos Meysydd Parcio (<i>Adran Amgylchedd</i>).	44	
• Cyfraniad tuag at system technoleg gwybodaeth i'r maes Cynllunio (<i>Adran Amgylchedd</i>).	50	

Ail-broffilio Cyllideb - Prif Gynlluniau

Gweler isod y prif gynlluniau sydd wedi eu hail-broffilio ers y gyllideb wreiddiol:

	2019/20 £'000	2020/21 £'000
Cynlluniau Ysgolion (Ganrif 21 ac Eraill) (<i>Adran Addysg</i>)	(1,318)	1,318
Cynlluniau sefydliadau Oedolion (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>)	(975)	975
Hwb Iechyd a Gofal Penygroes (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>)	(250)	250
Cynllun i Ad-leoli Gwasanaeth Dydd Segontiw (<i>Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>)	(171)	171
Cynlluniau Atal Llifogydd (<i>Adran Ymgynghoriaeth</i>)	(181)	181
Adnewyddu Cerbydau (<i>Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol</i>)	142	(142)
Cynlluniau Trafnidiaeth (<i>Adran Amgylchedd</i>)	(379)	379
Cynlluniau Addasiadau, Cynnal a Chadw ayyb Eiddo'r Cyngor (<i>Uned Eiddo, Adran Amgylchedd</i>)	(2,176)	2,176
Cynlluniau Rheoli Carbon y Cyngor (<i>Uned Eiddo, Adran Amgylchedd</i>)	(1,099)	1,099
Cynlluniau Strategaeth Tai (<i>Uned Tai, Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant</i>)	(1,450)	1,450

Noder:

Ni fydd yr ail-broffilio uchod yn golygu unrhyw golled grant.

Mae amrywiol resymau dilys tu ôl i'r ail-broffilio mewn sawl achos, ond gall yr oedi cyn gweithredu'r cynlluniau yma olygu bod gwasanaethau yn ymdopi'n hirach gyda'r asedau presennol heb eu gwella.

Gwariant Cyfalaf 5 Mis Cyntaf 2019/20

CRYNODEB	RHAGLEN GYFALAF BLWYDDYN LAWN (adolygwyd Awst) 2019/20	GWIR WARIANT 5 MIS HYD AT 31/08/2019
	£'000	£'000
Addysg	10,967	2,270
Amgylchedd	5,203	384
Cefnogaeth Gorfforaethol	106	-
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	713	9
Economi a Chymuned	1,955	81
Oedolion, Iechyd a Llesiant – Uned Tai	4,611	1,786
Oedolion, Iechyd a Llesiant – Arall	1,755	106
Plant a Chefnogi Teuluoedd	1,344	161
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	11,287	2,563
Ymgynghoriaeth	685	250
Corfforaethol	1,123	-
CYFANSWM	39,749	7,610

Noder:

Mae'r gyfran sydd wedi'i wario eleni (19%) yn is na'r sefyllfa adeg yma'r llynedd (gwariant 5 mis 2018/19 yn 21%).

BLAENRAGLEN WAITH

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad trafodaeth yn y Cabinet	Eitemau i'w trafod	Aelod Cabinet
Chwarter 3 2019/20 – 1 Hydref – 31 Rhagfyr		
5 Tachwedd	Canolfannau Ailgylchu	Cyng. Catrin Wager
	Gorchymyn Mannau Cyhoeddus Bangor	Cyng. Nia Jeffreys
	Ysgol Llanaelhaearn	Cyng. Cemlyn Williams
26 Tachwedd	Enwebiad Safle Treftadaeth y Byd	Cyng. Gareth Thomas
	Cynllun Cydraddoldeb	Cyng. Nia Jeffreys
17 Rhagfyr	Tir ger Ysgol Llanrug	Cyng. Cemlyn Williams
	Adroddiad ar Gynigion Arbedion	Cyng. Ioan Thomas
Chwarter 4 2019/20 – 1 Ionawr – 31 Mawrth		
21 Ionawr	Polisi Mynediad	Cyng. Nia Jeffreys
	Cyllideb Refeniw 2019/20 – Adolygiad Diwedd Tachwedd	Cyng. Ioan Thomas
	Rhaglen Gyfalaf 2019/20 – Adolygiad Diwedd Tachwedd	Cyng. Ioan Thomas
	Blaen Raglen y Cabinet	Cyng. Dyfrig Siencyn
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Amgylchedd	Cyng. Gareth Griffith

	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Briffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd	Cyng. Catrin Wager
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Oedolion	Cyng. Dafydd Meurig
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Ddatblygu'r Economi	Cyng. Gareth Thomas
28 Ionawr	A496 – Gwella Mynediad Llanbedr	Cyng. Gareth Griffith
	Trosolwg Arbedion 2019/20 – Adroddiad Cynnydd ar Wireddu Cynlluniau Arbedion	Cyng. Ioan Thomas
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Gefnogaeth Corfforaethol a Chyfreithiol	Cyng. Nia Jeffreys
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Gyllid	Cyng. Ioan Thomas
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Blant a Cefnogi Teuluoedd	Cyng. Dilwyn Morgan
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Addysg	Cyng. Cemlyn Williams
	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet dros Dai	Cyng. Craig ab Iago
18 Chwefror	Cyllideb 2020/21	Cyng. Ioan Thomas